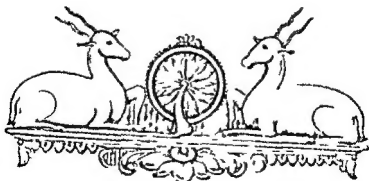

રેને.હ-અંજલિ

તથા

નવકારનો રણકાર

સ શિવ તા
નેનેદરિમ

મુદ્રક કાલિદાસ જસરાજ
વિજય પ્રિંટરી
રાષ્ટ્રાપીઠ પાછળ, સાવન ૧૨

આ એક નવી દબલુ પુસ્તક ગ્રંથ ય' રહ્યું છે

આ પુસ્તકમાં મોટા જાગની વસ્તુઓ 'સન્નય' કેપ છે
'સન્નય' ધણા જુદા જુદા પુસ્તક અને લેખમાથી કરાયેલ
૭ જતા ભાષાને એકેક ઠેઠાએ નવીન ગાથી રાખામાં
આવી છે

મામા 'સન્નય' કાર પાતાના ફરેક ભાવો પ્રભુથી
નવકાને અપાતા ઢરી પોત શાંતિ અનુભવવી એ દેખાડવાને
મદ પ્રયાસ નો છે

પ્રેમ અને વિરક્ત આ બે ભાવો વધુ જા તા જણાય છે

જેમાથી 'સન્નય' કરવામાં આવેલ છે તે એકાદુ
પુસ્તક નહો અથાત્ ઘણા છે એવી નામો આપવા પ્રયાન
નથી કર્યો હતા એ નો સ્નેહી લખક મજાસયોનો 'સન્નય'
કારે વિશાલ હૃદયમાં આભાર માન્યો છે અને સૌજન્યના
દાખવી છે સાથે સાથ એ નો અન્નરમાં આનંદ અનુભવશે
એવી અપેક્ષા પણ રાખી છે

શ્રી નવકારના સ્નેહી આત્માઓનો આમા નાન્યો
મવશે એવી મધુર આશા પ્રકટ કરે છુ

જૂન બદલ શમા

પ્રકાશક

ઉચિત

પરમપૂજ્ય સુશ્રદ્ધેય ત્યાગમૂર્તિ દેશનાદક્ષ તપો-
નિષ્ઠ ગુણુગારિષ્ઠ આચાર્યદેવેશ શ્રીવિજય ભક્તિ-
સૂરીશ્વરેષ્ઠ મહારાજશ્રીના આજ્ઞાવર્તિની તપસ્વિ
ની સાધ્વીએ શ્રી સુમંગલાશ્રીએ કહેલ, પરમ
મગમકારી સકલશાસ્ત્રવિપનિપદભૂત સુખનિસ્ચન્દ
મહામહિમ મત્રાધિરાજ શ્રી નવકાર મહામત્રના
નવલક્ષ જાપની પૂર્ણાદ્વિતિના સુમંગલ પ્રસંગે આ
મનોહર સચ્ચ મકાશનતાને પામે છે અને સમર્પણુ
પ્રેમ શ્રદ્ધા તેમજ કૃષ્ણાની સહવનીયોના
સમિશ્રણથી સયુક્ત આ મનુલ સચ્ચ શ્રી નવકાર
પ્રેમી આત્માઓ ઉમળકાભેર અપનાવશે એજ

મગલ ઝખના

અર્ચ

સ્નેહમૂર્તિ નવકાર !

તારી સ્નેહ-વતા નમી કંઠજાએ
 મુક્ત થોવા મારા મનને જાગૃત કર્યો !
 એ કંઠજાએ મારી કને
 ચૂંતીએલા પુષ્પ-શુભ્ર સમુ આ
 વખાણ મનિત કળાયુ છે ! !

માટે આ અર્ચ કેને અર્પણ કરુ ?

તારી કંઠજાએ મને આપ્યું છે !
 તારી સ્નેહાને હું આપુ હું ! !

જાણ

સ્નેહરશ્મિ

મ ગુણ વચન

અમૃતના નિદુસર મુ મધુ? અથવા ગુલાબ પુષ્પના જગ
જેવું મીઠા આમાં વખાણુ છે ?

આ વખાણે માં રાગમળ કે નરદ ગ ના નથી ! ૧ તત્ત્વ કે
મહાઅર્થ જોરવ નથી ! ! ! પાકિરનો આટાપ કે તકનો કમોટાપ
નથી ! ! !

છે એમા સરના સહ વના, સમપણના ત દુઃ
મનો-ગીતો ! ! !

વળી છ એમા એક મનિની કે જે અમોષ પળ હૃદય
એના દેવાને ગપર્શી મોષ આપી જાય છે પ્રમુ નવકાર પ્રત્યેની
સમર્પણી જાનનાને જાગ્રત કરી જાય છે ! ! !

પણ તમે જો એ વખાણુને-

‘ સામે મૂર્તિમત દેવત પ્રમુ નવકાર હાજર છે અને ?
એની સ મુખ આ ઉદ્ગાથે ! દમ પૂર્વક અને કકમ્બાલયાં સ્વરે મોલી
રજો છુ ! ! ! એની તમત્તા અને તનસાટપૂર્વક મોનો !

તે પડી જુવે

તમારા અ ન કરમમા એ સ દો તાદુ કરી ૧૧ છે કે નહિ,

દેવાને દગવો આયકો આપી જાય છે કે નહિ ?

મન મદિરમાં ઉડે ઉડે એ અગ્રપ્રગટેન ગીતમા જોત
પ્રગટવી જાય છે કે નહિ ?

એક વખત આવો ભાવ પ્રત્યુ-નવકારને આપી જુઓ !

એથી તમાગમા એના પ્રગમો !

અલ્પ જજાઓ ! !

માનિતો થાન ઉતરામે ! ! !

વળી તમે આ શરોતે વધે કે છુટે એને વડુ અમલજુ માન
પૂવકે મોનો તો તમાગ નેજામા જગદગીશ ના પલ્લુ આગુના
બિંદુઓ દર્શ મે

નૃ દુવતમા તમે ક'ની આતુ નથી સારી ?

પાનકે પિનાના વિરોધમા કેવા આ ! સારો છો ?

મિય પુત્રની વિદાયમા કેવું મમગીની બનું રહે છે ?

પ્રેમાગ મિનનમાના વિરહમા અનામાના પલ્લુ મોરે જવા
આનુડા પાડે છે કે નહિ ?

આવા આવા વિરહ-વિરોધના દુષ્પ્ર પ્રત્યે તમે જે આગુ
સાચો એને ભેગા કર્યા હોન તો મ્હાન ધન બરાહ જાન ! ! !

૫૦ નું -

દુષાગુ સમાદમાના વિદમા મે આનુ દપકમાં કે ? ના
તો હવે-

તમે તમા ત પ્રતુના વિરહ પા માટે રમે !

તારક ની નવમરના વિરહમાં આગુ ! મારો ! !

આ આગુઓના બિંદુઓથી તમારા

રામદેવના લહા પુષ્કાર્થ જમે !

દેવ વિરોધની આમ ઓલસાર્થ જમે ! !

મગલ પ્રાર્થના

જે દિ પ્રભુર્જન કરે તે દિને પણ ધન્ય છે
 જે છબ જિનવરને સ્તવે તે છબને પણ ધન્ય છે,
 પીયે મુન વારી મુખા તે જાણે મુનને ધન્ય છે,
 તુજ નામ મત્ર વિશદ ધરે, તે દિવસને નિત ધન્ય છે

સદ આમના શિરદાર ! હે જગનીજ ! તુ એકજ મહા,
 મુજને મળ્યો તુ સકલ મનને હદ માપ ન પાડ
 હે નાય ! નિજ નેવક ગણી મુજને સ્વીકાર સ્નેહથી
 તુના ખરે હું તાહરી હિન્દ પામુ જેહ્યા

નમિએ શા જિનરાજ આજ તમને, દેવો તણા દેવ હે,
 વિનવિએ તુમ આગળે કરગરી આપો પ્રભુ ! સેવ હે
 તુમ દર્શન વિન બહુ દુખ લઘ્યા આઠે ગતિને વિશે,
 પૂર્ણ બાગ્ય ઉત્તર થપી પ્રભુ મળ્યા, ધ્યાવું રતને અહનિએ

તુજ્યા હમે પૂજ્યા હમે નીરખ્યા હમે પત્ત કા હતિ,
 હે જગતબધુ ! ચિત્તમા ધાર્યા નહિ બખ્તિ પસે
 જન્મ્યો પ્રભુ ! તે કારણે દુખ પ્રાપ્ત હું નનાન્મા,
 હા ! સખિ તે ફળની નથી જે ભાવ સૂન્યાચારમા

મગલ પ્રાર્થના

જે દષ્ટિ પ્રભુદર્શન કરે તે દષ્ટિને પણ ધન્ય છે
જે હૃદય જિનવરને સ્તવે તે હૃદયને પણ ધન્ય છે,
પીયે મુ ! વાણી સુધા તે કાનું યુગને ધન્ય છે,
તુજ નામ મત્ર વિશદ ધરે, તે હૃદયને નિત ધન્ય છે

નહુ આપના ગિરદાર ! હે જગદીશ ! તુ એકજ મદા,
મુજને મળ્યો તુ મકલ મનન હદ આપ ન પાડ
હે નાથ ! નિજ સેવક ગરૂ મુજને સ્વીકારે કનેહથી,
તુના ધરે હુ તાહરી હૃદય પામુ જેહવા

નમિએ શ્રી જિનરાજ આજ તમને, દેવો તણા દેવ હે,
વિનવિએ તુમ આગળે કરગરી આપા પ્રભુ ! સેવ હે
તુમ દર્શન વિષુ બહુ દુઃખ લદ્યા આદે ગતિને વિશે,
પૂજું આપ હૃદય ધરી પ્રભુ મળ્યા, ધ્યાયું તને બહનિશે

મુખ્યા હશે પૂજ્યા હશે નીરખ્યા હશે પણ ડો કાલે,
હે જગતળધુ ! ચિત્તમા ધાર્યા નહિ ભક્તિ પછે,
જન્મ્યો પ્રભુ ! તે કારણે દુઃખ પ્રાપ્ત હુ ન માન્યા,
હા ! ભક્તિ તે રૂપી નથી જે ભાવ જૂન્યાચારમા

મગલ પ્રાર્થના

જે દક્ષિ પ્રભુદર્શન કરે તે દક્ષિને પણ ધન્ય છે
 જે શુભ જિનવરને સ્તવે તે શુભને પણ ધન્ય છે,
 પાંચે મુળ વાળી મુખા તે કર્ણ યુગને ધન્ય છે,
 તુલ નામ મત્ર વિશદ ધરે, તે હૃદયને નિત ધન્ય છે

મહુ આમના ગિરલાદ ! હે જાદીગ ! તુ એકજ ના,
 મુજને મળ્યો તુ સકલ મનને દહ આપ ન પળ,
 હં નાથ ! નિજ સેવક ગણી મુજને સ્વીકારા કનેહથી
 તુવના ધડ હુ તાહરી દ પં પામુ જેહવી

નમિએ શી જિનરાજ આજ તમને, દેવો તથા દેવ દે,
 વિનવિએ તુમ આગળે કરગરી આપા પ્રભુ ! મેવ હે
 તુમ દર્શન વિષુ બહુ દુઃખ લઘા, શારે ગતિને વિશે,
 પૂર્ણ આન્ય ઉન્ય થકી પ્રભુ મળ્યા, ધ્યાવુ તને અહનિએ

મુડયા હશે પૂજ્યા હશે નીરખ્યા હશે પણ જે સહે,
 દે જગતળધુ ! ચિત્તમા ધાર્યા નહિ બખ્તિ પતો
 જન્મ્યો પ્રભુ ! તે જરહે દુખ પ્રાપ્ત હુ ન નારના,
 હા ! બક્ષિ તે દ્રણતી નથી જે ભાવ ગૂન્યાચારમા

આમાં અતે આર આમનુક મૃત્યુવ સાથે મિત્રી જેમ
વાતો કરી છે અને માનવીએ મૃત્યુથી ના મીનું પણ મિત્ર-મૃત્યુ
માત્રી બેનુ એ કનિન ક્યું છે

બેન્ટી વેળાએ પ્રનુ નવકારને ન નિસરવા એ એક જાખી
એમાં સમાએવી છે

મવપૂકા જેવા મીકા આ મવમા પણ મદાનુભાવાના પુરનક
સેખ વિગેરેનુ આદ્યન લેવાયુ છે એમના પ્રત્યે કૃત્તમના દર્શાવી
લક્ષ્ય લગવ કરે છે ! ! !

અન્ય મદાનુભાવોના પુરનકને જ્ઞ તમે જાકની ઉપમા આપો
તો આને પુષ્પની ઉપમા આપજો ! !

અને જો એમનું પુષ્પની સાથે સરખાવો તો આને મધુર્નિદુ
સાથે સરખાવજો ! ! !

કારણ કે

આમાં અનેક છોડવાનાથી પુષ્પો ચૂની એમના થયાં છે
અથવા તો એ અનેક પુષ્પોમાંથી મનુર મધુ તીથુ છે

પ્રચાન્ત પરમાત્માને મેગવી દેનાર શ્રી નવકારની કચ્છાએ
આ કામ ક્યુ છે એ સ્નેહધેની કચ્છાને ખાસ વદન ! ! !

૨૦૨૦ પાવ -શમી

મિદ્રમેન

}

સ્નેહરઝિમ

મગલ પ્રાર્થના

જે દષ્ટિ પ્રભુદર્શન કર તે દષ્ટિને પણ ધન્ય છે
 જે શુભ જિનવરને ન્તાવે તે શુભને પણ ધન્ય છે,
 પીયે મુઠા વાળી મુઠા તે ઈર્ષા યુગને ધન્ય છે,
 તુજ નામ મત્ર વિશદ ધરે, તે હૃદયને નિત ધન્ય છે

મહુ આપના ચિરદાર ! હે જગદીશ ! તુ એકજ સદા,
 મુજને મળ્યો તુ નકલ મનને ઘટ આપે ન પના,
 હે નાથ ! નિજ સેવક ગદ્ગદી મુજને સ્વીકારા સ્નેહથી
 તુલના વડે હુ તાહરી ઉત્પ પામુ જોડ્યા

નમિએ શ્રી જિનરાજ આજ તમને, દેવો તણા દેવ હે,
 વિનવિએ તુમ આગળે કરગરી આપા પ્રભુ ! મેવ હે
 તુમ દર્શન વિભુ બહુ દુષ્ણ લઘ્યા ચાર ગતિને વિશે,
 પૂર્ણ ભાગ્ય ઉદય થકી પ્રભુ મળ્યા, ધ્યાનું તને બહનિએ

સુવ્યા હશે પૂન્યા હશે નીરખ્યા હશે પત્ત કા કલે,
 રે જાતબધુ ! ચિત્તમા ધાર્યા નહિ ભક્તિ પલે,
 જન્મ્યો પ્રભુ ! તે કારણે દુષ્ણ ગ્રાસે હુ નનારમા,
 હા ! ભક્તિ તે ફળતી નથી જે ભાવ નૂન્યાચારમા

મમળી ભાવનો

મૈત્રી ભાવનું પવિત્ર ઝરણું, મુજ હૈયામાં વહ્યા કરે,
શુભ થાઓ આ સકલવિશ્વનું એવી ભાવના નિત્ય રહે

ગુણથી ભરતો ગુણિજન દેખો, હૈયું માંડ નૃત્ય કરે,
એ મતોના ચરણ કમલમાં મુજ જીવનનું અર્ધું રહે

દીન હીન ને ધર્મ પિછોળા, દેખો દિલમાં દર્શી રહે,
કરુણા ભીની આખોમાંથી અશ્રુનો શુભ શ્રોત વહે

માર્ગ ભૂલેલા જીવનપથિડને, માર્ગ ચિંધવા ઉભો રહું,
કરે ઉપેક્ષા એ મારગની તોયે સમતા થિત ધરે

સર્વંઽપિ સુખિન સતુ સર્વે સતુ નિરામયા ।
સર્વે મટાણિ પદ્યન્તુ, માં કશ્ચિદ્ દુઃખભાગ ભવેત્ ॥

સર્વત્ર સર્વે સુખિના મયન્તુ,
સર્વત્ર સર્વે ગુણિના મયન્તુ ।
સર્વત્ર સર્વે દૃષ્ટિનો મયન્તુ,
સર્વત્ર સર્વે શમિના મયન્તુ ॥

અનુક્રમણિકા

ત્રિવળમ પ્રમો નવકાર	૧	અગ્નિ	૪૪
વદના	૩	મનાવેશ	૭૫
વર ૧૫	૪	૧ ન આ હો	૨૬
ત્રેમસરિત	૫	ના આ યો તે ૥ આશ્વા	૨૭
અનુમતિ	૬	સામના	૮
અપજ	૭	અપજ આર ૧	૨૮
ગર પૂર્ણિમા	૮	અનમના	૨૯
પ્રા	૯	આજ્ઞા ૥ ૧	૩૦
કૃત્તુ	૧૦	મ ૧૫ ૧	૩૧
અનિયિ	૧૧	૥ મનો ના	૩૨
સિદ્ધાન્ત	૧૨	અસાની મય	૩૩
એકવાર	૧૩	૧ ૧ ૧૧ ૧ તો ૧	૩૪
જ્ઞા ૧ મંગલ	૧૪	ગિન્ના ના	૩૫
વિશ્વ વિજાર	૧૫	વજ્રમતી ના	૩૬
પૂર્ણ ૧ પ્રાથ ૥	૧૬	અનામત	૩૭
સામ્ય ઔન્ય	૧૭	મારૂ અમા	૩૮
અનામત ૧	૧૮	જે ૧	૩૯
અરુપિ ૧	૧૯	પૂર્ણ મંગલ	૪૦
પ્રિહુષા	૨૦	પ્રિયવથા	૪૧
મર્જના	૨૧	મનામ ર ૧ મોની	૪૨
વિશ્વાસના આધાર	૨૨	પિતા	૪૩
અગુણ ૫ ૧	૨૩	૧ ૧ દોન તો	૪૪
મધુપે ૧	૨૪		

મમળી ભાવના

મૈત્રી ભવનુ પવિત્ર બરણ, મુજ હૈયામા વણા કરે,
શુભ યાચ્છો આ સકલવિધનુ એવી ભાવના નિત્ય રહે

શુભ્યથી ભરેલા શુભિજ્ઞન દેખા, હૃદય માટે નૃત્ય કરે
એ મતોના અગ્લ કમલમા મુજ જીવનનુ અર્થ રહે,

હીન સ્ત્રીને ધર્મ વિદોષા, દેખા દિલગાઈ રહે,
કરુણા બીની આખોમાથી અશુનો શુભ સ્રોત વહે

માર્ગ જૂનેના જીવનપથિકને, માર્ગ ચિંધતા ઉભો રહે
કરે ઉપેક્ષા એ મારગની તોયે સમતા ત્યજી ધરે

સર્વે-પિ મુક્તિન સન્તુ સર્વે સન્તુ નિરામયા ।
સર્વે મદ્રાણિ પશ્યન્તુ મા કશ્ચિદ્ દુઃખભાગ ભવેત્ ॥

સર્વેત્ર સર્વે મુક્તિના મયન્તુ
સર્વેત્ર સર્વે મુક્તિના મયન્તુ ।
સર્વેત્ર સર્વે કૃતિના મયન્તુ,
સર્વેત્ર સર્વ શમિના મયન્તુ ॥

અનુક્રમણિકા

ત્રિપતમ પ્રૌ નવકાર	૧	અગ્નિ	૭૪
૧૬૧	૩	નમ વેદ	૭૫
વશવાન	૪	ન ન આયો	૭૬
ત્રેમસંકેત	૫	ના આ યો તે ના આય	૭૭
અનુભૂતિ	૬	કામના	૭૮
જેઠ	૭	અખ ન આશા	૭૯
નર પૂર્ણિમા	૮	પ્રાણના	૮૦
પ્રા	૯	આદિ ના	૮૧
કૃષ્ણ	૧૦	અ કૃષ્ણ	૮૨
અતિથિ	૧૧	નામના નોદ	૮૩
સિદ્ધામન	૧૨	અસાની મેદ	૮૪
એકવાદ	૧૩	ના ન રોવે	૮૫
અન નરોત્ત	૧૪	ગિન્તા નવી	૮૬
વિશ્વ વિદ્યાર	૧૫	અનની ન	૮૭
પૂ પતિ પ્રાથ ૧	૧૬	મનામન	૮૮
સામ્ય મોમ્ય	૧૭	માદમ્ય ન	૮૯
અનાનમ ૧	૧૮	જેમ	૯૦
અ પદિમા	૧૯	પૂન ન	૯૧
પીત કૃષ્ણ	૨૦	ગિન્તા	૯૨
ગર્જના	૨૧	અ-અ-અ	૯૩
વિશ્વાસના આધાર	૨૨	પિત	૯૪
અમુ ૧ મન	૨૩	૨-૨-૨	૯૫
મપુષે	૨૪		૯૬

24 6 1	47	2002 1 1	134
200 200 2 10	48	2 10	135
2 10	2	200 200 2	136
200 200	49	200 2 1	137
200 200 2 1	50	2 1 2	138
200 2 1	51	200 2 10	139
200 2 1	52	200 2 1	140
200 2 1	53	200 2 1	141
200 2 1	54	200 2 1	142
200 2 1	55	200 2 1	143
200 2 1	56	200 2 1	144
200 2 1	57	200 2 1	145
200 2 1	58	200 2 1	146
200 2 1	59	200 2 1	147
200 2 1	60	200 2 1	148
200 2 1	61	200 2 1	149
200 2 1	62	200 2 1	150
200 2 1	63	200 2 1	151
200 2 1	64	200 2 1	152
200 2 1	65	200 2 1	153
200 2 1	66	200 2 1	154
200 2 1	67	200 2 1	155
200 2 1	68	200 2 1	156
200 2 1	69	200 2 1	157
200 2 1	70	200 2 1	158
200 2 1	71	200 2 1	159
200 2 1	72	200 2 1	160
200 2 1	73	200 2 1	161
200 2 1	74	200 2 1	162
200 2 1	75	200 2 1	163
200 2 1	76	200 2 1	164
200 2 1	77	200 2 1	165
200 2 1	78	200 2 1	166
200 2 1	79	200 2 1	167
200 2 1	80	200 2 1	168
200 2 1	81	200 2 1	169
200 2 1	82	200 2 1	170
200 2 1	83	200 2 1	171
200 2 1	84	200 2 1	172
200 2 1	85	200 2 1	173
200 2 1	86	200 2 1	174
200 2 1	87	200 2 1	175
200 2 1	88	200 2 1	176
200 2 1	89	200 2 1	177
200 2 1	90	200 2 1	178
200 2 1	91	200 2 1	179
200 2 1	92	200 2 1	180
200 2 1	93	200 2 1	181
200 2 1	94	200 2 1	182
200 2 1	95	200 2 1	183
200 2 1	96	200 2 1	184
200 2 1	97	200 2 1	185
200 2 1	98	200 2 1	186
200 2 1	99	200 2 1	187
200 2 1	100	200 2 1	188
200 2 1	101	200 2 1	189
200 2 1	102	200 2 1	190
200 2 1	103	200 2 1	191
200 2 1	104	200 2 1	192
200 2 1	105	200 2 1	193
200 2 1	106	200 2 1	194
200 2 1	107	200 2 1	195
200 2 1	108	200 2 1	196
200 2 1	109	200 2 1	197
200 2 1	110	200 2 1	198
200 2 1	111	200 2 1	199
200 2 1	112	200 2 1	200

અ તુ કે મ ણિ ઠા

વિભાગ ત્રીજો

ચૈત્રમવ દનો

નામ	પૃષ્ઠ	નામ	પૃષ્ઠ
શ્રી સિદ્ધગિરિરાજન	૧	શ્રી પાર્શ્વનાથ ભગવાનનું	૩
, પુ રીકરવામિનું	૧	, મહાવીરશ્વામિનું	૪
, આદિનાથ ભગવાનનું	૨	, પરમાત્માનું	૪
, આદિનાથ ભગવાનનું	૨	, પરમાત્માનું	૪
, શાંતિનાથ ભગવાનનું	૨	, પદ્ય પદ્યોર્વિન	૫
, નેમનાથ ભગવાનનું	૩	, શ્રીવિશ્વ જિનના વર્ણનું	૫
, પાર્શ્વનાથ ભગવાનનું	૩	, શીમન્ધરસ્વામિનું	૫

સ્તુતિઓ

નામ	પૃષ્ઠ	નામ	પૃષ્ઠ
સિદ્ધાયત્મ મંત્ર	૬	જય જય ભવિ દિનકર	૧૧
આદિ જિનવર રાવા	૭	ગધારે મહાવીર	૧
શાંતિ સુદ કર સાહિબો	૮	શ્રી શત્રુજય તીરથ સાગ	૧૪,
પાસ જિથુ દા વામાન દા	૮	અરિક્ત નમો વગી	૧૫
સક્ત મુરારુર સેવે પાવા	૯	વીર જિનેશ્વર અતિ	૧૬
શ ખેશ્વર પાસથ પૂજિઓ	૧૧		

શ્રી નવપદના ચૈત્યવ દનો

નામ	પૃષ્ઠ	નામ	પૃષ્ઠ
શ્રી અરિહત પદનું	૧૭	શ્રી જ્ઞાન પદનું	૧૮
સિદ્ધ પદનું	૧૭	,, ચારિત્ર પદનું	૧૯
આચાર્ય પદનું	૧૭	, તપ પદનું	૨૦
, ઉપાધ્યાય પ નું	૧૮	ને ધુરી સિરિં	૨૦
, સાધુ પદનું	૧૮	, પરમ મ ગલ કે-ની	૨૦
, દર્શન પ નું	૧૯		

સ્તવનો

નામ	પૃષ્ઠ	નામ	પૃષ્ઠ
શ્રી સિદ્ધચક્રનું	૨૧	વિમલાચલથી મન	૩૫
"	૨૨	ગિરિનરીપાની ટોચે રે	૩૬
"	૨૨	મનના મનોરથ સર્વિં	૩૮

શ્રી ગિરિરાજના સ્તવનો

બુદ્ધા બુદ્ધા સ્તવનો

શાખા શી કહું રે	૩૫	અજિત નિશ્ચદશુ	૩૯
શેત્રુજા મના વાસી	૨૬	પ્રીતનગી બધાણી	૪૦
જ્ઞાનરવણ રમણ	૨૭	અજિત નિનેશર	૪૧
એક દિન પુરિક	૨૭	સહન નિનર વિનતિ	૪૨
શ્રી આદીશર અનર	૨૮	સાહેબ સાલજો રે	૪૩
સિદ્ધાચળનો વાસી	૨૯	અજિત દન નિન	૪૪
વિમલાચલ વિમના	૩૦	તમે જોજો જોજો રે	૪૫
પ્રભુમે પ્રેમે પુરિક	૩૧	સુમતિનાથ ગુણુ	૪૬
બાલપદ્મે આપણ	૩૩	પદ્મપદ્મ નિન જઈ	૪૭
પ્રભુજી નહ પાની	૩૪	ક્યુ ન હો સુધાર્થ	૪૭

નામ	પૃષ્ઠ	નામ	પૃષ્ઠ
ગિનજી ચક્રપાન	૪૮	પરમાત્મ પૂજન	૬૫
મે કિનો નર્તી તુમ	૪૯	બેગીરે બેટીયે	૬૬
શીતલગિન મોદે	૫૦	જય જય જય પાસ	૬૬
તુમે બદ્ધ મેત્રી રે	૫૦	પ્રભુ જમજીવન	૬૭
સ્વામિ' તુમે કાષ કામજી	૫૧	શ્રી પાસજી પ્રભુ	૬૮
મેવો ભવિષા વિમલ	૫૨	નિત્ય સમય સાદિમ	૬૮
દુ ખ દોહમ દૂરે	૫૩	તારા વિના વીર	૭૦
ધાર તરવારની	૫૪	મકામ મુરામુર	૭૧
ધરમ જિનેશ્વર	૫૫	નારે પ્રભુ નાદિ માનુ	૭૧
મારો મુજરો મોને	૫૫	વીરજી મુજો એક	૭૨
તમ મગન ભરે	૫૬	નિસનાના ભાસ રે	૭૪
મુજો શાંતિ જિજ્ઞાસ	૫૭	જમનના મુવ' મોદામા	૭૫
શાંતિ નિન એ મુજ	૫૮	વીર જિનેશ્વર સાદિમ	૭૬
કુયુ જિનેશ્વર ભાજુ	૬૦	જિજ્ઞાસા પારા	૭૭
મનકુ કિમ હીન	૬૧	તું પ્રભુ મેરા	૭૮
શ્રી અરજિન ભવ	૬૨	આજ મારા પ્રભુજી	૭૮
પચમ મુર લોકના	૬૩	જમજીવન પ્રભુ	૭૮
મુનિસુવત કીજે	૬૪	સ્વસ્તિશ્રી મહાવિદેહમા	૮૧
શ્રી નમિનાથ જિજ્ઞાસ	૬૪		

સજ્જાથો

નામ	પૃષ્ઠ	નામ	પૃષ્ઠ
શ્રી અરિહત પદની	૮૨	શ્રી સાધુપદની	૮૬
,, સિદ્ધ પની	૮૩	, દાન, શીવજી, તપ અને	
, આચાર્ય પદની	૮૪	ભાવનું મોનાગાયુ	૮૭
,, ઉપાધ્યાય પદની	૮૫		

નામ	પૃષ્ઠ	નામ	પૃષ્ઠ
બાવનામા ગાવાના ગતરનો		સહવર્તન	૧૦૦
૬૭ થી	૧૧૦	મહાનાકયો	૧૦૧
પરમાત્માને પત્ર	૧૧૩	શુદ્ધચાત્રમમા અનકયાની	
કુચીન પુત્રનધૂતો પત્ર	૧૧૫	નિર્મળ મીઠી	૧૨૬
તપનો પ્રભાવ	૧૧૬	એનેરી સુવાકયો	૧૪૭
શાનનુ મહત્વ	૧૧૯		

આટલો સગ્રહ ઠરવામા કે લખાણમા પરમ ઉપકારી
 જિનેશ્વર પરમાત્માની આજ્ઞા વિરૂદ્ધ કાંઈ લખાણ
 હોય તો ત્રિવિધે ત્રિવિધે મિત્રામિ દુષ્ટક
 સત્ત્વ શુદ્ધશીલ મહાનુભાવો જૂલની પરિમાર્જના કરી
 સમ્યક્ શુદ્ધિ કરી વાચે-સમજે જોજ મ ગલ અભયર્થના

પરમપૂજ્ય શાતમૂર્તિ તપોનિષ્ટ પૂજ્યપાદ આચાર્યદેવ
 શ્રી વિજયભક્તિસૂરીધરજી મહારાજશ્રીના આજ્ઞા-
 વર્તિની તપસ્વિની માધ્વીજી શ્રી સુમગલાશ્રીજીના
 મહુપદેશથી આ પુસ્તકમા મહયોગ દેનારા
 મહાનુભાવોની શુભ નામાવલી.

રકમ	નામ	ગામ
૧૫૧)	શ્રી ત્રીનાથદસાઈના સુપુત્રી શ્રી જળુબેન	મહેસાણા
૧૦૧)	„ બાળુભાઈના ધર્મપત્ની શ્રી ચંદ્રાબેન	ખડકી
૧૦૧)	„ વળાવરમલજીના ધર્મપત્ની શ્રી રતનબેન	સાદડી
૧૦૧)	„ વીરચંદભાઈના ધર્મપત્ની શ્રી સમરચંદ્રબેન	એવલા
૧૦૧)	„ કુલચંદભાઈના ધર્મપત્ની શ્રી લીલાબેન	પૂના
૧૦૧)	„ કેશવનાથભાઈના ધર્મપત્ની શ્રી શણુગારબેન	„
૧૦૧)	„ સધવી સૂરજમલજીના ધર્મપત્ની શ્રી લીલીબેન	„
૫૧)	„ વાવચંદભાઈના ધર્મપત્ની શ્રી જળુબેન	„
૫૧)	„ દલીચંદભાઈના ધર્મપત્ની શ્રી સુદરબેન	„
૫૧)	„ ડો. ત્રિવલજીના ધર્મપત્ની શ્રી લીલીબેન	„
૫૧)	„ જીવરાજભાઈના ધર્મપત્ની શ્રી નર્મદાબેન	ભાવનગર
૫૧)	„ નરસિંહભાઈના ધર્મપત્ની શ્રી ગમબુબેન	મેલાદોહ

રકમ	નામ	ગામ
૫૧)	સુધાવિકા શ્રી જેડીબેન	પૂના
૫૧)	સુધાવિકા શ્રી ચચાબેન	"
૫૧)	સુધાવિકા શ્રી મગીબેન	"
૫૧)	શ્રી વાવચદણના ધર્મપત્ની શ્રી ગદુબેન	સાહડી
૫૧)	" હસ્તીમલણના ધર્મપત્ની શ્રી પાનીબેન	"
૫૦)	" રતિચદલાઈના ધર્મપત્ની શ્રી સોનીબેન	મેમતીયા
૩૧)	" અવેશચદણના ધર્મપત્ની શ્રી કુતીબેન	સાહડી
૩૧)	" હરખચદના ધર્મપત્ની શ્રી અવેરીબેન	લીંબડી
૩૧)	" પૂનાનિવાસી શ્રાવિકાઓ તરફથી	પૂના
૩૧)	" પ્રેમજીભાઈના ધર્મપત્ની નિર્મલાબેન	મલાડ
૨૫)	" ગજરાજણના ધર્મપત્ની શ્રી વસતાબેન	"
૨૫)	" ઉત્તમચદણના ધર્મપત્ની શ્રી રૂખીબેન	તલેગામ
૨૫)	" લલ્લુભાઈના ધર્મપત્ની શ્રી ચચાબેન	ભરૂચ
૧૫)	" કુદનમલણના ધર્મપત્ની શ્રી પાનીબેન	સાહડી
૧૫)	" શાનખાતાના હસ્તે ધીરજબેન	સાયન

૪૪

૫૧)	શ્રી નાગજીભાઈના ધર્મ પત્ની શ્રી નવલબેન	શાતાકુઝ
૫૧)	" પાંચ મલજી શાના ધર્મપત્ની શ્રી મીશ્રીબેન	સોજત
૫૧)	" પત્તાલાલ લજ્જશાહીના ધર્મ પત્ની શ્રી ગુમાનબેન	પાલી

શુ - દ્વિ પ ત્ર કે

વિભાગ પહેલો

પૃષ્ઠ	પ કિત	અશુદ્ધ	શુદ્ધ
૨૨	૨૦	ગ્નકો	ગ્નેકો
૨૫	૧૪	વશે	વશે
૩૮	૧	ગીરી	ગારી
૪૦	૧૮	સેવળી	મેવકો
૪૬	૭	હરખે	હરખ
૪૬	૧૬	આત્મ૦	આત્મસમ૦
૬૧	૫	ભાવએ	નેષએ

વિભાગ ત્રીજો

પૃષ્ઠ	પ કિત	શુદ્ધ	અશુદ્ધ
૫	૧૦	અજન	અ જન
૮	૬	મતધારી	ધરખારી
૯	૬	શેલડી	શેલડી
૧૦	૧૫	સેનગિ	સેનચરિદ
૧૨	૧૮	તેરે	તેર
૧૦	૧૩	કુરિયારી	કુરિયારી
૧૪	૩	રાસ	રામ
૧૪	૧૭	કુણ્તોલ	કુણ્તોને
૧૬	૧૧	મુખ	મુખ

૧૪	૫ કિલ	અશુદ્ધ	શુદ્ધ
૨૬	૬	સનેડેની ૨	સનેડી ૨
૩૭	૧૫	ચીને	સવિને
૩૯	૧૫	કુળે	કુને
૪૪	૨૧	થાયે	થાપે
૪૭	૧૨	રીઝી	રીઝી
૪૮	૫	સ્લામી	સ્લામી
૪૮	૧૪	જુડા	જુડા
૫૩	૪	મદિર	મ ૨
૫૩	૧૫	તરવરની	તરવારની
૫૪	૫	ચકા	ચકા
૫૬	૧૯	હસારી	હમારી
૫૯	૭	મગલો	સમગલો
૬૧	૬	અબાલો	અબાસે
૬૩	૯	મુરનર	મુરનર
૬૪	૧૧	નમિસાથ	નમિનાથ
૬૫	૧૧	હો.	હો. કરવી.
૬૬	૩	જિવર	જિનવર
૭૭	૨	જોનો	જીનો
૭૭	૭	જોવા	જોવો
૭૮	૭	પકજ	પ કજ
૭૮	૧૮	મનાયો	મનાવો
૭૮	૫	વિતા	વિના
૭૮	૧૦	ધણુ	ધણુ

વિ ભા ગ ૫ હે ટો

ત્વ મે જ્ઞાતા પિતા મેના, દેવો ધર્મો શુરુ પર ।
પ્રાણા સ્વર્ગાપવર્ગા સત્ત્વ તત્ત્વ ગતિર્મતિ ॥

પ્રિયતમ ! પ્રભો ! ! નવકાર ! ! !

મારે મન તો તું જ માત તાત નાથ દેવ ધર્મ શુરુ
સર્વદેવ ત્રાણ દેવર્ગી મોક્ષ સત્ત્વ તત્ત્વ શરણ અને મતિ છે ।

અથવા તો

જગતમા જે સુદર છે એ તું જ છે । !

૦૦૦૦ ૦ ૦ ૦૦૦ ૦૦૦૦ ૦ ૦૦૦ ૦૦૦૦૦૦૦૦૦૦ ૦૦૦૦૦૦૦૦

■ પરમાત્મા-નન્કારને તમે તમારા અત કરણને
આપી, આ કરણતા અને સ્નેહભર્યા ગદ્ય-ગીતો
વાચો એથી તમને નાસ્તવિક સંવેદના લાઘવે ”

૦૦૦૦૦૦૦૦૦૦૦૦૦૦૦૦૦૦૦૦૦૦૦૦૦૦૦૦૦૦૦૦૦૦૦ ૦ ૦૦૦૦

વંદના

વિશ્વમિત્ર ! નવકાર ! ! !

તને વંદના !

તને વંદના કરનાર તો ઘણા ઘણા છે !

વિશ્વના બધા છવો એક યા બીજે પ્રકારે તને
વંદના કરે છે ! !

(મિત્ર નવકાર !

મારી વંદના તારા ચરણે સ્પર્શશે ?

બધાની વંદનામા એ બોવાઈ તો નહિ ભય ને ?

મારી વંદનાનો અવાજ તારા કાને પહોંચશે ?

તું મારી વંદનાને સાંભળીશ ?

તું સાંભળ કે ન સાંભળ,
મારે એ નથી જોવાતું !

મારી પવિત્ર ફરજ માત્ર એટલી કે તને હૃદયપૂર્વક
વંદના કર્યા કરું બસ ! ! !

તને વંદના !

એક માત્ર વંદના ! !

ભાવ શીની વંદના ! ! !

પૂજ્યતમ ! નવકાર ! !

હુ તારી પાસે એવી પ્રાર્થના લઈને નથી આવ્યો કે
' વિપત્તિથી રક્ષા કરે ' પણ વિપત્તિઓમા બચીને ના
બનુ એવું તો વરદાન છે !

પોતાના હુ ખથી પીડિત ચિત્તની 'શાત્વના' માટે
બિદ્યા નથી માગતો પણ હુ જો પર ' વિજય ' મેળવું એવું
તો વરદાન છે ! !

' મને બચાવો ' આવી ચાચના માટે તારે દ્વારે નથી
આવ્યો પણ સસાર સાગર તરવાની ' શક્તિનું ' તો
વરદાન છે ' ! !

' મારો ભાર હલકો કરી નાખ ' એવી વિનંતિ નથી
કરતો પણ ' ભાર વહન કરવાનું બળ ' મને મળે એવું તો
વરદાન છે ! ! ! !

હુખમા તને નત મસ્તકે સ્મરૂ અને હુ ખમા તને ઠઠી
પણ ના વિસ્મરૂ વળી આખું જગત મારો ઉપહાસ કરે
તેવા સમયે હુ તારા ઉપર શકાશીલ ના બનુ એવું તો
રૂઢ વરદાન છે ! ! ! !

પ્રેમ મહેલ

પ્રિયતમ ! નવકાર ! !

હું બાલુ છું અને માનુ છું કે પાદે પાદે જે ચાલ
બલકે કે કાનિ છે એ તારો પ્રેમ સકેલ છે ।

તારા પ્રેમથી જ આગમુ પાદગાં વરસી બાવ છે ।

શીતલ અને શુદ્ધ જવન સ્પર્શી બાવ છે । !

મારામા જે કાઈ ત્રાહ દેખાવ છે એ બધા જ તારા
પ્રેમના સકેલો છે ।

દલે દલે એમાંથી કઈક પ્રેરણા મને મળ્યા કરે છે । !

તારું પ્રેમ બધું મુખડું નીચે મુક્યું ।

તારા નયનો માગ નયનોને મળ્યા । !

મારા હૃદયે તારી પૂજા-આરતી કરી । ! !

મારા મનકે તારા ચન્દ્રે સ્પર્શ કરી રજ સીધી । ! ! ।

હું ધન્ય બન્યો । !

આજ તારો પ્રેમ સકેલ છે । ! !

અનુમતિ

સ્વામિન્ ! નવકાર !!

હું અહીં ફક્ત તારા ગીત ગાવા આવ્યો છું આ વિરાટ-વિશ્વમા મને તારા ગુણ ગાવાની અનુમતિ આપી દે !

પ્રભો ! આ સ સારના ળીજા કેઈ પણ કામની થો ચતા મારામા નથી !!

મારા નિરૂપયોગી પ્રાણ તારા જ ગીત ગાવામા મસ્ત રહે એવું જાણ મને આપી દે !!

હૃદય કુજમા અર્ધશરી જેવી નીરવતા છે !

મન મદિરમા તારી આરતી માટે દીપમાળો પણ પ્રગટ થઈ ચૂકી છે !

આવા સમયે મને ગાવાનો આદેશ હઈ દે !

પ્રભાતની ઉપામા તારા મગજ ગીત ગાવા માટે અનુમતિની ભીક્ષા આપી દે !!

આપી દે ! !!

મારા દેવ ! નવકાર ! !

પોત પોતાની શક્તિ અને બળિ પ્રમાણે મી તને
મારા-નરના બેઠણા ધરે છે !

કોઈ ધરે છે તને મોતિયોની માળા !

કોઈ ધરે છે પુષ્પો મુગધી મુવાળા ! !

કોઈ ચઢાવે છે તને ત્રિષ્ટાત્તના ચાળા !

કોઈ ચઢાવે છે કળો સ્નિગ્ધ રમાળા ! !

હુ ચડાવુ તને હુ જો બરી છાબડી !

હુ કશણ બરો સ્વીકારી લે જે એ છાબડી ! !

પૂજ્ય ! નવકાર ! ! જગતમા તો એ ન્યાય છે કે
જેની પાને જે હાથ તે આપે એવે મે મારી પાને જે
હંતુ તે આપ્યું છે

હુ પારખુ છો તો પારખી લે જે !

અને ખુશીમાં હો તો એ રાખી લે જે ! !

શરદ પૂર્ણિમા

પ્રાણપતિ ! નવકાર !!

આજે શરદ પૂનમની રાત છે !

સ્વચ્છ આકાશમા ચંદ્રને જોતા મારા પ્રાણો ફરી
ચલ્યા યઈ જાય ॥ !!

હું વિચારું છું કે મને તારી પાસે એક મળશે ?

તારું ખરું સ્વરૂપ જોઈ શકીશ ?

મારા નયનો તારા નયનોને અનિમેષ જોઈ શકશે
ખરા ? ખેર !

પણ વિચારું છું કે-મારા પશ્ચાતાપના આશુ તારા
ચરણોમા ચિરકાલ સ્પર્શ કરવાની આશા તો જરૂર પ્રાપ્ત કરી
શકશે !!!

બીર નવકાર !!

મારી એક એજ પાથના છે !

કે તું એક પ્રહાર કર ! પ્રહાર કર ! !

પણ

એ મારી વિષય વાસના પર !

પછી મારામા પ્રેમ અને શાન્તિના અખડ દીપ
પ્રગટશે ! !

જીવનની જ્યોતિ અગમગશે ! ! !

ઉદારદીવ ! દાનેશ્વરી ! ! નવકાર ! ! !

આ શુ ?

હુ તારી પાસે કેટલાય વખતથી બીખ માગવા
આવ્યો છું !

તને જ્યા ત્યા જોશુ છું !

પણ તું ના જડ્યો ! !

આખરે તું મારા જ નાના ઘરના ખૂલામા જરાઈ
બેઠો હતો ! મેં જોલ્યો ! !

પકડ્યાં તારા ચરણો ! ! !

ઉભો થઈ મેં મારી ઝોળી પાથરી ત્યાં તે ઉચ્ચાર્યું
‘ ભિક્ષા દેહિ ’

હું આ શું સત્ય સાબળી રહ્યો છું ?

બીખારી પાસે પણ બીખ માગવી ?

આ ઉદારદીવ ? દાનેશ્વરી ? કે કૃપણ ?

ખેર ! હે આ મારી વાસનાઓ ! !

હું હજવો થાઉં !

હે નવકાર ! હર્ષ જા ! ! હર્ષ જા ! ! હર્ષ જા ! !

હું ઉદાર અને

■ કૃપણ !

અતિથિ

પ્રિય અતિથિ !

માનવતા મહેમાન ! !

નવદ્વાર ! ! !

હવે તું મારે આગલો મેલિશ

મહેમાન બની આવ્યો છે !

ધણુ જ સરસ થયું ! !

મારૂં તન-ધન સ્વચ્છ રાખીશ !

સત્યનો દીવડો પ્રગટવીશ !

વિચારો પર વાસનાની ધૂળ નહિ લાગવા દઉં !

તું મારો સોહામણો કામલુગારો અતિથિ છે !

એટલે તારાથી ભય પામી પાપ-પલાયન થઈ ગયું છે !

હવે દરેક કાર્યમાં તારી પ્રેરણા લેવાશે ! ! !

સિંહાસન

વિશ્વપતિ ! નવકાર ! !

તુ ત્યા પોતાના મોટા સિંહાસન ઉપર બેઠો હતો ! !

હું બહી બેઠો બેઠો તારા ગીત ગાઈ રહ્યો હતો ! !

તારા દાનો સુધી એ ગીતોની અરુપ છબિ પડોથી
અને તુ નીચે ઉતરી મારા મન-મંદિરના દ્વારના પગથીયા
ઉપર આવી ઉભો રહ્યો !

તારા હરબારમા અગતિય શુભી ગાયક છે ! !

પરંતુ મારા શુણ્ઘીન ગીતોએ જ તારા પ્રેમને જગાડ્યો
છે ! !

વિશ્વના ગીતોમાથી એક મારા કરુણ સ્વરે જ તારો
રુપ રૂંધ્યો છે ! !

તુ વરદાન દેવા માટે ઉંચા સિંહાસન ઉપરથી ઉતરી
નીચે આવ્યો અને મારા નિરવ મન-મંદિરના દ્વારના
પગથીયા ઉપર આવી ઉભો રહ્યો !

પણ

એકવાર

નાથ ! બહાણા નાથ !!

નવકાર ! !!

મારી વિનતિ તુ સ્વીકાર કર !!

એક વાર તો સ્વીકાર કર !!

મારા મન-મદિયમા રહે !

કદી પાછો ના જતો !!

જે દિવસ તારા વિયોગમા ગયો તે ધૂળમા ગયો !

હવે તારા જ પ્રકાશમા જીવન-કળીને ખીસવવા નામૂલ
રહીશ !!

કયા ઉન્માદમા, કોઈની યોજમા હું આમ તેમ
આશાઓમા બદકતો રહ્યો !

કોણે જાણે કેમ !!

હવે મારા હૃદય ઉપર કાન મૂક અને સામળ !!

એમા જે પાપ-ધન, છલ-જલ, વિકાર-વ્યથા જે હોય
તેને તુ આગમા જલાવી દે !!

મારા નાથ ! જલાવી દે !!!

, જીવન સરોવર

પ્રિય ! પ્રિયતમ ! !

નવદાર ! ! !

જ્યારે જીવન મરોવર મૂકાઈ જાય દુઃખ કમલની
પાખડીયો મુરઝાઝ જાય ત્યારે તું કંઈના વાણ લઈને
આવજે !

જ્યારે જીવનનું માધુર્ય કટુતાના મરુથવમા બદલાઈ
જાય ત્યારે તું ગગા બની બ્રાહ્મણમાંથી ઉતરજે ! !

જ્યારે સમારી કામોનો ડોવાહલ દશેષ દિશામા ગાજ
રહ્યો હોય અને મને પોતાની મર્યાદામા કેદ કરી નાખે
ત્યારે પ્રચાત પ્રભુ ! મારી પાને ચાતિનો સેનાની અને
વિશ્રામનો દૂત બની આવજે ! ! !

જ્યારે વાસનાઓ પોતાની પ્રચંડ પ્રતાપી પૂજા અને
ભક્ત ભરી લાલમાઓથી બંધ મને બનાવી દે ત્યારે હે
સગવન ! પોતાના તેજ અને ઓજસ્વી પ્રકાશના સાથે
આવજે ! ! ! !

વિશ્વવિહાર

કામણુગાન ! મનોહારા ! ! નવકાર ! ! !

સુનસાન અને ખતરનાક મોહધરના દીવાલો જોળગી વિદા
વિશ્વના વિહાર માટે બહાર જઈ શકીશ ?

અતિથય મોહવશ બનાં બધાનુ કામ કરતા કરતા
કુનીયાની ભૂલ-ભૂલામણોમા ફમાઈ ગયો છું !

આશા અને આકાંક્ષાઓ બરેલા સુખ થોડું અને
કુખ બાહુ જોવા સસાર સાગરમા તરતો કુબતો આથક્યા
કરે છું !

પરંતુ તો પણ ભયકર તોફાનોઓ બમારે જર્જરિત
થઈ જાઉં છું ત્યારે તારા ચરણે હું અપરાધ માટે દોહતો
આવું છું ! !

ત્યારે વિશ્વના અપાર કોલાહલમા પણ ફક્ત તું જ
યાદ આવે છે ! !

વિચારે છું કે આ કર્મબંધનોની દીવાલો ઠેકી વિશ્વ-
વિહાર માટે હું બહાર જઈ શકીશ ?

પુષ્પની પ્રાર્થના

પુષ્પપતિ ! અનાથમનિ ! ! નવકાર ! ! !

જાની કરો પ્રભુ ! જરૂરી કરો ! !

આને તોડી લો ! વિવળ ના કરો ! !

એટલામા એ ધૂળમા ખરી ન પડે એ ભય છે !

આ મારા મન ભગીચામા ખીરેલા સદ્ભાવપુષ્પને
તારી માગામા સ્થાન મગરો કે કેમ ?

કોને ખબર ? તો પણ

તારા ચરણના સ્પર્શધી એને ભાગ્યવાન બનાવ !

વિવળ ના કરો પ્રભુ !

દિવસ પૂરો થઈ જશે !

અધારે આવી જશે ! !

તારી પૂજનો સમય ચૂકી ન જાય એજ એક ભય છે !

જે એમા થોડો ઘણો રગ છે !

જે થોડી ઘણી એના હૈયામા સુવાસ છે ! !

જ્યાં સુધી તારી સેવાનું સુહૃદ બાકી છે ! ! !

ત્યાં સુધી તું એનો સ્વીકાર કરી લે ! ! ! !

પુષ્પ તોડીલો ! ચરણે સ્વીકારી લો ! !

કૃપા કરી હવે વિવળ ના કરો !

સામ્ય સૌમ્ય

સ્નેહી ! વિદેહી ! : નવકાર ! ! !

આજે તો

મારા અગ અગમા આનંદ છે !

મારા રોમ રોમનાં રોમાય છે ! !

મારા નયનોમા ઉન્માદ છે !

મારા ઉરમા ઉમગ છે ! !

પણ કારણ શું છે ? એ નથી સમજાતું

આજે તો ઉપરના આકાશથી નીચેની ધરા સુધી તે

મારા મન ને વિક્ષાવી દીધું છે !

મૈત્રી ભાવમા સૌ સામ્ય અને સૌમ્ય મને જણાયા છે ! !

એ મારા આનંદનું કારણ તો નહિ હોય ને ? તો પણ
હું જેને શોધી રહ્યો છું એના માથે મીલન થયે ? કે
એની શોધ માટે લટકવું પડયે ?

આની મને કાર્મ સમજ પડતી નથી ! !

તેમજ

આનંદ, રોમાય, ઉન્માદ અને ઉમગ કેમ છે ?
એની પણ સમજ પડતી નથી ! !

અટપ બિક્ષા

ઠહાયા નાયે ! પ્રાણુપતિ !! નવકાર ! ! !

હુ તારી પાસે જાટલી જ બીખ માગુ છુ

તુ મારામા એવો જ “ મમત્વ લાવ ” રહેવા કે કે
તને જ મારો માગુ ! અન્યને નહિ ! !

મારામા એટલી જ ચેતના રહેવા કે કે તને જ સમજી
શકુ ! અન્યને નહિ ! !

મને એટલા જ બધનમા બાધજો કે તારા પ્રેમ-પાશમા
હું બધાએવો રહુ અને માફે જીવન તારા જ ધ્યાનમા
મસ્ત રહે ! અન્યમા નહિ ! !

મારામા એવો જ પ્રેમ-સ્નેહ રહેવા કે કે એ તને
જ અર્પું ! અન્યને નહિ ! !

પ્રિય નાય !

હુ તારાથી જાટલી જ અટપબિક્ષા ચાહુ છુ ! ! !

ગીત સુધા

સ્નેહરગિમ ! સુનાવણી ! !

નવકાગ ! ! !

તે જ્યારે મને ગીત ગાવાનું કહ્યું ત્યારે મારી છાતી
ખૂબ હ્રસ્વી થી ગઈ !

મારી આખમાં આનંદના આગુ આગ્યા ! !

તારા સ્નેહભર્યા મુખને અપવક નયને નિહાળતો રહ્યો !

મારા જીવનમાં જેટલી કટુતા વિષમતા અને
અસ્ત-વ્યસ્તતા હતી તે જોગળીને તારી ગીતસુધામાં
પરિણમી ગઈ ! !

મારી સાધના અને આરાધના પદ્ધતિની જેમ પાખો
ફેલાવી આનંદથી ઉડવાની કામના કરવા લાગી ! !

હું જાણુ છું કે માધના અને આરાધના દ્વારા બનેલા
ગીત વડે-ગીતના બલ વડે તારી સામે આવવાનું સાહસ
કરી શકુ છું ! !

તો પણ તારી અત્યંત નિકટ આવવામાં કાંઈક મંકેય
થતો જણાય છે ફક્ત ગીત દ્વારા તારા પવિત્ર ચરણોનો
સ્પર્શ કરી લઉં છું ! !

પ્રસો ! ગાનના તાનમાં જાનને ભૂતી જાઉં છું અને
તને 'મિત્ર' માની જોલાવું છું ! ! !

મહામેવ ! નવકાર ! !

મારૂં પૂરાણુ મન મૂરિછંત યર્ધ પડયુ હનું !
એનામા એતના આરે તે મારે જાણના હતી ' !
ત્યા તારા અષાઢી મહામેધ આબ્યા ' ! !
મહામેધે ગર્જના કરી !

કુમાર દેવતાઓ ગેઢી દડે રમતા હોય તંમ ગડગડા/
સ ભળાવવા લાગ્યો !

વિજળીયો ચક્રમક ચક્રમક ચમકતી દેખાવા લાગી ! !
મૂરિછંતમન જરીક સરવજ્યુ ! !
ઝરમર ઝરમર ફરફર ફરફર ચાલુ થયા ! !
પ્રલો ! પ્રલો ! ! મહામેધ ! મહામેધ ! !

તારી અષાઢી ગર્જનાથી મારૂં પૂરાણુ મૂરિછંત મન
આજે પુન પલ્લવિત યર્ધ રહ્યુ છે !
એતનવન્તુ બની રહ્યુ છે ! !
મારી એતના તારી સાધનામા જોડાઈ જશે ! !
અને હું તારામા લયલીન બની જઈશ ! ! !

વિશ્વાસના આધારે

વિયોગયોગી ! નવકાર ! !

આજથી હું તારા ઉપરના વિશ્વાસના આધારે રહેતા
શિષ્ય છું ! !

શરીરની મપૂર્ણ વિસ્મૃતિ થાય એવી હયા સિદ્ધ
કળા મધીશ ! !

તારા અખંડ અવસ્થામાં લીન બનવા આ હું કુબકી
મારી રહ્યો છું ! !

હવે મને શરીરની પણ મમતા ન લેખીએ !

અરે ! એના સાફ વિચાર સરખોય ન લેખીએ ! !

હતા આને તો ?

પ્રારબ્ધને આધીન માની તિતિક્ષા અને ઉપશમ વડે
મન ઉપર અયમ પ્રાપ્ત કરીશ ! ! !

આજે હું માત્ર એટલું જ લાલ્સવા અને લેવા
માગુ છું કે-

પ્રિય નવકાર !

તુ મારી રક્ષા કરે છે કે નહિ ?

અંશુ બંધન

પ્રિયમણે ! નવકાર ! ! ! ! !

એક દિવસ હું તારી સભા જોવા આવ્યો !
 મને આશા નહિ કે હું તારા પર મોઢી પડીશ !
 તે મનુષ્ય વહીએ મને ઉપદેશી પીધો !
 મારા ડોમલ હૈયે સ્નેહે તેને પીધો ! !
 એમા ભયુ હંતુ અનેર જાડુ ! ! !
 તેથી જીવન બન્યું મારૂં મારૂં ! !
 વિનમ્રભાવે, નૌન પછે તારે ચાલે નમી રહ્યો ! !
 સ્નેહ ભાવે નિશ્ચય હૃદયે, પાપ પક વૃત્તી રહ્યો ! !
 ઠોઠો રહી નીરખી રહ્યો હું તારૂં મુખડું !
 કંઠાલયો ભરખી રહ્યો તું મારૂં હૃદયડું ! !
 સ્નેહધેણી નીરખુ સભામા જામ તેમ જ્યા !
 તારા સિવાય નજરે ન આવે કોઈ પણ ત્યા ! !
 મનમા વધુ જરૂર તે કયું તનયનના અગુથી બંધન !
 સરૂ થયું નેથી પ્રભો ! ગયા મારા સર્વ વિધન ! !
 સ્નેહાશુથી બંધાઈ ગયો પ્રભો ! બંધાઈ ગયો !
 છૂંવા હું ઈચ્છતો નથી ભવે હું બંધાઈ ગયો ! !
 એ બંધન લાગે મધુર, એમા બંધાવું બહુ ગમે !
 નથી છૂંવું મારે કદી સ્નેહો બાળક તને નમે !

મધુપેય

વિશ્વભર્તા ! નવકાંડ ! ! !

મે તારા આતિથ્ય માટે તારા ફળો આણેલા !
 એમાથી મુર અને મધુ ફળો જુદા વિભેલા ! !
 વિભેના એ ફળોને અમૃત રસ કાઢ્યો !
 એમા ગર્કશ એલા લવીંગ મરીચિકા મેળ થા !
 મુદ્દ અને શીતળ મધુપેય બનાવ્યુ !
 બ્રહ્મલ ચક્ર મમા મ્કટીકગ્નના પાત્રમા એ ભર્યું ?
 તું મારે આગણે આવીશ !
 વિનય વિવેક અને મેત્રી ભાવથી એ પાત્ર તને આપીશ !
 નમ્રતા સન્નતા અને ન્નેહથી હું તારી મામે બેગીશ !
 તું શીતળ મધુપેયનું પાન કરીશ !
 તને શાંતિ મળશે મને વિદ્રાંતિ મળશે ! !
 તું પ્રસન્ન થશે ! મને વરદાન મળશે !
 માગ માગ માગ એમ તું વદીશ !
 હું એક વચન માગી લઉંશ !

“મમે મમે તુમ્હ ચલ્ણાણ ।”

ભવોભવ મને તારા ચરણોની નેવા મળજો !
 એ ચરણોનો વિયોગ કદી પણ ના થજો !

સ્વપ્નમા પણ ના થજો !

વચનથી બધાએવો તું સ્નેહભર્યા વરદાનમાથી
 કદાપિ નહિ છટકી શકે ! ! !
 કદાપિ નહિ ફરી શકે ! ! !

અનતરૂપ ! અજ્ઞાતસ્વરૂપ !! નવકાર ! ! !

મને ગર્વ હતો કે હું તને જાણુ છું !

પૂર્ણ જોળખુ છું ! !

મને ઘણા આવી તારૂં કપ અને સ્વરૂપ પૂછે □ !

હું જણાવું છું !

પણ મારૂં મન કહે છેતા ! એ તો ઘણું અધુરું □ !

કેાઇ આવીને તારૂં રહસ્યમય ગુહ સ્વરૂપ પૂછે છે તો

કહી દઉં છું કે ' મને જાણ નથી ' !

એ કહે તું સાધક છે ને ?

તો મેં મધુ દુનીયામા ધન કેમ ?

એમણે મધુ એ િ ગણના કરવા અમે સ્તમ્ભ નથી !

મેં કહ્યું મારો ઉત્તર પણ એજ !

એ બિચરા ઉદાસ બની નાટ્યા જાય છે !

પણ મને ઉદાસ કરી જાય છે ! !

પ્રભો ! વિભો !

તારા અનત સ્વરૂપનો જ્ઞાતા હું ક્યારે બનીશ !

તુ મને તારા ચરણોમા રાખ !

હું તને મારા મન મંજીમા રાખીશ ! !

તારી પૂજા કરીશ !

તને વાદિશ ! !

તારી સેવા કરીશ ! ! !

હું ભયોભય તારો સાથ ભેડવા નથી ઈચ્છતો !

તુ અને હું ! !

હું અને તુ ! !

ક્યારે એક બીજા, એક બીજામા સમાઈ જઈશુ ?

બોલો ! જીવનસાથી બોલો તો ?

હું ભડકી ભડકી થાકી ગયો છું !

તારા ચરણોમા રાખ !

હવે તો નાખ ! !

પ્રાણપતિ ! નવકાર ! ! શુ ગર્જ રાજ મારે તને
હાથ ભેડવા પડશે ?

મારે મમ્તક નમાવેલું રાખવું પડશે ?

તુ વિનંતિ માટે આવી રીત ઉભા નહેવું પડશે ? ?

તારામા ચમાવી લે !

તારામા શમાવી લે !

તુ ન આબ્યો

દીનાનાય ! કૃપાલુ ! ! નવકાર ! ! !

તે મને વચન આપ્યું હતું કે-
 હું તને મળવા માટે આવીશ !
 ધનધોર કાળા અપાઢી મેઘ ગયા !
 શરદના રૂની પૂણી જેવા વાદળ ગયા !
 પણ તું મારે આગળે ના આર્યો તે ના આબ્યો ! !
 શિશિર અને વસંતના વહણા વીતિ ગયા !
 આખરે આબ્યો મોર પણ દિલકાનો ચોર
 તું મારી ઝુપડીએ ના આબ્યો તે ના આબ્યો ! !
 શ્રીમનો ઉત્તાપ તપી ચાલ્યો ગયો !
 વધોના વાદળા પુન પુન ઝરમર થવા લાગ્યા !
 વિદુત ચક્રમક ચક્રમક ચમકવા લાગી પાગુ તું મારે
 ધરે ના આ આબ્યો તે ના આબ્યો !
 નિરાશ નયને, ઉદાસ વંને વાટ જોઉં તારી !
 આશાની ઉખા છે કે હજીય તું આવીશ !
 પણ તું મારે દારે ના આબ્યો તે ના આબ્યો !
 રનેહજર્યો નાથ ! તું ના આબ્યો તે ના આબ્યો ! !

ના આળ્યો તે ના આળ્યો

પ્રાણપતિ ! નવકાળ ! !

તું ના આળ્યો એવે તું મધુરગિણી સીજા લઈ તારૂં
ગીત ગાવા ગયે ?

વીજાના તાર પર આગળીયો રમાડી !

એમાથી લાયક ઠઠ જેવા પદ્મ સૂરો નિકળ્યા !

મેં પણ એમા ગીત ઉમેર્યું !

‘ પધારા મારા મોઢેરા સ્વામ !

પધારે! માળા મોઢેરા મરેમાન ! !

પધારા મારે નાનકડે વામ !

પધારે! મારે નાનકડે ગામ ! !

જપુ છું નિરાશિન તારૂં નામ !

ભૂની ગયો છું તેથી બીજા કામ ! !

નથી જોઈતો મારે હરે આ !મ !

તું આવીય તો જ થશે વિરામ ! !

આ ગીનથી તું પ્રસન્ન થશે અને મારે આગળે
આવીશ !

મધુર આશા પૂરીશ ! ! પણ

તું ના આળ્યો તે ના જ આળ્યો ! ! !

અમૃતવર્ષા ! નવકાર ! !

માઁ આ આખરી કામના છે કે હું આવતે જ મે
જેવો ચદ્ર છે તેવો સૌમ્ય જનુ અને રનેડને પામુ ! !

ચદ્રમા સૌમ્યતા છે !

આહ્લાદકતા છે ! !

પ્રિયતા અને મધુરતા છે ! ! !

ઔપધિયામા તે અમૃત મિથે છે !

પ્રિય નવકાર ! સૌમ્ય, આહ્લાદક પ્રિય અને મધુર

મારૂં જીવન જનજો ! !

ચદ્ર ગરીબ કે અમીરને,

રાજા કે રકને,

ચોગી કે બોગીને

વિદ્વાન કે મૂર્ખને

એમ મીને મરજો પ્રકાર આપી રનેહ મેળવે છે તેમ
હું પણ રનેહને પામુ ! !

પણ કટપત્ત ! નવકાર ! !

હું મળ્યો તો જાણ્ય મળ્યુ ! ! !

અખંડ આગા

કરપત્ત ૧ અ ૧૬૩ ૧૧ નવમા ૧૧ !

અદી જે ગીત માવા આવ્યો હતો તે ના ગાઈ શક્યો ! આજે તો મું પાવુ ? જો જ વિચારમા ને વિચારમા ગાવાનું મનમા જ રહી ગયું ! !

હું કાઈ રચના ના રચી શક્યો ! મારા શબ્દો કવિનાને ના પામ્યા ! ! કેવળ મારા પ્રણામ તારા ગીત ગાવાની વ્યાકુલતા ભરી પડી છે !

આજે એ આશા-પુષ્પો ખીસ્ક્યા નહિ !

કેવળ હવામા ટોલતા ગદ્યા ! !

મે તારા દર્શન ના કર્યા !

તારા શબ્દ પલ્લ ના લાંબા ! !

ફક્ત તું મારી પાતે આવી રહ્યો છે

એવા આશાના અવાજ સાંભળતો રહ્યો !

તું મારા મન-મંદિર મુખી આવે છે અને ભાપ છે !

મે આજે દિવસ એ મંદિરની સફાઈ માટે બીતાવી દીધો !

મે લઈ દીવો પણ નથી પ્રગટાવ્યો !

હવે કેવી રીતે જોશાવું ? મેલાપ ના થયો !

પગનું હું આવીશ અને ગીતન થશે એ અખંડ આશા મારા પ્રણામ વચ્ચે મુકી છું ! ! !

પ્રસન્નતા

પ્રાણસખા ! પ્રિયતમ ! ! નવકાર ! ! !

તારી તો મારા હિપર પ્રસન્નતા છે ને ?

તું પ્રસન્ન એટલે મારે ઘણું !

પછી બીજાને પ્રસન્ન કરવાની મારે શી જરૂર ?

તને કાલા-વાલા કરીશ !

તારા ચરણો પકડીશ ! !

પ્રાર્થના પ્રમથી કરીશ ! ! !

આજીજી કરીશ !

બોબો પાથરીશ ! !

કરગરીશ ! !

રડીશ-કરીશ પણ-

બીજાને પ્રસન્ન કરવા દીન-હીન નહિ જાતું ?

બીજા આજે કાલાવાવાથી ખૂશ થશે !

પણ સહેજ વિપત્રીત થયું ત્યાં ધૂળધાણી ! !

એવા અવસરે તું ભૂલને યાદ કરતો નથી !

સેવાને વિસરતો નથી !

સમા આપે છે ?

એક ધારે ■ ! !

માટે તું જ મારો પ્રાણસખા છે

અને તું જ મારો પિયુ છે ! !

ભયદર ! અભયકર ! !

નવકાર ! ! !

મારા બધ નષ્ટ કરો ! નષ્ટ કરો ! !

મારાથી મુખકુ ના મોટી લો ! ! !

■ પાને જ હતો !

તને હું ઓળખી ના શક્યો ! !

હું કયાય બીજે ભેગું રહ્યો હતો !

પણ ખબર નથી કે કયા ?

હું મારા હૃદયમાં આનંદને ઉમમનો પ્રકાશ ભર ! !

હું મારા અન્ત કરણમાં વિચાર કર ! !

હું બોલ ! મારાથી કંઈક તો બોલ ! !

મારા શરીરનો સ્પર્શ કર અને હાથ ઝાલી મને
ઉગારી લે !

નવકાર ! માફ જ્ઞાન અધુરું છે પણ

તારું નામ તો અધુરું છે ! !

માફ હાસ્ય રૂઢન બધું જામક છે !

મારી સામે આવો !

મારો જમ દૂર કરો ! !

મારા ભય દૂર કરો ! ! !

ચંદ્રપુષ્પ

ચંદ્રજ્યોત ! નવકાર !!

આકાશમા ચંદ્ર ઉપ કમળ પુષ્પ ખીસ્કુ ॥

એની પાળડીયો ચાદે દિશામા પ્રસરી છે । ।

અધકારના કાળા લમરો પાણી પીવા ગાથા ગયા છે ।

શોમેર સ્નેહવ પ્રકાશ પથરાયો છે ।

પુષ્પના મધ્યમા સોનેરી કેવ છે । ।

હું ત્યાં જ્ઞાનદૂર્વક મસ્ત બેઠો છું । ।

ચંદ્ર-પુષ્પમાથી પરાગ વિખેરી રહ્યો છું । ।

અન્તર આકાશમા તરંગો ઉઠ્યા છે ।

પ્રાણવાયુમા સુગંધ અને શીતળતા આવી ॥

આત્મામા અનુવ જ્ઞાનદ ઉભરાવા લાગ્યો છે ।

મન મસ્ત બન્યું તારા ધ્યાનમા ।

વચન મસ્ત બન્યા તારા ગાનમા । ।

તન મસ્ત બન્યું તાર તાનમા । ।

જ્યાં તું ત્યાં પ્રકાશ અને જ્યાં પ્રકાશ ત્યાં તું ।

બધે પ્રકાશ અને બધે તું । ।

ચંદ્રજ્યોત ! હું તને નમસ્કાર કરું છું । મારા હૃદય

ફરે કરે । । મારા મસ્તક પર વરદ જાય મૂક । ।

પુષ્પપરાગ ! હું તને નમસ્કાર કરું છું ।

મારા બધા મનોરથ પૂર્ણ કર । ।

નામનો મોહ

શાશ્વતનામ ! ગુણનામ ! ! નવકર ! ! !

મારા નામને અમર ણનાવવા, હું ઘણા વખતવા મથી
રહ્યો હતો !

ત્યાં એક મલુવ ઝંજાર સંભળાયો !

અરે મુઘ માનવી ! તું સાધક બન્યો !

કામને જિતી ગયો, પણ નામનો મોહ તોય ના ભૂયો !

ભલા નામ ક'દી કોઈનું અમર રહ્યું છે ?

“નામ એનો નામ” એ તો તું ઘણીવેળા બોલે છે ને ?

એનું પણ માદ નથી રહેતું ? યાદ રાખ !

સાગરના એક એક તરંગો નામના ગને ભૂસતા જાય છે !

મોટા મોટા નામોને પણ એ સાગરના તરંગો

ભૂમવાતુ ભૂવતા નથી ! !

દેવના નામ ભૂને છે !

દેવેન્દ્રના નામ ભૂને છે ! !

દેવાધિદેવના નામને પણ ભૂને છે ! ! !

અમર ના રહ્યું કોઈનું નામ !

ભૂલીજા તું તારૂં નામ !

અમર છે એક નવકારનું નામ !

એમા મળીજા !

તો અમર થશે તારૂં નામ ! !

અપાઠી મેઘ

હૃદયવત્સલ ! નવકાર ! !

અપાઠના કાળા ભમરા જેવા વાદળાથી દિન અને રાત
મમાન બન્યા છે !

આસમાની આકાશને વાદળાઓએ કાળા પડદાથી
ઢાંકી દીધું છે ! !

પવન પણ આજે નકામા જવાળો કરી વધુ સતામણી
કરે છે !

એની શીતળતા પણ દુખ આપે છે !

વન-પર્વતો નીરવ બની ગયા છે !

રાજમાર્ગો અને લઘુમાર્ગો પણ નિર્જન બની ગયા છે ! !

મધાના નાના મોટા આવાસો બધ થયા છે !

હે એકાકી સખા ! પ્રિયતમ ! ! નવકાર ! ! !

મારા દ્વારો ઉઘાડા છે !

સ્વપ્નની જેમ આવી આવ્યો ના જતો !

વિજળીની જેમ પવકારો મારી આવ્યો ના જતો !

હું આ ઘનઘોર અધારામાં કાંઈ પણ નીહાળી શકતો
નથી તારી આશામાં આજે ઉઘ પણ નથી આવતી તું
આવી કયાય પણ આવ્યો ના જતો !

આવ્યો ના જતો ! !

જો ! ન જોયો તો ?

પ્રભો ! નવકાગ ! !

જો હવે આ જીવનમાં ' મેં તને ન જોયો ' તો

આ વાત મને કાટાની જેમ ખૂચતી રહેશે કે ' તને
હું જોઈ ના શક્યો ' "

આ વાત હું ભૂલી નહિ શકું !

આની વેદના મુતા જાગતાં, રાત દિવસ બે-બેનગી
કર્તા કરશે !

મમાર બજારમાં મેં કેટલાય દિવસો વીતાવી નીધા,
મારા બંને હાથમાં ધન-ધાન્ય, રાત્ર્ય-પાન, સદ્ધિ-સિદ્ધિ
કેટલીય વાર આવ્યા અને ગયા પણ એનાથી માફ શું
વળ્યું ? આ વાત મને ખૂચતી જ રહી કે -
' તને મેં ના જોયો ' ! તને મેં ના જોયો ! !

આજે થશે રસ્તામાં કિનારે બેસી આરામ માટે
બીછોણાની વ્યવસ્થા કરી, ત્યાં ધાંદ આવી ગયું કે આ
પ્રવાસ નિઃપ્રયોજન છે ! કારણ કે તને હું જોઈ ના શક્યો
તો ? આ વાત મનથી ભૂલાતી જ નથી ! ! !

તું મને ભૂલી તો નહિ જાય ને ?

મુતા જાગતાં એજ ચિંતા રહ્યા કરે છે !

મારા ઘરે ગમે તેટલા હાસ્યના ટોજ હો । ધન
પતાકા તોરણ દીપમાળાથી ઘર ચમકતુ હો । । ગુલાબ
જળ અત્તર અને પૂપથી ઘર મધમધતુ હો । ।

પણ ‘તુ નહી આવે’

આ વાત યાદ આવતાં જ દિલ સાગી ભાગીને ભૂકો
થઈ જાય છે આ વેદના ક્યારેય ભૂલાતી નથી । ।

“તુ મને ભૂલી તો નહિ જાય ને ?” આ શક
મુતા જાગતા રાત દિવસ મને સતાવ્યા કરે છે । ।

ચિન્તા નથી

ઓ પ્રાણજીવન ! નવકાર ।

તારા મન મદિશમા મને બોલાવી લે !

વસાવી લે ! રાખી લે ।

પછી મને કોઈ ચિન્તા નથી ।

ભલે માર્ગમા અગાગ આવે !

કટક આવે ।

અકટ આવે ।

વધુસેલી તક

નગનાગડા ! નવકાલ ! !

હું અમીન્મતયા તારા નયને નીન્ખતો હતો !

કામલ પાની કીડીઓ ગૂંચાને

ધ્રાંધ વ સાવના હતા ! !

તે ધાધ ઝહેનો હતો ઠ માની નીચે નાવ !

તારા નામ ચોક ડુ ખ દાન્દ્ર પખાલી હતું ! !

હું ધાધ નીચે ત્યાં તો ખસી !

પણ જ્યાં જોડી પાવ નીચે જોડી !

એ જ્યાંમા મમતાની લીમી દાડી હતી ! !

જલતાનો વક જોડા હાથા હતા ! !

અને

મેં હનુ ચામતુ વરા એની માથે મકતુ હેનું !

એ જ્યાં ઉપ કચ્છાને ધાધ પડતા હોતો !

પત્ર ચાં જાણુ એ વહેવાઈ હતો !

પ્રિય નવ ૧૨ !

એવાના અમીન્મ જયા મધુર વચને તં ઠહુ !

તે મુ ૧ પાવ આ મુ કરે છે !

આમ તારા રોગ શોક નહિ જાય !

હું ખ દારિદ્ર પણ નહિ પવાય !

પણ

બાળ હંઠે થટેલા મેં જો ન માન્યું !

કરુણા સાગરે અમળાવવા પ્રયત્ન કર્યા ! !

હું ન માન્યો તે ન જ માન્યો ! ! !

સમભાવે તું પાડે વળ્યો !

અને કયાય થાન્યો ગયો ! !

થોડી વારે છતાં હટાવી હું
તને નિહાળવા પ્રયત્નકરું હું !

પણ

કરુણાશીની કામળગીરી કીકી અવેપ !

હું રહી પડ્યો !

હવે શું ?

પ્રભો પ્રભો ! જો વણનેવી તમનું હું ખ

મારા હૃદયને વવાવી નાજે છે !

મુલાકાત

રક્ષાગુરુ ! નવકાર ! !

આજે મારી આતર ગજધાની ઉપર મહાશત્રુએ
પ્રારંભ્યા છે !

મોહ મટીપતિ એ શત્રુઓના રાજા છે !

રાગ અને દોષ એ મહા નનાધિપતિ છે !

એમની દેખ-બ નીવડુ ત્યજ સામરસમ છે !

એ તેને મારી ગજધાનીમા હાલ-પર જોડાવી દીધા છે !

નાશ જા ! અને " ત્રાહિમામ્ " " ર હિમામ્ " ના પોકાર
કાને કદલુ રીતે બચાવ છે !

મારી મુજવત્સુને પાર નથી !

તેણે રૂદ્ર-ગાથી કેપી રહ્યું છે !

માગની ઝરણાવતિ સ્વીકારી મિથ્યા વ ક્ષે તેમ નથી !

શત્રુન આધીન થવા મન માનનું નથી !

આવા બીરજુ અને ભયાનક ક્રોડદીના સમયે

મે તને મદદ માટે યાદ કર્યો છે !

તું જરૂર મન મુલાકાત જ પીશ !

પ્રેમા ! તું અંક નાખેનો વટે છે !

હું પણ એક રાષ્ટ્રનો વજો છું ।

માર નાજ તારા રાષ્ટ્રમા મેળની દેવા ઇચ્છું છું ।

તહેજે જો રાષ્ટ્રના વડાઓ ગભીર વિચારી,

ચર્ચા માટે ગુપ્ત ન્યાય પસંદ કરે છે ।

વળી એ ન્યાય સવામત અને મુજ હોયુ તમને ।

મારે તો મહાનિયુ માથે બાથ બીટવાની છે ।

એટલા માટે જ તારી મુલાકાત ઇચ્છું છું ।

૧૨ બોલો પ્રભુ ! બોલો તો ! !

કયા રથને હું બાપની માથે મંત્રણા કરવા આશુ ?

જો માપ માન પર સ્થળની પસંદગી રાખો,

તો હું સુર એક ગુપ્ત રથના બતાવું ।

એ સ્થળે હું બધી નિવસ્યા કાઢી દર્શાવું ।

એ છે માટે આત્મમંદિર ।

ત્યાં અન્યને પ્રવેશ નથી જ ।

પ્રબો ! પ્રબો !

જરૂરી આવો અને

મુલાકાત આપો ।

મોહશૂંખલા

મનરજન ! નિરજન ! ! નવકાગ ! !

મારી મોહની સાકળ અનીવ દહ છે !

તું એને તોડી નાખ આ મારી કામના છે ! !

પરન્તુ એ જ્યારે તુજા લાગે છે ત્યારે

મારૂં મન દુ ખી દુ ખી ચડી જાય છે !

મુદ્દિત મોગવા તારી પાસે આવું છું પણ મુકિતની
આશાથી ભયભીત બની જાઉં છું ! !

મારાં જીવનમાં તુંજ સર્વશ્રદ્ધ નિધિ છે

તારા જેવું અણમાલ મન માટે બીજું કાંઈ નથી !

આ 'હું' જાણું છું ! તારા પગ-

મારા ઘરમાં જે તુજા કુજા વાસતુ ઠીકના છે એને
પણ દે કલા, મારું મન નથી માનતું ! !

જે આવરણો મારા હૃદય ઉપર પડેલા છે ! !

તે કર્મ રૂપ મૂલી ખૂસર છે ! તેમજ મૃત્યુ આપથી
મસ્ત અને ત્રસ્ત ! !

મારૂં અન્ત કરણ એને ધિમ્મારે છે !

તારા પગ અના ઉપર મન રજા છે ! રેગ છે ! !

મારા જાણ-કર્મનો મૂલ નથી !

મારા ખાતે અનેક જીવાની રક્તો જમા છે ! !

માન જીવનની અસફલતાઓ ઘણી છે । । ।

મારી વજાતની હવે મર્યાદા-મીમા નથા । ।

તો પણ જ્યારે

કરનાજનો ભિક્ષા માગવા તારી સન્મુખ આવુ મ્હ ।

તો મનમા ને મનમા કપી ઉઠુ છુ કે -

મારી ભિક્ષા નવીકાર ન થઈ જાય ।

ક્યાક મારા ગરીર અને હૃદયના મેલા પેટા

આ-છાદનો-ઓછાડો તુ ઉતારી ન લે । ।

મારી બાંધન-ગાંજા તું તોડી ના નાખે । । ।

મા-એનો માગે ધણા મમયથી પ્રીતવડી છે ।

જેલ

અડપડપી । નવકાર ।।

હવે હું તારા જેલખાનામા આવ્યો છુ ।

તાન ધ્યાન ગુપ્ત-વરે મને જકડી લીધો છે ।

જાપ ઉપર જાપ કરતાં જેલની દીવાલો

મહા-વિશાળ થઈ રહી છે । ।

છટકવા માટે છીડુ પણ નથી ।

તારો ચોક્કી પહેરો પણ સજા છે ।

મારા ઉપર તારા નેવડી સસક રહે છે ।

પ્રિય નવકાર । આ જાંબી ધાંધલ કેને જામે ।

મા-હવે તારા જેલખાના જકાર જવુ જ નથી ને ?

પુણ મળજો

સ્નેહકૃષ્ણ ! પ્રેમપુણ ! ! નવકાર ! !

મને જાણ નથી કે તારી પાતે મુ માનવુ ભેદજો ?

ધણી વખતે જે ન માનવુ ભેદજો તે માગી જડ હુ

અને જે માનવુ ભેદજો તે વિચરી જડ હુ ! !

દાગીને મમજ નથી હોતી કે પથ્ય મુ અને
અપથ્ય મુ ?

એ તો અપથ્ય માગે !

જાત વંથ કે એદી એને અપથ્ય ન આપે ! !

બધે પડી એ રટે કે મર્મ નેમ જકે !

તા પણ એદી એક છાંદ નહિ !

તેમ નિરજારથી તરછોટે નહિ ! !

અવિધ્યમાં મુખી-નારિંગી થાય એવા દયાના આવ
હિરમા ધરે ! વનમાનની દયા વાપી એનો અવ ન જમાટે ! !

નાથ !

હુ પણ એક દર્દી હુ !

અને એક ચીજ માત્ર હુ ! !

તે તો આપસીજ પડ્યો ! ! !

“લનો બન તારા ચળો મળજો”
 હું રનેલ પૂર્વક એના મેવા કર્યા કરું ! !
 મને તારા વચ્ચાનાં પાસે મને પૂજા માટે બેઠક નહિ
 મળે તો હું વધુ માલો પડીશ ! હુ ખી હુ ખી “બેઠક
 બનાવજી” ! !
 નાથ !

તારા ચરણોનો પૂજા મળજો !
 ભવો ભવ સદાચ મળજો ! !
 એનો વિયોગ કદિ ના થજો ! ! !

પ્રિય વ્યથા

અન્તર્યામિ ! નવકાર ! ! !

તારી વાત જોતા જોતા મારી આખી થાકી ગઈ !
 તારી મુલાકાત ના થઈ ! !
 તો પણ હું તારી વાત જોઈ ગયો છું ! !
 આ તારી વાત જોઈ પણ મને પ્રિય લાગે છે ! !
 તારે દોરે બેઠું મારું બીજારી મન તારી કશ્વને
 કીધી છું ! !

તારી કદેબુ નહિ મળે તો મારી કામના તૃપ્ત થશે નહિ !
 પ્રિય ! આ વચ્ચા મારા હૃદયને યથિન કર્યા કરશે !
 ભવે ! !

મહાસાગરના મોતી

વિશ્વેશ્વર ! નવકાર ! !

એક , ‘ દિ ’ કોઈ અનાત મહાસાગરના તીરે જઈ
થક્યો !

હતું તીર ! પણ ? !

જેમું ત્યા નીર્મળ નીર ! !

તે વળી હતું તો ઉંડું !

મને યાદ આ યુ કે માગર તમે મોતી હોય છે !

આખો મીઠી એક ડુબકી મારી !

તળીયેથી મુઠ્ઠી ભરી કંઈક લઈ આવ્યો ! !

ખોલીને જોયું તો ચાર મોતી લાધ્યાં ! ! !

મૈત્રા પ્રમોદ કરણા અને માવ્યસ્થ એ એના નામ ! !

ફરી મારી ખીજી ડુબકી !

ઠગારતા મહાચાર ઇન્દ્રાનિરોધ અને સદ્વિચાર
એ ચારમહામૂલા મોતી મસ્ત્યા ! ! !

તાલે લોભ વધે છે !

મન લાલચ ના રોકી શક્યુ ! !

ત્રિજી ડુબકી લગાવી દીધી ! ! !

અને ?

સમતા નમ્રતા સરલતા અને નિર્લોભતા !

મજેના નામ વાળા આ મોતી લાઈયા ! ?
 મન સતોષમાં આવી ગયું !
 હરખાતે દિલે હું મારા ઘર તરફ આટ્યો !
 ત્યાં મારે એક વડલાગી સુપુરુષ મટ્યા ! !
 એમણે પૂછ્યું !

કા બલા !

આટલો હરખે શીઠને ઉભરાય ?
 આમા શું લાગ્યો છે ?
 મનકાતે ખુબડે મેં કહ્યું,
 એ તો મહાસાગરના-
 મહામૂલા મહામોતી છે ! ! !

પિતા

શપાળુ ! નવકાર ! !

તને મહાન સમજી અવિનય ન થાય માટે પામે નથી
 આવતો !

રખેને કયાક આશાતના થઈ જશે તો ?
 એવી ભીતિ હૃદયમાં રહેતી હોય ! !
 પિતા જાણી ચરણોમાં નમુ છું !

પણ—

મિત્ર માની હાય નથી પડડતો
 ત મને પાળે છે માટે પિતા છે ! !

તું ન હોત તો

આનંદકંદ ! નવકાર ! !

મારી નજર નાખી પહોંચતી નથી !

ત્યાં ભેડ ત્યાં ટુખ દુખ ને દુખ ! !

ભણે મોગા કુગળા ! ! !

પણ એમા કયાક કયાક મુખના ખલોત-આગીયા
જરા જરા ઝભકે છે !

હું એને લેવા આગળ વધવાનો વિચાર કરૂં છું !

પણ—

પગ મુક્યો નહિને વાગ્યો કાટો !

આગળ વધ્યો નહિને આવ્યો ખાટો ! !

હોશમા અને જોશમા એ ખાટો ઠેકી ગયો !

પણ—

ખલોત-આગીયો ચમકતો ભધ ચઈ ગયો !

ત્યાં કોઈ બળણુ યોગી આવી મને કાનમા ધીમેથી
કહે છે !

ભલા ! સત્રારમા મુખ નથી !

છતાં “ નવકાર ” ત્યાં આનંદ આપે છે ! !

નવકારના ચરણે જા ! ! !

આમ દોડ દોડ કરે તારૂં નહિ વળે !

અચકાતે ને અચકાતે મને વાત મે માની !

આવ્યો તારા ચરણોના ચરણોમા ! !

અને—

મુખના ખગોલ-આગીયા ઉડી ઉડીને આવવા લાગ્યા !

એ આનંદ અને ઉમંગમા મુખમાથી વેણવા
સરી ગયા કે—

હુ ખભર્યા સ સારમા—

પ્રિયનમ ! નવકાર ! !

‘ જો તું ન હોત તો ’ મુખ કયાથી હોત ?

ચાહના

શિવ કરે ! શુભ કરે ! ! નવકાર ! !

તું હવે મારા ઘરમા આવ્યો છે !

કૃપા કરી કદી પાછો ના જતો !

હવે તો મને તારી જ ચાહના છે !

એ ચાહના શુદ્ધ છે ! નિષ્કામ છે !

માફે અન્ન-પ્રસ્થ પોકાર પોકાર કરી રહ્યું છે !

બીજી ચાહના જે હતી તે સર્વથા મિથ્યા ! !

નિસ્સાર છે ! ! નિષ્પ્રયોજન છે !

તારી ચાહના સત્ય છે !

શિવ છે ! ! સુન્દર છે ! ! !

અંજનગલાકા

વહાલેશ્વર ! નવકાર !!

તાગે કમન દલ મમ વિપુલ નયનોમા હું અંજન કરીશ !

મુવર્ણ રત્ન મુક્તા ઘનસાર ભરાસ અને ગોધૂત આદિ ઉત્તમ ડ યોના પેપલુ અને મિશ્રણથી અંજન તયાર કયું છે !
ન્દ્રિક રત્નના કથોળામા એ અંજન હોશથી ભયુ છે !!
અંજન કરવા માફ નીલમણિ રત્નની શલાકા તૈયાર કરી છે !!
પ્રભો ! મુહૂર્તની ખજો નિકટ આવી ગઈ છે !!!

હરે હું મ્નેહ કરતા કામણુગારા નયનોમા અંજન આશુશ !

તને અંજન કરવા દ્વારા અજ્ઞાન-તિમિર આવરિત નયનોમા દિવ્યતા અને વિશદતા પ્રાપ્ત થયો ! !

મારા અન્તરનયનોમા ચદ્ર સમ જ્યોત જનમગી ઉઠશે ! ! !

એ રનેહભરી ચદ્ર મ્મ જ્યોતમા હું -

આત્મસમદર્શિત્વ ગુણને વરીશ !

આત્મસમદર્શિત્વ ગુણને ધરીશ ! !

આત્મવર્તિત્વ ગુણને આચરીશ ! ! ! !

પ્રિયતમ ! મારા આન્તર આવરણો દૂર થાય

હૃદય મઢિર વિશુદ્ધ અને મૃદુ થાય,

ગુણરત્નો ધારણ કરવાની યોગ્યતા પ્રાપ્ત થાય

આટલા માટે જ આ અંજનશલાકા કરે છું ! ! !

પ્રતિષ્ઠા

હવિતેશ્વર ! નવકાર !!

જનમ જનમના અધાગ અને અવિરત પ્રયામ દ્વારા
કઠણ કમોની કઠગી ચઢાનો કાપી આ મનુલ મન-મહિર
મે મેળ સુ છે !

એ મન-મહિરમા દેવ તારીકે તારી ! પ્રતિષ્ઠા કરવી છે !
તને એ મન-મહિર ગમી જાય એટલા ખાતર-

“બધા વિશ્વનુ યાઓ કલ્યાણુ આને” આ લાવના ૩૫
નિર્મલ નીરથી ધોઈને અદિક સમુ ગ્વચ્છ કયું છે !

‘બનો સદુ સજ્જ પારકા હિત કાને’ ના પુરુષાર્થ
દ્વારા એ મન-મહિરને ઘસી ઘમી મસણુ-સુવાણુ કયું છે ! !

‘બધા હવોમા મિત્રતાને પ્રસાદ’ ના સુગંધી ધૂપદ્વારા
મન-મહિરના પાતાવરણને શુદ્ધ અને સુવાસિત કયું છે ! ! !

નથી કોઈ સાચે હવે વૈર માફ ના ગુલાબ-જળથી
મનમહિરમા બધે આન્તર-બાહ્ય શીતળતા કરી છે ! ! !

પ્રભો ! હવે તારી પ્રતિષ્ઠા કરૂં એમા આશાનનાની બીલિ નથી !

મન-મહિરમા તારી પ્રતિષ્ઠા કર્યા પછી પ્રતિદિન મનુલ
પોવા વીણા લઈ તારા સન્મુખ ગીત ગાવા બેસીશ ! !

માળા લઈ બપ જપવા બેસીશ ! !

પદ્માસન લગાવી ધ્યાન ધરવા બેસીશ ! ! !

હેવે નવોદા મુગ્ધ બાળાની જેમ ! !

હવેતેશ્વર ! પ્રભો ! !

તારા મુખના સામુ એકીટશે ટગર ટગર નેચા કરીશ !

આશ્રય

ગાત મુ'તારસ ! નવકાર ! !

હ્યાટે માડ શરીર તાપથી તપ, તૃપાયાં તૃપિત અને
મલથી મલીન થાય છે ત્યારે એ જલાશયનો આશ્રય કરે ८ !

જલાશયના આશ્રયથી તાપ તૃષા અને મલ ધીગધી
ક થાય છે ! શીતળતા, તૃપ્તિ અને નિર્મળતા અનુભવે છે !

પ્રિય નવકાર ! મને યશુ કે તારા અતર સ્વરૂપના
મરોવરના શરણે જાઉં તો ?

તો ક્રોધના ઉત્તાપનુ શમન થાય !

તૃષ્ણાની તૃષ્ણાનુ ગમન થાય ! !

મોહના મેવનુ મરણ થાય ! ! !

આમ થાય તો ?

તો હું શુદ્ધ શુદ્ધ અને મુક્ત બની જાઉં

અને પરમપદને પામું ! પરમ આનંદને અનુભવું ! !

પ્રભો ! પ્રભો ! એ દિન ક્યારે આવશે ?

સ્નેહ આદાન

કામ ૪૮ ! કામધેનુ ! ! નવકાર ! !

એકલા મધ્યરાત્રીએ અચાનક ઉઘમાથી જા ! ઉત્થો !
 ચોમેર નજર કરી પણ બીહામણુ અધારૂં !
 દીપક તો હતો ?
 કમ જોલવાઈ ગયો હશે !
 ધીમે ધીમે જોલવાએવ દીપક કને ગયો !
 ધીરે ધીરે તપાસી નેમુ !
 જોહ ! દીપક પાસે સ્નેહ-તેજ નથી !
 સ્નેહ વિના ક્યાથી આપે એ પ્રકાશ !
 દીપક વિના અધકાર હોય છે ! !
 નાથ ! મારા હૃદય-કુજમા અધકાર છે !
 મારામા મૈત્રીભાવનો સ્નેહ નથી !
 પણ તુ મળ્યો !
 મને આશા બધાણી કે તારા પામેથી
 મૈત્રીભાવનો સ્નેહ મળશે ! !
 તારી પામેથી સ્નેહ ખરીદવા રાત દિવસ મુદ્રાઓનો
 સ્વયં કરે છું ! !
 તારો જાપ એ મારી રજત મુદ્રાઓ છે !
 તારૂં ધ્યાન એ મારી સુવર્ણ મુદ્રાઓ છે ! !
 હવે તો મૈત્રી ભાવનો સ્નેહ મળશે ને ?

પ્રેમની પળ

પ્રેમમૂર્તિ નવકાર ' ' ;

પ્રેમની પ્રથમ પગને ચોધવા એ પ્રયત્ન કર્યો !
પણ પ્રેમની પ્રથમ પગ ઝડપે હું ગ્રાધી ના શક્યો ! !
એતરમા એકુતે કયા ધાન્યનું બી વાગ્યું છે
તે અપ્રોધ માનવીને કયાથી ખગર પડે ?
હવે પછી પાંડા ઉપરથી અનુમાન કરી શકાય !
તું મારા મન-મહિમા કયાર પ્રેમનું બી વાવી ગયો ?
હું એ સૌભાગ્યવતી પગને જાણી ન શક્યો !
ભલે ! પરંતુ આજે એ અ કુવિત થઈ શક્યું હુનું છે ! !
હવે ધ્યાનમા આવી ગયું કે શુકનવતી દસે પ્રેમનું બી
ધવાઈ ચૂક્યું હતું !
એકથી હું એનું જાતન કરીશ !
કાલે એમા સુગન્ધી પ્રેમ-પુષ્પો ખીવશે ! !
પરમહિ' નજીવ દેખો લગ્ની પડતા જણાશે ! !
એ પ્રેમ કુસુમોની સૌરભ કંપનાતીત હશે !
એ મનુલ દેખોનો રસાસ્વાદ વ્યવનાતીત હશે !
પ્રિય ! પ્રેમો ! !
પ્રેમની બધી વસ્તુઓ અવર્ણનીય હોય છે !
પ્રેમની ધુળમા પણ આનંદ છે અને પ્રેમની ખૂરમા
પણ આનંદ છે ! !
પાર્થિવ મૃત્યુ સાથે પ્રેમને મળન્ધ નથી !
એ માત્ર એક વસ્તુ આત્માનમા ન્હી ! !
તાજગી ભર્યો નિખાલસ અને નિર્મલ પ્રેમ ! ! !

સ્થિરયોગ

યોગેશ્વર ! નવકાર ! !

તુ વિરહ વેદનામા મુકી ચાલ્યો ગયો !
 ચોકમા ને ગોકમા જિવસો ઉપર દિવસો જવા લાગ્યા ! !
 ઉઠાસીનતામા ગરકાવ થઈ તાર નામ રટતો હતો !
 ત્યા ધણુ વપોના પચાગો હાથ લાગ્યા !
 પાના ઉપર પાના ઉચવાવા લાગ્યો ! !
 પ્રેમ મિલનના પ્રથમ દિનનુ જોષ જાણવાનુ મન થયુ !
 રવિયોગ સ્થિરયોગ અમૃતસિદ્ધિયોગ હતા !
 પચમી શુક્રવાર અને પુષ્પ નક્ષત્રથી દિન સુદર ! !
 દ્વિત્વભાવ લગ્ન અને ચંદ્ર શ્રેષ્ઠ હતો ! ! !
 દિનશુદ્ધિ લગ્નશુદ્ધિ ચેતશુદ્ધિ હોરાશુદ્ધિ હતી !
 છતાં વિરહની વેદના કયાથી આવી પડી ?
 વિરહની વેદનાનુ ગણિત ચક્ર કાઢવા માડયુ !
 સ્વાતિ નક્ષત્ર મગજવાર મૃત્યુયોગ અને ભદ્રા ! !
 હુ આનંદમાં આવી ગયો ! !
 નાથ ! તું ભલે ચાલ્યો ગયો ! પણ
 આ નલિત કહે છે કે તારે આલ્યા સિવાય ચાલે
 તેમ નથી જ ! !
 ન્વાતિનક્ષત્રમા ગએલાને પાછા આવવું પડે ! !
 એમા વળી મગજવાર મૃત્યુયોગ અને ભદ્રા !
 એજે શકને લગીરે સ્થાન નથી ! !
 હશે ! મારા લાજ માટે જ છે ! ! !

સાથી

સાથી ! નવકાર ! !

મને મળવા માટે તુ અનાદિ કાળથી ત્યાગે ત્યાગ જણાય છે !

અગણીત મન્યા અને પ્રભાત પહેલા

તુ કયાય હતા ખરો ! !

તારા હતો અતરને કૈાષકવાર ધુપચાપ

નિમત્રણ આપી જાય છે !

હે સાથી ! ખજાર નથી પડતી કે -

આજે આટલો હર્ષ કેમ આવી રહ્યો છે ?

એક અવશુનીય આનહની ઉર્મીએ

હૃદયમા વ્યાપ થઈ ગઈ છે !

આજે શુ જવાનો સમય આવી ગયો છે ?

આજે શુ મારા બધા વર્તવ્યો પૂરા થઈ ગયા છે ? ?

પ્રિય સાથી !

તારા સ્પર્શથી વાયુમા મદુ અને મધુ મુવાન કરાઈ
ગયો છે ! તે મને ચેતાવા જાય છે કે -

તુ મારા બહુ સનીય આવી ગયો છે ! !

પણ

આજે મારે જવાનો સમય આવી ગયો છે !

નયનાતીત ! નાથ ! !

નયન વેરીની વાત શી કરવી ?
 જ્યા ત્યા તિરછી નજર નાખ્યા કરે !
 એનું જ નહિ, પણ પોતાના નાતીવાઓને ઉત્તેજીત કરે !
 જો એનું ન માનીએ તો હડતાલની ધમકી આપે અને
 દૈનિક કાર્યક્રમમાં ભગાણુ પાડે !
 જો કાંઈ સારું કે આકર્ષક જોઈ જાય તો
 આને સાખી લઉં, આને વસાવી લઉં !
 દુખની વાત તો જો કે પ્રેમો ! જોને તારી મૂર્તિ
 ના ગમે ! તારું રૂપ ના ગમે ! પણ નારીના કેપમાં-
 નૌદર્યમાં ગરકાવ થઈ જાય !
 નયનોને નમણી નારીયોના નયનો નિહાળવા ગમે !
 જો કોઈ રૂપવતી યૌવનવતી નારીનું ચિત્ર મળી જાય-
 જાણે ત્રણલોકની ઉત્તમ છબી હોય આવી ગઈ !
 જોને તારા ઉપદેશ વાંચવા ના ગમે !
 વિષયની કથા અને કામ-રતીના ગીતો ગમે !
 નયનાતીત શબ્દો ! આ નયનો તારા રૂપને જોઈ શકે
 અને તારા ઉપદેશને વાંચી શકે એટલી જ જ્યાંત
 એમાં રહેવા દેજે !
 ખીણ નિસ્સાર અસાર ॥ ! ! !

વિરહની વેદના

હૃદયેશ્વર ! નવકાર ! !

તારે મને મુઠીને ચાહ્યા જ જવાનું હતું ,
તો આવો રનેહ-પ્રેમ કેમ લગાડ્યો ?
વિરહને નહન કરવાની શક્તિ તે મને આપી છે ?
મારો કાંઈ અપરાધ તારી નજરમાં આવ્યો છે ?
તારા ખાતર મેં ઘણો ઘણો ત્યાગ કર્યો છે
એ વાત તારા ધ્યાન બહાર તો નથી ને ?
તો મને મુઠીને ચાહ્યા જવાનું ગરજ શું ?
વિરહની વેદના વીછીના હાથ કરતા કાતીલ હોય તે !
સર્પના ફગાટોપ કરતા પલ્લુ બીપલ્લુ અને ભય કર હોય છે !
આવા હું ખમા નાખવાથી તને શો લાભ ?
હશે ! મારા ભાગ્ય ! !
હૃદયેશ્વર ! તું એક વાત ધ્યાનમાં રાખજે !
મારી કનેથી ચાલી જવા તું સમર્થ હોયિશ, પણ મારા
હૃદયકુળમાં જે મધુર નામ છે
એ લઈ જવા સમર્થ નથી ! ! !
ખેર ! હું તારા મનુલ નામ માથે મિત્રતા બાંધીશ ! !
મારૂં અધુરૂં લવન એની સાથે મુખદુખમાં વીતાવીશ,
પણ એથી વિરહ-વેદના થોડી મટી જવાની ?
તું વહેલો આવજો !
વિરહ-વેદના ના લાવજો ! !
મારી પિતિ ઉરમાં ધારજો ! ! !

પ્રસ્થાન

જીવનજ્યોત ! નવકાર ! !

હવે મારે મારી જીવન નોકાના લગરને જરૂર ઉપાર્જ

પડશે અને પ્રસ્થાન કરવું પડશે ! !

એમના એમ આજમમા દિવસો ગયા

અને જાય છે ! !

વસતના કુલો ખીંચ્યા અને મુરજાઈ ગયા ! !

પણ હું જાહી કેળી પ્રતીક્ષામા ઉભો છું ! !

જાગર નથી !

ખીજા પાટડા સહેજ હવામા પડવા

શરૂ થઈ ગયા !

અને નવા અકુરાએ સ્થાન લીધું ! !

પણ મને લાગે છે કે

મારો પ્રસ્થાનનો સમય

આવી ગયો છે ! ! !

વિદાય

વિશ્વભર ! પ્રભો ! ! નવકાળ ! ! !

હુ જાણુ છું તે દિવસ પણ મારો આવશે.

કે પૂર્વા ઝોજલ જની જશે !

આખ ઉપર પડદો નાખીને અતે પ્રાણો સૂપચાપ

આ પાજરામાથી ચાલ્યા જશે ! !

મિત્રો ! વિદાય સમય આવી ગયો છે !

મગલ કામના કરો ! !

મારો માર્ગ જાહુ સમજીય ! !

એ ન પૂછો કે જાણુ છું છું કે ?

છે હાથ ખાલી ! પણ

આશા બધા હૃદયથી યાત્રા આરંભી છે !

માર્ગમા સકટ છે પણ હું નિર્ભય છું !

સૂર્ય-ચંદ્ર સ્નેહભર્યુ આવૃત્ત કરશે !

તારા નક્ષત્રો સ્નેહ વધામણ કરશે !

આરતી સમયના ઘટનાદો ચરણાર્ધ છે !

એ મારું પ્રેમે અભિનદન કરશે ! ! !

જવાની ગળ મળી ગઈ છે !

પ્રજ્ઞામ કરીને અતિમ વિદાય ખેંચુ છું !

લાખા કાળ સુધી આચે રહ્યા !

દીધું ઘણું અને દીધું મોડું ! !

હરે નવો દિવસ હોયો છે ! !

મારો અધારામા જાતો દીવો જુગાઈ ગયો ! !

દૂર દેશનું નિમગ્ન છું !

પ્રસ્થાન માટે તૈયાર છું ! ! આ ચાલ્યો ! !

સ્વામિન્ ! નવકાર ! ! ' .

તારી વિચક્ષણતા અને વિવક્ષણતા અચ્છળનાં છે !
માટે મારે મૌન રાખવા સિવાય છુટકો નથી ! ! !
હું તારી સાથે જોલવા ઇચ્છુ છું !
પણ તું દૂર-અતિદૂર ચાલ્યો જાય છે ! ! !
મારા જીભ સ્નેહીયોને દૂર અતિદૂર મોકલી આપે છે
અને ?

જેની માથે મારે સ્નેહ નથી ! -
સ્નેહ થઈ શકે તેમ નથી ! !

જોલવાનું જની શકે એમ નથી ! ! !

તેવાઓને તુ સમીપ અતિસમીપ લાવી મુકે છે !
એ જાધા મને જોલાવવાનો ઘણો પ્રયત્ન કરે છે !
પરંતુ મને એ જાધા સાથે જોલવું ગ્રમણ નથી ! !
અને જા જોવું તો એ મૌને મનમાં દુ ખ થાય ! ! !
આવા મનથે મૌન સિવાય જીભે કયો સુદઃ માર્ગ
હોઈ શકે ?

જે માર્ગ સ્વીકારથી કોઈને મનોદુઃખ ન થાય અને
મારું કામ સરી જાય ! !

પ્રિયતમ ! નવકાર ! !

મૌનથી નિઃમ વાતોમા વ્યતીત થતો સમય જાન્યો !
પરંતુ એવા નમથે તારી યાદ વધુ પશ્ચવણી કર છે ! !
અને મને એ પશ્ચવણી ખૂબ ગમે છે ! ! !

અસ્પર્શનીય

સ્પર્શનાતીત ! પ્રભો ! ! નવકાળ ! ! !

મારા અગે અગમા મુકામના અર્પણની ભાવના
ભરી પડી છે !

એને મુલાયમ મુલાયમ મૃદુ વસ્ત્રો વાપરો !

રેશમથી ચડીયાતું મળે તો વધુ ખુશ થાય ! !

એને મુલા માટે મુદર પવન !

મુલાયમ મખમલના ગાદના રત્નો

ઓશિકા અને ગાવોચીયા ભેળવો !

મુલાળી અને સ્વચ્છ ચાદર ઢાકેલી ભેળવો !

ઉપર ચોડા પુષ્પો પાથરેલા હોય તો વધુ ઉત્તમ !

પ્રાણીજન્ય મુકામલ અને મુખાલથી પદાર્થો

અતિપ્રિય જણાય છે !

સ્પર્શનાતીત પ્રભો !

ત્યા તારી ઓક વાણી યાદ આવે છે કે -

સ્પર્શનાને વશવર્તી હવે દુર્ગતિને પામે છે !

યાદ આવતા જ મૃદુસ્પર્શની ભાવના ભરખાઇ જાય છે !

મર્યાદા માટે વસ્ત્રો અને ભૂમિશ્યામ્બુ મન

ચર્મ જાય છે ! !

અશ્રાવ્ય

શ્રવણાતીત ! સ્વામ ! નિવકાર ! ! !

મારા કર્ણયુગલ વિકથા નિદા સાભગવામા ટેવાએવા છે !
એને તારા ત્યાગ અને વિરાગની વાતો સાભગવી
નથી ગમતી !

રાત દિવસ, આઠપહોળ, ચોસઠ ઘડી કામ ક્યા
સાભગવી ગમે છે

સૌથી શ્રેષ્ઠ એને કામ ક્યા લાગે છે ! !

હવનની સાર્થકતા એમા સમાએવી લાસે છે ! !
મીનેમાના રાગની કોઈ સુદર કડી એ કલ્પમા પ્રેરેગી
નય તો અમૃતનુ સિચન થયુ એમ માને !

જાણું ઠમોદીપકે સગીતની સરિતામા સદા ડુબી
લગાવે રાખુ ! !

આજ જ આની ઇતિકર્તવ્યતા ન હોય ?

શ્રવણાતીત પ્રભો !

બીહામળા બુજગો અને લોળા દુરગો-હરિણો

મગીતના તરંગમા પ્રાણોના ગગને તળે છે !

મત્યુના સગને લળે છે !

સગીતના રગને આવો બીધણ અને લય કર અજામ છે !
ધ્યાસ ! પરમાત્મન !

મારા કર્ણયુગલ તારા ગુણગીતના પીનાર બને એ દ્વારા
સ્વસ્થ અને સુદર હવન હવનાર બને ! !

એજ ધ ય હવન !

જેદ નથી

વત્ર ! શિગસાવત્ર ! ! નવકાર ! ! !

તે મારા પ્રાણોમા અજબની શક્તિ ભરી છે !

હવે માફ મરણ થાય તોય મને જેદ નથી ! !

મૃત્યુના નામથી થરથરતું મન હતું !

કારણ ? એમા 'ભય' આવી વસ્યું હતું ! !

તે 'ભય' તું હૃદયમા આવી હડી ગયો ! ! !

હવે માફ મરણ થાય, તોય મને જેદ નથી !

હું જાણ છું કે તને સર્વ-સમર્પણ ભાવ દ્વારા હજી સ્વીકારી નથી શક્યો ! અને

એથીજ પૂર્ણતાનું વરદાન નથી મેળવી શક્યો ! !

તો પણ જે કાર્મભયુ છે તે મોટા ભાગ્યથી મળ્યું છે !

તે મને તારો સ્પર્શ દીધો છે !

તે મને તારો આભાસ દીધો છે ! !

'તું છે' આવી અનુભૂતિ દીધી છે ! ! !

આ શ્રદ્ધા-વિશ્વાસની નાવ ઉપર મારી જીવન-યાત્રા ચાલી રહી છે ! ! ! !

હવે માફ મરણ થાય તોય મને જેદ નથી ! !

હમણાંજ વાય તોય મને જેદ નથી ! ! !

આત્મપ્રાણ ! નવકાર ! !

વળતે દિવસે મૃત્યુ જ્યારે મારા દરવાજે આવી જશે,
ત્યારે હું એને શું લેટ આપીશ ?

મારા પ્રાણ આગરમા જેટલા રત્નો હશે,

તે બધા જ એની આગળ ધરી દઈશ ! !

જે દિવસે મૃત્યુ ફતો મારે આગણે આવશે તે

દિવસે હું એમને ખાલી હાથે નહિ જવા દઉં !

સધ્યા-પ્રભાત, દિન-રાત, શરદ-વસંત

દ્વારા મારી જીવન-વાટિકામા ખીલેલા

મુખ-હું ખ, છાયા-પ્રકાશના

વિવિધ પત્ર-પુષ્પોથી ભરેલી છાજડીયો

અર્પિશ ! !

જેનું સચિત ધન જે કાઈ મગ્ન હો તે બધું

સગતી યાત્રાના અન્તિમ દિને

મૃત્યુ આવશે એને વધાવી

આ ઉપહાર એના પાત્રમા

પ્રેમથી ધરીશ ! ! !

૧- ૧ | અરે મરણ !

સર્વભક્ષી ! અતિમ મિત્ર ! !

અરે મારા મરણ ! આવ ! !

મારાથી વાત કર ! ! !

હુ તારા માટે જ જાગી રહ્યો છું !

આખું જીવન તારા માટે જ મુખ-હું ખોલું

ભારે ખલે ઉપાડી કર્યાં કરું છું !

આવ અને મારાથી વાત કર ! ! !

હું જે કાર્ય છું !

મારું જે ઝાંઝ છે ! !

મેં જે કાર્ય જીવનમાં કર્યું છે ! ! !

મારે પ્રેમ, મારી આશા, બધું જ સહન્ય પૂર્ણ

માર્ગ દ્વારા તારા તરફ આગળ વધી રહ્યા છે ! !

તારી અતિમ એક દૃષ્ટિમાં મારું

સંપૂર્ણ જીવન અર્પણ થઈ જાય ! !

મારો કાયા મહેલ હું તજી જાય ! ! !

અરે મરણ !

આવ ! ! અને

મારાથી વાત કર ! ! !

મગલગતિ ! નવકાર ! !

પગમાત્રાએ મને હવે ચોતાની પાને જોલા થો છે !

કારણ ?

એમના દરબારમાં ગાયકની જરૂર પડી છે !

એ માટે એમની નજર મારા ઉપર પડી છે !

બનવા ભેગ છે કે

થોડા સમયમાં જ હાજરી આપવા જવું પડે ! !

ત્યાના નિયમ કડક છે ! !

કાદા ભરેલી વચ્ચે સડક છે ! !

પણ ગયા સિવાય ચાલે તેમ નથી !

હું જવા તૈયાર છું ! પણ

‘પણ’ નો જવાબ મને આદ નથી !

મારા ગયા પછી શું એ ચિંતા મને મતાવે છે ! !

પ્રભો ! સતાવે કે ન સતાવે ?

એર ! તારા નિમત્રણનો પત્ર અ-સીકાર કેમ

કરી શકાય ! !

તારા પાને આવ્યા પછી ચિંતા નાશ રહે !

પ્રિયતમ ! પ્રભો !

આ હું તારા તરફ આવવા અદ્રશ્યોત્તમા સ્નેહપૂર્વક
‘નવી યાત્રા’ માટે પ્રયાણ કરું છું ! ! !

છેલ્લી વાત

પ્રિયવત્સલ ! નવકાર ! !

કહેવા જેવું ઘણું કહી લીધું છે !
માગવા જેવું થોડું માગી લીધું છે !
તું જ્ઞાની છે તેથી બધું જાણે છે !
છતાં ઘેલગથી કહેવાઈ જાય છે !
હવે છેલ્લાં વાત એક તો કહી દઉં !
હું બીજી તો નથી !
વાત નહિ જણાઈ ત્યાંમુખી આકૃષ્ટ રહેશે !
જેએનગી રહેશે !

લે માલગ !

હું હવે પરવોડની મુમાફરીએ વિદાય વડરહો છું !
ત્યાં માફ મુખ તારા તરફ જ રહેજો !

મોહ-મદના વમળમા ના અટવાઈ જાવો ! !

કામ-ક્રોધના કાલવમા ના પટકાઈ જાવો ! ! !

માન માયાના પાશમા ના જકડાઈ જાવો ! ! ! !

મરણ ! જેમ દિશાસૂચક ચત્રની સોય સદા-

ઉત્તરના ક્રુપ તારા તરફ જ મુખ રાખે છે !

શુક અને ગુરૂના તારા એને પોતાના પ્રતિ અડધી શકતા નથી !

રાશી અને સૂર્ય એને પોતાના પ્રકાશમા આશ્રય આપતા નથી !

લોકો બીજા પ્રયત્નો બધે આદરે,

પણ એ પોતાનું મુખ કદી બદલતી નથી !

પ્રિય નવકાર ! તું મારે તો ક્રુપ તારાક મમ છે !

માઝ મુખ તારા તરફ હજો ! માફ મન તારા તરફ હજો !

મંગળ દીવા

પ્રાણપ્રિય ! પ્રાણાધાર નવકાર ! !

કેવા અને કયા શબ્દોથી તારી લક્ષિ થાય
એનું મને જ્ઞાન નથી ।

છતા હું તારા પ્રેમને મેળવી શકીશ ?

હૈયું કહે છે હા !

ખાળક કાણુએલું જોલે છે એમાં
નવરચના કે વ્યાકરણ નથી હોતા ।

છતાં સીને ગમી જાય છે ને ?

કારણ ?

એમાં સરલતા અને નિખાલસતા હોય છે ।
સ્નેહલયા શબ્દો ગમ તેટલા વિવરે અને
ગમે તેવા પ્રકારે જોલાય તો પણ એ
આનંદને જગાવી જાય છે ।

સ્નેહ સીનો મેળવી જાય છે । ! તેમ

પ્રિયતમ ! વિભો ! !

હું તારી પામેથી સ્નેહને મેળવીશ ।

એથી સર્વાત્મભાવ મારામાં પ્રગટશે ! !

ખભો ! “ દીવે દીરો મેળાય ”

તારા પ્રગટેલ અખડ અગદ્ગતા મગલ દીવાથી
મારો જ્ઞાનદીપ પ્રગટાય । !

એ સ્નેહ પ્રકાશમાં સીને સ્નેહ પૂવક જોઈ શકીશ ! !

વિદાયની વેળાએ

વરેણ્ય ! શરણ્ય ! ! નવકાર ! ! !

જવાના દિવસે હું આ વાત કહેતો જાઉં છું કે-
મે જે કાંઈ જોયું-જાણ્યું તેની ઉપમા ના હતી !
તારા પ્રકાશમય સરોવરના કમલોત્પન્ન
મધુર-મધુ પીને હું ધન્ય જાન્યો છું ! !
તાના વિશ્વના કીડાગણામા અનેક રમત
ગમત રમ્યો છું, તેનું જાન્યું નેત્રો દ્વારા જોઈ
મૌહ્ય પાન કર્યું છે તેથી હું ધન્ય જાન્યો છું ! !
તારો સ્પર્શ અસહ્ય છે છતાં મારી
રંગ-રંગિમા અને નસ-નસમા પુલકિતતા
ભરી હીંમત છે એથી હું ધન્ય જાન્યો છું ! !
તારા મધુર મધુર પોકાર સાંભળી મારા
કર્ણધ્રુવો સુધા વાણીનો રસ ચાખી ગયા છે
અને હું ધન્ય જાન્યો છું ! !
તારા સ્પર્શને પામી આવેલા વાયુએ
મારી નારિકાને પ્રાણવાયુ અર્પ્યો છે
અને હું ધન્ય જાન્યો છું ! !
મારે મે જે જોયું છે
અને જે જાણ્યું છે
તે અનુપમેય છે અનુદય છે ! !
એ જ વિદાયથી વેળાએ ઘોષિત કરું છું ! !
આજ મારા વિદાયની વેળાના શબ્દ હો ! ! !

બાલમિત્ર ! નવકાર ! !

તારા ગીત ગાતા આ માણે
 આજ્યા જાય તો કેવું સરસ ?
 હું ભારી પછીના મારા મિત્રો અને
 સ્નેહિઓને કહેતો જઈ છું કે-
 મારા મૃત્યુ પછી તમે-
 રહશો મા ! રહશો મા !
 હું ગયો છું અદ્ભુત સ્થાનમાં ! !
 ત્યાં નથી શોક ! નથી મુકતો કોઈ પોક !
 ત્યાં નથી લવલેશ ક કાશ કે જરી કે પિછાર ! !
 મળ્યો છે મને મહામૂલો ને મોટો અધિકાર ! !
 હું શાન્ત છું ! સુખી છું ! !
 આનંદ મમ્મ અને વિભોર છું ! ! !
 તમે રહી આંખ હું ખવડો મા !
 શોક કરી દીલ હુલવડો મા ! !
 તમારે પણ આવવાનું છે એ જૂલશો મા ! !
 ફરીથી નવા રૂપે આપણે મલગું ત્યાં ! !
 પણ ,
 એ પહેલા ચોખ્ખ તૈયારી કરવાનું ચૂકશો મા !

સમાધિ મરણ !

તુ ક્યારે આવીશ ?

તારા આવવાથી મારા સર્વ દુઃખો મટી જશે !

મારા મન ઉપર બીજાઓ બોલે નાખશે !

એનો મને ભય છે ! !

તે આત્મા-મનના દ્વારે બંધ કરી દેશે !

હાર કબુલ નહિ કરે તો વધારે જકડશે ! !

સમાધિ મરણ ! તુ આવીશ તો

બંધા જ વિધો દૂર થશે !

નવકાર ! તુ આવીશ તો

બંધા જ બંધનો ગીયિલ થશે ! ! !

તારા આવ્યા પછી મને કોણ

કેદ રાખવા સમર્થ છે ? !

તુ જ્યારે મારા હૃદયમાં આવીશ ત્યારે માફ હૃદય

સ્વત નિઃશબ્દ થઈ જશે ! !

પૂર્ણ શાન્તિ કે

પૂર્ણ પ્રકાશ ! !

અધુરી પૂજા

હુ'ખડર ! સુખકર ! ! નવકાર ! ! !

જવાનુ નિમત્રણ આવી ગયું છે !
છે-ની ઘડીયો ગળાઈ રહી છે ! !
કયા સ્વાસ્તે પ્રાણો ચાલ્યા જશે,
તેની કાઈ ખબર નથી ? પણ
હવે થોડા જ સ્વામ બાકી રહ્યા લાગે છે !
નાથ !

હું તને હંજુ પૂછું ઝોળખી ના શક્યો !
તારી પૂજા પણ હું પૂરી ના કરી શક્યો !
અધુરી પૂજા સાથે નહિં છું !
હવે મને કયો સ્વાગ મળશે ?

પ્રિયનમ ! પ્રણામ ! !

તારી પૂજા મળે એવો સ્વાગ મળતો !
તારી અધુરી પૂજાને પૂરી કરે એવો ભવ મળતો !
તારી પૂજાની પ્રતિષ્ઠા અધુરી રહી !
એ બોજધી હું હું ખી થાઉં છું !
મે તને અખડ અક્ષતથી વધાવેલ નથી !
તારી સન્મુખ તાબા ફળો ધર્યાં નથી ! !
સુગંધી નૈવેદ્ય ચક્રવ્યા નથી ! ! !
ફક્ત અન્તરનો ભાવ આપ્યો છે !
તે પણ અધુરો ! !
છતાં એ અધુરા અન્તઃકરણના ભાવથી
હું આવતો ભવે તારી અધુરી પૂજાને
રનેહથી પૂરી કરે એવો સ્વાગ ઈચ્છુ છું ! !

પ્રાપ્તુનખા !

માગી આખો જાધ થઈ ગઈ છે !

ઝકતની ગતિ ગીધિન બની ગઈ છે ! !

નાડીયો તક તક તુમી રહી છે ! ! !

હૃદય નિ શબ્દ ધવાની તૈયારીમા છે !

ના થ !

ન ભો તારી અધુરી પૂજાને એહ સાથે પૂરી કર

એરો સ્વાગ-ભવ મળાને !

મા રા પ્રિ ય ત મ ! ! !

નાનો ભાઈ

પ્રાણધાર ! નવકાર ! !

જીવન એ મારા મોઠે ભાઈ હતો !

એને હું હોશી હોશે ધણ મહ્યો છું ! !

નાથ ! નવકાર ! ! તને પણ હું

સ્નેહે સ્નેહે હેતથી ખૂબ ભેટ્યો છું ! !

હવે મારા નાનાભાઈ મરણને પણ

જ્ઞાનદ અને ઉમંગ પૂર્વક મળીશ ! !

અના ઉપર પણ મને અપાર પ્રીતિ છે !

એને મહ્યા છાદ પુન આ કલેવર

તારા ગુણોની ગાવાની ચેતના મેળવશે !

મૃત્યુ એ તારો ક્ષણિક વિયોગ કરાવશે !

પણ હું તને ફરી મળીને પદ્મવિત બનીશ !

પ્રિયતમ ! પ્રભો ! ! નવકાર ! ! !

તારી આરતીનો સમય થઈ ગયો છે !
 હું તારી આરતી ઉતારી છું ! !
 એમા નવ નવ દીવેટ ઝગમગે છે !
 હું તારા ઝોવારણા લઉં છું ! !
 આ આરતી મારા સ્નેહનું પ્રતિક છે !
 સ્નેહમા જેટલું આપું એટલું ઝોાછું છે ! !
 મારી પાસે હવે માફ કાઈ રહ્યું નથી ! ! !
 સ્નેહમા હું પણ અપણ થઈ ચૂક્યો છું ! ! ! !
 “સ્નેહ મુખેથી બોલી શકાતો નથી !
 હાથ ઉપર મુકી પણ શકાતો નથી ! !
 આખે બતાવી શકાતો નથી ! ! !”
 એતો ચિત્તનો અનુભવ છે !
 ચિત્ત સમજી શકે છે ! !
 તું સચ્ચિદાનંદમય છે !
 માટે તું જાણી શકે છે ! !
 મુખકંઠ ? આ આરતી
 મારા સ્નેહનું પ્રતિક છે !
 તું એને સ્વીકાર જે ! !
 મને ઉગારજે ! ! !

અમાવસ્યા

ગુપ્તજ્યોત ! નવકાર ! !

આજે અમાવસ્યાની મહાસ્થામલા રજની છે !

રજનીપતિ ચંદ્ર આજે કળા વિહીન બન્યો છે !

એતુ સ્નેહમયું એકે કિરણ પ્રકાશ વેરતું નથી !

નિત્ય રાહુથી એ દબાઈ ગયો છે !

કયાથી એ પૃથ્વીને પ્રકાશ આપી સ્નેહ મેળવે ?

નવકાર ! મારી પણ એ હાલત છે !

અનાદિ અનંત કાગથી મારો ચંદ્ર જોયો સૌમ્ય

આત્મા મજાન-રાહુથી દબાઈ ગયો છે !

આ સ્થામલા શત્રિમા બુધ-શુક્ર-શુક્રના તારાઓ

માન જમકે છે અને કંઈક પ્રકાશ વેરે છે !

માફ પ્રયાણ મહાવિષ્ણુ છે ! છતાં ?

એ પ્રકાશના આધારે મક્ષણ થશે ! !

બુવનનીપ ! નવકાર ! !

તારા સ્મરણ જાપ અને ધ્યાન રૂપ બુધ શુક્ર અને

શુક્રના તારાઓના પ્રકાશમા આ માફ પ્રયાણ છે ! ! !

તે મને સ્નેહપૂર્વક તારા સુધી પહોચાડશે ! !

આશાદીપ

કામપૂન્ક ' કામચૂન્ક ! ! નવકાર ! ! !

પ્રિય ' મારો જીવનદીપ હરે વધુ નથી જગમગવ નો ।
કારણકે જોમા સ્નેહ નથી ।

સ્નેહ વિદુલો જો દીપ કયાયા જગમગે ?
જીવન-દીપ જુગાઈ જશે ।

જાતો મારો આશાનો દીપ પ્રકાશનો જ રહેશે ।

જો આશા દીપના સ્નેહથી બીજો જીવન દીપ
સુદર પ્રગટશે ।

જોમા નાથ ! તું મળીશ જોઈલો મારો જીવન સાચક ।
મારો જીવન-દીપ કરતા આશા-દીપનો સ્નેહ વધુ છે ।

પણ જો સ્નેહનો ટકાવ તારા આધારે છે ।

તારા ઉપરની શ્રદ્ધા જો મારી આશા છે ।

તારા ઉપરનો સ્નેહ જો મારી જ્યોત છે ।

જો આશા જ્યોતથી જગમગતા પ્રકાશમા

હું મહા-પ્રયાણ આદરી રહ્યો છું ।

પ્રિયતમ ! નવકાર ! !

તારા આશિર્વાદ મને મફળતા અપાશે ,

વિ ભા ગ ળી ને

“ યમથ નરણ, સ્વમથ શરણ,
 ત્યમથ નરણ, ત્યમેવ “શરણ” । ૧૧૧
 શરણ શરણ, શરણ શરણ,
 ત્યમથ શરણ, સ્વમેવ શરણ ॥

તથ યથ ચરણ, મમ યથ શરણ,
 તથ યથ ચરણ, મમ યથ શરણ ।
 શરણ શરણ, શરણ શરણ,
 તથ યથ ચરણ, મમ યથ શરણ ॥ ૧૧૨

પૂર્ણિમા

પૂર્ણપ્રકાશ ! નવકાર ! !

પૂનમની રાત્રે ચંદ્રને લોધ વિચાર આવ્યો !

જે કાંઈ થવું હતું તે થઈ ગયું !

મારી યાત્રાની પણ પૂર્ણિમા થવા આવી !

અતિમ પડાવ આવી ગયો ! !

મને પ્રતીતિ થઈ કે-

આગળ હરે માર્ગ નયો !

હું મારી મજલ ક્ષી આવી ચૂક્યો છું !

હવે પ્રયાસનું પ્રયોજન કાંઈ નથી રહ્યું ! !

ભાતું-પાથેય પણ સમાપ્ત થઈ ગયું છે !

સમય આવી ગયો છે !

હવે તો યાકયા-પાકયા જીવનને આરામ મળે !

આ જુના-પૂરાણાં, ફાટયા-તુટયાં ચીથરા જેવા

શરીરથી આગળ જવું પણ કેવી રીતે ?

પરંતુ હું જોઉં છું કે-

હે મહિષવાહન ! તારી લીલાનો કોઈ અન્ત નથી !

તું મારા કાયા-વસ્ત્રો બદલાવી દર્શા !

મારી યાત્રા પુનઃ સ્નેહની માથે વેગવતી જનશે !

શીતળ અને મધુર જનશે !

પણ પૂર્ણતા નહિ થાય !

વિ ભા ગૃ ખી જો

" ત્વમેવ શરણ, ત્વમેવ શરણ,
 ત્વમેવ શરણ, ત્વમેવ શરણ । ૧ ૧ ૧
 શરણ શરણ, શરણ શરણ,
 ત્વમેવ શરણ, ત્વમેવ શરણ ॥

તથ યથ શરણ, મમ યથ શરણ,
 તથ યથ શરણ, મમ યથ શરણ ।
 શરણ શરણ, શરણ શરણ,
 તથ યથ શરણ, મમ યથ શરણ ॥ ૨ ૨ ૨

“ જીવનમાં સદા સર્વોદા અને સર્વે તમારે તમારા
વિચારો કે જાનનાંઓને પ્રજ્ઞા સી નવકારને અનુકૂળ
બનાવવા કાળે આ દુઃખ છતાં સમર્પણ
પ્રગટાવનાન મૃતો નારવાર મનન કરવા જોઈએ ”

“ એમ કરતાં એક એવું વૃક્ષ પ્રજ્ઞાત ઉમરે કે જેમાં
તમે અને પ્રજ્ઞા સી નવકાર એક રૂપ ધર્મ ગયા હશે ”

શ્રી 'નવકારનુ' આજ્ઞવાન કરો પણ વિચાર્જન નહિ
 જે હમવા માટે સાધક બને છે તે બાને ભવ બગાડે છે
 બધા પ્રપચાને છોડી નવકાર 'મા તત્ત્વીન બનો
 શાસ્ત્રા હૃદયની ભક્તિ મક્ત જતી નથી.

' નવકાર 'ના શરણે જવાથી નવકારનુ બાળ મળે છે
 ' નવકાર 'નો જ પ્રેમ પ્રાપ્ત કરવા પ્રયત્ન કરવો ભેદજે

નવકાર ' નાથે વિશુદ્ધ પ્રેમ અતિ દુર્લભ છે
 ભક્તભક્તિનુ સુખનુ મૂળ ' નવકાર ' છે

' નવકાર ' પ્રેમી જ્યાં જોશે ત્યાં નવકાર જ યાદ આવશે
 કેવળ નવકાર 'ને જ વિશ્વાસનુ સ્થાન બનાવો

' નવકાર 'ને જે નથી નમતો એને લોકોને નમવું પડે છે

' નવકાર 'ને અનુરૂળ જીવન જીવવું જો પરમ રહસ્ય છે
 બીજા કામ બંધ કરો પણ ' નવકાર 'ને ન ભૂલો

‘નવકાર’ ગાથી નિકળતા પ્રકાશને આત્મ વ્યાપી બનાવે
આપણે જે ધીજાવડું કાંઈ તે પહેલા ‘નવકાર’ને,
અર્પણ કરો

પૂવમાં જોડલું આલગું એટલું પશ્ચિમ દૂર યશે તમ
જેટલા ‘નવકાર’ સરકે આલગું એટલું ડુબ ‘દરે’ થશે

જ કાઈ આપણે ‘નવકાર’ને આપીએ છીએ તે જ
આપણે છે

‘નવકાર’ પ્રત્યે અભિમુખ થાઓ તમારા પ્રલેશો
શામી જશે

જો હાથમાં હોય નવકારનો યકાગ, ‘

તો કદી ના બનું જગમાં નિરાશ

‘નવકાર’નું જ ચિંતન કરો તો ‘નવકાર’ તમારા
પાંચમાં પડેગે

શ્રદ્ધાથી આ જીવનમાં કાઈ ફેલ નહિ મળાવવા ના
એ મહા છેલ્લા નથી

‘નવકાર’ના વાસ્તવિક જ્ઞાનથી અનુધ્યનો સ્વભાવ
બદલાઈ જાય છે

પૂર મા મૂર્ત્ય ઉમે છે ત્યારે તારાઓ મળ થાય છે તમ
 નામા 'નવકાર' ઉમે છે ત્યારે વિપત્તિઓ દૂર થાય છે
 હુ ખ આ ન ત્યારે કોઈ પામે ઝડપા મરતા 'નવ ૧૦'
 પામે ડવાથી વધુ જ્ઞાન થયે

સમમ જાપ નમ-૧૦૩ પૂગી કહે છે ત્યારે નિમ્મમ
 જાપ કામ-વિવર વાસના બાગી નાળે છે

જે જ્ઞાના જ્ઞાના નાણીઓથી પ્રેમ કરી શકતા નથી ન
 'નવમન' થી પ્રેમ વી મીતે મરશે ?

નવકારના સત્તમા જધુ આનંદમય છે અને એના
 વિનાનુ હવત હુ ખમય છે

માનતા બાલે મુખી મેલુ અ નવકાર' તરફ જવાના
 નધા નાના ના ૧ ૭

નવકારને અ ત કરણ પૂર્વક સમર્પણ કરવુ એ જ
 આપણ કવેગોમાથી મુક્ત થવા માટેનુ ડગવ્ય છે

'નવ ૧૦' ઉપરની શ્રદ્ધા માટેનો આધાર આપણ
 આપણા માદ્ય ન થાયો ઉપર નાખના ન' બેનઅ

નવકાર 'ને સમજવો હોય તો આપણી પનદગી અને
પૂર્વાગ્રહ દૂર મૂકો. પસદગી ને પૂર્વાગ્રહ જઠના પુત્રો છે.

નવકારનું એવું ધ્યાન થરે કે જાનૂત, નવખ્ત અને
સુસુપ્ત એ ત્રણે દશામા યાદ આવે.

‘નવકાર’ સાથે પ્રેમ રાખવો. હશે તો આપણે અન્ય
આસક્તિઓથી પર થઈ જીએ.

આપણે જે આજે દુઃખ અનુભવીએ છીએ એનું કારણ
એજ છે કે આપણે પૂર્વે ‘નવકાર’ નથી ગળ્યો.

‘નવકાર’ને સાક્ષાત્ કરવો એ જ આપણા જીવનની
એક માન જૂથ બની રહ્યો.

જે વિપત્તિઓમા પણ મારા ઉપર ‘નવકાર’ની કૃપા
છે એમ માને એને વિપત્તિઓ દુઃખદાયી લાગતી નથી.

નવકાર ‘મા’ આપણે જેટલો વિશ્વાસ તેટલા પ્રમાણમા
જ એની કૃપા આપણને મદદ કરવા કાર્ય કરી શકે.

તમે જે કરા તે ‘નવકાર’ની આજ્ઞાથી વિરુદ્ધ હશે તો
દુઃખની પ્રાપ્તિ થશે.

ને આપણે વનમાન હતીએ ઉપર વકાદાર છીએ તે
સ્વયં 'નવકાર' આપણી સવિધ્યમા રક્ષા કરશે

નવમાને સ્વીકારવાથી જે નિવડતા તે પણ વળ
બની ગયા

એક ગામ છોકરા મિત્રાય છીએ ગામ પહોચ્યાનું નથી
તેમ મસાર પ્રેમ છોકરા મિત્રાય નવકાર પાન પહોચ્યાનું નથી

હે 'નવકાર' કરે પુ તાર જ શરણ સ્વીકાર હું તારો
એક પણ નેવટ દરી નિરાશ નથી જ એ

હુનિયાના સબધીઓને ગણ ગણવામા થલ દેવું પડ્યો
ત્યારે, 'નવકાર'ને રાણ ગણવામા આપણું થલ મેળવશું

નવકાર'ના શરણથી બધા મુખ મળે છે જેમ વૃક્ષના
શરણથી પક્ષિઓને રૂઝ અને છાયા

તેનું જ્ઞાન પણ જોડું, અને તેનું ધ્યાન પણ જોડું
કે જેને 'નવકાર' પ્રત્યે પ્રેમ ન હોય

કરોડ પ્રયત્ન કરવા છતાં જરૂર વિના નાવ નથી તરી
શક્તી પ્રેમ 'નવકાર' વિના મુખ નથી મળી શકતું

બધી વાતોને ઊંડી એક નવકારમાં લીન થઈ જવ એ
જ સુખની ચાવી છે

મ ન વખત જવા વિચાર નાય તેવા જ બીજા જ મમા
આકાર અને સરીર મરા છે માટે 'નવકાર'ને જ વિચાર કરો

જે વિપત્તિમાં 'નવકાર'ને જુદતા નથી તેની વિપત્તિ
શોધ હળવી થઈ સપત્તિ ઉપ જની જાય છે

પારી વગ માદલીની જ હાલત થય તવી હાલત
નવકાર વગ આપણી થવી ભ્રમ્યે

જે 'નવકાર'ના ચરણ-કમળ પકડી લે છે તેને
દુ ખ વિપત્તિથી હવાનું નહેતું નથા

યા નવકાર નિહ આત્માએ જ્યાં એકત્ર થાય ત્યાં
નેત્રી, પ્રેમી, ગુણુ અને માન્યથ્ય બાવના ઝંરણા વહેતી થાય

જેણે પાતાની જાત 'નવકારને' સમર્પણ કરી દીધી
છે તેને માટે એ સમર્પણ વધુને વધુ કરવા સિવાય બીજી
કોઈ દુરજ રહેતી નથા

આપણે જ્યાં 'નવકાર'ની કહેણા ઉપર આધાર રાખતા
શિખણ ભ્રમ્યે અને સર્વ નયોગોના તેની પ્રહાર માટે સાદ
જવા ભ્રમ્યે એમ એની વૃથાથી સુપરિણામ આપણને મળશે

આપણે 'નવકાર'ને ઝોળખી લીધા તો એ એક મિત્ર
પર્યાપ્ત છે તો આપણે 'નવકાર'ને નથી ઝોળખ્યો તો
બીજા મિત્રે નકામા ■

'નવકાર' ઉપર વિશ્વાસ ગળીને જે કાર્ય કામ
કરવામા આવે છે, તે કામ મગજમય બની જાય ■ પણ
વિશ્વાસ એ મુખ્યવસ્તુ છે

પહેલી દુબકીમા રત્ન ન મળ્યું તેથી રત્નાકર સમુદ્રમા
રત્ન નથી એમ ન સમજો નવકાર 'મા શાંતિ કે ન જણાવું
તેથી એને કળ હોત ન સમજો

જે 'નવકાર'નું પાલન-રક્ષણ કરે છે અને એના ઉપર
વિશ્વાસ રાખે છે તો 'નવકાર' સાધકનું પાલન-રક્ષણ કરે
છે અને આશ્રય તો મુખી રાખે છે

સમુદ્રમા દુબકી લગાવ્યા કરો તો જરૂર રત્ન પ્રાપ્ત
થશે 'નવકાર'નું સ્મરણ કર્યા કરો જરૂર સુખ શાંતિ
પ્રાપ્ત થશે.

જેણે જીવનમા 'નવકાર' પ્રત્યેની શ્રદ્ધા સુમાવી છે
તેણે સર્વસ્વ સુમાયુ છે અને જેણે જીવનમા 'નવકાર'
પ્રત્યે શ્રદ્ધા પ્રગટાવી છે તેણે સર્વસ્વ મેળવ્યું છે

‘નવકાર’ને હરે’ થેલુ હેયુ અને મન મોખી દેવાની
આવના સિવાય ‘નવકાર’ જમને તમે છે એમ બોલી
નાખવું તે બાજવેણા મળાય.

કુલમાળાના મગથી હોરો જેમ દેવાધિદેવના કદ મુધી
પહોચી શકે છે તેમ ‘નવકાર’ની સ્નેહમૈત્રી દ્વારા આત્મા
ઉત્થંગતિ ગામી બની શકે છે

‘નવકાર’ને સમજવા માટે કેવળ તર્ક સુકિત કે છુદ્ધિ
એ મપૂર્ણ નથી ‘નવકાર’નો જગત પરિચય કરવા માટે
માત્ર સર્વ સમપાલની જ આવશ્યકતા છે

“મા મા”ના રટણ વડે વાતાવરણને રડાવતા
બાળકને ને આનંદ સ્નેહાળ માને મળવાથી થાય તેવો
આનંદ સાધકને ‘નવકાર’ના મળવાથી થાય.

દિવન કરેલા કામોનો થાક જેમ રાત્રિનો આરામ દૂર
કરે છે તેમ અશુભ વિચારથી થયેલો મનનો સફળો થાક
‘નવ ૧૨’નું ધ્યાન દૂર કરે છે

‘નવકાર’ સૌનું કલ્યાણ કરવા હંમેશા તૈયાર છે માત્ર
સૌએ પોતપોતાના કલ્યાણની જવાબદારી સોંપી દેવી જોઈએ
અને વચ્ચે રોકટોક કર્યા વિના તેને કામ કરવા દેવું જોઈએ

નવકાન્ એ જાતનો નાચ છે, એ રંગ જાતનો
 એ ભાગ્યકર છે તમે તેને બધું બગાવી દઈ શકો છો. સાવનું
 વીકાન્ કરો. તે તમારી મધળી જવાબદારીઓ લઈ લેશે

મા જોવાની ધૃષ્ટિવાળાનું જાણ પામે જુલુ પડ તમ
 અતર જીવનનું જીવન જીવવાની બાવના સગાઅં બાંધવાનીને
 શ્રી નવકારે 'ના ગરબ જુલુ પ'

પોતાની જોવાના વાસ્તવ્ય નીતિથી કામચક્ર કરના
 અર્થે જાણ જોઈ ગાળા અને પ્રમત્તતા અનુભવે છે તેવી
 ગાળા અને પ્રમત્તતા 'નવકાર' કેવી માતાના જોઈ રમતા
 બાળક માધક અનુભવે

પતંગીસુ એક વાર જો કીવાની જ્યોત જોઈ જાય
 પછી તો જો પાછું જસતું નથી એ અધકારના નહિ જાય
 એમ આપણે નવકાર પાઠે જાણી પાછું ન જાય
 જોઈએ

આપણે જુલુ 'નવકાર'નો જાણ કરીએ, યોગ કરીએ
 કંઈક કરીએ પણ એમા આપણું શરીર અને મન
 લગાવી કેવું જોઈએ. આપણે આપણા ક્યોનની સાથે રમતા
 ના રમવી જોઈએ

ડોક્ટર પાને ગયા પત્રી પોતાના દર્દની વિગતો ઉપાવે
તે દર્દી નિન્ગી ન મની શકે તેમ 'નવકાર' અમદા પોતાની
સમજના હાથ તે સમજા પાપોને નિખાલસપણે બહેર ન
હરી દે તે પૂર્ણ નિખાપ ન મની શકે

ગાડીમા બેસવા જતા પાટલુ માથે ઉપાડવુ પડે પણ
ગાડીમા બેઠા પત્રી માથે ઉપાડે તો બેવકૂફમાં મળાય, તેમ
'નવકાર'ના શરણે સ્વામરીને આપણે આપણો બાર
આપણા માથે રાખીએ તો કેવા ગણાઈએ ?

'નવકાર'ના જે ખડક ઉપર ઉભો છું તે ખડક પર
ભવનમુદ્રના તોફાની મોજાએ ગમે તેટલા આવી પડે તે
આપણ કશું જ વાકુ હરી શકે એમ નથી ઉભડું તે
જિયારા મોજાએ ખડક સાથે અથડાઈને છિન્નભિન્ન થઈ જશે

'નવકાર' આપણને જીવકુલ ગમતો નથી એવું તો
નથી, પરંતુ તેના પ્રત્યેના વહાલના આપણા ટકા સાવ ઓછા
છે ગાડીના બધા ટકા આપણે આપણી જાત માટે અનામત
રાખતા આવ્યા છીએ

મા મા 'કહીને બાલાયે છતાં મા સાસરે
 નહિ, ત્યાર જેમ બાળક સ્વાભાવિક પળે રહવા મટિ છે, તેજ
 રીતે શ્રી 'નવકાર'ના બાવનીસનનાં જીવનામાથી વિરહને
 વિલાપ સાધેના હૃદયમા સરુ થાય છે

જેના આ લાગામાં મોર રનતો હોય તેના ઘરમા સર્પ
 દાખલ થઈ શકતો નથી, તેમ જેના મનમા શ્રી 'નવકાર'
 રમતો હોય તેના જીવન ઉપર અશુભબળો આક્રમણ કરી
 શકતા નથી

'નવકાર' પામ માગનાર પોતે પોતાની માગણી દ્વારા
 પોતાનો કિતરાતુ બને છે કારણકે શ્રી 'નવકાર' માં જેના
 એકનિષ્ઠ ઉપાસકને જેટલું આપવાનાં ક્ષમતા છે જેના એક
 કૌરવમા ભાગ જેટલી પણ ક્ષમતા તેના ઉપાસકમા
 માગવાની હોતી નથી.

જે વસ્તુ ઉપર આપણને પ્રેમ થઈ જાય તેના ખાતર
 હ મેશા આપણે આપણા પ્રાણોને અર્પણ કરવા તૈયાર રહીશું
 અને ત્યારે પ્રાણોને તુલ્ય સમજીને 'નવકાર'ના બાવ
 આદિ કોઈ કામ માટે તૈયાર થઈશું તો નિઃસંદેહ વિના
 ઉપર વિજય મેળવશું અને આપણા કાર્યમા સફળતા પરીશું

માત્ર પૂછે તો માગવાનો અધિકાર 'નવકાર'ને છે, આપણને નહિ. કારણકે આપણા ઉપરના તેઓશ્રીના આજ મુધીના ઉપકારોનો કોઈ મીઠા નથી એ ઉપકારી ભગવતોના ઉપકારનો. યથાશક્ય જલ્દી વાળવાના અવસરે પણ 'બંદામા આટલું આપજો' એમ કહેલું તે ફત્તર ભાવનો અભાવ સૂચવે છે.

'નવ'માં મન જોડવું એ પર્વત ઉપર ચડવું જેવું છે. વિપયોમાં મન જોડવું એ પર્વતથી પડકાર જેવું છે. જો કે પર્વત ઉપર ચડવું એ કહાર કે પળ ચડ્યા બાદ શુદ્ધ વાયુ-મહાના પ્રાપ્તિ વિજેને મનન આનંદ જાય છે તેમ 'નવકાર'માં મનને જોડવું કહાર, પર્વત જોડ્યા પછી અનુભવાનો આનંદ અવલનીય છે.

॥ ઓમ્ નમઃ તમ ॥

ત્વમેવ શરણ, ત્વમેવ શરણ ।
શરણ શરણ શરણ શરણ ॥

તૃતીય વિભાગ

[આ વિભાગમાં પ્રાચીન ચૈત્યવંદનો સ્તુતિયો, સ્તવનો અને સજ્જાયોને ધ્યાન આપવામાં આવ્યું છે અને અતમા દિનગિક્ષાને યોગ્ય વસ્તુઓનો સમૃદ્ધ કુવામાં આવ્યો છે એમાં “મદ્વાવાક્યો” ના રિપર્ફેટ તળે લેવાક્યો છે, તે આત્મપુરુષ પ્રણીત છે અને આત્મદિત મારે અતિ ઉપયોગી છે.]

શ્રી સિદ્ધાચલજીના ૨૧ નામનું ચૈત્યવદન

- નમો આદિ દેવ નમો આદિ દેવ,
કરે સુર અસુર બક્ષિયાં જાસ સેવ,
ચિદાનંદ સદોહ નીલા નિધાન,
નમો વિમલગિરિ તીર્થનાથ પ્રધાન ૧
- નમો સિદ્ધક્ષેત્ર નમો પુડરીક,
નમો હિમાચલ સિદ્ધગિરિ બક્ષિત છેક,
નમો પુણ્યરાશિ નમો પર્વતેન્દ્ર,
અનુજય દેવ સચલ નતેન્દ્ર ૨
- નમો મુક્તિગેહ સુભદ્ર નગેન્દ્ર,
દેશક્ષિત મહાતીર્થ હરે કર્મવૃદ્ધ,
નમો પુષ્પકન્ત મહાપદ્મનાભ,
ધરાપીઠ ફેલાસ નમો મુક્તિધામ ૩
- પાતાલમૂલ નમો શાન્તત ઘ,
નમો સર્વકામિતપદ મુક્તિદ ઘ,
નમો સર્વતીર્થોવતાર સુતાર,
નમો મુક્તિશ્રીમત નિર્વાણહાર ૪
- છોકો ઉઠી પ્રભાતે જિન નામ જ પે,
ગિરિરાજ નામે સચલ પાપ ઠ પે,
ગિરિરાજ ઉત્તમ પદ પદ્મ ધ્યાવે,
ચિદાનન્દ નિજરૂપ તે શુદ્ધ પાવે ૫

ચૈત્યવંદનો

શ્રી મિહગિરિનાજ ચૈત્યવદન.

શ્રી શત્રુજય સિદ્ધમેત્ર, દીઠે દુર્ગાનિ વારે,
ભાવ ધરીને જે ચહે, તેને ભવપાર ઉતારે ૧
અનંત મિહનો એ કામ, સકલ તીર્થનો રાય,
પૂર્વ નવાલ મુરબદેવ, જ્યાં હવિયા પ્રભુ પાય ૨
સુરજકૂડ મોહામણો, કવચદા અભિરામ;
નાભિરાયા કુલમડો, જિનવર કરુ પ્રણામ ૩

શ્રી પુડગીકસ્વામિનુ ચૈત્યવદન.

આદીશ્વર જિનશાયનો, ગણધર ગુણવત,
મહા નામ પુડરીક ભક્ત, મહીમાદિ મહત ૧
પચકોટી સાથે મુલિદ, અણસણ ઈંદિ દીપ,
ગુરુધ્યાન ધ્યાતા અમૂલ, કેવલ તિલા સ્તીપ. ૨
ચૈત્રી પુનમને દિને એ, પામ્યા પદ મહાનદ;
તે દિનથી પ્રહરીદગિરિ. નામ દાન સખદ. ૩

શ્રી આદિનાથ ભગવાનનું ચૈત્યવદન.

આર્. દેવ અનરેસર, વિનીતાનો રાય,
નાભિનથા કુલમખો, મરૂદેના માય ૧
પાચશે ધનુષની ફેહડી, પ્રભુજી પરમ દયાલ,
ચોરાગી લાખ પૂર્વનુ, જસ આયુ વિશાળ, ૨
વૃષલ લછન જિન વૃષધર એ, ઉત્તમ ગુણમણિખાણ,
તસ પ પદ સેવન યદી લક્ષીએ અર્ચિયવ ઠાણ ૩

શ્રી આદિનાથ ભગવાનનું ચૈત્યવદન.

જય જય નાભિનરિદ નદ સિદ્ધાચલ મડણ,
જય જય પ્રથમ જિણુદ ચદ, ભવદુ ખ વિહંડણ ૧
જય જય માયુ સુરિદવૃદ, વહિય પરમેસર,
જય જય જગદાનદકદ, શીઝપલ જિનેસર ૨
અમૃત સમ જિનવર્મનો એ, કાયક જગમા બાણ,
ગુણપદ પકજ પ્રીતધર નિરાદિન નમત કહ્યાણ ૩

શ્રી શાંતિનાથ ભગવાનનું ચૈત્યવદન,

શાંતિજિનેશ્વર સોગમા, અચિરામૃત વદો,
વિશ્વસેન કુલનભોમણિ, લવિજન સુખ કદો ૧
મૃગલછન જિન આઉણુ, લાખ વરસ પ્રમાણ,
હતિયણાઉરે નયરી ધણી પ્રભુજી ગુણમણિખાણ ૨
આલીસ ધનુષની ફેહડી, સમચઉરસ સઠાણ,
વાન પદ જયુ ચહલો, દીકિ પરમ કહ્યાણ ૩

શ્રી નેમિનાથ ભગવાનનું ચૈત્યવદન
 નેમિનાથ જાણિયા શિવદેવી માયા,
 મમ્મદવિજય પૃથ્વીપતિ, જે પ્રભુના તાય ૧
 જ્યાં થનુની દેહડી, આયુ વગસ રંગાર,
 ગ્રામ લાલનધર સ્વામીજી તણ રાત્રીના નાથ ૨
 શૌરીપુત્રી નયરી બાલી એ પ્રાચારી બનવાના
 જિન ઉત્તમપદ પાને નમતા અવિચલ થાન ૩

શ્રી પાર્શ્વનાથ ભગવાનનું ચૈત્યવદન
 આશપુત્રે પ્રભુ, પાસછ તોડે જવપાસ,
 વામા માતા જનમીયો, અદિ લાલન જાસ ૧
 અધમેન સુત મુખકરે એ, નવજાથની કાયા,
 કારીદિશ વાગાભમી, પુણ્યે પ્રભુ આયા ૨
 એકનો વરમનુ આઉપુ, ખાગી પાર્શ્વકૃમાર
 પદ દહે મુગતે ગયા, નમતા મુખ નિરધાર ૩

શ્રી પાર્શ્વનાથ ભગવાનનું ચૈત્યવદન
 જન્મ વિતામણિ પાર્શ્વનાથ ! જ્ય ત્રિભુવનમ્યામિ !,
 અદકર્મ રિપુ જિત્વીને, પવમી ગતિ પામી ૧
 પ્રભુ નામે આનંદ કદ, મુખસપત્તિ લટીએ,
 પ્રભુ નામે જવભય તણા પાતક સમ દહીએ ૨
 ઝડ ફી વળુ જોડી કરી, જામીએ પારમ નામ.

શ્રી મહાવીરસ્વામિનુ ચૈત્યવદન,

સિદ્ધારથ સુતપદિએ ત્રિશયાનો ભર્યો,
 કનિયકુલમા અવતર્યો, મુર-નર-પતિ ગાયો ૧
 મૃગપતિ લાહી પાડ્યો, ત્રાત હાથે કાયા,
 બહોતેર વરમનુ આઉં છો, રીરગિનેશ્વર રાયા ૨
 કામાવિશ્ય જિનરાજનાએ, ઉત્તમ ગુણ અવધાતા
 તાત બોલથી વળું વ્યા પદ્મનિશ્ચય વિખ્યાતા ૩

શ્રી પરમાત્માનુ ચૈત્યવદન

પરમેશ્વર પરમાત્મા, પાવન પરમિત્ત,
 જય જગજીવ દેવાધિદેવ નયજેમે દિત્ત ૧
 અચલ અકલ અવિકાર આર, કરુણારમ્ય-મિત્ત,
 જગતિ જન આધાર એક, નિષ્કારણ બધુ ૨
 ગુણ અનંત પ્રભુ તાહરાએ, કિમલી કહ્યા ન ભાય,
 “રામ” પ્રભુ જિન ધ્યાનથી, ચિંતાનદ મુખ થાય ૩

પરમાત્માનુ ચૈત્યવદન

તુજ મૂર્તિને નિરખવા, મુજ નયણીં તરતો
 તુમ ગુણ ગણને બોલવા રમના મુજ હરવે ૧
 કાયા અતિ આનદ મુજ, તુમ સુગ પદ ફરસે,
 તો મેવક તાર્યા વિના, કહો કિમ હવે સરસે ? ૨
 એમ નાણીને સાહિબાએ, નેક નજર મોહે જોય,
 જ્ઞાનવિભવ પ્રભુ સુનજરથી, તે શુ જે નવિ હોય ૩

શ્રી પંચપગ્મેષ્ટિનુ ચૈત્યવદન

ભાર ગુણ અદિત દવ, પ્રભુમીજે ભાવે,
 ત્રિદ આઠ ગુણ સમગતા, દુઃખ દોહન બવે ૧
 આવાન્જ ગુણ દત્રિય, પરવિત ઉવજ્ઞાથ,
 સત્તાવિય ગુણ સાધુના જપના શિવમુખ ધાય ૨
 અદ્યોત્તર ગ્રંથ ગુણ મગીએ, જેન ભગ્ન નવકાર,
 ધીનમય પડિત તખ્ત, નય પ્રભુમ નિત આર ૩

શ્રી ચોવિન જિનના વર્ણનુ ચૈત્યવદન.

પદ્મપ્રભ ને વામુપૂજ્ય દોષ ધન કહીએ,
 ચદ્રપ્રભ ને મુરખિનાથ દોષ ઉલ્લેખ લહીએ ૧
 મહિયનાથ ને પાર્થનાથ દોષ નીલા નિરખ્યા,
 મુનિમુખત ને નમનાથ દોષ અજન મરખા ૨
 મોળે જિન કવન મમા, એવા જિન ચોવિય,
 કીરવિમળ પડિત તલો જ્ઞાનવિમળ કહે શિષ્ય ૩

શ્રી સીમન્ધન્દ્રનામિના ચૈત્યવદન.

શ્રી સીમ ધર જગધાળી, આ ભરતે આવો
 કરુણાવત કરુણા કરી, અમને વદવો ૧
 સકલ ભક્ત તુમે ધણી બે હોવો અમ નાથ,
 બવોભવ દુ છુ તાહમે, નહિ મેલુ હવે માથ ૨
 સયક્ત સગ છડી કરી, ચારિત્ર લઈશુ,
 પાપ તુમારા નેવીને શિવ રમણી વરીશુ ૩

એ અલગો મુજને ઘણો, પૂરો સીમ ધર દેવ !
 ઇંહા થકી હું વિનવું, અવધારો મુજ સેવ ૪
 કરજોડી વિનવું એ, સામે રહી ઇચ્છાના -
 ભાવ જિનેશ્વર જાણને દેજો સમકિત દાન ૫

સ્તુતિઓ

શ્રી સિદ્ધાચળના થાય

સિદ્ધાચળ મહાજી સખલ જિજ્ઞાસુ હયાળ,^૧
 મરેના નદન, વદન કરુ ત્રણ કાળા
 એ તીરથ જાણી પૂર્વ નવાણુ વાર,
 આદીથ આબ્યા, જાણી લાભ અપાર ૧
 ત્રેવિશ તીર્થ કર, બદીયા ઇણુ ગિરિદાય,
 એ તીરથના ગુણ સુર અસુરાદિક ગાય
 એ પાવન તીરથ, ત્રિભુવન નહિ તસ તોલે,
 એ તીરથના ગુણ, સીમધર મુખ જોલે ૨
 પુડરીકગિરિ મહિમા, આગમમાં પ્રસિદ્ધ,
 વિમલાચલ બેટી, જઈએ અવિચલ રિદ્ધ
 પથગી ગતિ પહોંચ્યા, મુનિવર કોડા કોડ,
 જોલે તીરથ આવી કર્મ વિષાક વિછોડ ૩
 શ્રી શનુજીય કેરી, અહોનિશ રક્ષાકારી,
 શ્રીઆદિ-જિનેશ્વર આણુ હૃદયમા ધારી,

શ્રી નથ વિધનહેર, કવચક્ષ ગણભૂર
શ્રી રવિમૃદસાગર, સઘના સકલ જુર ૪

શ્રી આદીશ્વર ભગવાનની સ્તુતિ

આદિ જિનવર સાથા, ભન્ય પોવત કાયા,
મહેરી માયા પારી લછન પાયા
જગત સ્થિતિ નિપાયા, મુદ્ધ ચાન્દ્રિ પાયા,
કવચ મિત્રિ સાથા મારા નગરે સિધાયા ૧

સવિ જિન મુખકારી, મોહ મિથ્યા નિચાગી,
દુરાતિ દુઃખ બારી ચોક સતપ વારી,
એજી કષક મુધારી કવનાનત ધાગી,
નમીએ નરનારી જલ વિરંપકારી ૨

ગમવસરજો બેઠા, લામે ને જિનશ્રી મીઠા,
કરે ગણપ પઠું, ઈન્દ્ર ચક્રાદિ દિઠું,
દ્વાદશાગી વરીઠું, ગુથતા દાસે રીઠું,
ભવિજન હોય દીઠું, દેખી પુણ્યે મરીઠું ૩

મુર સમકિન વતા જોષ વાદે મહંતા,
ને સલજન ચતા, ગગીએ મુજ ચિતા,

જિનવર મેવતા, વિશ્વાવશે દુરતા,
'જિનઉત્તમ' શુભતા, પદને મુખ દિતા ૪

શ્રી શાતિનાથ ભગવાનની સ્તુતિ

શાતિ સુહૃદર સાહિત્યા સમમ અવધારે,
 મુમિત્તને ધરે પારણુ ભવપાન ઉતારે,
 વિચરતા અવનીતળે તપ ઉમ્મ વિહારે,
 જ્ઞાન ધ્યાન એક તાનથી, તિર્યચ નેય તારે ૧
 પાસ વીર વામુપૂજ્યજી નેમ મહાકુમારી,
 રાજ્ય વિહુણા એ યના, આપ મતધારી,
 શાતિનાથ પ્રમુખ સવિ, લાડી રાજ્ય નિવારી,
 મહિમનેમ પરબ્યા નહિ, બીજા મતધારી ૨
 કનક કમલ પગલા ઠવે, જમશાતિ કરી જે,
 રથજી સિંહાસન બેગીને, લાવી દેશના હીજે,
 યોગાવચક પ્રાણીયા ફળ લેતા રીજે,
 પુષ્કરાવર્તાના મેઘમા, મગશેલ ન ભીજે ૩
 કાંઠવદન સુકરા રૂપે, ગ્યામ રૂપ આર,
 હાથ બીજેરુ ઠમવ છે, હાક્ષણુ કર સાર,
 જક્ષ ગરુડ વામ પાણિએ, નકુવાક્ષ વખાણે,
 નિર્માણીની વાત તો કવિ વીર ત જાણે ૪

શ્રી પાર્શ્વનાથ ભગવાનની સ્તુતિ

પાસ જિજ્ઞુષા વામાનદા, જળ ગરલે ફલી,
 સુપના દેખે અથ વિશેષે, કહે મધવા મવી,
 જિનવર જાયા સુર હુલરાયા, હુવા રમણી પ્રિયે,
 નેમરાજી ચિત્ર નિરાજી, વિલોકિત મત લીયે ૧

વીર એકાદી ચાર હજારે, દીમા ધુન લિખપતિ,
પાસને મનિન નવચન સાથે, બીજા સદને મની,
પાશન માથે સુવમ ધ ના, નામુપૂજ્ય જગધણી,
અનુપમ નીલા, જ્ઞાનરમીલા, દેજો મુજને ધત્તી

‘જિન મુખનીડી વાળી મીડી મુગનઝ વેનડી,
દ્રાક્ષ વિખાને ગરુ વનવામે, પીવે મર મેવડી,
સાકર નેતી તરવા લેતી મુખે પશુ આવતી,
અમૃત મીઠું મ્વેં દીરુ મુર વધુ આવતી

૩

ગજમુખ દમા વામન યમો, મરતકે ફળાવણી,
ચાર તેજાહી મરજવાહી કાયા જન આમળી,
ચક્રકા પ્રોળ નાગારૂઢા દેરી પમાવતી,
મેવન કાનિ પ્રનુગુળુ જાતી, વીર ધર આવતી

૪

(૨)

સકલ મુરામુ નેરે પાયા, નયરી વારાણમી નામ માદાયા,
અશ્વમેન કુલ આયા,

‘દશને નાર મુપન દિખલાયા વામાદેવી માતાએ જાયા,
લદન ના સોજાયા,

છપ્પન દિન કુમરી દુલગયા, ચોમક ઇદ્રામન રોલાયા,
મરગિખન નવરાયા

નીવ વળુ તનુ પોહે કાયા, મી વિજયમેનસૂરીશ્વ નયા
પાસજિનેસ નાયા

૧

વિદુમ વર્ણા દેવ જિજ્ઞાસ, દે નીત દે ઉત્તર ચદા,
 દે કાલા સુખકદા,
 મોલે નિનવર મોલ ૧ વરણા શિવપુર વામી શ્રી પરમજ્ઞા,
 જે પૂજે તે ધર્મા,
 મહાવિદેહે જિન વિચરતા વિશે પૂગ શ્રી ભગવતા,
 ત્રિભુવન તે અરિકંતા,
 તીરથ ધ્યાનકે નામુ એ શિષ્ય, ભાવ ધરીને વિશ્વાવિશ્વા
 મીવિજ્યધર્મિહ સુરીશ. ૨
 માભવ મખરા ન ૧ નખાર, મન શુદ્ધે ઉપાગજ ખાર,
 હશ પયના સાર,
 ડેહ અથ વગી પદ વિચાર, મૂળ મૂલ બોલ્યા જિન ચાર,
 નદી અનુયોગદ્વાર,
 પણ્યાનીગ જિન આગમ નામ, શ્રી જિન અર્થે ભાખ્યા જામ,
 ગણધર ગૂચે તામ,
 શ્રી વિજયમૂર્તિસેનરિ ૬ વખાએ જે ભવિકા નિજ નિતમા જાણે,
 તમ ઘર લક્ષ્મી આણે ૩
 વિજયપ્રભા ધ્યાનકે જાણી મહિમા મોટે તુ મહાણી,
 ધન્યહીદર ધણીયાણી,
 અહનિગ મેરે મુર વેમાની પરતો પૂરણ તુ સપરાણી,
 પૂરવ પૂરય કમાણી,
 મધ અનુવિધ વિદ્ય નિવારો પાર્શ્વનાથની સેવા સારો,
 સેવક પાર ઉતારો.

શ્રીવિજયસેન સૂરીશ્વર રાયા, શ્રીવિજય દેવગુપ્ત પ્રભુમી પાયા,
સપ્તભદ્રસ ગુણ ગાયા ૪

(૨)

૧
શખેશ્વર પાસજી પૂનિએ નન્નવનો લાહો વીજીએ,
મનવાહિન કુળ સુરતન, જય વામા સુત મલયેસડ ૧
દોય રાના જિનવર અતિલના, દોય ધોળા જિનવર ગુણનીવા
દોય નીલા દોય ગામગા ઝઘા, મોળે જિન કથન વર્ણ લઘા ૨
આગમ તે જિનવર બાખાયો ગજુધર તે હેડે રાખિયો,
તેહનો રમ જોજો વાખીગો, તે હુરો જિવમુખ સાખાયો ૩
ધરણીધર રાય પન્નાનતી પ્રભુ પાર્શ્વતણા ગુણ ગાવતી,
મહુ સઘના મહુ ચૂરતી, નયનિમળના વાહિત પૂરતી ૪

શ્રી મહાવીર સ્વામિની સ્તુતિ

જય જય ભવિ હિતકર, વીર જિનેશ્વર દેવ,
સુરનરના નાયક જોહની માટે મેવ,
હરપ્રસાદ દેહો, વદો આણુદ આણી,
નિરાત્રાસુત ગુરુ ગુણમણિ કેરો ખાણી ૧
જમ પન્ન હરયાણુક દિવસ વિશેષ સુહાવે,
પણ માવર નારક, તેહને પણ મુખ યાવે,
તે અવન જન્મ નન નાણુ અને નિરવાણ
નવિ જિનવર કેરો એ પાવે અહિં મારા

નિરોધ પચ મમિતિ યુત, પચ મહાવ્રત ધાર,
 જોહમા પ્રદાસ્યા વળી, પાચે વ્યવહાર,
 પરમેષ્ઠિ અરિહત, નાય સર્વજ્ઞને પાર,
 એ પચ પદે તહો, આગમ અર્થ ઉદાર ૩

માતંગ સિદ્ધાર્, દેવી ત્રિનપદ મેવી,
 દુષ્ણ દુરિત ઉપદ્રવ, જે ટાળે નિતમેવી,
 સામન મુખદાથી આઈ મુછો અરદાસ
 શ્રી જ્ઞાનવિભવ શુભ, પૂરો વહિત આસ ૪

(૨)

ગધારી મહાવીર ત્રિભુજા, જેને સેવે સુર નર ઈના,
 હીઠે પરમાનંદા
 ચૈતર શુભ નેરમ દિન જાયા, છપ્પન દિગંધુમરી શુભગાયા
 હરખધરી હૂલરાયા
 ત્રિશ વરમ પાળી ધરના ૧ માગગર વહ દશમી વ્રત જાસ
 વિચરે મન ઉદાસ
 એ ત્રિન મેવો હિતકર જાણી, જોહથી લાડીએ શિવ પન્ડરાણી,
 પુણ્યતણી એ ખાણી ૧
 નવલ ત્રિનેશ્વર તેરે જાવ સાર ચક્રપ્રભ જાવ આઠ ઉદાર,
 શાતિકુમાર જાવ ખાર
 મુનિસુવ્રતને નેમકુમાર, તે ત્રિનના નવ નવ જાવ સાર,
 દશ જાવ પાંચકુમાર

સત્તવિશ બવ વીન્ના કનીએ, ચત્ત નિ ના રાત્ર રાત્ર લટીએ,
નિન વચને ચંદ્રીએ

ચોવિશ નિનનો એક વિચાર એકથી લટીએ બવનો પાર
નમતા જય જય દાર ૨

વંશાખ ગુહ દગમી લટી નાણુ મિખામન એકા વધમાન,
ઉપદગ દે પ્રાન

અધિષ્ઠે કરે પદંદા મુલીએ, માધી વંમાનિ ઓ લટીએ,
મુનિવર ત્યાલી જ બળીએ

વ્યતર જ્યોતિષી ભુવનપતિ નાર, એલનો તુન્નત્ય જુલે અધિધાર,
વાય ય જુલે એની નાર

ધ્યાને લટીએ નરનાન, વંમાનિક સુર ધર્મ પદંદા બાર
મુલે જિનવાલી ઉાર ૩

ચક્રેમગી અનિયા દુરિયાગી કાની મહાકાલી મનોહારી,
અન્નુઆ મતા મારી

જ્વાલા મુખાન્ધા ને અન્નોયા વિગીવત્ના વરચટા માયા,
વિન્ન્યાકુમી મુખાયા

મત્તતિનિ ત્રાણી અન્નુઆ ધરણી વૈરદ્વિત્ત મધારી અધકરણી
અળ પકિમા મુખાદણી

સિદ્ધાર્થ નાસન અખવાલી, મનકવિજય ભુધ આનદકારી,
જસવિજય જયકારી. ૪

જિન્દા પથ મમિતિ મુત, પથ મહાનન ધાર,
 જેહમા પ્રકારયા વળી, પાથે વ્યવહાર,
 પરમેષ્ઠિ અરિહત, નાથ મર્વડને પાર,
 એ પથ પદે લઘો આગમ અર્થ ઉદાર ૩

માતંગ સિદ્ધાર્થ, દેવી જિનપદ મેવી,
 દુખ દુરિત ઉપદ્રવ, જે ટાળે નિતમેવી,
 સાનન મુખદાયી આઈ મુણે અરદાસ
 શ્રી જ્ઞાનવિમલ ગુણ, પૂરે વહિત આસ ૪

(૨)

ગધારી મહાવીર જિજ્ઞાસ, જેને મેવે સુર નર ઇંદા,
 હીઠે પરમાનંદ

ચેતર ગુહ તેરમ દિન જામા, દરપત દિગંધુમરી શુભગાયા
 હરખધરી હુલરાયા

ત્રિશ વરમ પાળી ઘરનામ, માનશર વદ દશમી મત જાસ
 પિયરે મન ઉદાસ

એ જિન સેવો દિનકર જાણી, એહથી લહીએ શિવ પટરાણી,
 પુણ્યતણી એ ખાણી ૧

નમ જિનેશ્વર તેરે જાવ સાર અદ્રમલ જાવ આઠ ઉદાર,
 સાતિકુમાર જાવ ખાર

મુનિમુવતને નમકુમાર, તે જિનના નવ નવ જાવ સાર,
 દશ જાવ પાર્થકુમાર

શ્રી સિદ્ધાચલની સ્તુતિ

શ્રી શત્રુજય તીરથ સાર, ગિરિવરમા જેમ મેરુ ઉદાર,
 ઠાકોર રાસ અપાર,
 મન માહે નવકાર જ જાણુ, તારામા જેમ ચંદ્ર વખાણુ,
 જલધર જલમાં જાણુ,
 પખીમા જેમ ઉત્તમ હંસ, કુવ માહિ જેમ ઝવજનો વશ,
 નાભિ તણો એ અશ,
 ક્ષમાવતમા શ્રી અરિહંત તપશૂરા મુનિવર મહંત,
 શત્રુજય ગિરિ ગુણવત ૧
 કપલ અજિત મભવ અભિનદા સુમતિનાથ મુખ પૂનમચદા,
 પદ્મપલ સુખકદા,
 શ્રી સુપાર્થ અદ્રપલ સુવિધિ શીતલ ચેયાસ સેવો બહુ બુદ્ધિ
 વાસુપૂજ્ય મતિ શુદ્ધિ,
 વિભવ અનંત ધમ જિનશાંતિ કુશુઅર મહિ નમુ એકાંતિ,
 મુનિસુવ્રત શુદ્ધ પતિ,
 નમિ નેમ પામ વીર જગદીશ, નેમ વિના એ જિન તેવિશ,
 સિદ્ધગિરિ આવ્યા ઇશ ૨
 ભરતરાય જિન સાથે બોલે, સ્વામિ ! શત્રુજય ગિરિ કુણ્ણતોલ ?
 જિનનું વચન અમોલે,
 કનક કહે સુભો ભરતણ રાય છગી પાલતા જે નર જાય,
 પાતિક ભૂકો થાય,
 પશુ પખી જે ઇલુ ગિરિ આવે, ભવ ત્રિજે તે સિદ્ધ જ થાયે
 અજરામર પદ પાવે,

જિન મતમે શેત્રુએ વળાળ્યો, તેમે આગમ દિલભાદે આળ્યો,
 મુણના મુખ ઉઠાળ્યો ૩
 અપપતિ બરત નરેશ્વર આવે મોવન તણા પ્રાસાદ કગરે,
 મલ્લિમય મૂરતી પાવે,
 નાભિરાય મન્નદેવી માતા પ્રાણી મુદરી બરેન વિખ્યાત,
 મૂર્તિ નવાણુ જ્ઞાતા,
 ગૌમુખ ચક્ષુ ચક્રેસરી દેવી, શત્રુજય નાર કરે નિત્ય મેવી
 તપગ-૭ ઉપર લેવી
 શ્રી વિજયનેનમૂરીશ્વરનાયા શ્રી વિજયદેવમૂરિ પ્રાપ્તમી પાયા,
 નૃસિંહદાસ ગુણુ ૧૧યા ૪

શ્રીસિદ્ધચક્રની સ્તુતિ

અગ્નિહૃત નમો વળી સિદ્ધ નમો, આચારજ વાચક સાધુ નમો,
 દશન જ્ઞાન આગ્રિત નમો તપ એ સિદ્ધચક્ર મન પ્રભુમો ૧
 અરિહૃત અનત થયા થામે, વળી ભાવ નિમેષે ગુણુ ગામે,
 પન્નિમળા દેવવદન વિધિશુ, આભિવ તપ ગણલુ ગણલુ
 વિધિશુ ૨
 હરી પાળી જે તપ કરશે, શ્રીપાળ તણી પરે ભવ તરશે,
 સિદ્ધચક્રને કૃણુ આવે તોલે, એહવા જિન આગમ ગુણુ બોલે ૩
 નાડાચાર વરસે તપ પૂરો, કર્મ વિદારણુ તપ એ શૂરો,
 સિદ્ધચક્રને મનમદિર થાપો, નય વિમલેસર વર આપો. ૪

વીરજિનેશ્વર અતિ અલવેસર, ગૌતમ/ગુણના દરિયાઇ,
 એક દિન આજ્ઞા વીરની લઇને, ગજગૃહી મચરીયાઇ,
 શ્રણિક રાજ વદન આયા, ઉલટ મનમો'આણીઇ,
 પપ'દા આગળ ખાર બિરાજે હવે સુણે ભવી પ્રાણીઇ ૧
 માનવ ભવ તુમે પુણ્યે પામ્યા શ્રી સિદ્ધચક્ર આરાધીઇ,
 અરિહંત સિદ્ધ સુરિ ઉવજાયા, સાધુ દેખી ગુણ વાધીઇ,
 દરિસણ નાણુ ચારિત્ર તપ કીજે, નવપદ ધ્યાન ધરીજેઇ,
 ધુર આશોધી કરવા આય બિલ મુખ સપદા પામીજેઇ ૨
 શ્રેણિકરાય ગૌતમને પૂછે, 'સ્વામિ !' એ તપ કેણે કીધોઇ,
 નવ આય બિલ તપ વિધિશુ કરતા, વાછિત મુખ કેણે લીધોઇ,
 મધુગી ધ્વનિ બોલ્યા શ્રી ગૌતમ, સાબળો શ્રેણિકરાય વચણાઇ,
 રા ! ગયો ને સપદા પામ્યા શ્રીશ્રીપાળને મયણાઇ ૩
 ઉમઝૂમ કરતી પાયે ને ઉર, દીમે દેવી રૂપાલીઇ,
 નામ ચક્રેસરી ને સિદ્ધાશ્ર આદિ જિન 'વીર રખવાંલીઇ,
 વિદ્ય જોડ હરે સૌ સધના, જે મેરે એના પાયઇ,
 ભાણુવિજય કવિ સેવક નય કહે, સાનિધ્ય કરજો માયઇ ૪

શ્રી અગ્નિહત પદ ચૈત્યવદન.

નય નન શ્રી અગ્નિહત ભાનુ, ભવિકમળ વિકાંશી,
 લોકાલોક અરૂપી રૂપી, સમસ્ત વસ્તુ પ્રકાશી ૧
 નમુદ્રાત શુભ કેવલે, ક્ષય કૃત મનગમી,
 સુકન ચરમ શુચિ પાદને, ભયે વર અવિનાશી ૨
 અતરંગ રિપુ ગણ હણીએ, હુવે અપ્પા અગ્નિહત,
 તન પદ-પદ્મમે રહી, હીરધમ્ નિત મત ૩

શ્રી મિદ્ધપદ ચૈત્યવદન

શ્રી એવેશી પૂર્વપ્રાત તનુ હિન ત્રિભાગી,
 પુન્નપયોગ પ્રનગસે, ઉરધગત ભાની ૧
 સમય એકમે લોકપ્રાત, મયે નિગુણ નિરાગી,
 ઐતન ભૂપ આત્મરૂપ, મુદિયા લહી ભાગી ૨
 કેવલ દસણ નાણી એ, રૂપાતીન સ્વભાવ,
 મિદ્ધ ભયે તનુ હીરધમ્ વહે ધરી શુભ ભાવ ૩

શ્રી આચાર્યપદ ચૈત્યવદન

જિન-પદ-દુવ મુખરમ્ અતિવ, મિતરમ્ ગુણધારી,
 પ્રબન મબન ધન મોહની જિણુ તે ચમુહારી ૧
 કમળવાન્નિ જિનરાજ ગીત, નય તનુ વિસ્તારી,
 ખવ રૂપે પાપે પડત, જમજન નિન્તારી ૨
 પચાન્નારી જીવકે આચારજ પ સાર,
 તિનકુ વહે હીરધમ્, અહોત્તર મે વાર ૩

શ્રી ઉપાધ્યાયપદ ચૈત્યવદન.

ધન ધન શ્રી ઉપાધ્યાય રાય, શકતા-ધન-સજન,
 જિનવર-દેશિત હવાલાસગ, દૂર કૃત જનજન ૧
 ગુણ વન લજણ-મય-ગયદ મુય-ગણિ કિય જગણ,
 કુણાલધ લોલ લોયણે, જત્યય ય મુય મજણ ૨
 મહાપ્રાણમે જિન લલ્યો ઝે, આગમન પદ દુર્ધ,
 તિનયે અહનિય હીરધમ, વદે પાઠક વર્ધ ૩

શ્રી સાંતુપદ ચૈત્યવદન.

દસણ નાણ ચરિત કરી, વર શિવ-પદ ગામી,
 ધર્મ શુકવ શુચિ ચકત, આદિમ ખય કામો ૧
 શુભ પમત અપતતે, ભયે અતરળમી,
 માનમ ઇન્દ્રિય દમનભૂત, શમ દમ અભિરામી ૨
 આકૃતિ ધન(રજ)ગુણગણ ભર્યો ઝે, પચમપ મુનિરાય,
 તતપદ પકજ નમત હે, હીરધર્મ ક કાજ ૩

શ્રી દર્શનપદ ચૈત્યવદન

હુય પુજાલ પરિયદ, અદ પરિમિત સમાર,
 ગઢી-બેદ તળ કરી લહે મળ શુણનો આધાર ૧
 દાયક વેદક રાશી અસખ ઉપશમ પણ વાર,
 વિના જેણ ચારિત્ર નાળ, નહિ હુવે શિવ-દાતાર ૨
 શ્રી સુદેવ-શુર-ધર્મની ઝે, રુચિ લછન અભિરામ,
 દરસનકુ ગણી હીરધર્મ, અહનિય કરત પ્રણામ ૩

શ્રી જ્ઞાનપદ ચૈત્યવદન

શિખાદિક રમ રમ વહ્નિ, (૩૩૬) મીન આદિમ નાણું,
 ૧ લાવ મિલાપે જિન જનિત, યુવ વિમ પ્રમાણ ૧
 ભવગુણ પદ્મનય જોહિ દોય, મણુ લોચન નાણું
 લોકાલોક સરૂપ જાણું ઈકે કેવલમાણું ૨
 નાણાવરણી નાશથી એ, ચેતન નાણું પ્રકાશ,
 નમ્રમ પદમે હીરધર્મ, નિત આહન અવકાશ ૩

શ્રી ચારિત્રપદ ચૈત્યવદન

જન્મ પસાએ સાદુ પાથ, જુગ જુગ સમિતેદા
 નમન કરે શુભ લાવ લાય, કુણુ નરપતિ વૃદ ૧
 જ પે ધર્મ અરિહતરાય, કરી કર્મ નિકદ,
 સુમતિ પથ તીન શુભિ સુત, દે સુખ અમદ ૨
 ઈતુ દૃતિ (૨૫)માન કપાયથી એ, રહિત લેશ શુચિવત,
 જીવ ચરિતકું હીરધર્મ, નમન કરત નિત મત ૩

શ્રી તપપદ ચૈત્યવદન

શ્રી ઠાભાદિક તીર્થનાથ તદ્ભવ શિવ જાણું,
 જિહિ અતૈરપિ બાહ્ય મધ્ય, દ્વાદશ પરિણામ ૧
 વસુ કર (૨૮) મિત આમોસહિ આદિક લબ્ધિ નિધાન,
 લેદે નમતા સુત ખીલે, દાઝ ધન (૮) કરમ વિતાન ૨
 નવમો શ્રી તપપદ લવો એ, ઇચ્છા રોધ નવરૂપ,
 વદનને નિત હીરધર્મ, દૂર લવતુ લવરૂપ ૩

શ્રી સિદ્ધચક્રુ ચૈત્યવદન

બે ધુરિ સિરિ અરિહંત, મૂલ દંદુ પીઠ પડંદિયો,
 સિદ્ધ સૂરિ ઉવજ્જાય સાહુ-ચિહ્ન માહ ગરિહિયો. ૧
 દસણુ નાણ ચરિત્ત તવહિ પઞ્ચિમાહ મુદ્ધ
 તત્તખખર સરવગ્ગલહિ, ગુરુપયદલ દુળરે ૨
 હિસિપાલ જકખ જકિખણી, પમુહ મુરકુમુમેહિ અવ કિયે,
 સો સિદ્ધચક્રુ ગુરુ કખતરુ અમ્હ મનવાછિય ફલ દિયો. ૩

૨

સકલ મગલ પરમ કમવ્ય, કેલિ મણુવ મહિ,
 બય કોટિ સચિત પાપનાશન, નમો નવપદ જયકર ૧
 અરિહંત સિદ્ધ સૂરીય વચક, સાધુ દર્શન સુખકર,
 વર જ્ઞાન પદ ચારિત્ર તપ એ, નમો નવપદ જયકર ૨
 શ્રીપાલરાજા શરીર સાખા, એવતા નવપદ વર,
 જગમાહિ ગાળા કીર્તિ લાળા, નમો નવપદ જયકર ૩
 શ્રીસિદ્ધચક્ર પમાય સકટ, આપના નાથે સવે,
 વળી વિસ્તરે સુમનો વાછિત નમો નવપદ જયકર ૪
 આયબિલ નવદિન દેવવદન, ત્રણુ ટક નિરતર,
 બે વાર પડિક્કમણુ પવેવણુ, નમો નવપદ જયકર ૫
 ાણ કાળ લાવે મૂનિએ, લવતારક તીર્થકર,
 તિમ ગણુલ દોય હંઝર ગણિએ નમો નવપદ જયકર ૬

વિધિ સદિન મન વચન, દાયા વશ કરી આરાધીએ,
 તપ વર્ષ સાથ ચાર નવ પદ શુદ્ધ નાથન આધીએ. ૭
 નવ દૃષ્ટ અરે શર્મ પૂરે, યજ્ઞ વિમનેધર વર,
 શ્રીસદ્ગુણ પ્રજાપ બળા નિજ્ય વિવરે મુખકર ૮

શ્રી નવપદજીનું સ્તવન

(પ્રીતમડી જન્મણી ૨ આજ્ઞાત જિજ્ઞાસુ)

નવપદ જોળી રે દીલે અતિશય ભાવથી,
 શ્રીપાત્ર મધજા પેઠે નર ને નાર જો,
 અનિદ્રિત નિદ્રાને મુરિ વાચક મુનિવર,
 દર્શન નાન ચરણ તપ નવ મુખમર જો-નવપદ જોળી રે ૧
 પદ પદ માળિય નવકારવાળી વિશ્વને
 ગળીએ કરી થઈ આવગથક બેસજો,
 કમ નિમગ્નિત રોગો આ ભવના ટળે
 સ્વપ્નમર્ગો સ્વક્ર નાને સરી કવેશ જો-નવપદ જોળી રે ૨
 આતમ નવધા ક્ષાયિક ઋદ્ધિ નષ્ટજો,
 ન મજા ને મૃત્યુ બધનો નાશ જો,
 આતમ તે પરમાતમ ભાવે ઉદ્ધરને,
 અનંત આનંદ અનુભવ પ્રગટે ખાસ જો-નવપદ જોળી રે ૩
 ગુરુગમ સહીને નવપદ ધ્યાને રીઝીયે,
 સમતા બારે મુખ દુખ સહીએ સર્વ જો,
 દુખની વખતે દિનપણ નવ ધારીએ,
 લક્ષ્મી સત્તાનો નવી કઠીએ નર્વ જો-નવપદ જોળી રે ૪

દ્રવ્ય ભાવ વ્યવહાર ને નિશ્ચય નય થકી
 લેવાભેદે નવપદ મલ્ય સ્વરૂપ જો,
 જુદ્ધિસાગર આરાધતા આતમા,
 નિજમા નવપદ કદ્ધિ પ્રગટે અનુપજો-નવપદ ઓળી રે ૫

શ્રીમિદ્ધયકનુ સ્તવન

શ્રીસિદ્ધયક આરાધિયે રે શિવમુખ ફલ સહકાર લાલ રે,
 જાનાદિક ત્રણ રતનુ તેજ ચઢાવળકાર લાલરે શ્રી ૧
 ગૌતમે પૂછતા કહો, વીરજિણુદ વિચાર લાલ રે
 નવપદ મત્ર આરાધતા, ફલ લહે ભવિક અપાર લાલ રે શ્રી ૨
 ધર્મરથના ચાર ચક્ર છે, ઉપશમને મુવિયેક લાલ રે,
 સવર તિણુ જાણીએ, યોગુ સિદ્ધયક છેક લાલ રે શ્રી ૩
 ચક્રો થકે રચણુ બળે સાધે મયલ છ ખડ લાલ રે,
 તિમ સિદ્ધયક પ્રભાવથી તેજ પ્રતાપ અખડ લાલ રે શ્રી
 મયળા ને શ્રીપાતજી, જપતા બહુ ફળ લીધ લાલ રે,
 ગુણ જસવત જિનેન્દ્રનો, જ્ઞાન વિનોદ પ્રસિદ્ધ લાલ રે શ્રી ૫

શ્રી સિદ્ધયક સ્તવન

મિદ્ધયક પર નેવા કીજે નરભવ લાહો લીજેછા,
 વિધિપૂર્વક આરાધન કરતા, ભવ ભવ પાતક છીજે-
 ભવિષ્યુ ભજીએછા
 અવર અનાદિની ચાલ, નિત્ય નિત્ય તર્જીએછા ૧

દેવતા દેવ દયાનર ઠાકર, ચાકર મુરનર ઈંદાજી
 ત્રિગટે ત્રિભુવન નાયક ભેદ પ્રભુભોગી જિન ચદા ભવિં ૨
 અજ અવિનાશી અકલ અજનમર, કેવલ દમણ નાણીજી
 અચાખાધ અનતુ વીરજ સિદ્ધ પ્રભુભો ગુણી ખાણી ભવિં ૩
 વિદ્યા મૌભા ય લક્ષ્મી પીઠ, મત્રરાજ યોગપીઠ જી
 મુમેરુ પીઠ એ પચ પ્રધાને, નમો અચારજ ઈંદુ ભવિં ૪
 અગ ઉપાગ નદી અનુયોગ, ૮ ઉદને મૂળ ચારજી
 દશ પયજા એમ પલયાલીલ પાઠક તેહના પાર ભવિં ૫
 વેદ ત્રણ હાખ્યાદિ ૬ વદક, મિથ્યાત્વ ચાર કપાયજી,
 ચૌદ અભ્યતર નવવિધ બાઘની અથી તજે મુનિરાય ભવિં ૬
 ઉપશમ ક્ષયઉપશમ ને ક્ષાયન, દર્શન ત્રણ પ્રકારજી
 શ્રદ્ધા પરિણતિ આતમ ઢેરી નમીએ વાગવાર ભવિં ૭
 અર્ધાવિશ ચૌદ પદ દુગ એક, મત્યાદિકના જાણજી,
 એમ અંકારન ભેદે પ્રભુભો, માતમે ૫૦ વરનાણુ, ભવિં ૮
 નવૃત્તિ ને પ્રવૃત્તિ ભેદે, ચારિત્ર ઊ અવહારજી,
 નિજ ગુણ સ્થિરતા ચરણ તે પ્રભુભો, નિશ્ચય શુદ્ધ પ્રકાર ભવિં
 બાઘ અભ્યતર તપ તે સવર, મમતા નિર્જરા હેતુજી,
 તે તપ નમીએ ભાવ ધરીને, ભવસાગરમાં મેતુ, ભવિં ૧૦
 એ નવપદમાં પજુ છે ધર્મી ધર્મ તે વરતે ચારજી,
 દેવ ગુફને ધર્મ તે અંહમાં, દો ત્રીન ચાગ પ્રધાર ભવિં ૧૧

દ્રવ્ય ભાવ વ્યવહાર ને નિશ્ચય નય થકી
 લેદાભેદે નવપદ મત્ત સ્વરૂપ જો,
 છુદ્ધિસાગર આગધતા આતમા,
 નિજમા નવપદ સદ્ધિ પ્રગટે અનુપજો-નવપદ ઓળી રે ૫

શ્રીમિદ્ધચક્રે સ્તવન

શ્રીસિદ્ધચક્ર આરાધિયે રે શિવમુખ ફલ સહકાર લાલ રે,
 જ્ઞાનાદિક ત્રણ રત્નનુ તેજ ચઢાવણુકાર લાલરે શ્રી ૧
 ગૌતમે પૂછતા કહ્યો, બીરજિલુદ વિચાર લાલ રે
 નવપદમ ન આરાધતા, ફલ લહે ભવિક અપાર લાલ રે શ્રી ૨
 ધર્મગ્રથના ચાર ચક્ર છે, હપશમને મુવિવેક લાલ રે,
 મવર તિજુ બાણીએ, ચોથુ નિદ્ધચક્ર છેક લાલ રે શ્રી ૩
 ચક્રો ચક્ર રચણ બજે નાથે સમય છ ખડ લાલ રે,
 તિમ મિદ્ધચક્ર પ્રભાવથી તેજ પ્રતાપ આખડ લાલ રે શ્રી
 મયણા ને શ્રીપાવણ, જપતા બહુ ફળ લીધ લાલ રે,
 શુભ જસવત જિનેન્દ્રનો, જ્ઞાન વિનોદ પ્રસિદ્ધ લાલ રે શ્રી ૫

શ્રી સિદ્ધચક્રે સ્તવન

મિદ્ધચક્ર પર નેવા કીજે નરભન લાહે લીજેજી,
 વિધિપૂર્વક આરાધન કરતા, ભન ભવ પાતક છીજે-
 ભવિયણ ભજીએજી
 અવર અનાદિની ચાલ, નિત્ય નિત્ય તજીએજી ૧

દેવના દેવ દયાનંદ દાસ, ચાહત મુરનર દેહાણ
 ત્રિનદે ત્રિભુવન નાયક બેડા, પ્રજામોટી નિન ચદા બવિં ૨
 અજ અવિનાશી અકલ અજરામર, કેવલ દાણ નાણીણ
 અન્યાબાધ અનનુ વીરજ સિદ્ધ પ્રજામો શુભી ખાત્રી બવિં ૩
 વિદ્યા મૌબાલ્ય લક્ષ્મી પીક, મજનજ યોગપીક છા
 મુમેરુ પીક એ પચ પ્રધાને, નમો અન્યાજ દુર્દ બવિં ૪
 અ । ઉપાગ નદી અનુયોગ, છ છેદને મૂળ ચારણ
 દશ પયજા એમ પજાવાલીંગ પાકક તેડના પાર બવિં ૫
 વેદ ત્રણ હાસ્યાદિક વદક, મિથ્યાલ ચાર કાલણ,
 ચૌદ અઘ્યતર નવવિધ બાદાની અથી તજે શુનિરાય બવિં ૬
 ઉપશમ ક્ષયઉપશમ ને ક્ષાયક, દર્શન ત્રણ પ્રકારણ
 શ્રદ્ધા પરિણિ આનમ કેરી નમીએ વારવાર બવિં ૭
 અદ્વાવિગ ચૌદ પા દુગ એક, અન્યાદિન્યા જાણણ,
 એમ અકારન બેદે પ્રજામો, માનમે પદ વન્નાણ બવિં ૮
 નવવૃત્તિ ને પ્રવૃત્તિ બેદે, ચારિત્ર છે બ્યવહારણ,
 નિજ શુણ્ણ દિધરતા ચરણ ત પ્રજામો, નિશ્ચય શુદ્ધ પ્રકાર બવિં ૯
 બાદ્ય અઘ્યતર તપ તે મવર, મમતા નિજરા હેતુણ,
 તે તપ નમીએ બાવ ધરીને, ભવસાગરમાં મેતુ બવિં ૧૦
 એ નવપદમા પજા છે ધર્મી, ધર્મ તે વરતે ચારણ,
 દેવ શુરને ધર્મ તે એજમા, દો તીન ચાર પ્રકાર બવિં ૧૧

મારગદેશક અવિનાશી પણ, આચાર વિનય મકેતણ
 સહાય-પણ ધરતા સાધુણ, પ્રભુએ એહીજ હેતે ભવિં ૧૨
 શ્રીવિભલેશ્વર સાનિધ્ય કરે તેહની જે ઉત્તમ આરાધેણ,
 પદ્મવિજય કહે તે ભવિગ્રાણી, નિજ આતમ-હિત માધે ભવિં

શ્રી સિદ્ધચક્રની સ્તુતિ

જિનશાસન વાછિત પૂરણ દેવ રસાગ,
 ભાવે ભવિ ભવિએ, સિદ્ધચક્ર મુણમાગ
 તિહુ કાળે એહની, પૂજા કરે ઉજમાગ
 તે અજર અમર પદ, મુખ પામે મુવિશાગ ૧

અરિહંત સિદ્ધ વદો, આચારજ ઉવજાપ,
 મુનિ દરસણ નાણ, ચરણ તપ એ સમુદાય,
 એ નવપદ સમુદિત સિદ્ધચક્ર મુખદાય,
 એ ધ્યાને ભવિના, ભવકોઈ દુખ ભય ૨

આગેઃ એતરમા, મુનિ માતમથી માર
 પૂનમ લગી દીજે, નવ આનિલ નિરધાન
 દોય સહસ ગણણ, પ સમ માકાચાર,
 એકચાણી આનિલ, તપ આગમ અનુસાર ૩

શ્રી સિદ્ધચક્રનો સેવક, શ્રી વિભલેશ્વરદેવ
 શ્રીપાવતણી પદે, મુખપૂરે મ્વયમેવ,
 દુખ દોહગ નાવે, જેહ કરે એહની સેવ,
 શ્રી સુમતિસુચુનો, રામ કહે નિત્યમેવ ૪

શ્રી મિઠ્ઠિરિગજના સ્તવનો

(પ્રાંતપત્રી બધલી ર નગિત ગિજ્ઞાસુ)

ચોબા રી મુદુ ટે રીનુલ તપી
 હુદા વમીયા છે પ્રથમ તીર્થકર દેવ જો
 જીને નયણ તો ' જડલ ' સમોનયા,
 ચાત્ર મુરખતિ માર પ્રભુની મેવ જો. ॥ શોભા ॥ ૧ ॥
 નિરખ્યો ત " નાભિરાય " કરા પુનને
 માતા " મહેવી " કરા નહ જો,
 જીને " વિનિતા " નગરીનો પલી,
 મુખુ પોષિએ માર પુનમનો ચન્દ જો ॥ શોભા ॥ ૨ ॥
 નિ જોનં નાગી કથને વિનવં,
 રિયુડા મુજને ' પાથીતાબા દેખાજો,
 એ નિજિ પુરવ નવ્યાજ મમોમયા,
 માટે મુજને " આદીધર ' બેલાવ જો ॥ શોભા ॥ ૩ ॥
 માટે મન જાવાની ધણી હોશ છે,
 કયા જાણુ ને ? કયાર કન દરશન જો ?
 ત માટે મન માન તારી ધણી,
 નયણ નિદાગુ તાઠ મારા લોચન જો ॥ શોભા ॥ ૪ ॥
 એવી ને અરજ ભલાયે મામબજા,
 દુષ્કમ કો તો આવું તમારી પાન જો
 મહેર કરીને એક વાર દરિયણ દિહ્યો
 શ્રી " શુભવીગની " પહોચે મનની આશ જો ॥ શોભા ॥ ૫ ॥

(૨)

શેત્રુજા ગદના ખામી રે મુજદા માનજે રે,
 નેવકની મુણી વાતો રે દિલમા ધારજે રે,
 પ્રભુ ! મે દીઠા તુમ દેહાર,
 આજ મને ઉપન્યો હર્ષ અપાર,
 સાહિબાની સેવા રે, ભવદુખ ભાજ્યે રે ॥ ૧ ॥

એક અરજ નમ્રારી રે દિલમા ધારજે રે,
 ચોરાશી લાખ ફેરા રે, ફર નિવારજે રે
 પ્રભુ ! મને દુગતિ પડતો રાખ
 દરિયાન બહેલુ રે દાખ, ॥ સાહિબાની ॥ ૨ ॥

દોલત સપાઈ રે સોરઠ દેશની રે,
 બલિહારી હુ ભલિ રે પ્રભુ ! તારા વેશની રે,
 પ્રભુ ! તારૂં ફેડું ફીડું રૂપ,
 મોહ્યા સુરનર વૃદ્ધ ને ભૂપ ॥ સાહિબાની ॥ ૩ ॥

તીરથ કો નહિ રે શત્રુજય સારિયુ રે,
 પ્રવચન દેખી રે, કીધુ મે પારખુ રે
 કપલને જોઈ જોઈ હરખે જોઈ,
 ત્રિભુવન લીલા ખામે તેહ ॥ સાહિબાની ॥ ૪ ॥

ભવોભવ માગુ રે પ્રભુ તારી સેવના રે,
 ભાવક ન ભાગે રે જગમા તે વિના રે,
 પ્રભુ ! મારા પૂરો મનના કોઠ,
 એમ કહે ઉદયરતાન કર જોડ ॥ સાહિબાની ॥ ૫ ॥

(૩)

જાન રથજી રથલાયક દે, સ્વામી શ્રી કવચ ગિજુદ,
 ઉપગારી આંહા પ્રભુ દે, લોક લોકોત્તરાનદ દે ॥
 ભવિયા ભાવે ભભે ભગવત.

મહિમા અતુલ અનંત દે ભવિયા ॥ ૧ ॥

તિગ તિમ આરક સાગર કે કોડાકોડી અદાર
 જુગલા ધર્મ નિવારીયો દે, ધર્મ પ્રવર્તાન દાર દે,
 ॥ ભવિયા ॥ ૨ ॥

જ્ઞાનાનિગ્રથે બન્ધના દે શસથ છેન દાર,
 દેવ નરા નિરિ સમજ્યા દે, વચનાતિશય ઉદાર દે ॥
 ભવિયા ॥ ૩ ॥

આર ઘને મધવા અવેરે પૂજાનિશય મહત,
 પગ ઘને યોજન દેવે કહ્યો તુર્ય પમત દે
 ભવિયા ॥ ૪ ॥

યોગ-મમક-ગિનવડ દે, ઉપશમ નગાનીર,
 પ્રીતિ બહિતપણે કરી દે, નિત્ય નમે શુભવીર
 ભવિયા ॥ ૫ ॥

(૪)

એક દિન પુડગીક ગણધર કે લાલ
 પૂછે શ્રી આદિગિજુદ-મુખકારી દે,
 કહીએ તે ભવજલ ઉતરી દે લાલ,
 પામીશ પરમાનંદ ભવગારી દે એક ૧

કહે જિન ઇણ ગિરિ ખામશે રે લાલ

જ્ઞાન અને નિરવાણ જ્યકારી રે,
તીરથ મહિમા વાધશે રે લાલ,

અધિક અધિક મડાણ નિરધારી રે એકં ૨
ઇમની સુણી ઇહા આપીયા રે લાલ,

ધાતી ઝરમ કર્યા ફર તમ વારી રે,
પચકોડ મુનિ પરિવર્યા ૭ લાલ

હુવા સિદ્ધિ હજુર ભવ વારી રે એકં ૩
ચૈત્રી પૂનમ દિન કીટએ લાલ,

પૂજા વિવિધ પ્રકાર દિલધારી રે,
દગ પ્રદક્ષિણા કાઉસગા રે લાલ,

લોગરમ શુધ નમુક્કાર નરનારી રે એકં ૪
દશ વિરા ત્રિશ ચાતીશ ભવા રે લાલ,

પચાસ પુષ્પની માળ અતિ સારી રે,
નરભવ લાહો વીજએ લાલ

જિમ હોય જ્ઞાન વિશાળ મનોહારી રે એકં ૫

રાયણ પગલાનું સ્તવન

શ્રી આદીશ્વર અતરભામી છવન જગત આધાર,
શાત સુધારસ જ્ઞાને ભગીયો, સિદ્ધાચવ શણગાર ॥

રાયણ રૂડી રે છહાં પ્રભુ પાય ધરે ॥

નિમવગિરિ વહો રે દેખત દુખ હરે ॥

પુષ્પવતા પ્રાણી રે પ્રભુજની સેવા કરે ॥ ૧ ॥

ચુવા ચુવા ચ દન ઔર અરગજ, કેશર તિલક વિરાજે મોઠ ૪
 ઇલુગિરિ સાધુ અનતા સિધ્યા, કહેતા પાર ન આવે મોઠ ૫
 જ્ઞાનવિમલ પ્રભુ ! જોણી પરે જોલે આ ભવ પાર ઉતારો મોઠ ૬

શ્રી સિન્ધુગિરિરાજ ન્તાવન

વિભાચન વિમલા પાણી ,

શીતલ તરુ છાયા ઠરાણી,

રસ વેધક કવન જાણી ,

કહે ઇન્દ્ર મુણે ઇન્દ્રાણી

સનેહી સત જો ગિરિ સેવો ,

ઔદ દેવમા તીરથ નહિ જોવો ॥ સનેહી ॥ ૧

બટરી પાળી ઉલ્લસીએ ,

છટું અટૂમ કાયા કમીએ

મોહ મહુની સામા ધમીએ,

નિભવાચન વેગે વસીએ ॥ મનેહી ॥ ૨ ॥

અન્ય ન્યાયક કર્મ જે કરીએ

તે હિમગિરિ હેઠે હરીએ,

પાખલ પ્રદક્ષિણા ફરીએ

ભવ જલમિ હેવા તરીએ ॥ સનેહી ॥ ૩ ॥

શિવમંદિર ચઢવા કાજે

સોપાનની પકિત ગિરાજે,

ચઢતા સમકિતી ધાજે,

દુરભય અભવ્યતે લાજે ॥ સનેહી ॥ ૪ ॥

પાપ પમુદા કેઇ સતા,
 આદીશ્વર ધ્યાન ધગતા,
 પરમાત્મ ભાવ ભજતા,
 સિદ્ધાચલ ત્રિધા અનતા ॥ સનેદી ॥ ૫ ॥
 ૫૮ માત્રી ધ્યાન ધગરે,
 મુનનામ તે તાલ્યને પારે,
 બહિરત શનુ જરાવે,
 મનુજ્ય નામ ધરાવે ॥ સનેદી ॥ ૬ ॥
 પ્રવિધાને બને ગિરિ ભયો,
 તીર્થ કર નામ નિકાચો,
 મોજરાયને લાગે તમાચો
 મુસવીર વિમલગિરિ આવો ॥ સનેદી ॥ ૭ ॥

(૨)

પ્રભુમો પ્રેમે પુલ્લીક ગણ્યો,
 ગાણ્યો જમમા દે ક્ષેહ. મોભાગી,
 લાગ્યો ભતા દે પગે પગે નિજરે;
 બહુ ભવ મચિત જેહ સોભાગી. ॥ પ્ર૦ ॥ ૧ ॥
 પાપ હોય વચ્ચેય નમોવડ,
 તેહ પણુ ભયે દૂર સોભાગી,
 ભે કો ગિરિનુ દરસન દીલ્યો
 ભાવ-ભકિત ભરપૂર સોભાગી ॥ પ્ર૦ ॥ ૩ ॥

ગૌહત્યાદિકે હત્યા પથ જે,
 કારક તેહના જે હોય સોભાગી,
 તે પણ એ ગિરિ દરશન નો કરે
 પામે ગિવગતિ મોય, સોભાગી ॥ પ્ર૦ ॥ ૩ ॥
 શ્રી શુકરાજ નરપતિ ઇહો ગિરિ
 કરતો જિનવર ધ્યાન સોભાગી,
 ૫૮ માસે રિપુ વિલય ગયા સર્વે,
 વાધ્યો અધિક તસ વાન સોભાગી ॥ પ્ર૦ ॥ ૪ ॥
 શ્યદ્રગેખર નિજ ભગિની ભોગવી,
 ઈધુ પાપ મહત સોભાગી,
 તે પણ એ તીરથ આરાધતા,
 પામ્યો શુભગતિ સત સોભાગી ॥ પ્ર૦ ॥ ૫ ॥
 મોઝ સપ ને વાઘ પ્રમુખ બહુ
 જીવ છે જે વિકરાલ સોભાગી,
 તે પણ એ ગિરિ દરશન પુણ્યથી,
 પામે મુગતિ વિશાલ સોભાગી ॥ પ્ર૦ ॥ ૬ ॥
 એહવો મહિમા એ તીરથ તણો,
 સ્ત્રી પૂનમે વિશેષ સોભાગી,
 શ્રી નિજયરાજ સૂરીચર શિષ્યનો,
 દાન ગયા દુઝ લેશ સોભાગી ॥ પ્ર૦ ॥ ૭ ॥

(૩)

બાવપણે આપણ મગનેહી, રમતા નવ નવ વેગે,
આજ તુમે પામ્યા પ્રભુતાર્થ, અમે તો મમાર નિવેશે ॥

હો પ્રભુજી ! જોલભટે મન ખીજો ॥ ૧ ॥

જો તુમ યાતા શિવ સુખ લઈએ તો તુમને ઝઘ્ઘ ધ્યાને
પણ ભવકથિતિ પાપાક થયા વિલ, ઝઘ્ઘ ન મુગતિ ભારે

॥ હો પ્રભુજી ! ॥ ૨ ॥

નિદ્રાનિવાન વહે ભવમિદિ, તેમા જ્યો પા'ડ તુમારા,
તા પિમાર તુમારા વડીએ, અજ પ મિદ્રાને તારો

॥ હો પ્રભુજી ! ॥ ૩ ॥

નાણુ રથજ પામી જોડાને, થઈ બેડા મેવામી,
ત માટેવો જો અશ જો આપો, તે વાતે આબાગી

॥ હો પ્રભુજી ! ॥ ૪ ॥

અન્ય પ હેતા ભવિજનને નકીર્ણતા નરિ થાય,
શિવ-પ દેવા જો નમન-થ ડો, તો જગ વેતા શુ જાય

॥ હો પ્રભુજી ! ॥ ૫ ॥

૧૫૫ ગુણ નજ્યો ભવિજનને, જો તુમે કરો વજાગી
તો તુમે સ્વામી કેમ કહાવા નિર્મમ ન નિનાગી

॥ હો પ્રભુજી ! ॥ ૬ ॥

નાભિનલન જગવદન પ્યારા જગજીવ જગ જયમરી,
૩૫ વિગુધનો મોદન પભણે, કવળ લલન ભવિહારી

॥ હો પ્રભુજી ! ॥

(૪)

- પ્રભુજી ! નવુ પાલીતાણા ચહેર કે,
મન હરખે ઘણુ રે લોલ
- પ્રભુજી ! સઘ ઘણેરા આવે કે,
એ ગિરિ ભેટવા રે લોલ ॥ ૧ ॥
- પ્રભુજી ! આબુ પાલીતાણા ચહેર કે,
તલાટી ચોખતી રે લોલ
- પ્રભુજી ! ડુગરીએ ચઢતા કે,
મન હરખે ઘણુ રે લોલ ॥ ૨ ॥
- પ્રભુજી ! આબુએ હીંગળાજના હડો કે,
કેડે પાથ હધ ચઢોરે લોલ
- પ્રભુજી ! આબુ છાલા કુહ કે,
શીતળ છાયડી રે લોલ ॥ ૩ ॥
- પ્રભુજી ! આવી રામજ પોળ કે
સાની ભાતિવસહી રે લોલ
- ભાતિવસહી દિસે ગાઠજમાલ કે,
જેયાની જુગતિ ભણી રે લોલ. ॥ ૪ ॥
- પ્રભુજી ! આવી વાઘજુપોળ કે
હાળા ચકકેસરી રે લોલ
- ચકકેસરી બિનશાસન રખવાળ કે,
સઘની સહાય કરે રે લોલ ॥ ૫ ॥

પ્રભુ ! આવી હાથભૂષાને કે,
 સામા જગધણી કે લોલ
 પ્રભુ ! આ આ મૂળ ગભારે કે,
 આદીશ્વર લેટીયા રે લોલ ॥ ૬ ॥
 આદીશ્વર ભેટે ભવદુખ જાન્ય કે,
 શિવમુખ પામીએ કે લોલ
 પ્રભુ ! મુખડુ પૂનમ કરે ચંદ્ર કે,
 મોહ્યા મુરખતિ રે લોલ ॥ ૭ ॥
 પ્રભુ ! તુમ થની નહિ રહુ દૂર કે,
 ગિરિ પથે વસ્યા રે લોલ
 એની વીરવિજયની વાણી કે,
 શિવમુખ આપણે કે લોલ ॥ ૮ ॥

(૫)

વિમનાગવધી નન મોહુ રે, મને ગમે ન બીજે કયાય
 મન મોહનના મુખ જોયુ રે, મુજ આતમ મુખની હાય વિ
 વિમલાચન કામ આમી લગી લગી વડુ ગુણરામી
 મુજ હવન અતગ્યામી રે અનુભવથી અનુભવાય વિ
 મન મોહન લાયા મીઠા આદીશ્વર નયણે હીડા,
 હને રહ્યા ન વખવા બીજા, મન મમ્તીથી મવકાય વિ
 સિધ્યા તુજ પ્રેમે જનતા વધી સિધ્ધને ભવીજન લતા,
 યયા સિધ્ધ બુધ ભગવતારે, જાનિએ તુજને જાયા વિ

તુજ માથે લગની લાગી મુજ મનની લાવડ લાગી,
 મુજ અતર ચેતના ભાગી રે, મુજ મનડુ તુજને ગ્રાહ્ય વિં
 આનદાને ઉઠ્ઠીયો મુજ હૃદયકમલમા વસીયો,
 અદ્ધા પ્રીતિએ વિકમીયો રે, ઘટ મુખમાગર ઉભનાય વિં
 તુજ શરણે નિર્ભય થઈયો, આનમ જીવન ગહગહ્યો,
 મરણને થઈ તુજ લાડીયો રે તુ આપોઆપ મુકાય વિં
 વિમલાયલવાની વહાતા, મુણ્ણે મારા ગલા વહાવા,
 જીવિસાગર ઘડ લાવ્યા રે, નિત રહેજો હેયા માય વિં

સિદ્ધાચલનુ સ્તાવન

ગિરિવરીયાની ટોચે રે જગજુજ જઈ વંચ્યા,
 લલચાવીને વાળોને કાઢ નવિ લેખ જો,
 આવી તળેટીને તળિયે નજીવજી એકવો,
 નવક ઉપર જરા મહેર કરીને રેખજો ગિરિ ૧
 કામ ધામ ને દામ નથી હું માગતો,
 માગુ માગતુ થઈને ચરણ હંજુર જો,
 કાયા નિર્બંલ છે ને પ્રભુજી જણજો,
 આપ પધારે દિલડે દિલડા પૂરજો ગિરિ ૨
 જન્મ લીધો ને હું ખીયાના દુઃખ ટાળવા,
 તે ટાળીને મુખીયા કીધા નાયજો
 તુમ જાણકની પેરે હું પલ જાણુડો,
 નામવિનામિ જ્યુ ધરજો મારો હાથજો ' ગિરિ ૩

મનના મનોરથ મવિ ફળ્યા એ,
 નિધ્યા વાદિત કાજ, પૂજે ગિરિગજને એ
 પ્રાય એ ગિરિ શાશ્વતો એ
 ભવ-જલ તરવા જહાજ ॥ પૂજે ॥ ૧ ॥
 મણિ માણેક મુકતા ફળેએ
 રજત કનકના કુલ ॥ પૂજે ॥
 કેશર ચદન ઘમી ઘણાએ,
 ખીજી વસ્તુ અમલ ॥ પૂજે ॥ ૨ ॥
 હૃદયએ દાખીયો એ
 આઠમે અંગે ભાષ ॥ પૂજે ॥
 સ્થિરાવલી પપને વરણ્યો એ
 એ આગમની સાખ ॥ પૂજે ॥ ૩ ॥
 વિમલ ઠરે ભવી લોકને એ
 તેણે નિમવાચ્ય બાણ ॥ પૂજે ॥
 શુકરાગથી વિત્તર્યો એ
 શત્રુજય ગુણ મણિ ખાણ ॥ પૂજે ॥ ૪ ॥
 પુઠરીક ગણધગથી થયો એ
 પુઠરિકગિરિ ગુણધામ ॥ પૂજે ॥
 સુર-નર કૃત એમ બાણીએ એ,
 ઉત્તમ એકવિંશ નામ ॥ પૂજે ॥ ૫ ॥

એ ગિરિવરના ગુણ ઘણા એ,
 નાળીએ નાંવ કહેવાય ॥ પૂજો ॥
 જાણે પણ કહી નવિ શકે એ,
 મૂક મૂકને ન્યાય ॥ પૂજો ॥ ૬ ॥
 ગિરિવર દરમન નવિ કર્યા એ
 તે રહ્યો ગરમા-વામ ॥ પૂજો ॥
 નમન દરમન ફરમન કર્યા એ
 પૂરે મનની આશ ॥ પૂજો ॥ ૭ ॥
 આજ મહોદય મે લલ્યો એ,
 પામ્યો પ્રમો ૦ રસાગ ॥ પૂજો ॥
 મણિ-દિયોત ગિરિ સેવતા એ
 ઘેર ઘેર મગગ માગ ॥ પૂજો ॥ ૮ ॥

શ્રી અષ્ટનાથ જિનસ્તવન

અગ્નિન જિલુદશુ પ્રીતડી, મુજ ન ગમે હો બીજાનો સગ કે,
 માજની કુમે મોટીયો કિમ બેને હો બાવલ તરુ ભૂગ કે,
 ॥ અજિત ॥ ૧ ॥
 ગગા જગમા જે રમ્યા, કિમ ઝિલ્લર હો રતિ પામે મરાલ કે,
 સડેવર જલધર જલ વિના, નવિ વાહે હો જેમ આતક બાલ કે,
 ॥ અજિત ॥ ૨ ॥
 ઠોકિલ કલ કુન્નિત કરે, પામી મજરી હો પજરી સહકાર કે,
 આજા તરુવર નવિ ગમે, ગિરુઆશુ હો હોયે ગુણનો પ્યાર કે
 ॥ અજિત ॥ ૩ ॥

કમલિની દિનકર કર ગ્રહે, વલી કુમુદિની હો ધરે ચ દ્રાગુ પ્રીત કે
 ગૌરિ ગિરિશ ગિરિધર વિના, નવિ આહે હો કમલા નિજ ચિત્ત કે
 ॥ અશ્વિત ॥ ૪ ॥

તિમ પ્રભુગુ મુજ મન રમ્મુ બીલ્લશુ હો નહિ આને દાય કે,
 શ્રી નયનિજય વિભુધ તણા નાયક જમ હો નિત નિત-
 ગુણ ગાય કે ॥ અશ્વિત ॥ ૫ ॥

(૨)

પ્રીતલગી મધાણી રે અશ્વિત જિલ્લદશુ,
 પ્રભુ ખાજે કાણુ એક મને ન મુકાય જો,
 યાનની તાળી રે લાગી નેહશુ,
 જલદ ઘડા જિમ શિવમુત વાહન દાયજો ॥ પ્રીત ॥ ૧ ॥
 નેહ ઘેતુ મન માફ રે પ્રભુ જવજો રહે
 તનમન ધન તે કારણથી પ્રભુ મુજ જો,
 માફે તો આધાર સાહિબ રાવજો,
 અતરંગતની પ્રભુ આગળ કહું ગુજા જો ॥ પ્રીત ॥ ૨ ॥
 સાહિબ તે માથો રે જગમા જાણીએ,
 નેવડના જે રહેજે મુધારે કાજ જો,
 એહને રે આચરજો કેમ કરી રહું,
 બિરુદ તમાફ તાગલુ તરલુ જહાજ જો ॥ પ્રીત ॥ ૩ ॥
 તારકતા તુજ માહેર થવજો માભગી
 તે ભાળી હું આ મો છુ દીન દયાળ જો,

તુમ કરુણાની હોરેરેરે મુજ ઝરઝ મે,
 મુ ઘણુ કીએ જાણુ આ જા કૃપાજ ને ॥ પ્રીત ॥ ૪ ॥
 કરુણાધિક કીધી રે સેવક ઉપર
 ભવભર ભાવક ભાગી સકિત પ્રમમ ને
 મનો વાલિત ફગીયાએ પ્રભુ ! માલખને
 જોડી માહન કરે મન રગજો ॥ પ્રીત ॥ ૫ ॥

(૩)

અજિત જિનેશ્વર સાહિત્રો રે લોલ,
 વિનતડી અવધાર મ્હાગ બહાવાણ રે,
 હને નહિ છેડુ તારી આકરી રે લોલ
 તુ મનરજન માખરો રે લોલ
 વિવડાનો જાણકાર મ્હારા બહાવાણ ॥ હવે ॥ ૧ ॥
 લાખ ચોરાયિ હુ ભમ્યો રે લોલ,
 ઠાગ અનન્તાનન્ત મ્હા ૧ બહાવાણ રે,
 આવગ કીધી મે તાહરી રે લોલ
 ભાગી હે ભવતણી જ્ઞાન્ત મ્હારા બહાવાણ રે ॥ હવે ॥ ૨ ॥
 કરજો નજર હવે સાહિબા રે લોલ,
 દાસ ધરા દિલમાંહિ મ્હારા બહાવાણ રે,
 લાખ ગુણ નહિ પણ તાહરા રે લોલ,
 સેવક હુ - જોગ બહાવાણ રે ॥ હ

અરગુણ જાણતા માહરા રે લોલ,
 નહિ આરે પ્રભુ ! પાર મહારા બહાલાજી રે,
 પણ જિન ! પ્રવલ્લુની પરે રે લોલ,
 તુમે છે તારણહાર મહારા બહાલાજી રે ॥ હવે ॥ ૪ ॥
 નગરી 'અયોધ્યાનો' તું ધણી રે લોલ,
 'વિજયા' ઉરે મર હમ મહારા બહાલાજી રે,
 'જિતશત્રુરાયનો' નન્દને રે લોલ,
 ધન્ય કૃષ્ણકનો વશ, મહારા બહાલાજી રે ॥ હવે ॥ ૫ ॥
 ધનુષ માઠાયાસેની રે લોલ,
 દેહડી રંગ સનૂર, મહારા બહાલાજી રે,
 બહોત-લાખ પૂર્વજુ રે લોલ,
 આયુ અધિક મુખ પૂર મહારા બહાલાજી રે ॥ હવે ॥ ૬ ॥
 પથમે આ-તુ મળ્યો રે લોલ,
 પ્રગટયા છે પ્રુથ્વ નિધાન, મહારા બહાલાજી રે,
 "સુમતિ" ગુરુ પદ સેવતા રે લોલ,
 "રામ" અધિક તનુવાન મહારા બહાલાજી રે ॥ હવે ॥ ૭ ॥

શ્રી સભવજિન સ્તવન

સભવ જિનવર વિનતિ, અવધારા ગુણજ્ઞાતા રે,
 ખામી નહિ મુજ જિજ્ઞમતે, કહિય હોયો ફળ દાતા રે ॥
 સભવ ॥ ૧ ॥

ઝનેત્રી ઉભો ગુહુ, રાત દિવસ તુમ ધ્યાને રે,
 ને મનમા આલો નહિ, તો મુ કહીએ યાને રે ? સભવ
 ખાન ખ તને કા નહિ, દીજો વાઝિત દાનો રે,
 કન્યા નજન પ્રભુજી તબી, વાધે સેવક વાનો રે સભવ
 કામલમ્બિ નહિ મતિ ગણો, ભાવ લખિય તુમ હાથે રે,
 લયલતુ પલુ ૧૪ બન્યુ, ગાજો ગયવર સાથે રે. સભવ
 દેગો તો તુમજિ બવા, ગીત નો નવિ બાથુ રે,
 વાવક શસ મહે ગાઈશુ, રૂવને એ મુજ માથુ રે. સભવ

(૨)

ત્રાહેય સાબળો ર, મલક અરજ અમારી,
 બવોબવ હુ બમ્બો ર, ન લહી નવા તમારી ।
 નરક નિગોદમા રે, તિજા હુ બડુ બવ બમ્બીયો,
 તુમ વિના હુ ખ સહા રે, અહોનિશ કોધે ધમધમીયો

॥ માનિમ ॥ ૧ ॥

દ્રવિય વશ પયો રે, પળ્યા મન નવિ મૂ રે,
 મન પલ નવિ ગળ્યા રે, લખિયા યાવર હૂને ।
 મન ચિત નવિ ધર્મા રે બીલુ નાનુ ન જોયુ
 પાપની ગોડી રે, તિહો મે હમ્મ ખોડ્ય

મધુર તળી પે દે, શુદ્ધ ન આહાર ગવેખ્યો
 રસના લાલચે દે, નિરમ પિડ હવેખ્યો માં
 નરલવ દોહિયો રે, પાત્રી મોહવશ પડિયો,
 પરસી દેખીને રે મુજ મન તિહા જઈ અડિયો ।
 કામ ન કો મર્યા રે, પાપે પિડ મે બઝિયો
 શુદ્ધ શુદ્ધ નવિ રહી રે તિહું નવિ આતમ તગિયો માં
 લક્ષ્મીની લાવન્ય રે મે જહુ દીનતા દાખી
 તો પણ નવિ મળી રે, મળી તો નવિ રહી રાખી ।
 જે જન અભિવરે રે, તે તો તેજથી નાગ્યો
 તૃપ્ત મમ જે ગાગે રે તેહની નિત્ય રહે પાને નાં
 ધન્ય ધન્ય તે નરા રે, એહનો મોહ વિછોડી,
 વિવધ નિવારીને રે, તેહને ધમમા ભેડી ।
 અભક્ષ્ય તે મે બખ્યા રે, રાત્રી બોજન કીધા,
 નત નવિ પાળીયા રે, જેહવા મૃગથી લીધા સાં
 અનત ભવ હું બખ્યો રે, ભમતા નાહિજ મજિયો
 તુમ વિણ કોણ હીયે રે બોધિ-રથણ મુજ બગિયો ।
 સભવ આપજો રે, અરણ કમળ તુમ મેવા,
 નય એમ વિનવે રે, મુણજો દેવાધિદેવા સાં

શ્રી અભિનવનગ્નિન સ્તવન

અર્ચિત તરમીયે, દરિસણ ફુલ્લ દેવ,
 મહુ થાયે અહમેવ અં ૧

મામાન્યે કરી દરિયણુ દોહિતુ, નિરણુય નકવ વિશેષ,
 મદમે ઘેર્યા રે અધો કીમ કહે, રવિ રાશો ૩૫ વિશેષ ॥ અં ૨
 હેતુ વિવાદે હો ચિત્ત ધરી જોડો, અતિ દુરગમ નયના,
 આગમ વાદે હો ગુરુગમ કો નહિ, એ મગળો વિખવાદ ॥ અં ૩
 ઘાતી હુગર આડા અનિઘણા, તુજ દરિયણ જમનાથ,
 ધીમાઈ કરી મારગ મચર, નેત્ર ડાર્ડ ન નાથ ॥ અં ૪
 દરિમણુ દરિમણ રટતો જો કિર, તો નણુ રોઝ મમાના
 જેહને પિપામા હો અમૃત પાનની, કિમ જાને વિરપાન ॥ અં ૫
 તરત ન આવે હો મનુષ્ય જીવનનણુ, મીઝે જો દરિયણ ઠાજ,
 દરિસણ દુઝલમ સુલમ કૃપાયત્રી, આ રવન મહાગજ ॥ અં ૬

(૨)

તમે જોજો જોજો રે, વાણીનો પ્રજાત તમે જોજો
 ઠે છે અખડ ધ્વનિ જોજોને સભાગાય,
 નર નિરિ દેવ આપણી નહુ બાપા મમજી જાય તમે ૧
 દ્રવ્યાદિદ દેખી કરીને જાય નિએપે વૃત્ત,
 ભગતણી રચના ધણી, નઈ જાણે મહુ અદ્ભુત તમે ૨
 પય મુધા ને ઈંમુ વાણી હારી જાયે મવ,
 પાણડી જન સાબગીને મૂકી દિયે જવ તમે ૩
 ગુણ પાત્રિશ અવકગી અભિનન જિનવાતી,
 શનય દેદે મન તણા, પ્રભુ દેવવસાને વાણી તમે ૪

મધુકર તણી પરે રે, શુદ્ધ ન આહાર ગવેખ્યો,
 રસના લાલચે રે, નિરમ પિંડ હવેખ્યો માં
 નરલવ દોહિયો રે, પામી મોહવશ પડિયો,
 પરસી દેખીને રે મુજ મન તિહા જઈ અડિયો ।
 કામ ન કેા મર્યા રે, પાપે પિંડ મે ભડિયો
 શુદ્ધ પુદ્ગલ નવિ રહી રે, તિણે નવિ આતમ તનિયો સાં
 લક્ષ્મીની લાલચે રે મે બહુ દીનતા દાખી,
 તો પણ નવિ મળી રે, મળી તો નવિ રહી રાખી ।
 જે જન અભિલષે રે તે તો તેહથી નાચે
 તૃણ નમ જે ગાંો રે તેહની નિત્ય રહે પામે સાં
 ધન્ય ધન્ય તે નરા રે, એહનો મોહ વિછોડી,
 વિષય નિવારીને રે, તેહને ધર્મમા ભેડી ।
 અલક્ષ્ય તે મે ભખ્યા રે રાત્રી ભોજન કીધા,
 માન નવિ પાળીયા રે, જેહવા મૂળથી લીધા માં
 અનત ભવ હુ ભગ્યો રે, ભમતા નાહિણ મળિયો,
 તુમ વિલા ઢાળ દીયે રે, બોધિ-ચલ મુજ ભળિયો ।
 સભન આપને રે ચરણ કમળ તુમ મેવા,
 નય એમ વિનવે રે, સુણને દેવાધિદેવા સાં

શ્રી અભિનવનજિન સ્તવન

અભિનવન જિન દરિસણ તરમીયે, દરિસણ હુર્લભ દેવ,
 મતમત ભેદે રે જે જઈ પૂછીએ, મહુ થાયે અહમેવ અં ૧

સામાન્યે કરી દરિસણુ દોહિયુ, નિરણુય સકવ વિશેષ,
 મદમે થેયો રે અધો કીમ કરે રવિ સથી રૂપ વિશેષ. અં ૨
 હેતુ વિવાદે હો ચિત્ત ધરી જો એ, અતિ દુરગમ નયવાલ,
 આગમ વાદે હો ગુરુગમ કો નહિ, એ મળજો વિખવાદ અં ૩
 ધાતી દુગર આડા અતિઘણા, તુજ દરિનણુ જમનાથ,
 ધીમાઈ કરી મારગ મચરે, નેત્રુ કાર્જ ન નાથ અં ૪
 દરિસણુ દરિસણુ રટતો જો ફિરે, તો રણુ રોજ મમાના
 જેહને પિપાસા દો અમૃત પાનની, કિમ ભાગે વિદ્યાપાન અં ૫
 તરન ન આવે હો મનુષ્ય જીવનનણો, સીજ જો દરિનણુ કાજ;
 દરિમણુ દુરલભ સુવચ કૃપાધરી, આ રાધન મહારાજ અં ૬

(૭)

તમે જોજો જોજો રે, વાણીનો પ્રકાશ તમે જોજો
 ઉઠે છે અખટ ધ્વનિ જોજોને સહગાય,
 નર નિરિ દેવ આપણી નહુ બાપા મમજી જાય તમે ૧
 દ્રવ્યાલિંગ કેખા કરીને જાય નિષેષે જુલ્લ,
 ભગવાની રચના ધણી, કાર્જ જાણે મહુ અહુલત તમે ૨
 પય મુધા ને ઈંત્રુ વાણી જારી જાયે મવ,
 પાખડી જન માલગીને મૂકી દિયે ભવ તમે ૩
 ગુણ પાત્રિય અલકરી અભિનદન જિનવાણી,
 શ્રમય છેદે મન તરા, પ્રભુ કેવનજાને જાણી તમે ૪

વાણી જે નગ માલજે તે, જાણે દ્રવ્ય ને ભાવ,	
નિશ્ચય ને વ્યવહાર જાણે, જાણે નિજ ચગ્ગાવ	તમે૦ ૫
માધ્ય સાધન ભેદ જાણે, જ્ઞાન ને આગ્રા,	
હૈય જ્ઞેય ને ઉપાદેય જાણે, તત્વાતત્વ વિચાર	તમે૦ ૬
નરક સ્વર્ગ અપવર્ગ જાણે ચિર વ્યય ને ઉત્પાદ,	
રાગદ્વેષ અનુભવ જાણે ઉત્તમર્ગ ને અપવા	તમે૦ ૭
નિજ સ્વરૂપને ઓળખીને, અલગ જે સ્વરૂપ,	
વિદ્યાનંદધન આત્મ તે, થામે જિન શુભ ભૂપ	તમે૦ ૮
વાણીથી જિન ઉત્તમ કેરા, અવલજે પદ પદ,	
નિયમા તે પરભાવ તજીને પામે શિવપુત્ર મલ	તમે૦ ૯

શ્રી સુમતિજિન સ્તવન

સુમતિનાથ શુભશુ મિલીજી, વાધે
 તેલ બિદુ જિમ નિખરેજી જન મા
 સૌભાગી જિનશુ
 સજ્જનશુ જે પ્રાતરી
 પરિભવ કસ્તુરી તણે —
 આગળીએ નવિ મેરુ ઢગ
 અજવિમા જેમ જગ ન માયે
 હુવે છીપે નહિ અધર અરુણ
 પીળત ભર ભર પ્રભુ ગુપા પ્યાવા,

નાકી ઇતુ પરાણશુભ, ન રહે લહી વિત્તા,
 નાચક યશ કહે પ્રભુ તણોભ નિન મુજ પ્રેમ પ્રકાર સૌ.

શ્રી પદ્મપ્રભજિનસ્તવન

પદ્મપ્રભ જિન જઈ અગા રહ્યા જિહાથી નાવે લેખોભ,
 કાગળને મમિ તિહા નવિ મપજે, ન ચવે વાવ વિશેખોભ
 મુગુપુ મનેહા કહિય ન વિસરે ૧

ઈહાથી તિહા જઈ કાઈ આવે નહિ, જેહ કહે સદેશોભ,
 જેહતુ મિલવુ તેહશુ દોહિવ નેહ તે આપ કિવેરોભ સુ.
 વીતરાગશુ રે રાગ તે એક પખો, કીજે કવણુ પ્રકારોભ,
 થોડો દોઢે રે સાહિબ કાજમા, મન નાણો અસવારોભ સુ.
 સાચી ભક્તિ બાવન-રમ મહો નમ હોયે નિહા દોય રીઝોભ,
 હોહા-હોહો રે બેહુ રમ-ગીઝયા, મનના મનોનથ સીજોભ સુ.
 પળ ગુપવતારે ગોઠે જાણએ મોટા તે વિશ્વમોભ,
 નાચકજસ ઠહે એહિજ આશર મુખ લહુ ઠમો ઠમભ સુ.

શ્રી સુપાર્શ્વજિન સ્તવન

કયુ ન હો સુનાઈ સ્વમી જૈના ગુના કયા કીયા ॥
 જૌરાકી સુનાઈ જાવે મેરી વારી નહી આરે,
 તુમ જિન કોન મેરા, મુજે કયુ ભૂલા દીયા કયુ. ॥ ૧ ॥
 ભકત જનો તાર દિયા, તરનેમ કામ કિયા,
 જિન ભકિત વાલે મોપે પક્ષપાત કયુ લિયા કયુ. ॥ ૨ ॥

રાવ રક એક જાનો, મેન તેરા નહા માનો,
 તારણ તારણ જમા, બિરુદ ઘાર કયુ લિયા કયુ ॥ ૩ ॥
 ગુહા મેન બક્ષ દીજે, મોષે એતિ રહેમ કીજે,
 પક્ષા હી ભરોમા તેરા, દિલોમે જમા લિયા કયુ ॥ ૪ ॥
 તુહી એક અતરજતમી મુનો શ્રી મુપામ સ્વામી,
 અખ તો આશા પૂરો મેરી, કહના નો તો કહ દિયા ॥ કયુ ॥ ૫ ॥
 શહર અખાને ભેટી, પ્રભુજીકા મુખ દેખી,
 મનુષ્ય જન્મકા લાહા લેના સો તો લે લિયા ॥ કયુ ॥ ૬ ॥
 ઉત્તિમે છાનક છળીયા દીપમાલ દિન રગીલા,
 કહે રીરખિજય પ્રભુ લલિતમે જમા રિયા ॥ કયુ ॥ ૭ ॥

શ્રી ચદ્રમલ જિનસ્તવન

જિનજી ચદ્રમલ અવધારો કે નાથ નિહાળજો રે લો,
 જમણી જીરુદ ગરીબ નિવાજ કે, વાચા પાળજો રે લો ૧
 હરમે હું તુમ શરણે આવ્યો કે, મુજને રાખજો રે લો,
 ચોરટા ચાર મુગલ જે ભૂડા કે તે દૂર નાખજો રે લો ૨
 પ્રભુજી પન્ન તણી પરશમા કે રૂડી થાયજો રે લો,
 મોહન મહેર કરી દરિમણ, મુજને આપજો રે લો ૩
 તારડ તુમ પાલવમે આવ્યો હરે મુને તાગજો રે લો,
 ૧૦ કુમતિ થઈ છે કેડે કે, તેહને વારજો રે લો ૪

સુદરી સુમતિ મોહાગણુ ચારી કે, ખ્યારી છે ઘણી રે લો ॥
 તાતજી તે વિણુ છવે ચઢિહ ભુવન કર્યુ આંગણુ રે લો ૫
 લખગુણુ લખમણુ રાણીના જાયા કે, મુજ મન આવજો રે લો ॥
 અનુભવ અનુપમ અમૃત મીઠી કે, મુખડી લાનજો રે લો ૬
 દીપતી દોહનો ધનુષ પ્રમાણ કે, પ્રભુજીની દેહડી રે લો ॥
 દેવની દૃષ્ટ પૂનવ લખ માન કે, આયુષ્ય રેહડી રે લો ૭
 નિર્ગુણ નિરાગી પણ હું રાગી કે, મનમાજીયે રહ્યો રે લો ॥
 શુભગુરુ સુમતિવિજય સુપ્રસાદ કે, રામે મુખ લહ્યો રે લો ૮

શ્રી મુનિધિ જિનન્તવન

મે કીનો નજા તુમ જિન ઝોરશુ રાગ ॥

દિન દિન વાન વધ ગુણ તેજા જ્યુ કચન પરમાગ,
 ઔર નમે હૈ કષાયકી કલિમા, નો કયું મેવા લાગ મેં ૦
 નાજદમ તું માન નરાવન ઔર અગુચિ કવિ કાગ,
 વિષય ભુજ ગમ ગરૂડ તું કહીએ, ઔર વિષય વિનાગ મેં ૦
 ઔર દેવ જલ છિત્રર મગીએ, તુ તો મમુદ અથાગ;
 તુ સુ તરુ જનવાહિત પૂરણ, ઔર તો મુકે માગ મેં ૦
 તુ પુરુષોત્તમ તું હિ નિરજન, તું મકન વજાગ,
 તું બ્રહ્મા તં બુદ્ધ મહાશય તું હિ જ દેવ વીતા ના મેં ૦
 મુનિધિનાથ તુમ ગુણ કુવનકે, મેં ૧ દિવ હૈ જાગ,
 જસ કહે બ્રમર રચીકે કોઈ માકા દીજે બકિત પરાન મેં ૦

શ્રી શીતલજિન સ્તવન.

(રાગ અગ્રણી)

શીતલજિન મોહે ખ્યારા સાહિબ શીતલજિન મોહે ખ્યારા
 ભુવન વિરોચન પકજ ભોચન, જિહ્વકે જિહ્વ હમારા સાં
 જ્યોતિશુ જ્યોત મિલત જળ પ્યાવે, હોવત નહિ તબ ન્યારા,
 બાધી મુઠી ખુલે ભવ-માયા મીઠે મહા-જામ ભારા સાં
 તુમ ન્યારે તબ સળહિ ન્યારા, અતર કુદુળ ઉજારા
 તુમહિ નજિક નજિક હૈ નબહિ, મદિ અનત અપારા સાં
 વિષય-વગનકી અગનિ બૂઝાવત તુમ શુભ અનુભવધારા,
 ભય મગનતા તુમ શુભ રસકી, કુલ કચન કુલ ફાગ માં
 શીતલતા શુભ હોર કરત તુમ, ચદન કાહ બિચારા,
 નામ હિ તુમ તાપ હરત હૈ, વાકુ થસત ઘસારા માં
 કરહુ કદ જન બહુત ખમારે, નામ તિહારો આધારા
 જસ કહે જનમ મરણ ભય ભાગો, તુમ નામે ભવપારા સાં

શ્રી શ્રેયાસજિનસ્તવન

તુમે બહુ મંત્રી રે માહિબા, મારે તો મન એક,
 તુમ વિષ જીભે રે નવિ ગમે, એ મુજ મોટી

મન રાખો તુમે સવિ તણા, પણ કિહા એક મળી જાઓ,
 લવચાવો લખ લોખને સાથી સહજ ન થાઓ ॥ ૨ ॥
 ગગ ભરે જન મન રહે, પણ ત્રિહુ કાળ વૈરાગ,
 ચિત્ત તુમારા ર સમુદ્રનું કોઈ ન પામે રે તાગ ॥ ૩ ॥
 એહવા શુ ચિત્ત મેળવ્યુ, કેળવ્યુ પહેલા ન કાઈ,
 નેવક નિપટ અણુજ છે, નિર્વહણી તુમે માઈ ॥ ૪ ॥
 નિરાગીશુ રે કિમ મીવે, પણ મગવાનો એકત,
 વાચક જગા મહે મુજ મિત્રો ભક્તે કામલ તત ॥ ૫ ॥

શ્રી વાસુપૂજ્યજિન સ્તાવન

સ્વામ ! તુમે કાઈ કામણ કીધુ ચિત્તહુ અમારૂં ચોરી લીધુ,
 માહિણા વાસુપૂજ્ય વિણુદા મોહના વાસુપૂજ્ય
 અમે પણ તુમશુ કામણ કરશુ : ભગતે ગ્રહી મન ધરમા ધગશુ
 મન ધરમા ધરીયા ધર 'ગોલા દેખત નિત રહેશુ ચિત્ત યોભ',
 મન વૈકુઠ અકુટિત ભગતે, યોગી ભાષે અનુભવ મુગને
 કવેશ-વાનિત મન સસાર કવેશ રહિત મન તે લવપાર
 જે વિશુદ્ધ મન ધરી તુમે આગ્યા,

પ્રભુ ! તો અમ નવ નિધિ રિદ્ધિ પામ્યા

સાત રાજ અનગા જઈ બેડા, પાવ ભગતે અમ મનમા પેડા,
 અવગ્યાને વવગ્યા જે રહેવુ તે જાણા ખખડ દુખ સહવુ

ધ્યાતા ધ્યેય વ્યાન ગુણ ઝોડે, બેદ છેદ કરશુ હવે ટેકે,
ખીરનીર પડે તુમશુ મીલશુ, વાચક જસ કહે હેને હલશુ

શ્રી વિમલનાથજિન સ્તવન

સેવો ભવિયા નિમવ જિનેશ્વર દુલહા મનજન સગાણ,
ઝોહવા પ્રભુનુ દરિસણુ લહેવું તે આજસ માર્કિ ગગાણ ૧
અવનર પામી આજસ કર્યો, તે મૂરખમા પહેલોણ,
ભૂખ્યાને જિમ ઘેબર હેતા, હાથ ન માડે ઘહેલોણ ૨
ભવ અનતમા દરિમલ દીકુ, પ્રભુ ઝોહવા દેખાડેણ,
વિક્ર ગ્રંથી જે પોણ પોળીયો, કર્મ વિવર ઉધાડેણ ૩
તત્ત્વ પ્રીતિકર પાણી પાચે, વિમલાલોકે આણણ,
લોચણ શુદ્ધ પન્નાન દીઝે તવ, જમ નાખે સવિ ભાણણ ૪
જમ ભાગ્યો તવ પ્રભુશુ પ્રેમે, વાત કર મન ખોલીણ,
સરલ તણે જે હેડે આવે, તેહ જણાવે ખોલીણ ૫
શ્રી નમનિજય વિષ્ણુ પય મેવઃ વાચકજસ કહે સાચુણ,
કોડી કર્મ ને કોઈ દિખાવે, તોહિ પ્રભુવિજ નવિ રાચુણ ૬

(૨)

હ બ દોહંગ દૂરે ટળ્યા રે, સુખ સપદશુ ભેટ,
ધીંગ ધણી માથે કિયો રે, કણુ ગળે નર ખેટ,
વિમલજિન ! દીઠા લોચણુ આજ,
માસ સિધ્યા વાછિત કાચ વિમલ ૧

ચરણ કમલ કમલા વમે રે, નિર્મલ ચિરપદ દેખ,
 નમલ અધિર-પર પરિહરિ રે, પકજ પામર પેખ. ૨
 મુજ મન તુજ પદ પકળે રે, વીનો મુણ મકરદા
 રક ગણે મહિર ધરા રે ઇન્દ્ર ચન્દ્ર નાગિન્દ્ર રે ૩
 સાહિબ ! નમરથ તુ ધણી રે, પામ્યો પગ્મ ઉદાર,
 મન વિસરામી વાવડો ૪, આતમચો આધાર ૪
 હરિમણુ ફીઠે જિનતણુ ૫ શમય ન રહે વેધ,
 દિનકર કરભર પ્રસરતા ૫, અધકાર પ્રતિવેધ ૫
 અમીય ભરી મૂરતી રચી રે, મહિમા ન ઘટે કોય,
 શાત સુધારસ ઝીલતી ર, નિરખત તુમિ ન હોય. ૬
 એક અરજ મેવડ તણી રે, અવધારો શ્રી જિનદેવ,
 કૃપા કરી મુજ દીણએ રે, આનંદધન પદ સેવ ૭

શ્રીઅનંતજિન સ્તવન

(રામ નામગીરી કડખો)

ધાર તરવરની, સોહિલી હોહિતી,
 ચૈદમા જિન તણી ચરણ સેવા,
 ધાર પર નાચના દેખ જાણગરા
 એવના ધાર પર રહે ન દેવા ધાર ૧
 એક કહે સેવીએ, વિવિધ કિરિયા કરી
 જેત લોચન ન દેખે,

- ક્રળ અનેકાત કિરિયા કરી બાપડા,
રડવડે ચાર ગતિમાહિ લેજે ધાર ૨
- ગચ્છના બેઠ બહુ, નયણ નિહાળના
તત્ત્વની વાત કરતા ન લાગે,
ઉદર ભરણાદિ નિજ કાજ કરતા થકી,
મોહ નડિયા કલિકાલ રાજે ધાર ૩
- વચન નિરપેક્ષ, વ્યવહાર જુઠો કઢો,
વચન સાપેક્ષ વ્યવહાર સાચો,
વચન નિરપેક્ષ, વ્યવહાર સસાર ક્રળ
સાભળી આદરી કાઈ રાચો ધાર ૪
- દેવ-શુભ-ધર્મની, શુદ્ધિ કહો કિમ રહે
કિમ રહે શુદ્ધ શ્રદ્ધાન આણો,
શુદ્ધ શ્રદ્ધાન વિષ્ણુ, સર્વ કિરિયા કરી,
દાર પર લીપણુ તેહ બલો ધાર ૫
- પાપ નાહિ કોઈ ઉ સૂત્ર-ભાષણુ નિરયો,
ધર્મ નહિ કોઈ જગ સૂત્ર મરિજો,
સૂત્ર અનુમાર જે લવિક કિરિયા કરે,
તેહનો શુદ્ધ ચરિત્ર પરજો ધાર ૬
- એક ઉપદેશનો સાર સત્પથી,
જે નરા ચિત્તમે નિત્ય ધ્યાવે,
તે નરા દિવ્ય બહુ કાળ સુખ અનુભવી
નિયત આનંદધન રાજ પાવે ધાર ૭

શ્રી ધર્મનાથજિન સ્તવન

ધર્મ જિનેશ્વર ગાહિર ગણુ ભગમ પડને હો પ્રીત જિનેસર,
 ખીલે મન મહિર આણુ નહિ એ અમ કુળવ/ ગીત જિ
 ધર્મ ધર્મ કરતો જગ મહુ કિંઈ ધમ ન બાણે હો મમ,
 ધર્મ જિનેશ્વર ચરણુ ગ્રહ્યા પછી, કોઈ ન બાધે હો ધર્મ જિ
 પ્રવચન અજન એ નહયુન ઠરે, દેખે પરમ નિધાન,
 હૃદય-નયન નિહાળે જગધણી, મહિમા મેરુ નમાન જિ
 દોડન દોડત દોડત દોડિયો, જેતી મનની રે દોડ,
 પ્રેમ પ્રતીત વિચારો હુકડી, ચુરગમ લેજો રે જોડ જિ
 એક પખી કિમ પ્રીત વડે પડે, ભય મળ્યા હોવે સધ,
 હું રાગી હું મોહો ફરીયો, તું નિરાગી નિરખધ જિ
 પરમ નિધાન પ્રગટ મુખ આગળે જગત આલધી હો ભય,
 ક્યોતિ વિના જીવે જગદીશની, અયો અધ પુણ્ય જિ
 નિગમવ ગુણમણિ રાજ્યુ બૂધરા મુનિજન માનસ-હંસ,
 ધ ય તે નગરી ધન્યવેળા ઘડી, માત પિતા કુળ વશ જિ
 મન-મધુકર-વર કરજોડી કહે, પદ-કજ નિકટ નિવાસ,
 ધનનામી આનંદધન સાલજો, એ મેવક અરદાસ જિ

શ્રીશાન્તિનાથજિન સ્તવન

મહારો મુજરો ક્યો ને રાજ, આહિજ શાંતિ સહુણા ॥

અચિરાજીના નદન તોરે, હરિસણ હેતે આંચે,
 મમકિત રીઝ કરોને માહિણ, ભકિત બેનુ લાંચે। મહારે
 હુ ખ લજન છે બિરૂદ તમાર, અમને માશા તમારી,
 તમે નિરાગી થઈને રૂટો, શી ગતિ હોગે અમારી મહારે
 કહેશે લોક ન તાણી કહેવું, એવડુ સ્વામી આગે,
 પણ બાલક ને બોલી ન જાણે તો ઢેમ બહાલો લાગે મહારે
 મહારે તો તું સમ થ માહિણ, તો કિમ એણુ માનું,
 ચિતામણિ જેણે ગાઠે બાપુ, તેહને કામ કિંયાનું મહારે
 અધ્યાતમ રવિ ઉગ્યો મુજ ઘટ, મોહ તિમિર હયુ જુગતે,
 વિભવવિજય વાચકનો નેવકે રામ કહે શુભ લગતે મહારે

(૨)

(રામ સારમ)

હમ મગન લયે મુખ ધ્યાનમે, ધ્યાનમે ધ્યાનમે વ્યાનમે,
 બિસર ગઈ હુવિધા તનમનકી, અચિરામુત જુલુયાનમે હમ
 હરહિર શ્રદ્ધા પુરંકી મહિ, આવત નહિ કોઈ માનમે,
 ચિદાનંદકી મોજ મની હું મમતા રસકે પાનમે હમ
 ઇતને દિન તું નાહિ પિછા યો મેરો જનમ ગયો સો અજ્ઞાનમે,
 અળ તો અધિકારી હોઈ જોઈ, પ્રભુ શુભ અખય અજ્ઞાનમે હમ
 ગઈ દીનતા સજાહિ હસારી પ્રભુ ! તુજ નમકિત દાનમે,
 પ્રભુ શુભ અનુભવ રમકે આગે, આવત નાહિ કોઈ માનમે હમ

જિનહી પાયા તિનહી છિપાયા ન કહે કોઈ કે કાનમે,
તાલી હાગી જળ અનુભવકી, તળ બને કોઈ સાનમે હમઠ
પ્રભુગુણ અનુભવ અદહાસ ન્યૌ, મોતો ન રહે મ્યાનમે,
વાચક જમ કહે મોહ મહાઅરિ, જિત લીયો હૈ મેદાનમે હમઠ

(૩)

મુણે શાંતિ જિજ્ઞાસોભાગી હું તો યયો છુ તુમ શુભ રાગી,
તુમે નીરાગી ભગવત જોતા કિમ મગશે તત મુણે ૦ ૧
હું તો ક્રોધ કષાયનો ભરીયો, તું તો ઉપશમ રસનો દરિયો,
હું તો અજ્ઞાને આવરીયો તુ તો કેવળ કમળા વરીયો ૨
હું તો વિષયા રસનો આશી, તે તો વિષયા કીધી નીરાશી,
હું તો કરમને બારે બાર્યો, તે તો પ્રભુ ! બાગ ઉતાર્યો ૩
હું તો મોહ તણે વશ પડીયો તે તો મળા મોહને હણીયો,
હું તો ભવ મમુકમા ખુલ્યો, તુ તો શિવ મદિગા પહોચ્યો ૪
મારે જન્મ મ ભને જોરો તે તો તોડ્યો તેહનો દોરો,
મારા પાનો ન મેલે નાન, તમે પ્રભુજી યથા વીતરાગ ૫
મને માયાએ મૂક્યો પાશી, તુ તો નિગ્ગધન અવિનાશી,
હું તો સમપ્રિયથી અધુરો, તુ તો મક્કા પારથે પૂરો ૬
મારે તો છે પ્રભુ તુહી એક, મારે મુજસરીખા
હું તો — ૭ માન, તુ તો માન રહિત

મારૂં ક્રીધુ કશુ નવ ધાય, તુ તો રકને કરે છે રાય,
 એક કરો મુજ મહેરબાની, મારો મુજરો લેલો માની ૮
 એકવાર જો નજરે નીગજો તો કરો મુજને તુજ સરીજો,
 જો મેવક તુમ નરીજો ધાગે, તો ગુણ તુમાંગ ગાશે ૬
 ભવોભવ તુમ ચરણોની સેવા, હું તો માગુ છું દેવાધિદેવા
 સામુ જીવોને મેવક બાળી એવી ઉન્યરનનની વાળી ૧૦

૪

શાંતિજિન એક મુજ વિનતિ, સુષો ત્રિભુવનરાય રે,
 શાંતિસ્વરૂપ કિમ નાતીએ, કરો મન કિમ પરખાય ૧
 ધન્ય તુ આત્મ જોલને, એસવો પ્રશ્ન અવકાશ રે,
 ધીરજ મન ધરી માબજો, કહુ શાંતિ-પતિભાન રે ૨
 ભાવ અવિનુદ્ધ અવિશુદ્ધ જો જ્યાં જિનવર હેન રે,
 તે તિમ અવિતથ સદહે, પ્રથમ જો ગાતિ પદ મેવ રે ૩
 આગમધર ગુરુ સમકિતી કિયા સવર સાર રે
 નમ્રોત્તી અવચક સદા સુધિ અનુભવાધાર રે ૪
 ગુદ્ધ આવળન આદરે, તજી અવર જગત રે
 તામત્રી-વૃત્તિ સવિ પરિહરી, બજો નારિવક્રી સાવ રે ૫
 દગ-વિસવાદ જોહમા નહિ, ચણ્ઠ તે અર્થ મબધી રે,
 નકળ નયવાદ બ્યાપી રહ્યો, તે ગિવ-માધન-મધી રે ૬

વિધિ-પ્રતિરોધ કરી આનના પાત્ર અવિરોધ દે,
 સદ્ગુણ વિધિ મનુષ્યને પામિશો, દુઃખ આપો એ પ - ૭
 દુષ્ટન નગનિ પદી રી, બને કુતુહલ-લગન દે,
 એ નાનકા નિરા બાવ જ પ- મુનિ-નિર ન દે /
 માન અપમાન નિરા મન આપુ નમ આપુ કનક પદાણુ ,
 વદન નિદાન મન આપ, દુઃખો દોષ નુ વદણુ દે /
 નવ જગત્તુને નમ આપ આપુ મુનિ બવ દે
 નુનિ મુનિ નિદુ નમ આપુ મુનિ બવદનિધિ નાર દે ૧૦
 આપણા અનમ બાવ જ, બન ચેનનાધાન દે,
 અવર નવિ માય મયા રી અન નિજ પાનિકર માર ૧૧
 મુનુ-મુખથી એમ સાજી, કહી અનમનમ દે
 તને દરિદ્રને નિ નગો, મુજ પ્રિયા નરિ કજ દે ૧૨
 અરો અરો હું મુજને કહુ, નમો મુજ નો મુજ /
 અનમ-દુઃખ-દાન-દાનાની એકને એક મુજ ૧૩
 શાનિ સ્વપ્ન નમેયી, કહો જિનવર કપ દે,
 આમ માલિ વિન્ન પદો કહો માનિ જિન બૂદ દે, ૧૪
 શાનિ સ્વપ્ન ઝિ બાવશે ધરી મુજ પ્રિધાન દે,
 આનદયન પદ પામશે તે કહેશે જુ માન દે, ૧૫

શ્રી કુન્ધુનાથજિન સ્તવન

કુન્ધુ જિનેશ્વર જાણુ મેરે લાલ

ગુજ મનનો અભિપ્રાય રે, જિનેશ્વર મોરા

તુ આતમ અલવેસરૂ રે લાલ, રખે તુજ વિરહો ધાય ૧
તુજ વિરહો કિમ વેઠીએ રે લાલ તુજ વિરહો દુખદાય રે,
તુજ વિરહો ન ખમાય રે, જિન કાલ વરમા મો ધાય ૨,

વિરહો મોટી જલાય રે, જિનેશ્વર મોરા,

તુજ વિરહો કેમ વેઠાય રે, જિનેશ્વર ૧

તાહરી પાને આવવું રે લાલ, પહેલા ન આવતું હાય રે,
આળ્યા પછી જે જાનવું રે લાલ, તુજ ગુણ વન ન મુકાય રે ૨
ન મિથ્યાનો ધાઓ નહિ રે લાલ, જમ્મ ગુણુ નહિ ના ૩
મળીયા ગુણુ કઝિયા પછી રે લાલ વિધુડત જાયે પ્રાણ ૪
જાતિ અન્ધને દુખ નહિ રે લાલ ન લહે નયનનો સ્વાદ રે
નયન સ્વાદ લહી કરી રે લાલ, હાર્યાને વિખવાદ રે ૫
જિજે પણ કિહા નવિ ગમે રે લાલ જિજે તુજ વિરહે જન્યાય રે
માલતી કુસુમે મ્હાલીયો રે લાલ, મધુપ ન જાય રે ૬
વનદવ દીધા રૂખડા રે લાલ, પાલ્હવે વળી વરસાત રે,
તુજ વિરહાનજના જાળ્યા રે લાલ, કાળ અનન્ત ગમાત રે ૭
ટાલક રહે તુજ સગમા રે લાલ આકુળતા મટી જાય રે,
તુજ સગે સુખીયો સદા રે લાલ, માનવિજય ઉવજાયા રે ૮

મનડુ કિમહી ન બાજે હો કુચુજિન !

મનડુ કિમહી ન બાજે, જિમજિમ જતન કરીને રાખુ,
તિમ તિમ અગરુ બાજે ॥ હો કુચુજિન ॥ ૧

રજની વાસર વનતી ઉજ્જડ, ગયજુ પાયાત્રે બપ,
નાપ ખાધને મુખડુ ઘાતુ એક ઉખતો ન્યામ હો કુચુ
મુર્તિ તણા અખિલાપી તપિયા, નાનને ધ્યાન અધ્યામે,
પૈરીક કાષ્ટ એકડુ ચિંતે, ન ખે અવજે પાસે હો કુચુ
આગમ આગમધરને ખાથે નાવે મિલુ વિધ આપુ,
કિકા કલે જો હઠ કરી હઠકુ, બ્યાલ તાલી પરે વાકુ હો કુચુ
જો કા ડહુ તો ઠગનો નવિ રેખુ, શાહુગર પજુ નાહી,
નર્વમાદીને નર્વથકી અવગુ એ અવરજ મનમાહી હો કુચુ
જે જે ડહુ તે કાન ન ધાજ આપ મતે રહે કાલો,
ડુ નર રિગિ જનમમજાવે, મમજે ન મારો શાલો હો કુચુ
ને જાગ્યુ એ લિગ નપુમક મકવ મન્દને ઠેલે,
લીજી વાન સમરથ છે નર, એમને કોર્ડ ન જેલે હો કુચુ
મન સાધ્યુ તેણે સધજી સાધ્યુ, એક વાત નવિ ખોટી,
એમ કહે સાધ્યુ તે નવિ માનુ, એક હિવાત છે ખોટી હો કુચુ
મનડુ દુરાસાધ્ય તે વશ આગ્યુ, તે આગમથી મતિ આણુ,
આનદધન પ્રજુ માહરૂ આલો તો માચુ કરી માનુ હો. ૬

શ્રી અરનાય જિનસ્તવન.

શ્રી અન્જિન ભવજ્જનો તારુ મુજ મન લાગે છે વાડ રે
મનમોહન સ્વામિ !

બાહ્યમહીને ભવિન્ન તારે આજે શિવપુર આરે રે મનઃ
તપ જપ મહાતોફાને નાવ ન આવે માને રે, મનઃ
પણ નવિ ભય મુજ હાથે હાથે, તારે તે છે સાથે રે મનઃ
ભગતને સ્વર્ગ નવ યા અધિકુ, જ્ઞાનીને કળ દેઈ રે, મનઃ
ઘાયા કષ્ટ વિના કળ લગ્યે, મનમા ધ્યાન ધરેઈ રે મનઃ
જો ઉપાય બહુવિધની રચના, યોગમાયા તે જાણુ રે, મનઃ
શુદ્ધ દ્રવ્ય શુણ્ણ-પર્યાય ધ્યાને, શિવ મીઝે પ્રભુ સખરાણે રે મનઃ
પ્રભુપદ વળગ્યા તે રહ્યા તાજ, અગા આગ ન સાજ રે, મનઃ
વાચક જસ કહે અવર ન ધ્યાઉ, એ પ્રભુના શુણ્ણ ગાઉ રે મનઃ

શ્રી મત્રિનાય જિન સ્તવન

પથમ મુરવોના વામી રે, નવમોકાતિક શુવિલામી રે,
કરે વિનતિ શુણ્ણી રાશી રે, મહિજિન નાથજી મત લીજે રે,
ભવિ જીવને શિવમુખ દીજે રે મત્રિ ૦ ૧

‘તુમે કરેભારસ ભાર રે, પામ્યા છે બવજલ પાર રે,
મેવમ્નો કરો રે ઉદ્ધાર મહિ ૦ ૨

પ્રભુ ! ન સુવત્સરી આપે ~ જગના દિદિ દુષ્ણ કાપે રે,
 બચત્વ પામે તમ વાપે મલિં ૩
 તુ પતિ મદ્રા મળી આરે ~, મળિ રથા નોવન વ આરે,
 પ્રભુ થરતે શિશુ નમારે રે મલિં ૪
 તીર્થાંક કુબા લારે રે, પ્રભુને સિંહામન કાવે રે,
 મુનપતિ ભત્તે નવગારે મલિં ૫
 વચ્ચાભત્તે શબગાદે રે, દુનમાના હૃદય પગ ધાડે રે,
 દુષ્ણા હઠાણી ઉવા મલિં ૬
 મધ્યા મુનન કોટાકાટી રે, પ્રભુ આગે રથા ક નોટી રે,
 કર ભમિન મુક્તિ મદ મોટી મલિં ૭
 મ ! શિર ગુની અશુભાવી રે એમની ગુણની આવી રે,
 વર્ધા મયમ વધુ વરકાળી મલિં ૮
 દીપ્ત કથ્યાતક એક રે, ગાના દુષ્ણ ન લહે મેક રે,
 લહે રૂપનિશ્ચય જગ નેક મલિં ૯

મુનિમુત્રતત્ત્વાભિજિન ત્તવન

મુનિમુનન કીજે માયા રે, મનમાલી ધરી મેહન,
 મહેર વિદ્યુ માનવી રે કમિલ જણાએ કહેન

॥ જિનેશ્વર ! તુ જમનાયક દેવ ॥

તજ જગદિત કરવા દેવ ॥ જિને ॥

બીજા ભુએ કન્તા નેવ ॥ જિને ॥ ૧ ॥

અરહંત હોતની જૂમિકા રે, સિચે કુતારથ હોય,
 ધારાધર સઘળી ધરા રે, ઉદ્ધરવા મન્ય જોય ॥ જિનેં ॥
 તે માટે અશ્વ ઉપરે રે, આણી મનમા મહેર,
 આપે આબ્યા આફણી રે, જોધવા લગઅચ્છ શહેર જિનેં
 અણુપ્રારથતા ઉદ્યારા રે આપે કરીય ઉપાય,
 પ્રારથતા રહે વિલવતા રે, એ કુણ કહીએ ન્યાય જિનેં
 સબધે પણ તુજ મુજ વિચેરે, સ્વામી સેવક ભાવ,
 માન કહો હવે મહેરનો રે, ન રહ્યો અજર પ્રસ્તાવ જિનેં

શ્રી નમિનાથજિન સ્તવન

(પુકખતવર્ષે લેખ્યે જ્યોરે- રામ)

શ્રી નમિનાથ જિલ્લકને રે, ચરણ કમળ લય લાય,
 મૂકી આપણી અપગતા રે, તુચ્છ કુસુમે મત જાય રે,
 સુણી મન-મધુકર માહરી વાત, મકરો ફેગટ વિવુપાત મુ
 વિષમ કાળ વરસા ઋતુ રે, કમિ કમિ હુવો બ્યતીત,
 છેહલો પુગલ પરિચદો રે, આબ્યો શરદ પ્રતીત રે સુ
 જ્ઞાનાવરણ વાળ રે જ્ઞાન સુરજ પ્રકાશ,
 ધ્યાન સરોવર વિખીયા રે, કેવળ લક્ષ્મી વાસ રે સુ
 નામ લલચાવે કોઈ રે, કોઈક નવ નવ ગગ,
 એહવી વામના નહિ જીરે રે, શુદ્ધ અનુભવશુ પરાગ રે સુ

બમન બમન કહાવિએ રે, મધુકરનો રસસ્વાદ
માનવિષય મનને કહે રે, ગમ્યાઓ આસ્વાદ રે મુ.

ત્રીનેમનાથ જિનસ્તવન

પરમાત્મ પૂજ્ય કળા, પૂજ્ય શુભ દો પૂજ્ય જન આશ,
પૂજ્ય હિંદુ નિખાલીયે, ચિત્તધરિયે દો અમચી અગદામ ૧
સવ દેશ ધાતી મહુ અધાતી દો કરી ધાન દયાળ,
વામકિયો ગિવ મદિ મોહે વિસરી દો બમતો જગજગ ૨
જગનારક પદવી લલી તાર્યા સદી દો અપરાધી અપાર,
તાત કહે મોહે તાગતા, કિમ કીની દો ઈશુ અવગરવાર ૩
મોદ મહામદ છાકથી દુ છકીયો દો નહિ શુદ્ધિ લમાગ,
ઉગિન શક્તિ ઈશુ અવમરે, મેવકની દો સુભાગ ૪
મોદ એ જો તાગ્યા, તિણ વેળા કહાં તુમ ઉપગાગ
મુખ રેગા મજાન ધણા, દુ ખ વેળા દો વિગ્લા સમાર ૫
પણ તુમ ઠગિયણ યોગથી, ધયો હુદયે અનુભવ પરકાર,
અનુભવ અભ્યામી કરે, દુ ખદાયી દો સદુ કર્મ વિનાગ ૬
કર્મ કલક નિવારીને નિજ રૂપે દો રમે રમતા રામ,
લખત અપૂરવ ભાવથી, ઈશુ રીતે દો તુમપદ વિદ્યામ ૭
ત્રિકરણ યોગે વિનવું મુખદાથી દો શિવા
ચિદાન ૧૧, તુમે આવો હો પ્રભુ

શ્રી પાર્શ્વનાથ જિનમ્તવન.

(રાગ સારંગ)

ભેટીએ ભેટીએ ભેગીએ મનમોહન જિવર ભેટીએ ॥

શ્રી ગણેશજી પાસજિનેસર પૂજી પાનક મેટીએ મન૦ ૧
 ભદ્રવની જરા ભાસ નહવળથા, નાઠી એક ચપેટીએ મન૦ ૨
 આરા ધરીને હું પણુ આ યો, નિજ કરે પીડ ચપેટીએ મન૦ ૩
 ત્રણ રતન આપો જ્યુ રાખ્યા નિજ આતમની પેટીએ મન૦ ૪
 સાહિબ સુરતરુ મરીઓ પામી, યૌર કુણુ આગે લેટીએ મન૦ ૫
 પદ્મનિજય કહે તુમરે ચરણથે, ક્ષણ એક નરહું છેટીએ મન૦ ૬

(૨)

જય જય જય પાસ જિભદ ॥

અતરીખ પ્રભુ ! ત્રિભુનન તારણ બવિષ્-કમલ ઉદાસ દિલુદ
 તેરે ચરણ શરણમે કીને, તું બિનુ કુન તોરે ભવ દુદ ?
 પરમ-પુરુષ પરમારથ દશી તુ દીમે બવિકકુ પરમાનદ ૨
 તુ ન યક તુ બિનમુખ દાયક તું કિતચિતક તું મુખકદ,
 તુ જનરજન તું ભવભજન, તું કેવલ કમલા ગોવિદ ૩
 કેડી દેવ મીવકે કર ન ચક, એક અઝૂક રૂપ પ્રતિષ્ઠદ,
 એસો અઘૂત રૂપ તિહારો, વરસન માનુ અમૃતકો બુદ ૪

મેરે મન મધુર કે મેજન તુમ દેઁ વિનલ મહલ અરવિંદ,
 નયન ચક્રો વિવાસ કનુ હ, ફેખત તુમ મુખ પૂનમચંદ ૫
 દુઃખરે પ્રભુ ! તુમ દરિમણને, હુ ખ દોખમ દારિદ્ર અથ દદઃ
 વાચ્ય જમ કહે નહમ કવને તુમદે, જે જોવ તુમ શુભકે વૃદ -

(૩)

પ્રભુ જગજીવન જગજીવુ કે, માર્છ સયાજો દે,
 તારી મુકાએ મન મોહુ દે, જુક ન લાશે દે
 તુ પગમાતમ ! તુ પુત્રપોતમ ! તુ પરણદા સ્વરૂપી,
 મિદ્ધિ માધ્ય મિદ્ધાન સનાતન, તુ ત્રયભાવ પ્રતીકે ૧
 તારી પ્રભુતા નિહુ જગમાલી, પળ મુજ પ્રભુતા મોટી,
 તુજ મરિજો માલ મલ્લગળ માલદે નલિ કાર્છ ખોટ રે ૨
 તુ નિઃશ્વય પન્મપવાસી હુ તો દ્રવ્યનો લોગી,
 તુ નિશુભ હુ તો શુભધારી, હુ કરમી તુ અલોગી રે ૩
 તુ તો અતી ને હુ રૂપી હુ ગગી તુ નીરાગી,
 તુ નિરવિન હુ તો વિનધારી હુ સમઢી તુ ત્યાગી કે ૪
 તારે રાજ નથી કાર્છ એકે ચૌદ રાજ છે માહરે,
 માલરી લીના આગળ જોતા, અધિકુ શુ છે તાહરે રે ૫
 પળ તુ મ્હોટો ને હુ છોટો, ફેખત કુદ્યે શુ યાય,
 ખમજો એ અપરાધ અમારો, ભકિત વિષે કહેવાય રે ૬
 ની રાખેયર નામાનદન, ઉભા જોળગજીને,
 જનિ મનને મોહન પમણે, ચરણની સેવા

શ્રી પાસજી પ્રગટ પ્રભાવી, તુજ મૂરતિ મુજ મન ભાવી રે
 મન મોહન જિનદાયા, સુર નર કિનર શુભ ગાયા રે, મન૦
 જે દિનથી મૂરતિ હીઠી, તે દિનથી આપદા નીઠી રે મન૦ ૧
 મટકાણુ મુખ સુપ્રસાદ દેખત રીઝે જાવી મન રે, મન૦
 સમતા રસ કેરા કચોળા, નયણે હીઠા ગગ દોગા રે મન૦ ૨
 હાથે ન ધરે હથિયાર નહિ જપમાળાનો પ્રચાર રે, મન૦
 ઉત્સર્ગે ન ધરે વામા, તેહથી ઉપજે સર્વી કામા રે મન૦ ૩
 ન કરે ગીત નૃત્યના ચાલા, એ તો પ્રત્યક્ષ નટના ખ્યાલા રે,
 ન બળવે આપે વાળ, ન ધરે વસ્ત્ર છરણ લાળ રે મન૦
 એમ મૂરતિ તુજ નિરૂપાધિ, વીતરાગ પળે કરી સાધીરે મન૦
 કહે માનવિજય ઉવળાયા, મે અવન બ્યા તુજ પાયા રે મન૦

નિત્ય સમર સાહિબ સયણાં નામ સુણતા ચીતલ અવણા
 જિન દરિસણે વિકસે નયણા, શુભ ગાતા ઉલસે વયણા રે
 શાખેશ્વર સાહિબ નાચો, ખીલનો આસરો કાચો રે ૧
 દ્રવ્યથા દેવ દાનવ પૂજે, ગુણ શાત રુચિ પાપુ લીજે,
 અરિહાપદ પગજવ છાજે, મુદ્રા પદ્માનન રાજે રે ૨
 સવેગે તણ ઘરવાસો, પ્રભુ પાર્શ્વના ગણધર થાશે,
 તવ મુકિતપુરીમા જાશે, શુભિલોકમા વયણે અવશે રે ૩

એમ શમિદર જિનવાળી આરાદી યાવકે જાણી,
 જિન વદી નિજ ઘર આવે, પ્રભુ પાશ્વની પ્રતિમા બરાવે રે. ૪
 પ્રભુ કાળે તે મુખ ઉમેજે, ઉપકાગી શ્રી જિન સેવે,
 પછી તેહ વંમાનિક થાવે તે પ્રતિમા પણ તિહા લાવે રે ૫
 ઘણા કાગ પૂજી બહુમાને વગી મૂઝવ નહ વિમાને,
 નાગલોકના કષ્ટ નિવાર્યા જ્યાં પાશ્વ પ્રભુજી પધાર્યા રે ૬
 યદુસેન્ય રહ્યુ રણધરી જિત્યા નવિ જાએ વેરી,
 જરામધે જરા તવ મેલી, જરિબવ વિના સઘળે દેલી રે. ૭
 નેમીશ્વર ચોદી વિશાળી, અદ્ભુત કરે વનમાળી,
 તૂઠી પદ્માવતી બાગી આપે પ્રતિમા આકર્ષમાળી રે ૮
 પ્રભુ પાશ્વની પ્રતિમા પૂજી, બળવત જરા તવ મૂજી,
 છટકાવ નહવણ જળ બેતી, બાદવની જરાય રોતી રે ૯
 શમ પૂરી સદુને જગાવે, શખેશ્વર ગામ વસાવે,
 મદિરમાં પ્રભુ પધરાવે શખેશ્વર નામ ધરાવે રે ૧૦
 નહે જે જિનરાજ હંતુરે, નેવક મનવાદિત પૂરે,
 એ પ્રભુજીને બેનણ કાળે, શેઠ મોતીભાઈના રાજે રે ૧૧
 નાના માણેક ઠેરા નહ, સઘવી પ્રેમચંદ વીરચંદ,
 રાજનગરથી સઘ ચલાવે ગામે ગામના સઘ મિલાવે રે ૧૨
 અહાર અટ્ટોતેર વરસે, શાગણ વદિ તેરસ દિવસે,
 જિન વદી આનંદ પાવે, શુભવીર વચન રસ ગાવે રે. ૧૩

શ્રીમહાવીરસ્વામિના સ્તવનો

(સત્ય સિંગમણિ હરિશ્ચંદ્ર મૂર્ધ્વો-પતિ-રાત્ર)

તાના વિના સીર કેની માથે બોલયુ,
જગલવત્ લાગે છે આ સસાર જો,
વિવિધ શાસ્ત્રતણે આવાપ કર કિંહા,
ભોજન પણ નાનિ ભારે તુમ વિજુ નાથ જો તારા ૧
કાર્ય મહા કરવા તુજ અનુમતિ માગતો,
એહવી છે વીર ! કેનાથી પ્રાપ્ય જ થાય જો,
પ્રેમ પ્રકરે હર્ષ હંતો મુજ અન્તરે
નિરાશ્રિત કરી આપ ગયા શિવ સ્થાને જો તારા ૨
અમૃતાક્ષન મમ પ્રભુ દર્શન તાહર,
દરવા અનિ અમ અન્તર ઈન્છા થાય જો,
સ્વામિ ! નિગમી છતા હુ તમને વિનમ્ર,
સિધ્ધ ગણી હો માથે દીનદયાળ જો તારા ૩
રાગ દશાએ બન્ધન આ સસારનુ,
એહવી તારી વાણીનો પ્રતાપ જો,
આજ ખરેખર અન્તરથી મે અનુભવી,
બાહ્ય દ્રષ્ટિથી સ્વામી ગિધ્ય ।ણાય જો તારા ૪
કેના વીરને કેવા સ્વામી બાણુવા,
શ્રીયુત ગૌતમ એ ભાવે તદ્દપ જો,
નિજ સ્વરૂપી કેવળ કમળા વરી થયા
ભાવિ પ્રગટાવો એ ભાવે નિજ “ રૂપ ” જો તારા ૫

(૨)

સકળ સુરામુર સેવિત માહિત, અહોનિત વીરજિજ્ઞાસ,
 સુરકાન્તા રાણી નાટક પેખત પણ નહિ હર્ષ આણુ ॥
 હો જિતવર તું સુજ પ્રાણુ આધાર.

જગ જીવને જિતકાર હો જિતવર ૧

દાનવીર તપવીર જિનેશ્વર, કરમ રિયુ હન વાર,
 તે કાળુ અભિધાન તમાજ, યુદ્ધવીર ગમ્ભીર હો જિત ૨
 સિદ્ધારથ તુ સિદ્ધારથ ગુન, પણ નહિ માન અબીધ;
 હરિ લહન ગત લહન માહિત અઉમુખ ધર્મ નિરીહ ૩
 સપ ચતુર્વિંધ યાપના કીધી, અઢગર્ભ પન્થ વિહાય,
 પથમનાણે પથમ ગતિએ, તીર્થજિજ્ઞાસ સધાય હો જિત ૪
 મોઝ પહોર પ્રભુ દેગના દીધી, દરમી વિભુ શુભ કાણુ,
 બન્ધન છેદન ગતિ પરિણામે, ચરમ અમય નિરવાણુ હો ૫
 સ્વાતિ નક્ષત્રે શિવપદ પામ્યા, દીવાળી દિન તેહ,
 વીર તીર ગૌતમ વીતરાગી, ત્રુચો બન્ધન રમેન હો ૬
 ખીમાગર જસ શુભ મુખ લહીયે “તીર” કહે વીર ધ્યાન,
 કરતા સુરમુખ સોખ્ય મહોદય વી-ન લહેર વિનાન ટો

(૩)

નારે પ્રભુ નહિ માનુ અવરની આણુ ॥ નારે પ્રભુ ॥
 માહેરે . વચન પ્રમાણ ॥ નારે પ્રભુ ॥

હરિહરારિક દેવ અનેરા, તે તીકા જગમાયરે,
 ભામિની બ્રમર બ્રહ્મટીએ ભૂલ્યા, તે મુજને ન સુધાય નારે ૧
 કંઈક રાગી ને કંઈક દ્વિષી કેઈક લોભી દેવરે,
 કેઈક મદમાયામા ભરીયા, કેમ કરીએ તસ મેવ નારે ૨
 મુદા પણ તેહમા નવિ દીસે પ્રભુ ! તુજ માહેવી તિલ માત્ર રે,
 તે દેખી દિલકુ નવિ રીએ, રી કરવી તસ વાત ! નારે ૩
 તુ ગતિ ■ મતિ ■ મુજ પ્રીતમ, છવ છવન આધાર રે,
 રાત દિવમ સ્વખાતરમાહિ, તુ માહરે નિરધાર નારે ૪
 અવગુણ સહુ ઉવખીને પ્રભુ ! મેવક કરીને નિહાળ રે,
 જગબંધવ એ વિનતિ મોરી મહારા સવિ દુ ખ દૂરે ટાળ, ૫
 શિવિશ્યામા પ્રભુ ત્રિભુવન સ્વામી, મિહારથના નહરે
 ત્રિશયાળના ન્હાનડીયા પ્રભુ ! તુમ હીઠે અતિહિ આનંદ ૬
 મુમતિવિજય કવિરાયનો રે રામવિજય કરજોડ રે,
 ઉપકારી અરિહતજી માહરા ભયોભવના બંધ છોડ ૭

(૪)

વીરજી સુણે એક વિનતિ મોરી
 ગાત વિચારે તુમે ઘણી રે,
 વીર મને તારો મહા-વીર મને તારો,
 ભવ જલ પાર ઉતારોને રે ॥ આકળી ॥

પ્રાંરજમણુ મેં જનતા દે કીધા,
 હુગુએ ન આંચો છેડવો દે,
 નુમે તો યધા પ્રભુ' સિદ્ધ નિરજન,
 અમે તો જનતા ભર બમ્યા દે વીર મને ૧

તમે અમે વાર જનની બેળા,
 જમીયા સગારી પછે ર,
 તેહ પ્રીત જે પૂરણ પાળો,
 તો જમને જુમ સમ કરે દે વીર મને ૨

જુમ સમ જમને ભેગ ન જાણો
 તો કાઇ થોડુ દીછએ દે,
 જયોભવ જુમ ઘરણીની સેવા
 પામી અમે ઘણુ રીઝીએ ર વીર મને ૩

ઈંદ્ર જાગીએ કહેતા ' આંચો,
 ગણધર પ' તંડને દીધો દે,
 અર્જુનખાળી જે ઘોર પાપી
 તેહને જિન ! તમે ઉદ્યો ર વીર મને ૪

સદનખાળાએ અજના બાટલા,
 પડિલામ્યા પ્રભુ ! તમને દે,
 તેહને માહૂળી સાચી રે કીધી,
 શિવવધુ માથે લેાવી ૫ વીર મને ૫

ચરણે ચડકોડિયો ડશાયે,
 કંપ આઠમે તે ગયો રે,
 ગુણ તો તમારા પ્રભુ મુખથી મુણીને,
 આવી તુમ સનમુખ રહ્યો રે વીર મને ૬
 નિરજન પ્રભુ ! નામ ધરાવો,
 તો સહુને સરીખા ગણો રે,
 ભેદ ભાવ પ્રભુ દૂર કરીન,
 મુજશું રમો એક મેક્યું રે વીર મને ૭
 મોડા વહેતા તુમ હિ જ તારક,
 હવે વિવળ શા કારણે રે ?
 “જ્ઞાન” તણા ભવના પાપ મિટાવો,
 વારી જઈ વીર તોરા વારણે રે વીર મને ૮

(૫)

ત્રિશલાના જાયા રે મહાવીર સ્હાયે આવજોજી,
 નહિ આવે તો થાયે સેવકના જે હાલ ત્રિશલાના ॥ ૧ ॥
 દૈત્ય મહા મોહ રે બહાલા લાગ્યો પીડવા રે
 દીધા દુખ કહેતા ન આવે પાર ત્રિશલાના ॥ ૨ ॥
 કામને અજાને રે સત્તા નિજ વાપરીજી,
 બાળે ક્રોધ ઘડી ઘડી હણુમાંહી ત્રિશલાના ॥ ૩ ॥
 પથ પાખડ જાળે રે, વિટાયોછુ વેગથીજી,
 વિકાર વિવધરની લાગી રે ચો ત્રિશલાના ॥ ૪ ॥

પચમ કાગ પૂરો દે, જમ જેવો બેસિયોછ,
 સુઝે નહિ ધર્મ મારગની દે રીત ત્રિશલાનાં ॥ ૫ ॥
 મારો છેવે ત્યારે દે, સેવક બહાલ મળીનેછ
 તારા તારા જવશાજરની દે તીર ત્રિશલાનાં ॥ ૬ ॥
 જગવગતો તારો બહાલો દે, મેવક હાથ ગાલીનેછ
 નહિ તારો તો જાયે તમારી દે લાજ ત્રિશલાનાં ॥ ૭ ॥
 તુલિ તુલિ સમર દે, કુખીના બેઢી આવજોછ
 શગલ એક જુદિમાગરને છે તુજ ત્રિશલાનાં ॥ ૮ ॥

મ્હને હો વીરનુ શરણુ.

(કથાવિ)

જગનમા સર્વ ચોદામા, પ્રભુ મદારીર તુ મોરો ॥
 હઠા વા મોહને જી, મને હો વીરનુ શરણુ ૧
 અતિ ગંભીરતા તારી, જમન શાળા વિશે કીધુ,
 જણાવ્યું નહિ સ્વયં જાની મને હો વીરનુ શરણુ ૨
 જણાવી માતૃભક્તિ બહુ, અરે જનની ઉદગ્રભાહિ
 પ્રતિના પ્રેમ લાગવવા મને હો વીરનુ શરણુ ૩
 અરે એ જોઈ બધુની, ખરી દાક્ષિણ્યતા રાખી
 ગુણો ગણતા લહુ નહિ પાર, મને હો વીરનુ શરણુ ૪
 યશોદા સાથ પરણીને રહ્યો નિલેપ અતરથી,
 યમ ક્યારે દશા એવી, મને હો વીરનુ શરણુ ૫

જગત ઉદ્ધાર કરવાના, યતિનો ધર્મ લીધો તે,
 સદ્યા ઉપસર્ગ મમલાવે, મને હો વીરનુ ચરણ ૬
 અલૌકિક ધ્યાન તે કીધું, ગયા દોષો યથા નિર્મલ,
 યથા મર્વણ છપકારી, મને હો વીરનુ ચરણ ૭
 ઘણા ઉપદેશ લીધા તે, અતુર્વિંધ સમને સ્થાપ્યો,
 તને મે-ઝાળખી લીધો, મને હો વીરનુ ચરણ ૮
 અનતાનહ લીધો તે, જીવન તારે વિચારું હું,
 'બુધ્યધિ' બાળ હું તારો, મને હો વીરનુ ચરણ ૯

(૨)

વીર જિનેશ્વર સાહિબ મેરા પાર ન લહું હું તેરા,
 મહેર કરી ટાલો મહારાજજી જન્મ-મરણના ફેરા
 હો જિનજી, અળ હું ચરણે આબ્યો ૧
 ગરબવાસ તણા હું ખ મોળા, ઉષે મસ્તક રહ્યો,
 મંગમૂન માહિ લપગણો, એહવા હું ખ મે સહિયા હો ૨
 નરક નિગોઠમા ઉપન્યો ને ચવીયો, સૂક્ષ્મ બાંર થઇયો,
 બહેચાણો મુર્ખના અગ્રબાગે, માનતિહા કિહા રહીગો હો ૩
 નરક તણી વેદના અતિ ઉલગી, મહી તે જીવે બહુ,
 પરમાધામીને વશ પડીયો, તે જામો તમે સહુ હો ૪
 તિર્યંચ તણા જીવ કીધા ઘણેરા, વિવેક નહિ ય લગાર,
 નિશિ-દિનનો વ્યવહાર ન જાણ્યો, કેમ ઉતરાયે પાર હો ૫

દેવ ગણી નિનિ પુણ્યે દુ પામ્યો વિવરનમા સીને;
 મન પન્નજ્ઞાન દેવ નિનિ જ્ઞાના, તાન નન આ કલેનો ૬
 નનુય જ્ઞાને ધર્મ તામચી, પામ્યો છુ જલુ પુણ્યે,
 નામ દેવ માદિ જલુ જાનીયો ન દની મમતા જુદિ હો ૭
 એક કથન ને જીનુ કામિની, તેહનુ મનકુ જામ્યુ,
 તેહના જામ લેવાને દુ નૂને કેમ કરી વિનયમને સાધુ ૮
 મનની દા. પ્રીધી જનિ જમી, દુ નુ કોક જડ લેવા,
 કલિ કલિ કલપમે જન્મ જુમાયો, પુનરપિ પુનરપિ તેહલે ૯
 ચાર નિનિ માદિ ગવડીયો તેઓ ન સિધ્યા કાજ
 જપજ કહે તારો નેવકને જાદ્યમયાની લજ હો ૧૦

પરમાત્મા આવનો

જિજ્ઞુસા પ્યાગ મુજિદા પ્યારા દેખો રે જિજ્ઞુસા ભગવાન,
 દેખો રે જિજ્ઞુસા પ્યારા ॥

મુદર રૂપ નવરૂપ જિનજે નવરૂપ બિરાજે,
 જગનાથક ભગવાન દેખોરે ॥ ૧ ॥

દ ન ત્રય નિરખ્યો જિનજીકો નિરખ્યો જિનજીકો,
 દાયક ચતુર મુખજી દેખોરે ॥ ૨ ॥

શોક સતાપ મિટયો અજ મેરો, મિન્યો અજ મેરો,
 પાયો અવિચલ ભાલ દેખોરે ॥ ૩ ॥

સફલ ભઈ મેરી આતુકી ઘડીયા, આતુકી ઘડીયા,
 સફલ ભયે નેનુ-માલુ દેખોરે

દરિસણુ દેખ મિટચો દુખ મેરો, મિટચો દુખ મેરો,

આનંદવન અવત - દેખોરો ॥ ૫ ॥

(૨)

તું પ્રભુ મેરા મૈ પ્રભુ તેરા, ખામી ખિજમત ગારી દે,
પ્રીત બની અબ જિનણ તોશુ, જેને મીતને વારિ દે ૧
ભોર ભયો ને સમકિત રવિ ઉગ્યો, મીટ ગમચણી અટારી દે,
મિથ્યા તામસ દૂર થયુ સવિ બિકસે પકજ વારિ દે ૨
દ્વાર તુમારે આય ખડા હૈ, સેવા કરે નરનારી દે,
દરિસણુ હીજે દેવદાસનક, બહિં તુમ બલિહારી દે ૩
પરઉપગારી જગહિતકારી હાન અભય દાતારી દે,
મહેર કરી પ્રભુ ! મોહે કીજે, ક્ષાયિક શુભ ભડારી દે ૪
નીડી અતિ મીઠી અમીરસ સમ, મૂરતિ તુમ બહુ ખ્યારી દે,
મદિ કહે કવિ રૂપવિભુષનો, ભવોભવ તુંહી આધારી દે ૫

(૩)

આજ મારા પ્રભુજી કાઈ સામુ ભુવોને,
સેવક કહીને બોલાવો દે,
એટલે હું મન ગમતુ પામ્યો,
ફડા બાળ મનાયો મેરા સાર્ધ દે આજ ૧
પતિત પાવન શરણાગત વતસવ,
એ જશ જગમાં આવો દે,

મને મના યા વિષુ નવિ મૂકું
 એહિ જ માહડે દાવો મોરા સ્વામી રે, આજ૦ ૨
 કબજે આ-યા સ્વામી હોને નાહિ છોડું,
 જિહા લગે તુમ મમ થાઉં રે,
 જો તુમ ધ્યાન વિતા શિવ લહીએ,
 એહિ જ દાવ બનાવો મોરા સ્વામી રે, આજ૦ ૩
 મહા-ગોપને મહા નિર્ધામડ,
 એવા એવા બિરૂદ ધારો રે,
 તો શુ આશિષને ઉદ્ધરતા
 ધણુ ધણુ શુ કહેવરાવો મોરા સ્વામી રે આજ૦ ૪
 જ્ઞાનનિમગ્ન શુકનો નિધિ મહિમા,
 મગજ એહિ વધાવો રે,
 અવગ અબેદ પછે અવવળી,
 અદોનિશ એહિ દિવ ધ્યાવું મોરા સાધ રે આજ૦ ૫

(૪)

જગજીવન પ્રણુ માગ અગોલડા યાના લીધા હો રાજ,
 તમે અમારા અમે તમાગ, વામ નિગોદમા રહેતા ૧
 કાવ અનતો નેહી પ્યારા કદિય ન અતર કરતા,
 ખાદર સ્થાવરમા બેહુ આપણુ, કાલ અમખ્ય નિગમતા ૨
 વિકલે દ્રવ્યમા કાલ મખ્યાતો વિસર્યા નવિ વિસરતા,
 નરક સ્થાને રહ્યા બહુ સાથે, તિહા પણુ બેહુ દુખ સહેતા ૩

પન્નાધામી સન્મુખ આપણ, ટગ ટગ નજરે જોતા,
 દેવના ભવમા એક વિમાને, દેવના મુખ અનુભવતા ૪
 એકવ પાખે દેવ શય્યામા, થેઈ થેઈ નાનક સુખતા,
 તિહા પણ તમે અમે બેહુ સાથે જિન-જનમહોત્સવ કરતા ૫
 તિય અગતિમા મુખ-દુખ અનુભવતા, તિહા પણ સગજ રહેતા,
 એક દિન અમવસરણુમા આપણ જિનગુણ અમૃત પીતા ૬
 એક દિન તમે અમે આથે, વેલડીએ વળગીને ફરતા
 એક દિન બાળ પાનુમા આપણ, ગેડી-કંઠે નિત્ય રમતા એમ ૭
 તમે અમે બેઠી નિત્ય સ્વરૂપી એવાં કથા નિત્ય કરતા,
 એક કુળ-ગોત્ર એક ઠેકાણે એક જ યોજીમા જમતા અમે ૮
 એક દિન હું ઠાકર તમે ચાકર સેવા માહરી કરતા,
 આજ તો આપ થયા જગ ઠાકર મિદ્ધિ-વધુના પનોતા અમે ૯
 હાલ અનતનો અનેક નિમાડી, કાજ દીવા મનગમતા
 હમે અતર કિમ કીધુ નબુલ ? ઓ-રાજ જડ પહોંચ્યા અમે ૧૦
 દીપ-વિય કવિગજ પ્રબુલ જમતા-બુ જગનેતા
 નિજ નવકને જશપ. ફીજે, અનતગુણે ગુણવત અમે ૧૧

શ્રી મીમંસામ્નામિનુ સ્તવન

(૩ - બી દોનરી માટે એ ગય)

ન્વામિ શ્રી મહાવિદેહ મેનમા શુદ્ધ રાજે તીથ કર વિથ,
નને નનુ ગિથ, કાગળ લખુ કોડથી ૧

ન્વામિ ! ન્યન્ય તીથ કર વિથઈં C કુદા એન્નો નિતો-
તેલમા નમિ દે કાગળ લખુ કોડથી ૨

વામિ ! બાનુ મુળે કરી મુખ ઝે, અજે લક્ષણ એક જાત
ઉપર અક ના, કાગળ લખુ કોડથી ૩

સ્વામિ ! નાત્રિથ ત્રિથિથ શોભના, વાળી પાત્રિથ વચન વન
ગુણે લખી માગ, કાગળ લખુ કોડથી ૪

સ્વામિ ! ગવનની સમ પાત્રતા નજુ લોક તળા પ્રતિપાદ,
ઝે રીન થાગ માગ લખુ કોડથી ૫

સ્વામિ ! માથ મુકોમવ શોભની, શોભે ગુણે નાવન વાન,
ઝે હું પ્રધામ, માગ લખુ કોડથી ૬

સ્વામિ ! ગુણ નનતા છ તાદન, એક જિને મળા નવિ જાય,
લખ્યા ન તખાય, કાગળ લખુ કોડથી ૭

જ નમેદથી લખિતમ જલુજે, તુમ દગિ તુ મુકુદ દામ
રાખુ તુમ આશ, કાગળ લખુ કોડથી ૮

મે તો પૂર્વ થાય કયા ઘરા, લેખી આપ દરિસણ રહ્યા,
પરેતુ ન ન્યૂ, માગ લખુ કોડથી ૯

માટે મન મદે અતિધણા, આપ વિના કદા કરમ જાય,
જ નતર મ માથ માગ લખુ કોડથી ૧૦...

આડા પહોડ પર્વતને ડુગગ, તેથી નજર નાખી નવિ જાય,
દર્શન કેમ થાય ? કાગળ લખુ કોડથી ૧૧

સ્વામિ ! કાગળ પણ પહોચે નહિ, નહિ પહોચે મદરો સાહી,
હું તો રહું આહી કાગળ લખુ કોડથી ૧૨

સ્વામિ ! કેવળ જ્ઞાને કઠી દેખજો, માણ આત્મા તણા આધાર
ઉતારો ભવ પાર કાગળ લખુ કોડથી ૧૩

ઓણુ અધિકુ ને વિપરીત જે લખ્યુ, માફ કરજો જરૂર જિનરાજ
લાગુ તુમ પાય, કાગળ લખુ કોડથી ૧૪

સવત અદાર ત્રેપનની શાલમા, હરખે હડં વિજય ગુણ ગાય
ત્રેમ પશુનુ પાય, કાગળ લખુ કોડથી ૧૫

સજાઓ

શ્રી અરિહતપદની સજાઓ

વારી જાઉ શ્રી અરિહતની જોડના ગુણ છે જાગ, મોહન૦
પ્રાતિહારજ આઠ છે, મૂલ અતિદાય છે ચાર મોહન૦ ૧

વૃદ્ધ અગોઠ સુરકુમુમની, વૃદ્ધિ દિ મધ્વનિ વાણ, મોહન૦
આમજ સિહામન દુકુલી લામજલ છત વખાણ મોહન૦ ૨

પૂજા અતિદાય છે ભવો, ત્રિભુવન જનને માન્ય મોહન૦
વચનાતિશય જોજનગામી, સમજે બની અમમાન મોહન૦ ૩

જ્ઞાનાનિગય અનુત્તર તણા, શમય ડેવલહાર, મોહન૦
લાકાલોક પ્રજાશતા કેવળજ્ઞાન બહાર મોહન૦ ૪

નાગાઠિ અતર રિયુ, તેહનો દીધો અત, મોહન૦
જેના વિચરે જગદીશ્વર, તિહા માતે ઇતિ સમત મોહન૦ ૫

એકવા અપાપાગમનો, અતિથય અનિ અદ્ભૂત, મોહન૦
 અહર્નિશ મેવા માગતા, ડોડી નમે મુર હુત મોહન૦
 માર્ગે શ્રી અવિહતનો, આદરીએ ગુણ મેહ, મોહન૦
 નાન નિમેષે વાદીએ, આનવિમળ ગુણ મેહ મોહન૦ ૭

શ્રી સિદ્ધપદની સંજ્ઞાય

નમો સિદ્ધાણુ બીજે પદે ૩ લાલ જેહના ગુણ છે આઠ દુવાગી લાલ
 ગુકવ ધ્યાન અનવે ઠરીર લાલ બાળ્યા કર્મ દુષાર ૩ હુ વારી૦
 જ્ઞાનાવરણી ક્ષયે લહુ ૩ લાલ, કેવળજ્ઞાન અનત, હુ વારી૦
 અર્થનાવરણી ક્ષયથી થયા રે લાલ, કેવલચેતન ઠરત રે હુ વારી૦
 અમય ગુપ્ત નહજ્યા ર લાલ પેદનીય કર્મનો નાશ હુ વારી૦
 મોહનીય ક્ષયે નિમલુ રે લાલ ક્ષાયિત મમકિન વાસ ૩ હુ વારી૦
 અમય સ્થિતિ ગુણ ઉપન્યો રે લાલ આયુકર્મ અભાવ ૩, હુ વારી૦
 નામકર્મ ક્ષયે નિપન્યો રે લાલ, ઉપાદિક ગતિભાવ ૩ હુ વારી૦
 અગુરુલધુ ગુણ ઉપન્યો ર લાલ, ન રહ્યાં કોઈ વિભાવ ર, હુ વારી૦
 ગોત્રકર્મના નાશથી રે લાલ, નિજ પ્રજાજાજન ભાવ ૩ હુ વારી૦
 અનતરીય આતમતલ રે લાલ, પ્રગટ્યો અતરાય નાગ ર હુ વારી૦
 આઠે કર્મ નાગી જયા રે લાલ, અનત અક્ષય ગુણ વાન ર હુ વારી૦
 ભે પતંગ ઉપચારથી રે લાલ, અનત પપ્પ બેદ ર, હુ વારી૦
 નિશ્ચયથી વીતરાગના ૩ લાલ, કીરણુ કર્મ ઉગે ૩ હુ વારી૦
 જ્ઞાનવિમલની જ્યોતિમા રે લાલ ભાસિત લોકાવાક ૩, હુ વારી૦
 તેહના ધ્યાન થકી થયે ર લાલ, મુખીયા સકળ લોક રે હુ વારી૦
 નમો સિદ્ધાણુ બીજે પદે ર

શ્રી આચાર્યપદની મજાઝાય

આચારી આચાર્યનોજી, ત્રિજે પદે ધરો ધ્યાન,
ગુણ ઉપદેશ પ્રગટતાજી, કહ્યા અરિહત સર્માન
સૂરીશ્વર ! નમતા ગિવમુળ થાય
સવલવના પાતિક જાય મૂડીશ્વર નમતા ૧

પચાચાર પનાવતાજી, આપણ તે પાલત,
હનિશ હનિગી ગુણેજી, અલકૃત તતુ વિન્નત. સૂરી ૨

દર્શન જ્ઞાન ચારિત્રનાજી, જોડેઠ આઠ આચાર,
બારહ તપ આચારનાજી, હમ છત્રિન ઉદાર મૂડી ૩

પડિપાઠિક ચંદ્ર અડેજી વળી દ્વન્નવિધ યતિ ધમ,
બારહ બાવના બાવતાજી જો છત્રિન મમં મૂડી ૪

પચેન્દ્રિય જમે વિંચયથીજી, ધારે નવવિધ વ્રજા
પચ મહામત પોષતાજી પચાચાર સમર્થ મૂડી ૫

સમિતિ શુભિ શુદ્ધિ ધરીજી, દાવે ચાર કપાય,
જો છત્રિગી આદરેજી ધન્ય ધન્ય તેહની માય મૂડી ૬

અપ્રમત્તે અર્થ બાખતાજી, ગળી ન પાને આર,
હનિશ ચંદ્ર વિનયાદિડેજી, હમ છત્રિન પાઠ સૂરી ૭

ગણધર ઉપમા દીજીએજી, શુભપ્રધાન વ્રજાય
બાવ ચારિત્રી તેહવાજી, તિહા જિન માર્ગ કરાય સૂરી ૮

જ્ઞાનવિમળ શુભ રાજતાજી, ગાજ ચાગ્રન મારે,
તે વાદી નિર્મળ કરોજી, બોધ બીજ ઉન્નહો સૂરી ૯

શ્રી ઉપાધ્યાયજીની મન્ત્રાચ

આથે પદ ઉપજાવતુ, ગુણુવતનુ ધરે ધ્યાન રે,
યુવજ સમ તે કદા, પદ મૂરિને સમાન રે ૧

જે મૂરિ સમાન આખ્યાન કરે, પલ ન ધરે અભિમાન રે,
વગી મૂત અર્થનો પાઠ દીએ, ભવિષ્યવને સાવધાન રે ૨

અગ અન્યાર અદિ પૂર્વ જે, વળી ભણે બજાવે જેહ રે,
ગુણ પચવિગ અગ કર્યા, દષ્ટિવાદ અથના ગેહ રે ૩

બહુ મેહે અર્થ અભ્યાને સદા, મન ધરતાં ધર્મધ્યાન રે,
એ ગદ્ય નિઝિત પ્રવર્તક દીએ સ્થવિરને બહુમાન રે ૪

અથવા અગ અન્યાર જે વગી, તેહના બાર ઉપાગ રે,
ચરણ ક લુની નિનરી, જે ધાર આપણ અગ રે ૫

વગી ધાર આપણે અગ પચાગી, નમ ને ગુહ વાણ રે
નય નમ બગ પ્રમાણ વિચારને, દાખતા નિન આણ રે ૬

નય પ્રગ દિતકારીયા, રત્નાધિક ગુનિ દિતકાર રે,
પણુ અવગાર પ્રકેપતા કહે, દશ સમાચારી આચાર રે ૭

ઇન્દ્રિય પચધો વિષય વિકારને, વારતા ગુણુ ગેહ રે,
શ્રી નિનશ મન ધર્મ પુરા, નિરપહંગા ગુચિ દેહ રે ૮

પચવિગી પચવિગ ગુણુ તણી, જે ભાષે પ્રવચન માહે રે,
સુકનાદગ શુક્તિની પદે દીપે જગ અગ ઉછાહે રે ૯

જમ દીપે અતિ ઉછાહે અધિક ગુણે જીવથી એકતાન રે,
એહવા વાચકનુ ઉપમાન કિમ કરું, તેહથી ગુણ ધ્યાન રે ૧૦

શ્રી સાંપ્રપદની સંજ્ઞા

તે મુનિને કહી વદન લાગે, જે વટકાય વ્રત રાખે કે,
ઇન્દ્રિય પણ દમે વિવેચપણથી, વગી શાત સુધારમ ગાખે કે
તે મુનિ ૧

લોભ તણા નિગ્રહને કરતા, વગી પડિલેલણાદિક કિંઝીયા કે
નિરાશ સ યતનાએ બહુ પઢી, વગી કરણશુદ્ધિ ગુણ દરિયા કે
તે મુનિ ૨

અહનિશ સયમ યોગ શુ સુકતા, દુર્ધર પરિપક્વ નહતા કે,
મન વગ કાય કુશળતા યોગે, વરતાવે ગુણ અનુસરતા કે
તે મુનિ ૩

છટે નિજ તનુ ધર્મને કામે, ઉપમર્ગાદિક આગે કે,
સત્તાવિશ ગુણે કરી શોધે સૂનાઆરને ભાવે કે
તે મુનિ ૪

જ્ઞાન દર્શન ચારિત્ર તણા જે, ત્રિકગ્ણ ભેગ આચાર કે,
અગે કહે નિરપૃહતા શુદ્ધિ, એ સત્તાવિશ ગુણ માગ કે
તે મુનિ ૫

અરિહંત ભકિત સદા હિપદેશે, વાચક નુરિના સહાય કે,
મુનિ વિણ સર્વ ક્રિયા નવિ સૂઝે, તીર્થ મકલ મુખાથી કે
તે મુનિ ૬

પદ પાચમે કૃતી પરે વ્યાવે પચમી જતિ માધા કે,
સુખી કરજો શાસન નાયક, જ્ઞાનવિભવ ગુણ વાધા કે
તે મુનિને કહી વદના ૭

શ્રી દાન ગીયણ તપ અને ભાવનુ ચોઢાળીયુ

દોહડા

પ્રથમ ત્રિનેશ્વર પાવ નમી, પામી મુગુડુ પ્રસાદ,
દાન ગીયણ તપ ભાવના, બોલીશ હું મવાદ ૧

ધીર ત્રિલુપ્ત મમોમર્થો રાજગૃહી ઉદ્યાન,
મમવસરજુ દેવે રમ્યુ, બેઠા શ્રી વર્ધમાન ૨

મેઠી બાવે પરપદા મુલવા જિનવર વાણ,
દાન કહે પ્રભુ ! હું વડો, મુજને પ્રથમ વખાણ ૩

નાભાળને મહુ કો તુમે, ટુણ છે મુજ મમાન,
અરિહંતા દોશ અવમરે આપે પહેલુ દાન ૪

પ્રથમ પહેલ દાતારનો, લીએ મહુ કોઈ નામ,
દાંધાના દેવલ ચડે, મીઝે વાદિત કામ ૫

તીર્થ કરને પારણે, કુણ કરે મુજ હોડ,
પૃષ્ઠિ કંક સોવન તણી, માડી બાગ્ડ કોડ ૬

હું જ ! લધળો વશ કરે મુજ મોટી છે વાત,
કુણ ટુણ દાન થકી તર્થા, તે સુણને અવદાત ૭

દાણ ૧

ધ ય સાર્યવાહ માધુને, દોધુ ધૂનનુ દાન, લલનાં
તીર્થ કરપદ મે દોધો તિલ્લે મુજ અભિમાન લલનાં ૧

દાન કહે જગ હું વડો, મુજ સરીખો નહી કોય, લલનાં
અદિ સમૃદ્ધિ મુખ સપરે, દાને દોલન હોય લલનાં દાં ૨

મુમુખ નામે ગાયાપતિ પડિલાબ્યા અણુમાર, લવનાં
 કુમાર મુખાહુ મુખ લહે તે તે મુજ ળગાર લલનાં ૬૦ ૩
 પાચગે મુનિને પારણ દેતો વહોગી આળ, લલનાં
 ભરત થયો ચક્રવર્તી ભવા, તે પણ મુજ ફળ જાળ લલનાં ૬૧ ૪
 માસ ખમણુને પારણે, પડિલાબ્યા નિષિગય, લલનાં
 ચાલિભદ્ર મુખ ભોગવે, દાન તણો મુપમાય લલનાં ૬૨ ૫
 આખ્યા અડદ તણા બાકુગ, ઉત્તમ પાત્ર વિગેય, લલનાં
 મુળદેવ રાજા થયો, દાન તણા ફળ દેખ લલનાં ૬૩ ૬
 પ્રથમ જિનેશ્વર પારણે, શ્રી શ્રેયામકુમાર, લલનાં
 શેરડી રમ વહોરાવીયો પાર્યો ભવનો પાર લલનાં ૬૪ ૭
 અદનખાળા બાકુગા, પડિલાબ્યા મહાવીર લલનાં
 પચદિવ્ય પ્રગટ થયાં, મુજ ફળ ચરીર, લલનાં ૬૫ ૮
 પૂર્વભવ પારેવહુ, શરણે ગમ્યુ મુજ લલનાં
 તીર્થ ઠર ચક્રો પછે પ્રગટ્યો મુખ્ય પડુર, લલનાં ૬૬ ૯
 ગજ ભવે મમલો રાખીયો, કન્યા કીધી સાર, લલનાં
 શ્રેણીકને ધરે અવતર્યો, અગજ મેઘકુમાર લલનાં ૬૭ ૧૦
 મિ અનેં મે ઉદ્ધર્યા, કહેતા નાવે પાર લલનાં
 સમયમુદર પ્રભુ વીરજી, પહેલો મુજ અધિજાર લલનાં ૬૮ ૧૧

દાણા

શીયળ કહે મુણ દાન તું, કીશુ કરે અહંકાર;
 આડબર આં પહોર, યાચકશુ વ્યવહાર ૧

અતરાય વળી તાહરે ભોગ કર્મ સમારા
 નિનવર કર નિચો કંઠે તુમને પાત્રો પિહાર ૨
 ગર્વ મ કર દે દાન તું, મુજ પૂઠે મહુ કોય,
 ચાડર આવે આગળે, તો તું રાજ્ય હોય । ૩
 જિનમદિઁ જોના તાહ નવુ નિપાવે કોય,
 નાવન કાઠી દાન દે શીરગ નમો નહિ કામ ૪
 શીયજે સુઠ નરિ ટળે શીરજે મુજસ મૌમાગ,
 શીયજે મુર માનિધ્ય કરે, શીયજે વટો વરાન્ય ૫
 શીરજે નર્મ ન આજડે, શીયજે શીતગ આગા
 શીયજે અરિ કંઠી કેશરી જન જાયે મહુ બાગ ૬
 જન્મ મરણના દુખ થકી મે છોડાના અનેકા
 નામ કહું હરે તેહના સાલવને સુવિરેક ૭

ગાથ ૨

(પાસ નિશ્ચય જુદારીએ-એ રેથી)

ગીયગ કહે જગ હું વટો મુજ વાત મુજો અતિ મીઠી રે
 લાલચ લાગે લોકને, મે દાન તણી વાત દીડી રે ગી० ૧
 કવલ કારણ જગ જાણીએ વળી વિરતિ નહી પલ્લ કોઈ રે,
 તે નાગદ મે મિત્ર થો મુજ જુરો એ અધિકાર્ય રે ગી ૨
 જાહે પહેર્યા બેરખા, રાખ રાજ્યએ દૂરણ દીધો રે,
 કાપ્યા હાથ કવાવતી, પલ્લ મે નવપત્રવ કાધો રે ગી० ૩
 રાવણ ધર સીતા રહી, રામચંદ્ર ધર આણી રે,
 મીના કવક ઉતારીયો, મે પાવક કાધો પાણી રે રી० ૪

વાપા બાર ઉઘાડીયા, વળી ચાલણાયે કાઢયા નીરો રે,
 નતી મુબદ્દા જસ થયો તો મે તમ કોધી બીરો રે ગી. ૫
 રાજા મારણ માડીયો, રાણા અભયાએ દૂપણ દાખ્યો રે,
 શૂળી મિહાસન મે કીધુ, મે શેઠ મુદ્દગન નાખ્યો રે શી. ૬
 મીનનજાણ મત્રીસરે આવના અન્દિલ થયા રે,
 નિહા પણ સાનિય મે કરી, વળી ધમંકાજ આરબ્યા રે શી. ૭
 પરણ વીર પ્રગટ કીયા, મે અટ્ટોતાર મો વાર રે,
 પાડવ નારી ક્રોધી, મે રાખી તામ ઉફાર રે ગી. ૮
 પ્રાણી અદનખાવિકા વળી ગીયગવતી હમયન્તી રે,
 ચેડાનો તાતે મુતા, રાણમતી નુંજ કુતી રે ગી. ૯
 ઇત્યાદિક મે ઉધર્યા, નરનારી વરા વૃદ્ધો રે,
 સમયમુદર પ્રભુ વીરણ, પહેલા મુજ આપ્ત હો રે. ગી. ૧૦

દાહી

તપ જોનુ નાનકો કરી, દાને તું અવહીવ,
 પણ મુજ આમળ તું કીમો ? માભળ રે ત ગી. ૧
 મરના જોજન મે તજ્યા, ન ગમે મીઠા નાં,
 દેહ તણો મોભા તણ, તુજ મે કીર્યો સવાદ ? ૨
 નારી ધકી ડસ્તો રહે, કાયર કીર્યો વખાણ ?
 ફૂંકપ બુ કેમી જિમ તિમ રાખે પ્રાણ ૩
 કા નિના તુજ આફરે, છાંડે મહુ મમાન
 આપ એ તુ ભાજતા, બીજા ભાજે ચાર ૪
 કમ નિકાવિત તાડવુ, ભાણુ ભવ ભડલીમ,
 અરિહત મુજને આદરે, વરન છમામી મીમ. ૫

૩૧૩ નવીશ્વર પર્વતે મુજ લાધે મુનિ જાય,
 જોત્ય જુઓ શાશ્વતા જ્ઞાન અંગે ન માય ૬
 મોઝે નેયણ લાખનો, લધુ કુચુ આકાર,
 હય ગય થ પાય તણા, એ કરે અભગાર ૭
 મુજ કર જો ઉપગમે, કુદાદિકનો દોગ,
 લાંબ અકાવિશ ઉપજ ઉત્તમ તપ ત્રયોગ ૮
 જો મે તાર્યાં ત કદ મુજને મન ઉવાસ,
 અમરકાર વિત પામગા દેને મુજને આપાશ ૯

ગા ૩

(નમ્મદની એ દેશ)

પ્રજાશ અનિ પાપીયા જન્યા કીર્ધી ચાર હો, મુદર૦
 ત મે તિજુ ભવ હિદયો મકયો મેક્ષ મોઝારહો મુદર૦ ૧
 તપ મરીપુ જગ જાનહિ તપ ર હમનુ જુ હો મુદર૦
 તપ જુ અર્પાત ગેખાનુ તપ નાહિ નાન કા કુ હો મુદર૦ ત૦
 માત માહસ નિજ માનતા કરતા પાપ અધાર હો, મુદર૦
 અર્જુનમાર્ધી મ ઉદયો, હયા કર્મ કલાર હો, મુ ૦ ત૦ ૩
 નદિપેહને મે કીયા, આવદનબ વમુદેવ હો, મુદર૦
 બહાને નમ અતરરી, મુ મ બાગવે તિવમવ ૧૧ મુદર૦ ૪
 એ કુરત કલા ઘણા જરિડગી જાન હો મુ ૦
 મુ ન મો નેવા કુ, ન મ કીરી જ્ઞાન હો મુ ૦ ત૦ ૫
 વિપ્લવકુમાર લાંબા કીયા લાખ જાનના રૂપ હો મુ ૧૦
 મો સઘ કરે કારખ એ મુજ શક્તિ અનુપ હો મુ ૦ ત૦ ૬

અપ્રાપ્ત ગૌતમ ચઢ્યા વાઘા જિન ચોવિન હો, મુદર૦
 તાપન પણ પ્રતિજ્ઞા, તિલો મુજ અધિક જગીશ હો મુદર૦ ૭
 ચૌદ સહસ્ર અણગારમે, ડાં પત્તો અણગાર હો, મુદર૦
 વીરજિભદ્ર વખાળીયો, એ પણ મુજ અધિકાર હો મુદર૦ ૮
 કૃષ્ણ નરેશર આગળે, દુહરકારક દવ હો, મુદર૦
 હલ્લ મેમિ પ્રગમીયો, મુજ મહિમા મવિ તેલ હો મુદર૦ ૯
 નદિપેણ વહોતળ ગયો, ગણિકા કીધી હાત્ય હો, મુદર૦
 વૃદ્ધિ કીધી સોવનતણી, મે તસ પૂરી આગ હો મુદર૦ ૧૦
 ઇમ બલભદ્ર પ્રમુખ બહુ, તાર્યા તપસ્વી છવ હો મુદર૦
 સમયમુદર પ્રભુ વીરછ, પહેલો મુજ પ્રતાવ હો મુદર૦ ૧૧

હોદ્દા

ભાવ કહે તપ તું કીશ્યુ ? છેડયો કરે કપાય,
 પૂર્વ કોટી તપ જે તપે, કાળમે ખેડ થાય ૧
 ખમક આચાર્ય પ્રત્યે, તે બાહ્યો સવિ દેશ,
 અશુભ નિયાલુ તું કરે ક્ષમા નહિ લવવેશ ૨
 દ્વંપાયન કપિ દુહ થો, સાળ પ્રફુલ્લે તાલી,
 તે તપ કોષે કરી તિલા દીધી દારિકા દાલી ૩
 દાન શીયત તપ માળજો મ કરો અઠ ગુમાન,
 લોક મહુકો માખ દે, ધર્મે ભાવ પ્રધાન ૪
 આપ નપુસક છો ત્રણે, ઘ વ્યાકરણ તે સાખ,
 કામ મરે નહિ કોઈનું, ભાવ બણે મુજ પળ ૫

રમ વિણ કનક ન નિપજે, જલ વિણ નહિ તરુ પૃથ્વીઃ
 જનવતી રન નહિ લવણ રિના, નિમ મુજ વિણ નહિ સિદ્ધિ ૬
 મન યન મણિ ઔરધિ, દેવ ધર્મ ગુણુ એવ,
 ભાવ રિના તે નવિ રૂના, ભાવ રૂતે નિત્યમેવ, ૭
 દાન શીયન તપ જે તુમે નિજ નિજ કઠા વૃત્તાન્ત,
 તિજા જે ભાવ નવિ હોત તે કોઈ મિદ્ધિ નવિ હું ત ૮
 ભાવ કહે મે એકલે, તાર્યા બહુ નરનાર,
 ભાવધાન થઈ નાભજો તે હું કહું નિરધાર ૯

છાં ૪

(૬૫૦ હાલે અતિ ઉત્તમ રે-એ રેલી)

કાનનમે કાઉ ન ન હ્યારે, મનસથડ સચિરાય
 તે મે દ્રિધા કવલી રે, તલસણુ રમં ખપાય ૧
 નોભાગી મુકર ભાવ બટો સસાર એ તો બીજો મુજ પરિવાર,
 જાતાદિક વિણ એકલો રે, પહોચાડુ ભવધાર સો ૨
 નશ ઉતર નદી ખેલતો રે, ઇંતાચી પુન અપાર,
 જવવજાની મે કાચો રે પ્રતિજોધ્યો પરિવાર સો ૩
 બૂખ તૂષા ખમી અતિ ઘણી રે, કરતો ફૂર આહાર,
 કેવલ મહિમા મુર કરે રે, ફરગડુ અણગાર સો ૪
 લાભથી લોભ વધે ઘણો ૨ આખ્યો મન વૈરાગ્ય,
 કપિવ થયો તે મુનિ કેવલી ૨, તે મુજને સૌભાગ્ય સો ૫
 અર્થિકામુત રૂઝનો ઘણી રે, ફીજુજ ઘા વની જાણ,
 કાધો અતગડ કેવલી રે ગગાજલ ગુણુ ખાણુ સો ૬

પત્તરસે તાપમ ભણી ૨ નીધી ગોતમે નીક,
 તત્કણ કીધા ઝરની રે, જો મુજ માની ગીય મોં ૭
 પાપી પાવક પીનીયા રે, જાંઘકસૂરિના શિષ્ય
 જન્મ મ ભથી છોડાવીયા રે, આપે મુજ આગિય મોં ૮
 વડનડ નિગિ ચાલતા રે, દીધા હડ પ્રહાર,
 નવ નીકિત થયો કેવલી ૯, તે શુર પછે તેણી વાર મોં ૯
 ધન ન્યમનડ સાધુને રે પડિલાવ્યો ઠવાન,
 મૃગયો ભાવના ભાવતા રે, પહોતો સ્વર્ગ આવામ મોં ૧૦
 નિજ અપરાધ ખમાવતી રે, મૂક્યો મનગી માન,
 મૃગાવતીને મે દીધો રે નિર્મલ કેવલ જ્ઞાન સોં ૧૧
 મજદેવી નજ ઉપર ૪ પેળા પુત્રની મહિ,
 મુજને મનમે ધર્યો રે, તત્કણ પામી મિદિ મોં ૧૨
 વીર વદલુ આવ્યો માળે ૭ વાળા અપન લુગા
 દહુર નામે દેવતા ર તેહ થયો મુજ નજ સોં ૧૩
 પ્રભુ પામ પૂજણ નિનરી ર દુર્ગલા નામે નાર,
 કાલધર્મ વિગમા કરી ર, પહોંચી સ્વર્ગ મોઝાર મોં ૧૪
 કાયાની શોભા કાન્થી ર, રૂપ કિર્યો અભિમાન,
 ભરત આગ્નિભુવનમાં રે પામ્યા કેવળજ્ઞાન મોં ૧૫
 અપાદાભૂતિ મ્લાનિયો ર પ્રગટ્યો ભરત સ્વરૂપ
 નાનક કરતા પામીયો ૯, કેવલજ્ઞાન અનુપ, ૧૦ ૧૬
 દાંપાદિન કાઉમળે રહ્યો રે, ગજમુકુમાલ મસાળ,
 રામીલ ગિર્ષ પ્રજ્વાલીયો રે, મિદિ ગયો મુલ જાણ સોં ૧૭

ગુણમાગર થયો ડેવલી ૭ નાભગી પૃથ્વીચંદ્ર,
 પોતે કવગ માનીયો રે, પેવા કર મુર ઇંદ્ર મોઠ ૧૮
 એમ અનેક મે ઉધર્યા રે, મ ના શિવપુર વામ,
 સમયમુદર પ્રનુ રીન્દ્ર ન, મુજને પ્રથમ પ્રમાણ મોઠ ૧૯
 દોહડા

ગીઠ કહે તુમે નાભગો જાન શીયગ તપ ભાવ,
 નિદા છ મનિપાપિણી, ધમ કમ પ્રભાવ ૧
 પગનિદા જના થકા, પાપે પીડ ભરાયા,
 રેલ રાજ વાપ ધણો, દુઃખનિ પ્રાણા ભાવ ૨
 નિદક નગિજો પાપીયા જૂરા કાઈ ન હીં
 વગી જગ સમો કહ્યો, નિદક માર્ગ અહીંક ૩
 આપ પ્રશ્નના આપણા, જના ઈન્દ્ર તરિન્દ્રા
 વધુના પામે લોકમા નામ નિજ ગુણ વૃદ્ધ ૪
 જા કહે નિમ કહે તુમે નિદાને અલકારા
 આપ આપણે કામે રહો, નુકા બલો નસાર ૫
 તા પાત્ર અધિકા ભાવ છ, એકાકા મુનમય,
 જાન શીયલ તપ નસ બલો બાર વિના અન્ધ થ ૬
 અજન આજો આજના અધિકા આલા રખ,
 રજનાઈ તજ કાલતા આપકા ભાવ વિશેષ ૭
 ભમવત સઠ બજન બલો જાન તરીખા નલન,
 આર કરી મુખ આપણા, અનુરિધ ધર્મ કહત ૮

પનારમે તાપમ ભલી કે દીધી ગૌતમે દીક્ષ
 તાક્ષણ દીધા કનની કે, જે મુજ માની ગ્રીષ્મ સો ૭
 પાપી પાવડ પીવીયા કે અધકસૂરિના ગિમ્ય
 જન્મ મરણથી છોડાવીયા કે, આપે મુજ આગિય સો ૮
 વદનન નિશિ ચાલતા કે, દીધા કડ પ્રકાર,
 નવ દીક્ષિત થયો કેવલી કે, તે શુર પછે તેણી વાર સો ૯
 ધન રચકાન્ક સાધુને કે પડિલાવ્યો ટવામ,
 મૃગ્યો ભાવના ભાવતા કે, પહોતો સ્વર્ગ આવામ સો ૧૦
 નિજ અપરાધ અમાવતી ન, મૂક્યો મનમી માન,
 મમાવતીને મે દીધા કે નિર્મલ કેવલ જ્ઞાન સો ૧૧
 મનદેવી જજ ઉપર કે પેખા પુત્રની નહિ,
 મુજને મનમે ધયો કે, તાક્ષણ પામી મિદિ સો ૧૨
 વીર વદન ગાંધો મારમે કે સામો અપન તુંગા
 દુર્દર નામે દેવતા કે તેહ ધયો મુજ મગ સો ૧૩
 મભુ પાય પૂજણ નિનરી કે, દુર્ગલા નામે નાર,
 કાવધમ વિચમા કરી કે, પહોતી સ્વર્ગ મોઝાર સો ૧૪
 કાયાની મોભા કારમી કે, રૂપ કિર્યો અભિમાન,
 ભરત આરિસાભુવનમા કે, પામ્યા કેવળજ્ઞાન સો ૧૫
 અપાદાભૂતિ જ્વાનિવો કે પ્રગટ્યો સરત સ્વરૂપ
 નાટક કરતા પામીયો કે કેવળજ્ઞાન અનુપ, સો ૧૬
 દાક્ષાદિન કાઉમર્ગે રહ્યો કે, જજસુકુમાલ મસાણ,
 પોમીલ શિર્ષ પ્રભવાનીયા કે, સિદ્ધિ ગયો શુભ જાણ સો ૧૭

ગુણમાનવ થયો કેવની કે નાભગી પૃથ્વીચક્ર,
 પોતે કથન પ્રાનીયો રે, નેવા કં મુનિદ્ર મોં ૧૮
 એમ મનેક મે ઉધર્મો રે, મુનિ શિવપુત્ર વાન,
 સમયમુદ્ધ પ્રમુ વીનુ ર, મુનિ પ્રથમ પ્રાણ મોં ૧૯
 દોહા

વીર કહે તુમે નાભગો જાન શીવજ તપ ભાવ
 નિજા છે મનિપાપિની, ધર્મ કમ પ્રસ્તાવ ૧
 પનિદા મતા થમ, પાપે પીઠ ભરાય,
 વેઠ રાઠ વાર્ષ ધર્મો, દુર્ગતિ પ્રાણા ભય ૨
 નિદ્રા મજો પાપીયો જુઓ કાઈ ન દી
 વગી વડાજ સમો કહ્યો, નિદ્રા મુર્ખા અગીક ૩
 આપ પ્રજામા આપણા, કન્ટા ઈન્દ્ર નરિન્દ્ર,
 વધુતા પામે લોકમા નારો નિજ ગુણ વૃદ્ધ ૪
 કે કહે નિમ કહે તુમે નિદાને અર્ધગાર,
 આપ આપણે કામે રહો, મુકા ભનો નસાર ૫
 તા પણ અધિકા ભાવ છે, એકામ મુનમથ,
 જાન શીવજ તપ નજ ભજા ભાવ રિના અકથ થ ૬
 અજન આખે આજના અધિકા આણા કેમ,
 રજનાઈ તજ કદતા આવજા ભાવ વિગેર ૭
 ભગવત જઈ ભજન ભણા, જાન સરીખા જાન,
 ચાર વરી મુખ આપણા, અતુર્કિવ ધર્મ કલ્પ ૮

(પ્રનોત્તર પૂછે પિતા રે-એ દેશી)

વીર જિનેશ્વર ઈમ ભણે કે બેડી પરપા ધાર,
ધર્મ કરો તુમે પ્રાણિયા રે, નિમ પામે ભવ પાર રે ૧

ધર્મ હુએ વરો, ધર્મના ચાર પ્રકાર રે બનિયલુ સાબજો,
ધર્મ મુક્તિ મુખકારો રે ધર્મ હુએ ધરો ॥ એ આકળી ॥

ધર્મ થકી ધન સંપન્ને રે, ધર્મથી શિવમુખ હોય,
ધર્મ થકી અવતિ ટણે રે ધર્મ સમે નાનકા રે ધૃ ૨

દુર્ગતિ પડતાં પ્રાણિયા રે, રાખે શ્રી જિન ધર્મ,
કુટુબ સહુકો કારમો રે, મત ભૂલો ભવભર્મ રે ધૃ ૩

ભવ ભૂકે મુખીયો થયો રે, વળી હોયો છેલ્લે જેહા,
તે જિનવરના ધર્મથી રે, મત કોઈ કરો મદેહ રે ધૃ ૪

સોલસે છાશઠમે સમે રે, સાગાનેર મોઝાર,
પદ્મપ્રભુ સુપસાહેવે રે એહ ભણ્યો અધિકાર ધૃ ૫

સોહમસ્વામી પરપરા રે, ખરતર ગચ્છ કુલચંદ
યુગપ્રધાન જગ પગરો રે, શ્રી જિનચંદ સૂરીન્દો રે ધૃ ૬

તામ શિષ્ય અતિ દીપતો રે, વિનયવત જશવત,
આચારજ બઢતી કના રે, શ્રી જિનમિહસૂરે મહન્નો રે ધૃ ૭

પ્રથમ શિષ્ય શ્રીપૂજ્યના રે, સકવચંદ તસ શિષ્ય,
સમયમુદર વાચકે ભણે રે, સદા મત મુજગીનો રે ધૃ ૮

દાન શીયળ તપ ભાવનો રે, સરમ રચ્યો મવાદ,
ભલતા ગણતા ભાવણુ રે, કદિ મમૃદિ મુપસાદો રે ધૃ ૯

ભાવનામાં ગાવાના સ્તવનો.

(પૂજામાં ગાવાની માથે ઘોનાય ૮)

૧

અવમર આવા નહિ મળે, તમે લાભ નાથા વડે મવ
 રાય રકે કે રકે ગય છે એ પાકની બાજુ
 વભવ ને વિવામ ધરીબર કળે મોન નાજુ
 મુકત કરવી કેશા સ્વાવા, ફરી ફરી આવા નહિ મળે અવ ૧
 તન ધન યૌવન જીવ, ગુડા જગના મો મગવી
 મમતા વધતા માયા પ્રતા ઢળા નાન બધી,
 મોહ માયા મુન્વાના સ્વાવા ફરી ફરીને આવા નહિ મળે ૨
 બવે જગતમાં મળે નામના ધર્મ વિના મો ખોટી,
 નિંદરટી ઉડતા આ જગનો, ચળા ધર્મ કાટી
 મગલ નામના કળા કરા સ્વાવા ફરીથી નહિ મળે

અવમર આવા નહિ મળે ૩

૨

આકોશે આવેથી વાદળી વરમી ચાલી જાય

યુવાની એ રીત વહી જાય

માથે વાગ મોતના રૂડા અમા ન રાખા જરાએ ગ્રકો
 નવજની પળ વહી ગઈ લકા મમ રથા નહિ કાર્તિ બકા
 ઉત્તમ પુષ્પા ગુલાબ ઢળ, એ રીત કરમાય યુવાની ૧
 નસાર ન જુડા કાટિ, તમા ચતુરા ગાને જાગે,
 મોધુ માનવ જીવન જાગે, ચિતા વિના જીવન મરે
 ઝોળે કળાએ ચદ્ર ખીલવા તે પળ જાખો યાય યુવાની ૨

ભાવી સુધરવા એક કહી સુક્તિ, વીર પ્રભુની કરીએ ભક્તિ,
 માવાપુરીમાં વીર ગયા સુક્તિ, દીવાળી ઉજવિએ મન સુક્તિ
 વીર ભકિતથી પુણ્ય વધેને, પાપો ભસ્મ થાય મુવાની ૦ ૩
 ૩

સમાર મુસાફીર ખાતુ છે, કોઈ સદા નથી રહેવાતુ છે,
 મૃત્યુ તો જવાતુ બહાનુ છે મનાર ૦ ૧
 છપ નવે' જગતમાં ચાલે, મુકામ કરે પોડી રાત્રી
 આ મત્ય કહી' નહિ છાતુ છે સસાર ૦ ૨
 કાઈ પહેલેથી કાઈ પાછળથી, કોઈ પાછળથી કોઈ આગળથી,
 પણ જરૂર જરૂર જવાતુ છે સસાર ૦ ૩
 કાઈ ખિસ્ત ૦ બાધી આવે છે, કોઈ ખિસ્તર બાધી નાવે છે,
 છેવટ આ વચ્ચે મહાતુ છે સસાર ૦ ૪
 ૪

દમ દમ નમ દીલડીના દમકારે કે
 મન માફે મોહુ મોહુ મોહુ રે
 તારી જ્યોતના ગમકારે કે મન માફે મોહુ ૦ દમ ૦ ૧
 તારી વાળીના તો પાન કરે, તો ભવમાગર હું રહેજે તરે,
 તારી ગળીરતાના ગમકારે કે, મન માફે મોહુ મોહુ
 મોહુ રે ૨
 તારા વ્યવક્રમજમા સ્પર્શ કરે,
 તો જનમ જનમના દુખડા હરે!
 તારી મુદ્રાના મલકારે કે
 મન માફે મોહુ મોહુ મોહુ રે, દમ ૦ ૩

તારા પ્રેમ લગે પૂજન હું કરે,
 ભય ચોક્ક નહિ લવવેશ કર,
 તારી આખવડીના અણસારે કે
 મન માત્ર મોહુ મોહુ મોહુ કે ૮મં ૪
 ૫

વિા ભરીને વિષધર સૂતા, ચડકોગીયા નામી,
 મહાભય કર એ મારનામા વિચરે મહાવીર ન્વામી
 જાશે મા પ્રભુ પથ વિકટ છે એર ભર્યો એક નામ નીકળ છે,
 હાથ જોડીને વિનરે વીરને, લોક બધા ભય પાની મહાં ૧
 આવી ગધે જ્યા માનવ ઠેરી, કંબ દીધા ત્યા ચઢને વેરી,
 હિંસા અને અહિંસા વચ્ચે લડાઈ ભીષણ જામી મહાં ૨
 દૂધ વહુ જ્યા પ્રભુને ચરણે, ચડકોગીયો આવ્યો શરણે,
 કઈક સમજ તુ કઈક સમજ, એમ કહે કહેણા આણી મહાં ૩
 વેશથી વેર શમે નહિ જગમાં પ્રેમથી પ્રેમ વધે જીવનમાં
 પ્રેમ ધમનિા પરિચય પામી, નામ રહ્યો શિર નામી મહાં ૪

૬

દાદાને દ્વાર જઈ આવ્યો હો જીવડા, દાદાને દ્વાર જઈ આવ્યો
 ચક્રુ જમા નાટી આવ્યો હો જીવડા દાદાને ૧
 જોઈ તવાટી જોઈ દરિયો, જોયો માનવનો મેળો,
 આગમ મદિરમાં જઈને હું તો દાદાની પૂજા કરી આ ચો દા ૨
 જોયા પગથીયાને લીધા વિસામણા, જોયો હિંગળાજનો હટો,
 હિંગળાજે દેવીને નમન કરીને, કંટે હાથ દઈ આવ્યો દાદા ૩

જોઈ નનપોગ, જોઈ વાઘલપોગ, જોઈ ચંકેસરી દેવી,
 નેમ ૧૨૫ની ચોરી જોઈને, દર્શનનો લાભ લઈ અ યા દાદા ૮૪
 માવી ભાગીપોગ આ યા જગધાની, આવ્યા જ તારણ પા
 નન કડીન પ નન થઈ હુ તો, બકિનનો ભાવ ધરી આળે
 ફા જીવડા નાનિ ૦ ૫

૭
 ધરી ધરી મેરા મન મલકે, દીવ હરખે કયુ હરખો
 આજ પ્રભુજીકી આગીમે, ચમક ચમક મન ચમ-
 આયા મે હુ દાર તુમારે મળ માયા કો છોડ ક
 તપના ચમક મનવા મલકે બકિતમે દિવ જોક કે,
 સફલ દુવા જીવન ઝલકે, દિવ હરખે આજ ૦ ૧

૧
 ને મરિર ભાવ પૂજનકી, ખ્યાલી વેકર આયા હુ
 દિલ દિલ આનક ખ્યાલા બરકે, બકિત માલા લાયા હુ

૨
 સુખ નીલે બુકિત ધરકે, દિલ હરખે આજ ૦ ૨
 ગાખાને કપ દેખા તેમ, નાચે મનકા મોર રો
 ન દ મેરા, ન હુ તેરા, પ્રાંતિ ચક્ર ચકોર કે
 સૂચશિશુક કર્મ તમે, દિલ હરખે કયુ હરખે આજ ૦ ૩

૬
 ભવમાનરમા ભગવા ભમના આ ચો ધુ જિનવરીયા,
 દર્શનના કાઠ કાઠે બરો હુ આ ચો ૧૩ જિનવરીયા
 સ્વાચ્યની દનિવામા આજે, સુખહુ તાર્ક જોયુ કે,
 દાવાનલ નીરખી નીરખીને હંયુ માડ રાયુ રે

અતરકરી ખ્યાસ જુઝાવો વિનવુ છુ જિનવરીયા ભવ ૦ ૧

મમ ક્રોધ માયાના ઝોલે, જીવન મારુ ડોલે કે,
ગરામા બાન બૂઝીને, માયાવી ચકટોલે કે

મરે કઝીને પાર ઉતારો, આધાર તું જિનવરીયા બલ ૨
લાવ ભક્તિ રસ પુર્યો કરા, રસ યોગે લગ આવું રે
દયાભાસિ હીરા ભરીને, ભક્તિ જીતે ગાઉ ૨

નૃર્મશિષ્યની આશ પૂરાયો, પાયે પડુ જિનવરીયા બલ ૩

૬

પ્રભુજી ધરયો ન દિલમા ઝીન, ધરયો ન દિલમા ઝીન,
તું દાયક ને હું માણુ છું, માગણી તો માગીન,
હઠીવો થઈને હઠ માંડીશ પ્રભુજી ધરયો ૧

આજ કાલ કરી લલચાયો દીધુ ન કાયથી દાન,
કરી ફરી ફેરા ફરીને થાક્યોય તોયે ન આપ્યુ ધ્યાન,
હવે હુ ઘટે ઘટે ગરલ માલીશ પ્રભુજી ૨

મેખ નથી હમણા દેવાનો, એમ મુખે કહેતા મું થાય
નયી વચ્ચે નોપાડી આવી, એવો બન્યો છે ન્યાય,
હતા નહિ લીધા વિના જઈશું પ્રભુજી ૩

ના કળતા નામ ન નહે, દેના ન આવે જીવ,
નાની પળ કળુસ નાને ના કરી આપે નરેવ
નિવૃદ્ધિ આવી કેમ કાલીશ પ્રભુજી ૪

એણુ થઈ જશે એવા બયથી નેના કરો છે વિચાર,
માગ માગ માગે જે આપુ, એમ કેમ ઉચ્ચવા ઉચ્ચાર,
હવે તું મુજને મુ આપીશ નિવૃદ્ધિ

દાયક જિરુદ ધરાવીને બેઠા કંઈપતરુની જેમ,
 હવે યાચકનુ વાંછિત દેતા ગુદા ગાલો દેા કેમ,
 જગપતિ જિરુદ કમ પાલીશ પ્રભુજી ૬
 ધાર્યાથી તને ઝોણુ આપીત કાઢીશ નહિ નિરાશ
 આટલુ પછ નવિ મુખથી બોલો તો કેમ મરશે આશ,
 વગી મુજ હારિફ જા કેમ ટાળીશ પ્રભુજી ૭
 તુ દાવાનલ સમાવવા સમરથ સમજી મેઘ સમાન,
 વર્ષ વર્ષ તુ કટેલા મુખથી ધન છુ તારુ ધ્યાન
 ળતા મને ક્યા મુખી તુ તાલીશ પ્રભુજી ૮
 વીતરાગ પદ પામી પોતે ભકતને રાજી કીધ,
 ગળીને શુ વિરાગી આજે, હવે મે સમજજી લીધ,
 મુનીશ્વર િ ઇચ્છાને વારીશ પ્રભુજી ૧૦
 નરપતિ ચપા નગરી કેરા વામુપૂજ્ય પરમેશ્વર,
 ચતુરવિજયનો કિકર કહે દર્શન મળેા હમેશ જિનેશ્વર,
 મુજ ઉમેદ દીલ રાખીશ પ્રભુજી ૧૧

૧૦

[આ તો લાખેલી આગી કહેવામ-એ રાત]

તમે ભાવે ભજી દ્યો ભગવાન જીવન થોડુ ચહુ,
 કાઈ આત્મનુ કરેા કલ્યાણુ જીવન થોડુ રહુ ૧
 તેને દીધેલો કાલ તમે ભૂલી ગયા,
 મૂઠી માયાના મોહમા ઘેલા થયા
 ચેતો ચેતો શુ ભૂલ્યા ભાન૦ જીવન થોડુ ૨

ખાલપણ જીવાનીમા અડધુ ગયુ,

જરા આવીને જોર તો કરી ગયુ,

હવે બાકી છે તેમા દો ધ્યાન જીવન થોડુ • ૩

પછી ઘડપણમા પ્રભુ ગુણ ગવાશે નહિ,

બધા વંશવ ધનને તબશે નહિ,

બનો નાજથી પ્રભુમા મન્તાન જીવન થોડુ • ૪

જરા ચેતીને ભક્તિનુ પાન કરો,

કાઈ હર પ્રભુજનો દિલમા ધરો

છીએ થોડા દિવસના મહેમાન, જીવન થોડુ • ૫

બધા દિવસ આજસમા વીતી જશે,

પછી જોશીર્તુ જમનુ તેડુ થશે,

નહિ થાલે તમારુ તોફાન, જીવન થોડુ • ૬

એક અજી અમારી ઉરમા ધરો,

વિસ રાખી પ્રભુની ભક્તિ કરો

કહે ભકિતનગિણી સુકાન, જીવન થોડુ • ૭

૧૧

દુનિયાને ઊંધા જમ્મા છે, ન સારના દુઃખ વસમા છે,

દોરગી દુનિયાને છડીત્રી રીત, આત્મસ્વરૂપમા કરને પ્રીત

મહાવીરજીની અરજ છે, મોક્ષ જવાની મરજ છે,

મહાવીરજીની એક જ વાત, દોઢ દહાપણને મારજે લાત

દાયક બિરુદ ધરાવીને ગેઠા કદપતરુની જેમ
 હવે ચાચકનું વાછિત દેતા ગુદા ગાલો દો કેમ,
 જગપતિ બિરુદ કેમ પાલીશ પ્રભુજી ૬
 ધાયાથી તને ઝોણુ આપીશ, કાઢીશ નહિ નિરાશ
 આદલુ પણ નવિ મુખથી બોલો તો કેમ સરશે આશ,
 વળી મુજ દારિદ્ર તું કેમ ટાળીશ પ્રભુજી ૭
 તું દાવાનવ સમાવવા સમરથ સમજી જેઘ સમાન,
 વર્ષ વર્ષ તું કહેતા મુખથી ધર છુ તારું ધ્યાન
 છતા મને કયા મુખી તું તાલીશ પ્રભુજી ૮
 વીતરાગ પદ પામી પોતે, ભકતને રાજી કાંધ,
 રાગીને શુ વિરાગી આગે, હવે મે સમજણ લીધ,
 મુનીશ્વર ! ઇચ્છાને વારીશ પ્રભુજી ૧૦
 નરપતિ ચપા નગરી કેરા વાસુપૂજ્ય પગમેશ્વર,
 ચતુરવિજયનો કિંકર કહે દર્શન મળો હમેશ જિનેશ્વર,
 મુજ ઉમેદ દીવ રાખીશ પ્રભુજી ૧૧

૧૦

[આ તો લાખેણી આમી કહેવાય-એ રામ]

તમે ભાવે લજ દ્યો લગવ્યાન જીવન થોડું થયું,
 કાઈ આત્મનું કરો કલ્યાણ જીવન થોડું રહ્યું ૧
 તેને દીધેલો કાલ તમે ભૂલી ગયા,
 મૂઠી માયાના મોહમા ઘેલા યયા
 ચેતા ચેતો શુ ભૂયા જ્ઞાનં જીવન થોડું ૨

જાગ્યામર આદીશર તારણ જગવાન કન્યાણ મદિર પાગલ
શરણ બગવાન૦

શાન્તિ શાન્તિ સમગ્ર શરણ બગવાન લગ્નિ નિધાન ગોયમ
શરણ બગવાન૦

બાવની મેયા ગાકિત શરણ જય મહાવાન જય મહાવાન
સગુરુ નાથા તારણ નરણ આનદધન નિદાનન શરણ
નમું નમું શ્રી જમીનવર શરણ શરણ હૈં દો અર્ધ નમોણ

૧૩

મન વચ્ચી મન વચ્ચી મન વચ્ચી રે
પ્રભુજીની મૂર્તિ આરે મન વચ્ચી રે.
જિમ ખસા મન વચ્ચી ગગ,
જિમ ચતુર મન ચતુરાનો મગ,
જિમ બાગકને માતા ઉગ
તિમ મુજને પ્રભુ સાથે સ । મન વચ્ચી ૧

મુખ મોઢે પૂનમનો ચદ
નણ જમજન મોઢે ઉદ,
અમર જિમા પગવાળી લાલ,
અધ શરી મમદીપે બાળ મન વચ્ચી ૨

બાદડી બાને નાલ મૃગાલ,
પ્રભુજી મેરા પરમપાગ,

બહેનાં બોલો એકડે એડ, મચમ લેના નાખજો ટેક,
 પાગડા પાછળ ઢગડો છે, સમારમા તો જડડ છે
 બહેની બોલો મતલ નાત, નમાને તમે માજો લાત,
 એકડે બાડે ચાચ બાર, આ દુનિયામા કાજ નથી સાજ
 એકડે પાગડે પર ચાચ, આ ધર્માત્માની જાજ ચાચ,
 જેણે વેચ્યા અનુજા બારે મચમ લખને મોશ્વે વચ.
 દુનિયાન ક્રોધા ચમ્મા છે, સમારના દુખ વસમા છે

૧૨

મહાવીર શરણ મમ હો મહાવીર શરણ હો,
 મહાવીર શરણ મમ
 બાવી માથે આચેગે બાવી દાથે બાચેગે,
 હીર પીંદે ખતાચેગે, હો ભજન કરી લે માનવી
 હૈં હૈં અહ નમો જિજ્ઞાણુ, ભગવાન શરણ નમો જિજ્ઞાણુ,
 પથ પ મેણી નમો જિજ્ઞાણુ, ભગવાન ઉવસગ લયજ
 પામ જિજ્ઞાણુ ભગવાન
 નતિજ સુખડે જિજ્ઞાણ ભગવાન તિજય પુરત નેમનાથ
 જિજ્ઞાણ ભગવાન
 નમિલે પારન નમો જિજ્ઞાણુ, ભગવાન અજિત શાંતિ સમ
 શરણ ભગવાન

ભગવાન આનીશ્વર તારણ ભગવાન કન્યાણ મદિર પારણ
શરણ ભગવાન

શાન્તિ શાન્તિ સમગ્ર શરણ ભગવાન લગ્નિધિ નિધાન ગોયમ
શરણ ભગવાન

ભાવની મયા શક્તિ શરણ જય મહાવાર જય મહાવાર
નમુન નાથા તારણ તારણ આનંદધન ચિત્તનંદ ગરણ
નમુ નમુ શ્રી જગદીશ્વર શરણ શરણ હૈં સ્ત્રી અર્ધ નમોહ

૧૩

મન વસી મન વસી મન વસી રે

પ્રભુજીની મૂર્તિ આરે મન વસી રે

જિમ હસા મન વસતી ગગ,

જિમ ચતુર મન ચતુરાનો સગ,

જિમ જાણકને માતા ઉછગ

તિમ મુજને પ્રભુ સાથે સગ મન વસી ૧

મુખ મોહે પૂનમનો ચદ

નેણ કમળ-દા મોહે છદ

અધર જિમા પરવાળી લાલ

અધ શરી મમદીપે જાણ મન વસી ૨

જાણડી જાને નાણ મૃગાલ,

પ્રભુજી મેરા પરમકૃપા

લપતાકો નહિ પ્રભુજના ભેડ, '
 પૂર ત્રિભુવન કેરા કોડ મન વચી• ૩

સાગરથી અધિકો ગબીર, ,
 સંચો આપે ભવનો તીર,

નવે સુરનર કાડાકાટ,
 કર્મતણા મદ નાખે મોડ મન વચી• ૪

ભેચો ભાવે વિમળ નિજુદ,
 મુજ મન વાધ્યો પરમાનદ,

વિમળવિજય વાચકનો શિષ્ય,
 રામ કહે મુજ પૂરો જગીશ. મન વચી• ૫

૧૪

તારે દાર આંચો કિરતાર, સેવકની બરજો તું ઝોળી,
 માટે નમી કોઈનું કામ, ન માણુ કઈ કામ,
 છે તારું કામ સેવકનો બરજો તું ઝોળી ૧

જનમ જનમનો હું હુ ખિયો પ્રભુ આંચો છું તારી પામે,
 પાપ હશે મારા ક્યારે જનમના, છુટ્યા ન ભવના દેશ દે,
 મને લાગે જીવન સુનસાન, મીઠું છે તારું ધામ,
 મળે છે જ્યાં વિશ્વામ સેવકનો બરજો તું ઝોળી ૨

વેર ઝેર અને ક્રોધ માનમા મેં લપટાવો કાયા
 પાણુ વળી કઈ ભેસુ 'નહીં' મેં છોડી ના જગની માયા,
 ના રીધુ સુપાત્રે કઈ દાન, ભગ્યા હું બૂલી જાન,
 ના છોડ્યું મેં : શુમાન, સેવકની બરજો તું ઝોળી ૩

મહામૂલો આ નરભવ મળીયો ભૂલ્યો તને જિનરાયા,
જન્મ મુખારો અહીં ફોગટમે, ગાંધા ન ગીતડા તારા રે,
મને દેજે : તું અણુરીક હાથ, માડુ તુ તાને સાથ
રે મારા દીનાનાથ, સેવકની ભરજે તું ઝોળી ૪

હરી હરો બહુ બૂલ જીવનમા, ક્ષમા ચાહું જીનરાયા,
શ્રી જિન તમુક્ત મડળ ગાવે દેજે તું ગીતજ ઠાયા ર,
દેજે તું ગીતજ છાયા,
ના મહેવાય જગતનો તાપ ખાધી મે બહુ થાપ,
કીધા મે બહુ થાપ, સેવકની ભરજે તું ઝોળી ૫

૧૫

મારી નાડ તમારે હાથ પ્રભુજી મબાળજો ર,
ધ્યારા પોતાનો બાણીને પ્રભુજી આપજો રે
અનાદિ વૈદ્ય તુમ છો સાચા, કાઈ ઉપાય વિશે નહિ કાચા,
દિવસ રહ્યા છે આછા વહેલા આવજો રે મારી ૧
પથ્યાપથ્ય નથી સમજાતુ, દુષ્ટ મનૈવ રહે બિભરાતુ,
મને હરે શુ થયુ નાથ ! નીહાળજો રે મારી ૨
વીર પ્રભુજી માન શુ થાશે, ચેતન-સયનો ગદ ઘેરાશે,
લાજ તમારી ભાગે પ્રભુજી નિહાળજો રે મારી ૩
નિદ્ર પ્રભુજી હજુ શુ વિચારા બાજી હાથ છતા હું ખાર્યો
મહા મુઝારો મરવર મારા ટાળજો રે મારી ૪

શુ અપગધ થયો છે સ્વામી પૂછુ છુ પ્રભુજી શીશ નમાવી,
અતરંગમી અતિ અતર ઉભરાય છે રે મારી ૫

હઠ લઈ બેઠા છો જિનરાજ, હવે હદ થાય છે રે,
પરમ પ્રભુ ! જન્મ મળેવો મારો નિશ્ચય જાય છે રે

છે ભગવાન મને લય ભારે આપ વિના નહીં કામ ઉમારો,
આ નસારની અધવચ્ચે વહાણ તજાય છે રા
હઠ લઈ બેઠા છો જિનરાજ ૭

ધણા ધણાની વારે ધાયા, આ સેવકની ટાણે સવાયા
પ્રભુજી ના કરશે માયા, નયન ઉભરાય છે રે
હઠ લઈ બેઠા છો જિનરાજ ૮

કમાવત પ્રભુ કઠીણુ ન થારો, ક્યાવત બહુ દૂર ન જારો,
વળી કરુણામૃતની ખાસે જીવન જાય છે રે
હઠ લઈ બેઠા છો જિનરાજ ૯

શાતઠાત વળી અતિહિ ક્યાજી, ન્યાય વૃદ્ધિ ગુરુ કપૂર ક્યાજી,
પરમ પ્રગલ્ભ પ્રગલ્ભને પાર ઉતારજો રે
હઠ લઈ બેઠા છો જિનરાજ ૧૦

૧૧

તસારી કામ હવે છોડી જુવો, એલા માનવીયા
ધર્મનગરમા વસી જુઓ, એલા માનવીયા ૧
સનાતના કામમા કર્મોના બધ છે

આત્માને જાને જુઠાડી જુઓ એ ૨
સમારતા કાદવમાં ખૂંચી રહ્યાં છો,
વીરજીના પયે તમે ચાલી જુઓ એ ૩

કરવાના કરવાના, અમે સસાર-છેલ કરવાના,
 બનવાના, બનવાના અમે ખરા તપસ્વી બનવાના ૩
 કીધુ છે, કીધુ છે, ગુરુર જે અમને કીધુ છે,
 નીધુ છે કીધુ છે, મોહરાજ્યને છીનવી કીધુ છે ૪
 ચાલવુ છે ચાલવુ છે, પ્રભુ વીરના પથે ચાલવુ છે,
 પાગવુ છે, પાગવુ છે, વીરનુ કીધુ પાગવુ ૫

૧૬

છાની છાની પ્રભુજી કહું વાત, ખ્યારા સમક્ષિ આપો,
 લેના લેવા મુકિતનુ રાજ, ખ્યારા સમક્ષિ આપો ૧
 આ સના-બહુ બહુ ભામીયો, ભવેભવ દુખી મર્દ રખડીયો
 મળ્યો મળ્યો શિવપુરનો સઘાત ખ્યારા ૨
 લાખ ચોનારીના ફરા ફરવા, આપ સરિખા અમને ગણવા,
 આપો આપ અક્ષયસુખ રાજ ખ્યારા ૩
 બનબન પાશ્વે જિનેશ્વર ખ્યારા દુખિયાના દુખો હરનારા
 ખ્યારા ખ્યારા આત્મના આધારા ખ્યારા ૪
 સેવકની આ અંગુલી સ્વીકારા, રસિક હૃદયમા આપ પધારા
 યાયે યાયે જીવનનુ કલ્યાણ ખ્યારા ૫

૨૦

કોઈ મોકડા અમૂલા, જતુલા એ જ્ઞાન તણા ગોરસ દયો,
 ઘણા મોઢા રસાલા, સુખાલા એ તત્વતણા ગોરસ દયો ૧

પરમ ગુરૂ ખતાવમા, સિંચી દૂધનો ભગો,
 ગુરુએ ગઈવ જ્ઞાનોદધિએ, કાઈ તર્યા એની બવિહારી હું ૭
 એની મહિયારી રૂડા ગોરસ,

કાચા પોચાના, મારી મનકી નવિ નાએ
 છવન નમયે તે તો તેની મજા નાએ

ઉરને ઉઘારીઆ, બાવને સુધાગી રૂડા ૩
 અનુભવની એમા કાઈ દુષ્ટી મીકાચ છે, ધર્મશાસ્ત્ર પુરાણ,
 એ તેની છાશ છે, ત્યો ને સ્વીકાર કરીને તૈયાર રૂ. ૬

૨૧

લાખ લાખ વાર પ્રભુ પાર્શ્વને વધામણા,
 નતરિયુ હર્ષે ઉભરાય, આંત્રણિયે નવસર આનંદનો ૧
 મોતીનો ધાળો ભરી, પ્રભુને વધાવજો નક્ષત્રે લેજો વધાય આ ૨
 પુણ્ય ઉદયથી પ્રભુછ નિહાળ્યા
 સીલડા દર્શનથી નોના હરખાય, આનંદ ઉરમા ન માય આ ૩
 ઠનર નકનથી પૂજા રચાવજો,
 સીરાના હાર પ્રભુ કંઈ શોભાવજો, લાખેલી નાગી રચાય આ ૪
 મીઠા મીઠા ગીત પ્રભુના ગુણવજો,
 સેવા ભક્તિની ધૂન જગાવજો, અતગ્ની જ્યોતિ જગાય આ ૫
 કરુણાનિધિ પ્રભુ દેવાધિદેવા,
 ભવોભવ ચાહુ હું સેવા, શિવરમણી જલની વગવ આ ૬

મુકિતના દ્વાર પ્રભુ અમને ખતાવજો, , ,
લગ્નિ લક્ષમણની કીર્તિ ફેલાવજો આનંદ મગગ વ તાય આ ૭

૨૨

આવો આવો ગાવો ને નરનાગ, વીરને વદન ડરીએ
જોડો જોડો હૈયાનો તારે તાગ, વદન વીરને ડરીએ ૧
તનના હું તથુર બનાવું પ્રેમ નળાવીએ ધૂન મચાવું
જોડે જોડે રામેરામે રણકાર વદન ૨
અલખ નિરજન દેવ સમરવા, જ્યોતિ મારા જીવન સરવા
વાગે વાગે મુચરના સિતાર વદન ૩

૨૩

મહાવીરના ગોતડા ગાવો હો બેનડી મહાવીરના ગીતડા ગાવો
નવધારશી કરજો પૌરખી કરજો ચૌવિહાર તુમે ના શુભાવો ૧
એકાસજી કરજો, આયજિવ કરજો, ઉપવાસ તમે ના શુભાવો ૨
મનુષ્ય અવતાર ફરી નહિ મળે, તેનો લ્હાવો તમે લેજો, ૩
કદમૂળ છોડજો બહુખીજ છોડજો રાત્રિભોજનનો સદા
ત્યાગ કરજો. ૪

પુનઃમાત્માને પત્ર

સ્વસ્તિત્રી સિદ્ધિની મોલનગરે મદાગુજરાતને પરમપૂજ્ય
અર્ચનયોગ્ય સર્વ ગુણોપમાએ કરી મિરાજમાન રાત્રિપાવન ભક્ત
વત્સલ તિર્થુ ભોખના પ્રતિષ્ઠા અનાથના નાય એવા અનેક ગુણોથી
શોભતા પૂજ્ય જ્યોતિસ્વરૂપ ચિરંજીવી દોળે

જ્યેતાન શ્રી ચતનાપુત્રીથી ત્રી કામાનુદાસ પગરજોશુ સમાન
દુવાઈ મનાઈના મંદ ત્રિમાન વદન હળે

આની નમારે પસાયે કરી મુખમાતા વતે છે મીલું લખવાનું
કારણ એ છે કે અમે રાત્રિના ૧૧ કન્યા આ કાલનગરમાં રાત્રિ
કરવા આજ્ઞા દત્તા પરંતુ નસએ કરીને રાત્રિની જમાવટ
થઈ નથી કચેરીમાં કામા મદાગુજરાત, કોધા મનદાર, જોખાઈ
અને મોહાઈ જમાદાર અદકારદ વદર, એમ પાંચ જણ મગ
કરી ગયા છે તેથી અમારુ કાષ્ટ જોર ચાલતું નથી

આટલા દિવસ સુધી ચેતનનગર અનુપમ શોભાએ કરી વધનું
હતું, આઠ કોડ ઘર મુખી દત્તા તેના ઉપર જરાસધનો ચોપાર
આજો ૪ તેજે આખા સહેરની સવળી શોભાના જમાડ કર્યા ૪
સર્વજીવિતાન પુનઃમાત્રા છે સર્વના પરિણામ કરી ગયા છે પ્રથમ તો
નગરીની શોભા ન વધુવી સમાય એવી હતી ઘણું રળીયામણું એ
નગર હતુ સહેરની વિગતના કામાપુર પાટણમાં નવ સિર જગતર,
બોતેર મદા દસ દરવાજા નવ ખાઈ, એ પિંગેર હતું દરવાજોએ
ચોખદાર છે નગરમાં કરતા જાર પરા છે એવી શોભાથી એ નગર
રળીયામણું હતુ

એ નગરમાં જાસરે આવી ધણો બગાડ કર્યો છે નગરની શોભા દીન કરી છે પરંતુ સર્વ હિતજડ કર્યા છે તે પરંતુની વિગત નીચે મુજબ છે

પ્રથમ મરતપુરી મુળે છે સોચનપુરીના સોઠા નિરતેજ થયા છે ચરણપુરી હિતજડ પડી છે તેના કામદાર વિગતેજ મયા છે નાસિકા પુરીના વાસવતી નથી તેના મુખી પોસ કુળી મળેલ છે મુખ પુરીની ધાત્રી ચારે જણે મેડી છે મુખપુરીમાં શાહકારોની બનીક પેની દત્તી તે જરાસધની દાખનથી ખસી ગઈ છે કામા પુરી પાટણના નગરોના રસનાદાઓએ જોર કાઢી આસતું નથી સોઠા આશા માનતા નથી પેટલાપુરીમાં માવ ખપતો નથી મુલમદરનો સરદાર નિરતેજ મળેલ બેઠા છે ચરણપુરી ચરધરે છે બુલપુરીનું બળ ધરી મળુ છે મદ્યપુરીનો દરવાજો મુનો પડ્યો છે ચોઢિદારો કામ ઉપર નથી આવી રીતે શહર અને પરાં જરાસધે હિતજડ કર્યા છે તેના નગર મધ્યે રહેવાનું નથી જે દુકમો રાજાશ્રીએ મોકલ્યા હતાં તે કામ અમારાથી ચર્ચા નથી અમારામાં ધણી બૂમો રડી છે જે દિવસે નગરમાં અમારું આસતું હતું તે દિવસે એત્યા નહિ હવે સર્વે પાટ કરી ગયો છે એથી આ નગરમાં રહેવાનું નથી નાટ જ રાજાશ્રી આજ્ઞા કરે તો આવોને ચરણે પડુ તેમાં અમારી શોભા રહેશે.

અમને આપના વિના બીજો કોઈ આધાર નથી જેના જેના આધાર અને બરોસા રાખ્યા હતાં તે સર્વે વિરહી મયા છે અમારું કોઈ નથી જુદું પહેલાં ન અમલ્યો હવે અનાથ છું રાકિ છું રજણી છું દયા લાવી મારો ઉદ્ધાર કરજો મારી રિયતિ જાળવા માટે જ આ રજ લખ્યો છે એજ

જીવાણ મનાજીના

ઠોઢી ઠોઢી વહન પ્રતિદિન હો

એક કુલીન પુત્રવધૂએ પાતાના વર્મચિતાબ્દે દીપાવલીના
માર્મિક રહસ્યને સમજાવતો સખડા ધ્યાનપૂર્વક વાચતા
સાચક પત્ર

પૂજ્ય પિતાશ્રી

સન્નિભાવ માથે આપના પવિત્ર ચરબોમા વારંવાર નમન

આપની સરસ દુઃશળી મોડમા ઉઝેર વદાવી ધર્મપુત્રી આપના
અત્યંત ઉચ્ચગુણ ગુણોનું અદાર્નિગ રમ્ય કરીને અનેરા આનંદ
મેળવે છે પદ્ય વાની અમામિએ ત્યાપાર આપના સરવૈયા-હિસાબની
તપાસખી કરી યવનની શ્રમિઓના માયા વિશાસની માપરી કરવાના
શુભ ઉદ્દેશ્યથી દીવાળીના પવિત્ર દિવસોમા આપની મમલ મારાદુઃખનાં
ગેલુ રહવાની દૃષ્ટિએ નદા ખજ આપના ડુનિન રમરમના પ્રતાપે
શ્રી રહેલ આપની ધર્મપુત્રી કેવા અયોગોમા દાસ છે, તે જરા
જાણવી મકપ દોષ તો આપના ને જરા રૂપાપર્જી દૃષ્ટિરી પાવન
કરો તો મારા યવનના યમ માની જોરે તે દેવથી આપની પવિત્ર
સેવામા આ નમ્ર અરદ જૂ કડુ છું

આશા નદી ખજ પૂર્વે થકા છે કે આ નજર રૂપાદર્શિ
કરશે જ

“ વદાવા ધર્મપિતા

આપનાથી વિખુગ પડવાન અડોહો ! કેવાય જ મં-જ માન્યર
વીતી ગયા આપ તો મને સાવ પીસરી જ ગયા સાગો છો મને
સાસરે વગા-વા પત્રી આપશ્રીએ તો આજ સુધી કાષ્ઠ દી મારી

• ધર્મપિતા=પરમોપકારી થી તીર્થકરેવ

ખજર કપાડી નથી ! શુ દુ આપની પૂત્રી નથી ? આપના જોળા
ખૂદીને મોઢી ચોરી દુ દુ વદાવ લહેવા આપના હૈયાની કામગ
મધુર નામ ડીએ મારા હૈયાના ખુલે હજુ પણ અશ્વવિસરાયેરી પડી છે

આપ મોટા માણસ છો, ઘણી ઘણી સાલમીર્મા મુજ મરીનડીને
જૂની જાએ એ જનવા જોગ છે ! પણ મુજ આપણીને તો આપનું
પવિત્ર નામ અને મધુરું સ્મરણ જ હાલના મારા વિદ્યમ દહાડામાં
પરમાધાર સ્વરૂપ છે

મારી અહીં તી દ્રશ છે, એ આપનાથી હજુ અત્યંત
નહી હોય ! તે છતાં આપે આજ સુધી મારી અજર પણ નથી
ખાવા તેથી એમ માતું છુ કે આપ મને અરેખર વીસરી ગયા છો !

પણ વદાલા પિતાની આજળ દીકરી પોતાની વાત રજૂ ન
કરે તો ક્યા કરે ? માટે કૃપા કરીને જરા સાવધાન બનીને મારી
વિગત સંભળો અહીંનું દુખ હવે તો મારાથી સહન નથી થતું
એમ્મે જ આપની આજળ જોળો પાથરી ધા નાખુ છુ મારી
મામુ (માયા) અને નણદ (તુણા) મને બહુ જ સતાવે છે !
મારો દીવર (મોહ) ઘણો જ ચચળ પ્રકૃતિનો છે, ને છતાં મારા
મનને ગિરજાને ધણુ વેહણુ પડે છે તે છતાં હુ તેમના સહવાસને
હોડી ગપ્પા નથી ? હેવટે તેનો (મારા દીવરનો) હોકરો મને
અતી આસ સતાવી કાપર કરી મૂકે છે મારો જોડ (કામ) અને તેનો
દીકરા (લોભ) મને હલકા સ્વભાવના છ વાતો વાતો મેલી વાતો
અને ખરાગ વતન દારા મને સતાવવામાં બાકી નથી રાખતા !

અને તેમાં વળી અધૂરામાં પૂરું થવાની જોગ મારી જોડણી
(ઇ-જ) પોતાની હલકી અને જૂરી જાનતોને પૂરી કરવા પોતાના
ધાડી (કામ) અને દીકરા (લોભ)ને મારી વિરુદ્ધ હિરેકરવામાં બાકી
નથી રાખતી !

તેદમે દહી ગરજે સ્ત્રીકાને જાણ કરેલો. પડે તેની જોમ ના
પૂરે માન ધરના જ્યાં નોકરોમા સાચ દસકા સ્વભાવના એક નોકર
(કાષ્ટ)ની મદદ લેવી પડે છે.

■ નોકર માગી સાચે મારી વાતોમા દા પાડે છે અને ધરના
માણુમા સાચે મારી વિચાર કારવાઈમા પણ જાણ લે છે. આવો મદારીના
કુમ્ભકર્મિણી જોમ એ તરફ દોસકા વચ્ચે લેવરે અને તે કુમ્ભકર્મ જ
વધારે દહી મૂકે જ કુમ્ભકર્મ વાર તો અને આકરો માર પણ મારે છે.

અન માગ આપ પુત્ર (કુમ્ભકર્મ)ની વાત કહેતા આવે તરીકે
મનમા ગરમના રોરકા પડે છે તે જ્યાં દિવનુ દહી પિતા આમળ
પુત્રી રીત ન જાણાય તો કોને જાણાય ? એમને પિતાજી ! મારી
એ કમીશની દુઃખ આપને જાણાય પુ.

મારા જીવાતમા પોતાને કમીશિયા જાણીએ (મનજીમાઈ)ના
ચામે એવા ચીજ મવા છે કે ચી ખવર ! કેવા કેવા ભયકર
સ નેમોમાં તેઓ સપાઈ જાયે ! તેની ક પના પણ અને કમી વાર
કમકમાડી ઉપજાવે છે !

મારા સ્વામીનાથ (જીવાતમા) જાણીએ (મનજીમાઈ)ના
મહેસરેમા મારી તરફ કમી નજરે લેતા પણ નથી !

! પોતાનો જીવનનિર્વાહ કે અવિષ્કાર પ્રમને ઉજાણુ બનાવનારા
કમી સરા કમીઓમાં જરા પણ ખ્યાન આપના નથી એકારની
મારકે જ્યાં ત્યાં જાટકમા કરે છે ! એક સામાન્ય નોકરી (તપ
કરવાની) જેનામાં સુંદર અદુટ નહી જ મને છે તેમા પૂરતું ખ્યાન
નથી આપના !

જ્યાં ત્યાં જાણીએ (મનજીના સમસરીતોની મહેસીદમા
પામલની જોમ જાટકમા કરે છે ! હવે તો તેઓ પોતાનુ ગુજરાન
કેમ ચલાવશે ? એ વિચાર પ્રમ અને બદુ જ મૂકવે છે દુઃખમા

કંઈ તો મારી સામુ (માયા)ના નયા ના નાચે છે, પણ મુજ ગરી હીની વાત કાને નથી ધરતા

પરમકૃપાળુ ! આપે તો મારી ખજર તંવા (ઠાઠવા) મારા ભાઈ (મુખ અને સંતોષ)ને કહી મોકલ્યા નહીં અને મારી મહેન (શાન્તિ) ને પણ ક્રમાગ્રે મોકલી નહીં

રક્ત એક મારી ચપાની સ્ત્રીયર (ભક્તિ) મને સમયે સમયે શાલવન આપે છે !

મારો વહાલો દોકરા (ભાવ) મને બહુ વહાલો છે, પણ તે હજી અમોઘ છે, મદુ નાની ઉંમર છે તે છતાં તેની આશાએ-ભરોસે જ હું જીવી રહી છું

મારા ધરમા એક ગાદી (વૈરાગ્ય) પણ છે પણ તેના બને પડા (જ્ઞાન અને ક્રિયા) કાણ જાણે કયાંય પડ્યા હશે ?

તેમા એમનિ (જ્ઞાનના) જમીયામા ધૂમવા જવાની મારી ધાગી ઉમેદ છે

સ્વામીનાથને ધાત્રી વાર વિનવું છું, પણ ધરના બીગત બધા (માયા, મોહ લોભ, ક્રમ હનન વગેરે) મારી અદેમાઈ કરે છે, તેમાં મારી વાત અદર ઉડી જાય છે

મારા (જ્ઞાનના) જમીયામા એક સુદર ફૂલ (પત્રાસ્તાપ) કપારક ઉગી નીકળે છે તે આજે મારા અતરંગા હિમળય સાથે આપના પુનિત ચરણોમા માથું નમાવી બાવપૂર્વક ચળવું છું

ધર્મપિતા ! મારી આ કમ કથતા વાંચી હવે તો મારી ખજર કાળ માન આપ ત્યાંથી મારા સ્વામીનાથ પર રહેત નજરે કે ચાતસત્ય પૂર્ણ દષ્ટિ ફેકરી એટલે-એમ તો મારા સ્વામીનાથ ખ્યાન ! ! ક્રન્નકર આપની વહાલી દીકરીના સસાર, ગુધરી જશે ?

! નરી મોગી હર્ષણા (કરુણા) અને મારીયા (કૃપા) આપના પામ મારી દાદ નહીં નથી આવતા ?

દરે તો દુ આપના દસનની પજુ તરમી થઈ હુ આપના
ચમ્પોમા માયુ નમાવી અતરના આવની મુદિ કરા સાથે મારા
સામ્રીનપના વની દુ માફી માયુ હુ અને મારા જીવનના ઉદાર
મા જ્યોત પાથા હુ

લી.

પ્રાન-ધર્મપિનાશા

નીર્ધં કં દેર

• મુખિપુરી

હરધી આપનુ રક્ષુ કરતી

આપની વહાલી

દીકરી (નનના) ના

પાયલાગણ

તપનો પ્રભાવ

તપ એ મદાનકે મુદ્ધ થમ છે સાથે જાવનાર તો ત્યોનિ જગદગની
દાસ તો અનીત ઉચોનકારી બને

નપમર્ગ શ્રદ્ધાપૂર્વક અને જાનમમ કિયાની સાથે કમની નિજ રા
અને કર્મભાવ ખાટે છે

અ જીવને અનાદિ કાળથી જે આહારની સજા લાગેલી છે તેન
પગારા ખાટે આપખીલનું તપ એ અગ્નેક સાધન ॥

જાનકપી મેડાથી જોડાયેતો અને મદાકપી સારથીથી દહાયેતો
નપ, નિષમ અને સવમરપી રથ નિર્જાતનગરમા લઈ જાય છે

વિમર્ષ રહિત આહાર સારીરમા જવાથી મન વચન અને કાયા
ખુ નિર્મળ અને પવિત્ર બને છે

જ્ઞાનનું મહત્ત્વ

જ્ઞાન એ અતરનું અજવાળુ છે, હૃદયની રાસની છે જીવનની
જગદગની ન્યાત છે તેના ઉચોત વિના કોઈ પણ વસ્તુ કે વિસ્તારવાળુ

કોઈ પણ સ્વરૂપ જનણી શકાતુ નથી તેના પ્રકાશ વિના કોઈ પણ પ્રાણિને
પદાયતો કોઈ પણ મોષ થઈ શકતો નથી તેથી જ જીવને ત્રીજુ સોચન ને

દ્વિતીય દિવાકર અને પ્રથમ પકિતનું ધન માનવામાં આવ્યું છે

જે જ્ઞાનથી એમઅના અરે મમલાવ સંધાય ૫ ને જ સાચુ જ્ઞાન છે
જ્ઞાન અને વિવેક એ જ ખરી આખ છે, એના વિના માણસ
જીવી આખે આવગો છે

જ્ઞાન એ ગિર્યાત્વરૂપી અધકારનો નાશ કરવામા મુખ્ય સમાન છે
અને જગતનુ મોચન છે

મહાવર્તન

આનંદી સ્વભાવ એ ઔપધીનુ કામ કરે છે

મયાંજોને અનુભવ ગાંઠો રહ્યા છે અને સચમ એ મહાતપ છે
વચન માનના તદ્દતા જે વાર અને કામ કરતાં પદના પ્રભુ વા
વિચાર કરવો

ગીતના મર્મના અનુભવે સદાચે અને સાધનો મળે છે

તે જ આરાધના કે જે જીવનના અંત સુધી રહેવાવાળી છે

નમસ્કાર મહામત્રની મહત્તા

પરમેશ્વર નમસ્કાર એ ગુણાનુરાગનુ પ્રતીક છે એનાથી ગુણરાગ ન
હાય તો જગમે છે અને હોય છે તો વર છે

અતરાતમાના ભાવને ભાવનાર તેને દેખાવ કાર, વધારનાર અને
પ્રવેદ પરમાત્મભાવ સુધી પહોંચાડનાર પરમેશ્વર નમસ્કાર ॥

શ્રી પદ્યપરમેશ્વર નમસ્કાર એ સર્વ મર્મ કિરાઓનો પ્રાણ છે,
નિઃકર્મ છે સાર તત્ત્વ છે, જેમ કે જોરસનો સાર નાખણ છે

શ્રી નવમ્ નવપદ્યી અનુભવ આ મગધિતઓનો વિકાસ સાથે
જગતના ભૌતિક પદાર્થો મયાથોઅ કપે મળે ॥ તથા જ સર્વ મત્રમા
આ મત્ર શિંગેમબ્ધિ છે

પુણ્યાનુગ્રાહી પૂજના હિલે મહત્ક વિરત પુણ્યાત્મા જ શ્રી નમસ્કાર
મહામત્રનો જગપ કરે છે અને તેવા જગપને જગે નરક તિમ ચ ગતિના
દાર મનાને જાહે મળે થઈ જાય છે

❀ મ હા વા ય્યો ❀

પગ્નો ય તાગ સરળ ગદ્ ગદ્ ।

ધર્મ ન રક્ષણકાર અને શરણભૂત છે

શક્તિજ્ઞા અધર્મ-મિત્ર-ત્રેગ ।

અકલ્યાણકારી મિત્રોનો મગ વશ્વે

ચિત્તિજ્ઞા અમિત્ર-પાત્રિ ગુણે ।

નવા મેળવેલા શુભોની (રક્ષા-વૃદ્ધિ માટે) વિચારણા કરવી

પરિહરિજ્ઞા સર્ગ લોગ વિરુદ્ધે ।

મુજન દોઢાથી વિરુદ્ધ આચરણ તજવી

ન વિસાધિજ્ઞા ધર્મ ।

ધર્મની અપજ્ઞાના ન થાય તે ધ્યાનમાં રાખવું

જ ચિત્તિજ્ઞા પરપીટ, જ માવિજ્ઞા દીનય, જ ગદ્ગદ્ગા દરિસ,

જ સેવિજ્ઞા ત્રિતદ્ધામિનિવેસ, સચિયમન-વશત્તમે સિયા ।

પરપીડાનો વિચાર ન કરવો, (દુ ખમાં) દીનતા ન

લાવવી (મુખમાં) આનંદ ન માનવો અયોગ્ય આમદી ન

થવું, મુયોગ્ય માનસિક પ્રવૃત્તિવાળા થવું

જ માસિજ્ઞા અલિય, જ ફરસ, જ પેમુજ્ઞ, જાણિયદ્ધ, દિઝ-

મિઝ-માસમે સિયા ।

અસત્ય જોલણ. ઠઠો ના જોલણ, ઈર્ષામયુ,

બોલવું, ડખીલું ના બોલવું, હિતકારી અને ઘોડું બોલ
નારા થવું

જા દિસિજ્ઞા મૂઆણિ, જ ગિણિદ્વજા અન્ત, જ નિરલિંગ
પરદાર, જ કુજા અણત્યદષ્ટ, સુહ-શય-જોગે સિયા ।

પ્રાણીહિંસા ના કરવી, અદત્ત ના લેવું, પરનારી ના
નિહાળવી, નિઃપ્રયોજન કામ ન કરવું શુભ કાયપવૃત્તિમા વર્તવું

સચ્ચે જીવા પુઢો પુઢો, મમત્ત વધકારણ ।

દરેક જીવો જુદા જુદા છે (એના ઉપરની) મમતા
બધવું કારણ બને છે

અસારા વિસયા, નિયમ-ગામિણો, વિરમાવસાણા ।

વિધયો અસાર છે, નિત્ય નાશવત છે, અતે હું ખદાયી છે

મીસણો મચ્ચુ, સજ્વામાવકારી, અવિજ્ઞાયાગમણો, અણિવા
રણિજ્ઞો ।

મૃત્યુ મહાભયકર છે બધી વસ્તુઓનો અભાવ કરનાર છે,
એનું આગમન અણધારું હોય છે, અને મૃત્યુને દૂર ધકેલી
શકાય તેમ પણ નથી

જ રાહ અકુસલારમો દિઅ ।

અકુસલારણ (અશુભ પ્રવૃત્તિ) હિતકારી કદી થાય
જ નહીં

વદામો મચ્ચુ, પશાસણો અ ।

મૃત્યુ ઉદામવાદી છે અને આપણી નજીકમા જ બેઠું છે

ફય (સસારે) સલુ મુઠી વિ અમુઠી, સતમસત, મુમિણુ-
મઝ્ઝમાલમાલતિ । તા અલમિત્થ પઢિયવેણ ।

અહીં સસારમા મુખી પણ દુખી થાય છે સાર એ
નગર ખની લાય છે સ્વપ્નની જેમ જોડી આજપ ધાળ
(માયા તગ) છે માટે સસારના પ્રતિબંધથી સર્થું
(પચ સૂત)

આત્મ-પ્રવૃત્તાવતિ-જાગરક, પરપ્રવૃત્તો ધર્મિય-વમૂઠ ।

આત્મ પ્રવૃત્તિમા જાગૃત રહેકુ અને પારકી પ્રવૃત્તિમા
અધિર, અધ અને મૂક રહેકુ
(શ્રી અખ્યાત્મોપનિષદ)

સમારદુ તામ્ર પરોડિત રોગ, સમ્યગ્ વિચારાન્ પરમૌપય ન ।

સસાર રોગ જેવો બચકર ઠોધ રોગ નથી, પવિત્ર
વિચાર સમાન મહાઓપધ ઠોધ નથી

કાર્યં ચ વિ તે પરવોપદ્ધ્યા, કાર્યં કિં તે પરચિન્તયા ચ ।

પૃથા કથ સિચસિ વાલુદ્ધે, કુઠ સ્વસાયં ત્યજ સમયત્ ॥

પારડા દોષ જોવાથી તાર શું સરશે ? પરચિંતાથી તને
શું મળશે ? હે બાળ-બુદ્ધિ ! તું શીઠને એક કરે છે ? પોતાનું
કામ કરે જા ! પારકી પચાત ગેલ ! !

શ્લોકો ઘર પરમતત્ત્વપયપ્રસાદી,

ન પ્રથમ કોટિ પઠન જનરક્ષનાય ।

પરમ તત્ત્વના માગને બતલાવનાર એવો એક શ્લોક
કલ્યાણકારી છે પરંતુ લોકરક્ષન સારુ દોઢી શ્લોકનું અધ્યયન
પણ નિષ્પ્રે

તાવત્સુતેષ્છા વિષયાદિમોગે, યાવન્મન સ્વાસ્થ્યસુરા ન વેતિ ।

વિષય વિલાસમા ત્યા સુધીજ સુખની માન્યતા હોય છે
 કે જ્યા સુધી મન આત્મસમાધિના સુખને ન જાણે
 (શ્રી હૃદયપ્રદીપ)

વિમેષિ જતો ! યદિ હુ સરાશેસ્તદિન્દ્રિયાર્થેષુ રતિ કૃથા મા ।

ઓ માનવી ! જો તું હુ ખના હુ ગરોથી ઠરતો હો, તો
 ઇન્દ્રિયોને ગમતા પદાર્થોમાં આનંદ ના માન

ય પ્રાણાન્તેઽપ્યન્યદોષ ન પશ્યન્યેષ શ્રેયો દ્રાગ્ સ્મતૈવ યોગી ।

જે પ્રાણાતે પછુ અન્યના દોષ જોતો નથી, એજ મહાત્મા
 પુરુષ જન્મી કલ્યાણને મેળવી શકે છે

મૂલ ઠિ સસારતરો કપાયાસ્તત્તાન્ વિદ્યાયૈવ સુતી મવાત્મન્ ।

હે આત્મન્ ! કપાયો ॥ સાર-વૃક્ષના મૂળીયા છે માટે તે
 કપાયોનો ત્યાગ કરી સુખી થા

અર્ધીતિ માત્રેણ ફલન્તિ નાગમા ।

લઘુવા માત્રથી આગમે ક્લીબૂત થતા નથી

દ્વિપતિત્વમે તે વિષયપ્રમાદા, અસવૃત્તા માતસ-દેહ-વાચ ।

હે પ્રાણી ! વિષય, પ્રમાદ, નિયત્રણમા ન રાખેલા મનનો
 વિચારો, કાયાના આચારો, વાણીના ઉચ્ચારો, આ બધા તારા
 કદા શત્રુઓ ॥

દ્વિહામુચ ચ ઘેરાય, દુર્લ્લોચો નરકાય ચ ।

કદુ વાણી આ ભવમા વેર માટે અને પરલવમા નરક
 માટે થાય છે

કુર્યાંઘ કુશાપિ મમત્વમાર, ત્ત ચ પ્રમો ! રત્યસ્તી કપાયાન્ ।

હે સમર્થ આત્મન્ ! તું કેાઈ પણ સ્થાને મમત્વભાવ
આનંદ, શોક અને કપાયો ના કર

નિજ પરો ઘેનિ વૃત્તો વિમાનો, ગગાદિમિસ્તે ત્વરયાત્તવાત્મન્ ।

હે આત્મન્ ! આ મારા અને પેલા પારખ આવી વહેચણી
શબાદિએ કરી છે પરંતુ એ તારા કદા દુરમન છે

સ્તિદન્તિ તાવદ્ધિ નિજા નિનેષુ, પશ્યન્તિ યાવન્નિનમયમેભ્ય ।

પોતાના સ્નેહીયો પોતા ઉપર ત્યા સુધી સ્નેહભાવ ધરે
છે, કે ત્યા સુધી એમનો પોતાનો કંઈક સ્વાર્થ સરતો
એમને દેખાય

(શ્રી અખ્યાતમ કાવ્યમ)

મા સુઅહ જગીઅન્વે, પલાદ્અન્વમિ કીસ વિસમેહ ।

વિન્નિ જળા અણુદળા, રોમો ય જરા ષ મચ્ચુ ય ॥

ઉંઘો નહિ, ભગો, ભાગવાની વેળાએ કા આરામ કરે
છો ? ખબર છે કે-રાગ વૃદ્ધાવસ્થા અને મૃત્યુ એ ત્રણ જણ
તમારી પાછળ ધમ્યા આવે છે

જીવો યાહી વિલુત્તો, સફરો દ્વ નિજલે તદ્દર્પકડ્ ।

સયલો વિ જળો વિચ્છડ્, કો સક્કો વેયણા-વિગમે ॥

પાણી વિના જેમ માછલુ તરકડે, તેમ વ્યાધિથી વિટળા
એલો આ જીવ તરકડે છે બધા સ્નેહીયો ટગર ટગર જીવે છે
પણ વેદના શમાવવા કેાણુ શમ્નિશીવ છે !

જદ્

૧ પૂર્વ યજિત ન સક્કળ કોદ્

તદ્

ધમ્મો વદ્ પીયમ પી

ધર આગમા લાડલાડ બળતું હોય ત્યારે રૂવો ખણવા કેાઈ
સમથો નથી તેમ મરણ સમીપ આવી ગયું હોય ત્યારે હે
જીવ ! તું ધર્મ કરવા ઉદ્યમ કરી શકીશ ?

સબુજ્જહ કિં ન વુજ્જહ, સવોદિ સલુ પિથ દુલ્લહા ।
નો દુ ઉરણમતિ રાદઓ, નો સુલહ પુણરતિ જીવિઅ ॥

સમજો ! કેમ સમજતા નથી ? સમ્યક્ત્વ પરજવમા ખરે
ખર દુલ્લેખ બની જશે, ગઈ રાત્રીઓ ફરી નહિ આવે અને
ફરીથી મનુષ્ય જીવન મુલતલ નથી

(વૈરાગ્ય શતક)

ઘર મે અપ્પા દત્તો, સજમેણ તવેણ ચ ।

સયમ અને તપ ઠાગ મારા આત્માનું દમન કરાય તો
ગાહું મુદ્દર છે

માણુસં વિગાહ લધ્ધુ, સુદ ધમ્મસ દુલ્લહા ।

માનવનો દેહ પાત્રીને પણ ધર્મ શ્રવણ દુલ્લલ છે

સોદ્ધી ઇન્દ્રિયમૂઝસ, ધમ્મો શુદ્ધસ ચિદ્દર,

સરલ આત્માની શુદ્ધિ તરત થાય છે અને શુદ્ધ આત્મામાં
ધર્મ રહે છે

વિત્તેણ તાણ ન લમે પમત્તે, દ્વમમ્મિ હોપ અનુવા પરત્થા ।

હે પ્રમાદી ! આ લોક કે પરલોકમાં ધન દ્વારા તું રક્ષણ
નહીં મેળવી શકે

સુવર્ણરૂપસ સ પલ્લવા મહે, સિયા દુ વેલાસસમા અસંસયા ।
નરસ દુદ્ધરસ ન તેદિ કિંચિ, રૂચ્છા દુ આગાસસમા અણતિયા ॥

જે મોના રૂપાના પર્વતો થાય, તે પણ હિમાલય જેવા
ઉંચા અને ગણતરીમા અસંખ્ય દત્તા લોભી માનવીને એ પૂરતા
નથી, કારણ કે આશાઓ આકાશની જેમ અનંત છે

અનમિત્તમુક્ત્યા ઘટુકાલદુક્ત્યા, પગામદુક્ત્યા અગિગામસુક્ત્યા ।
સસારમુક્તયસ્ત ત્રિપક્ત્યમૂઝા, રાણી અણત્યાજ ૩ વામભોગા ॥

કામભોગો ક્ષણવાર આનંદ આપનાર છે પણ ઘણા સમય
મુખી દુઃખ આપનાર છે ઘણું દુઃખ આપે છે અને રહેજ
મુખ આપે છે સસારની મુક્તિથી રોકનાર છે અનર્થોની
ખાણ છે

નદેહ સીદ્ધો ષ મિઝ ગહાય, મજ્જૂ નર નેદ્દુ હુ અતકાલે ।
ન તમ માયા ષ વિયા ષ ભાયા, કાલમ્મિ તમ્મિ અસહરા મવતિ ॥

જેમ મિહુ હરણને પકડી ઉપાડી જાય છે તેમ અતિમ
સમયે મૃત્યુ માનવીને લઈ જાય છે એ સમયે મરનારના માત
તાત કે બ્રાત અશમાત ભાગ લઈ શકતા નથી

જ તમ દુક્ત વિમયતિ ણાદ્યો, જ મિત્તયમ્મા જ સુઝા જ ષધવા ।
ફક્કો સય વજ્જણુદોદ્દ દુક્ત, કત્તારમેવ અણુપાદ વમ્મ ॥

મરણાસન્ન માનવીના દુઃખો જ્ઞાતિબધુઓ, મિત્રવર્ગ, પુત્રો
કે બાધવો ભાગે પડતું લઈ શકતા નથી એકલો સ્વયં દુઃખને
અનુભવે છે કર્મ સદા કર્તાને અનુસરે છે અર્થાત્ કર્મ કરે
તે જ ભોગવે છે

વમ્મસસ તે તસસ ૩ વેયકાલે,

ન ષધવા ષધવય ચંવિ

કરેલા કમોને લોગવતી વેળાએ તારા બધુઓ બંધુ
તરીકે નહિ રહે, અર્થાત્ તારા દુ ખમા સહાયક નહીં બને

ધારર જગમ ચેર, ઘણ ઘણ ઉવક્તર ।

વચમાણસ વમ્મેહિ, નાલ દુક્ખાઓ મોયણે ॥

સ્થાવર સપત્તિ અને જગમ સપત્તિ, ધન ધાન્ય કે રાત્ર
શયિત્રુ વૈભવ, કમોથી બદબદતા તને દુ ખથી બચાવવા સમર્થ
થવાના નથી

ધમ્મ ચ પેસલ જણા, સત્થ ઠવિજ્ઞ મિસૂ અપ્પાણ ।

મહાભાગ પુરુષ ધર્મને બહુ સુદર માનીને ધર્મને વિષે
આત્માને સ્થાપન કરે

અપ્પાણમેવ જુગ્ગાહ, કિં તે જુગ્ગેણ વજ્જઓ ।

આત્માની સાથે જ યુદ્ધ કર, બીજાઓ સાથે યુદ્ધ કરનાથી
તને શો લાભ છે ?

સુખ લદ્ધુ ન મવ્વજ્ઞ ।

જ્ઞાનનું અધ્યયન કરીને અભિમાન ન કરે

સવ્વ વિલગિઅ મીઅ, સવ્વ નટ્ટ વિહવિઅ ।

સર્વે આદરણા મારા, સર્વે કામા દુહાવદા ॥

બધા ગીતો વિલાપ છે, બધા નૃત્યો વિકળના છે, બધા
આભૂષણો એક જાતનો બોળે છે, બધા વિષયો-વિલાસો દુ ખ
દાયક છે

ગૃહસ્થાશ્રમમા લવનકથાની નિર્મળ મીડી

કાન્તા—એન—મહા પ્રેમીવાડેન ! તમે તો જ્યારે આવું ત્યારે કંઈક કરતા જ હો.

પ્રેમીલા—આવો આવો કા તાડેન ! આજે તો મહેરમાની કમી કા તાડેન—હા બેન ! જ્યારે તો આવીએ જ ને, તમે ન આવો.

પ્રેમીના—બેન ॥ તા મને જામ કામ પ્રમગ વિના બહાર જવાની ટેવ નથી.

કાન્તા—ત્યારે ડેન ! તમે તો આખો દિવસ ધરમા ગોખા રહો છો. મને તો આખો દિવસ ધરમા ગમે જ નાંદ.

પ્રેમીલા—બેન, કેમ આપણા ધરમા ન ગમે ? આપણને કુર સદ પચુ ન હોય ને કામમા દિવસ આ યો જાય.

કાન્તા—ત્યારે આખો દિવસ શું કામ કરવાનું ?

પ્રેમીલા—કેમ બેન શું કરવું ? આપણે સીએને તો અનેક ઉઘમ હોય છે.

કાન્તા—બેન ! એવા ઉઘમ તો શું, હું તો એક રસોઈ કરીને કટાગી જાઉં છું પગી જીવન ઉઘમ ક્યારે કરવાનો ટાલમ મને ?

પ્રેમીલા—શું કાન્તાડેન ! તમે આખો દિવસ રસોઈ જ બનાવો છો.

કા તા—ના, એ તો ટાઇમમર જ હોય છે

ત્રેમીના—ત્યારે બીજા ટાઇમમા શું કરે છે ?

કાન્તા—અરે બેન મને તો બીજો ટાઇમ જ મલતો નથી
અને કદાચ બપોરે મને તો ઘડી ફરવાનું મન થાય છે

ત્રેમીના—મેન કાન્તા ! આપણો ઓગિનો ધર્મ છે કે આપણે
આપણા ઘરનું દરેક કામ ચતનાપૂરક આપણે પોતે જ કરવું જોઈએ
અને નવરાશના ટાઇમે આવા ઉદ્યમ કરવાના

કાન્તા—ત્રેમીનામેન ! આ કામમા તમે કેમ પહોંચી શકો છો ?

ત્રેમીના—એમા શું ? આખા દિવસના ચોવીસ કલાક તેમા
આપણે દરેક કામ કરી શકીએ

કાન્તા—ચોવીસ કલાકમા અપો ટાઇમ રાત્રીનો જ નય

ત્રેમીના—શું આખી રાત સૂઈ જ નવાનું ?

કાન્તા—ત્યારે રાત્રે શું કરવાનું ?

ત્રેમીના—રાત્રે જ્યારે આપણા કામથી પરવારીએ ત્યારે ધર્મના
પુસ્તકો વાંચવા

કાન્તા—પણ મને તો જાંવ જ ઘણી આવે છે, માટે આઠ
વાગતા જ સૂઈ જાઉં છું અને સવારે છ-સાત વાગે ત્યારે જાગું છું

ત્રેમીના—અરે બેન કાન્તા ! આમ આટલો ટાઇમ સૂઈ રહો
તો પછી ન જ બને, બધું જ રખડી પડે ને ?

કાન્તા—ત્યારે તમે કેટલા વાગે સૂવો છો અને ક્યારે ઉઠો છો ?

ત્રેમીના—આટલો પ્રમાણ રાખીએ તો કેમ ચાલે ? મને તો
આટલો ટાઇમ સૂવાનો ન જ પોસાય

કાન્તા—ત્યારે કહેને ક્યારે ઉઠો છો ને સૂવો છો ?

ત્રેમીના—જુઓ કાન્તાબહેન ! હું તો સવારમા સાડા ચાર

પ્રેમ વિનાનું નકામું દુઃખ મોતી ઉમરમાં આટલું શીખી ને દરરોજ બે
આસપાસ ફિયા તો જરૂર કરવાની

કાન્તા—હીક બેન ! એ તો સમજી મોતી ઉમરમાં પણ પ્રેમ
હોય તો આવડે હવેથી હું દરરોજ બાજુનાનું શરૂ કરીશ અને સવાર-
સાંજ પ્રતિક્રમણ કરીશ પ્રિમીનાબહેન ! તમે આજે મને કેટલું સમ
જાવ્યું ! ધણી સાહેબ યુ યુ હવેથી દુઃખ દરરોજ નકામો દાર્દ્રમ નહિ
થમાવું તમારી પાસે આવા મોઢપાન જ શીખીશ

સરલા—હેમ પ્રિમીનાબહેન ! આજે હજી દાર્દ્રમ નથી થયો ?
અને તો વાગના આખ્યા છ

પ્રિમીના—આવો આવો સરલામેન ! હું તેપાર જ છું આજે
જરા કાન્તામેન આખ્યા તેથી દસ મીનીટ નીકળી ગઈ

કાન્તા—અહો સરલાબહેન ! તમે અને પ્રિમીનાબહેન કંઈ તરફ
જવાના છો કયામાં ?

સરલા—અહો કાન્તામેન ! તમારી મુલાકાત આજે યજ્ઞ હેમ
બેન છો તો આનંદમાને ?

કાન્તા—હા બેન સરલા ! આજે તમે ક્યાં જાઓ છો ?

સરલા—મેન કાન્તા ! અમે કયામાં તો જતા જ નથી આવી
કથાની ચોપડી તો મેં ધણી જ વાંચી અમે તો આજે જેન મહિલા
મળે તે મેળાવડો છે, ત્યાં જઈએ છીએ

કાન્તા—વાહ મેળાવડો એટલે ટી-પાર્ટી જ ને ? એમાં ખીલું શું ?

સરલા—નારે, અમારા મેળાવડામાં આવી પાર્ટી તો નહીં જ
ત્યાં તો ધાર્મિક વિષયો ઉપર વિચારણા અને મંડલનો કાર્યક્રમ હોઈ
નવો ઉદ્યોગ કરવાનો હોય તે.

કાતા—વાહ બેન, એ તો સરસ, પણ તમારા જેવા શ્રીમત
જે આવી સાડી સાડી તે મેઘાવડામાં નમને શ્રીમે!

સરલા—વાહ બેન, તમે બધા છો શ્રીમતાઈ શુ સાડીથી
જ દેખાય છે? અને શ્રીમતાઈ કેરો બનાવવાની છે?

કાતા—ત્યારે મરીમ અને તવ મરની ખજર જ શુ પડે? મને
તો અમારા થોડા પગારથી ધરતું માફ મા. પુરુ ઘાય છે ને તેમાં
પણ પાંચ પ્રતીક રૂપીઆનો ખાડો પણ પડે છે છતાં મને તો આવા
માના કપડા પ્રદેરીને જણુ તો નજ ગમે ગમે તેમ ઘાય પણ દસ-
માર સાડી અને બસાઉઝ મેકા. જે ડાન તો સીધીકમાં જોખમે જ

પ્રેમીતા—અહો કાન્તાબેન, આપણી આવક પ્રમાણે જ ખરચો
રાખવાનો દોષ શ્રીમતાની હોડ આપણને કેમ પાસાય?

કાન્તા—ત્યારે શુ એક મરીમની જેવા જ રહેતું?

સરલા—ના બેન, એમ નથી કે સાડી અને બસાઉઝથી શ્રીમ
તાઈ દેખાય જો કંઈક જ્ઞાન અને વિનય દરો તો સાગીની જરૂર જ
નથી મહાત્માજી કયા દેશનવાર હતા? હતા એક કેવલ ખાગીથી
આખા દેશને વશ કરી જેથી કાઈ સારા જ કપડામાં શ્રીમતાઈ નહીં

કાન્તા—જેન સરલા, તમે તો આજે મને ધણે જ મોડે
આપેલ છો ચાલો બેન, તમારે તો દાઈમ થઈ ગયેલ કે કાન્તા
જવાનો માટે હવે ખમ કેમ પ્રેમીલાબેન? હા આ મોડે મોડે
શકે કે?

પ્રેમીતા—વાહ મહેન! ઘણી ખુશીની સ્વ થઈ ગઈ છે
હો અમારા મહાત્મા જે બહેનોને મહેસુલી મોડે મોડે મોડે
શકે છે

સરલા—કાન્તાબેન! ચાલો આજે મોડે મોડે મોડે
પડી મોડે મોડે મોડે મોડે મોડે

ભાગ બીજો

કાન્તા—સરનામેન છે કે ?

સરનામેન—આવો આવો પધારો કાન્તામેન ! આજે શુધા પક્ષા કે શુ ?

કાન્તા—ના મેન ! હું તો આજે જન્મી કામકાજથી પરવારીને તમારી પાસે આવી છું વાહ મેન ! મને તો કાને બહુ જ રસ પડ્યો, ખૂબજ મજા આવી ને ત્યાં સમજવાનું મળ્યું અને ધાર્મિક બોધ મળ્યો પણ તમે ચાર બહેનોએ શુ મનજી કરી એ મને ન સ્મજાયું

પ્રેમીલા—મેન કાન્તા ! એ મનજી આવતા પધુ'વણી આરાધના માટેની હતી

કાન્તા—એમા વગી આરાધનામાં શુ વિચારજી કરવાની ! પધુ'વણીમાં બે વખત માથાસો પ્રતિક્રમણ કરે અને બપોરે નવરાશના ટાઈમ મેગાનાબાજી બેલે આનંદ કરે અને જો કરી શકે તો ઉપવાસ કરે એ જ ને ?

પ્રેમીલા—અરે મેન કાન્તા ! પશુસહમા સોમરાનાજી, ગજપે અગર ઠેકાણી જાતની રમત કરીને કમ' ન જ બધાય એતો ધર્મની જ આરાધનાના દિવસો છે

કાન્તા—એ તો ઠીક, પણ એમા પેલું શુ કરવું તે તો કહો !

પ્રેમીલા—શુઓ, ગઈ કાને અમે એજ વિચાર કર્યો કે આવતા પધુ'વણી પહેલાં આપણા ગામમા ધણા સાધર્મિક લાઠીઓને કાંઈ સાધન કે ઠેકાણું જ નથી માટે એવા લાઠીઓ અને બહેનોના માટે અમે એક ફંડ કરેલ છે તેમાથી દરેક વસ્તુ મેગાવી અને જોને જો વસ્તુની જરૂર હોય તે આપવી અને એમને આપણી સાથે આરાધનામા જોડવા એ સિવાય દરેક કાર્યક્રમ કેમ કરવા એ જોડવેન છે

કાન્તા—ત્યારે તેમા શું આપવાનું દોષ ? પાચ-પચીસ રૂપી-
વાની વસ્તુ કે બીજું શું ?

સરલા—ના ના બહેન એવના મારે અને એક દહાર રૂપીઆ
એક ? કરી અને તેમાથી દરેક વ્યવસ્થા કરી છે

કાન્તા—ડીક બહેન બહુ જ માફ આવ્યા મોટા દિવસોમા
બીચારા મરીમોને તમે ઘણી જ સારી રીતે સલામ કરીને ધર્મમા
તોડો છો એ પણ મદાન ધર્મ જ છે, પણ આમા કાંઈ આપણું
નામ થોડું જ આવે ? એ તો ખાનગી ને ?

ત્રિમીલા—એન નામની શી જરૂર છે ? પ્રજા સાની શી જરૂર છે ?
આપણે તો ઘામ નેશનો છી ને ?

કાન્તા—ડીક બેન એ પણ પાદ શીખી પણ આ તમાફે ધર
એતાં મને તો આશ્ચર્ય થાય છે મને તો એમ જ થતું હતું કે સર
લાબહેન આટલા ધીમ ત છે માટે એને ધરે તો બહુ જ બપોરો હશે
અને હું તો બર્બોવા આવતા પણ ચરમાની હતી કે આવ્યા શ્રીમ તને
ધરે કેમ જતુ ? પણ અહીં તો માગી ધારણા પ્રમાણે કંઈ જ નથી.
બીજા લ સાદું જ ધર છે કાંઈ મોટા મોટા ફરનીયરો પણ નથી
હતા જરૂર પુરતું જ છે

સરલા—અમને એવો જોટો ખરચો કરીને લપકા પમદ જ
નથી જરૂર પુરતું જ જમ છે અને તો પંચિગ્રાનું પચ્ચાશ્પાણું કરેલ
છે અમુક પૈસા ઉપર થાય તો શુભ કામમા વાપરી નાખવા

કાન્તા—આ ત્રિમીલાબેન આખા પંધારો ત્રિમીલાબહેન તમારા
વિના આનંદમા ખામી હતી

ત્રિમીલા—અહો આજે કાન્તાબહેન નવાઈની વાત છે

કાન્તા—હા બહેન, મને તો આપણે કાંઈ ને ધર્મની અને
વ્યવહારની ચર્ચા કરી હતી તે બહુ જ ગમી ને આજે

પ્રેમીના—નાર મહેન, દરરોજ આવી રીતે ધર્મબોધ જાણુને

કાન્તા—મહુજ ખુશીથી હું આપની વાણીનો સ્વીકાર ॥
હું સરલાબહેન આજે મારી આ ખુશાનીના માટે આ-પાણી ને
નાસ્તો મારા તરફથી સ્વીકારો, આ જે રૂપીઆનો નાસ્તો મ ગાવો

સરલા—મહેન કાન્તા ! તમે તો તદ્દન ભોગા છો તમારા
તરફથી નાસ્તો ધણી જ ખુશીથી સ્વીકાર, પણ આ ઘર તે તમારું
જ છે ને ? વળી અમ બજારની કોઇ ચીજ વેચાતી મ ગાવીને ખાતા
જ નથી અમારે કે કોઇની વસ્તુની તો સર્વથા બંધી છે

કાન્તા—શું કહો છો ? તમે કોઇ વખત બજારની ચીજ ખાતા
જ નથી

પ્રેમીયા—ના બહેન સરલાબહેન તો બજારની વસ્તુઓ કોઇ
વખત ખાતા જ નથી

કાન્તા—ત્યારે તમે શું આમ વારંવાર કોઇ આવે જમ તો
શું કરો ? તાત્કાલિક શું થાય ?

સરલા—અરે બહેન એમાં શું ? તાણ ચીજ તરત બનાવી
લેવાની

કાન્તા—એ આવે ત્યારે આપણે તો આનંદની વાતો કરતાં
હોઇએ તેમાં વળી આ માથાફાટ કોણુ કરે ? હું તો ન જ કર
રૂપીઆ જે રૂપીઆ ખરચી નાખુ

સરલા—મહેન તમે જાણો છો આજ કાલ બજારની બનાવેન
ચીજ ખીરકુચ સારી મળતી નથી સંચિના તેન અને ઠેણ્ટેમલ ઘી
માટે રોગો જ થાય અને સ્વાદ પણ નહીં જ માટે અમે તો ઘરે જ
બનાવીએ

કાન્તા—પણ મીઠાઈ કેમ બને ? એ તો મને આનંદની જ નથી
કે ત્ય બજાર, ચેવડો, બેજ તો જેમ તેમ કરી લેઇએ

પ્રિયીલા—બહેન કાન્તા, સરલાબેન તો દરેક મીઠાઈ એમના હાથે જ એટલી સરસ બનાવે છે કે આપણે તો જ રહીએ અને રળી તાજી, મારે આવી બજારની ચીજ તો નજ ખાવી

સરલા—જન્તાનહેન, એ તો આપણી સ્ત્રીઓની ચોમા કળામાં બે રસોઈની પણ એક કળા છે એ ચીજરી જ પડે જુઓ, બજાર માથી લાવેલ વસ્તુના દોર બતાવુ પ્રથમ તો ત્યાંનો ભોટ જ જા છે મારે મારે મહીનાના પીસેલા નતો ચાગે અને તેને ન તપામે એવો અમરુષ ભોટ આપણાથી ન ખરાય તેન પણ બીજુલ ખરાબ થી પણ હનકામા હજુ આજકાલમા મમરુષીના તેલમાથી બનાવેલું વન રવિતનું વેજીટેબલ થી હાકામા હજુ એમની કુકને બીજુલ હપો માલ હોય મારે આપણી તફરસ્તી બગડે જેના લઈને જુનેચુકે કંકોઈની કુકનેથી લાવેલી ચીજ નજ ખાવી આઠ બાર આનામા ધરમાં આખા ઘરને ઘાય એટલું ચવાણું બને અને બજારમાથી એક રૂપીઆમા મુઠી મુઠી જ આવે છે મારે આવો બોટો ખરચો ઘાય અને તબીરત બગડે તો બહેન આવુ કામ તો આપણે હાથે જ કરી લેવાનું આપણે બેરાઓને કામ હુ છે કે કાલ રમેલનું જ ને

કાન્તા—મેન ! તમે તો મને સારામા સારો બોધ આપી રહ્યા છો અત્યાર મુઠી હુ તો આ અને નારતામા ક્ષમશમ મહીના દિવસમા પચીસ-ત્રીસ રૂપીઆનો ખરચો કરે છુ તેનું મને બાજે જ જ્ઞાન ઘાય છે અરે રે હુ પચેનેથી જ તમારા જેવાના સસર્ગમાં આવી હત તો કેવુ સાર થાત !

પ્રિયીલા—ચાનો હવે નવેસરથી શરૂ કરો અને સ સારને સરસ બનાવો અને જીવન ધર્મો બનાવો આવો આવો મુમનબહેન ! આ મુમનબહેન આ યા

કાન્તા—કેણુ મુમનમાણી ! અહો તમે પણ

આવો છો !

પ્રેમીલા—હા, સુમનનહેન પણ અમારા મહલમા છે

કાન્તા—અહો સુમનબાણી તમને આટલા નાના-નાના બાબા-બેબીમા ટાઇમ ક્યારે મળે છે ? હું તો ફક્ત એક બેબી છે છતાં તેનાથી કેટલી કેટલી ગઈ છું ? એનામાથી જ ઊંચી જ આવતી નથી

સુમન—અહાહા કાન્તાબહેન, તમે આજે સરલાબેનને ત્યાં ક્યાથી પધાર્યા ? તમારું રથાન તો નિરજનાબહેનને ત્યાં જ હોય છે બેન હું પણ આ સરલાબહેનના મહિલા-મહલમા દાખલ થઈ છું ત્યાં બહુ જ રસ પડે છે

કાન્તા—એ તો મેં એક જ સ્વિસમા બેબુ પણ ટાઇમ જ નથી મળતો તમે કેવી રીતે પહોંચી શકો છો ?

સુમન—બહેન કાન્તા આપણે બપોરના ટાઇમે શુ કરવાનું ? મારા બે-બાળકો બેબી ને બાબો તે દરરોજ નિયમિત બાતમ દિરે જાય છે અને નાના બાનાને આખા દિવસ નિયમસર ત્રણ-ત્રણ કલાકે બરાબર ધવરાવવો અને પછી ટાઇમસર નવરાવી સાફસુદ કરીને સુવાડવાનો એટલે કાઠપણ અગવડતા મને આવતી જ નથી કદાચ જાગે તો રાગે જરા પાણી પાવ એટલે રથા જ કરે મારે મને બરાબર ટાઇમ મળે છે ત્યાં મજા પડે છે

કાન્તા—ભાણી ! તમારા બાળકોનું બહુ જ ટાઇમસર જ કામ કરવાનું હોય છે એ તો મને નવાજ જ લાગે છે નાના બાળકો તો ઘણા જ પજવે છે મા-બાપને

સુમન—બેન, એમા મા-બાપની જ બૂલ ગણાય છે બાળકોના પેલા મારતર તો માબાપ જ હોય છે સુકોમલ બાળકોને નાનેથી જેવા ■ રકાર પાડીએ તેવા જ પડે છે બાલ અવસ્થામા જ સાર શિક્ષણ મળે તો તે બાળકો માબાપ અને વડીલોનો વિનય અને

આચારને સાચવે અને આગળ હિપર આપણા દેવ અને મુને તથા
ધર્મને પણ જાણીને આચરણ કરે એમા મુખ્ય માતા જ છે માટે
તે માને શીખીને જાગૃતીને કેળવવા જોઈએ

કાન્તા—અહીંયા તો સારામા સાર યાન મગે છે તમે દરેક
કેવા સરસ કેળવાયેના છો અને તો નવાઈ જ લાગે છે બેન

નિરજના—કાન્તામેન છે ?

સરલામેન—હા પધારો નિરજનામેન આપના પમલા કાન્તા
બેનની પછવાડે અમારે ઘેર ચલા લાગે છે કહો આ ભપકો કરીને
કયા જવા નીકળ્યા છો ?

નિરજના—વાહ સરલામેન ! અમારા જેવા ગરીબ માણ્યમેને
ભપકો કેવો ? એ તો આપ જેવા શ્રીમંતાનું જ મમ છે

સરલા—ત્યારે આ દેશનમેન બનીને કયા જાઓ છો એ તો કહો

નિરજના—સરલામેન ! આજે સિનેમા જોના જવાનું છે અને
આ કાન્તામેનને જોલાવના જ આવી છુ કહો આજે સાં ૫:૦૦
છે તો તમે પણ પધારો તો આનંદ આવશે

નિરજના—અહા સરલાબેન ! આવા શ્રીમત ધધને આવા પૈસાની ગણતરી કરો છો ? અમે તો એવા પૈસાને યાદે નથી કરતા.

સરલા—બેન નિરજના ! શું પૈસાને આવી રીતે જોડે મારે વાપરવાના ? જો પુણ્યથી લક્ષ્મી મળી હોય તો તેનો સદ્વ્યય કરો. બાળકોન કેવો આપણો સમાજ સીદાય છે ? કેટલી જગ્યાએ રૂંદો, બોડિંગો, ઉપાનયો અને સાધર્મિક ફંડો વગેરેમાં કેટલી જરૂર છે ? ત્યાં કેટલા જીવો લાભ લઈ રહ્યા છે ! તેમાં લક્ષ્મીનો સદ્વ્યય કરવાનો હોય છે. અમે તો કેટલું સાદું જીવન જીવીએ છીએ ખીલકુમ આડોઅવળો ખર્ચો નહીં જ બાર મહીને અમુક રકમ શુભ રથજામાં જ આપીએ છીએ.

કાન્તા—બેન નિરજના, આપણે તો આટલો વખત કાંઈ સમજ્યા નહિ કેવળ મોજસોખમાં જ કાઢ્યો હવે હું થોડા વખતથી આ પ્રેમીલાબેન અને સરલાબેનના સહવાસમાં આવતા મારા જીવનમાં કેટલોક પસ્ટો થઈ ગયો છે. મારે આપણે હવે સીનેમાં-ખીને માર્મા આવડુ જ નથી બેન, હું પણ અહીં જ કાલથી આનંદ અહીં કેટલું જાણવાનું મળે છે ?

નિરજના—કાન્તાબેન તમે કેટલા બધા છો ? પોતે ન જાણે ખીખને રોકે છે. મને તો ચાર-પાંચ દિવસે ફરવા જવું જ પડે તેનું શું ?

પ્રેમીના—બેન નિરજના ! તમારે ફરવા જવું હોય તો તમે પણ અમારા મજામાં આવજો, એટલે તમને પણ કાન્તાબેનની જેમ મજા આવશે.

નિરજના—મહામા વળી શું સમજવાનું હશે ? તમે લોકો ફરોજ દાડીયા વિગેરે જ્યો છો અને ગાવો છો એજ ને ?

કાન્તા—ના, ના, બેન ! એમ નથી એમાં તો ધણું જ સરસ

ભણવાનું મને છે તમે એકાં વખત આવો તો સમજાવો, તને હું
શું શર્ષકમ અને ઉલ્લેખ થાય છે ?

સરલા—હા બેન હાલ મને એક ઉલ્લેખસાગા મળી છે^૨
તેમાં કેવળ સરસ કામ ચાને છે : નવા નવા ફેર ફેરે
થાય છે અને તેમાં કામ મામાન્ય જરેનો ફેર તે જેની
માથે ધરખરચો પણ નીમાલી વડે એવી ગોઠવણ મેં કરી છે.

નિરજના—વાહ ! ત્યારે મું પણ જરૂર તે વજન મળી શકે
કે સરલાબેન ! તમે તો ધણા જ સાત દેખાએ હો, મ. તમાર
ધર કેવળ સરસ સાદાધવાળું જણાય છે, બેન ! મ. રૂબ ૫ દી
પર તમે રાખો છો શું ? હવે કેવળ એ છે !

દોષ લાગે ? કયા આપણે પીસતુ છે ? કાંઈ વખત તિથિએ પણ હું તો પીસાવુ છું, મને તો એનું યાદેય ન આવે !

સરલા—અરે બેન ! જૈનશાસન શું કહે છે ? કરવું કરાવવું અને તેને અનુમોલુ ત્રણેને સરખો દોષ લાગે છે. જો સાફ કામ કરવું કરાવવું અને અનુમોદનું તેમા સરખો લાલ થાય તો પાપમા પણ સમજી લેવું જોઈએ. કાંઈ કામ આપણે બતાવીએ તો તેમા ભાગી-દાર આપણે જ થઈએ મારે સરખો જ દોષ લાગે છે.

નિઃજના—મને તો આવી કાંઈ સમજાય નથી. રક્ત હરવું-હરવું, ખાવું-પીવું ને આનંદ કરવો એટલું જ બાકું છું.

કાન્તામેન—સરલામેન ! હું તો તમારી વાત સાલગીને તાજુબ જ બની ગઈ કે તમારા પડોશમા રહેનાર બેન સો રૂપીઆમા સાત માણસોનું પુરું કેવી રીતે પાડતા હશે ? મારે તો દોઢમે રૂપીઆમા બે માણસ અને એક નાની બેમી એ ત્રણનું પૂરું થાતું નથી, મહીને દિનસે દસ-પદર માથે દેનાતા થાય છે અને એ બેન કેમ પૂરું કરતી હશે ? છતાં કેવા સરસ મીમત ટોચ તેવા દેખાય છે.

સરલા—એ તો સીઓનું જ કામ છે આવકના પ્રમાણે ખરચો રાખવો એ કાંઈ પુરુષો ન જ બાણે 'આ લાવો આ લાવો' એ તો લાની આપે પણ હીસાબ તો જૈરાઓને જ રાખવાનો છે. અમારે આઠની આવક છતાં કાંઈ વખત ખોટો ખરચો તો નહીં જ કરવાનો.

કાન્તા—કયો ખોટો ખરચો ? મને જરૂર બતાવજો શેના વિના માથે ? જુઓ બેન ! એક મહીનાનો જ હિમાબ બતાવુ પ્રથમ તો આઠ-બાર આનાના શાક મરચા વિગેરે નાવાનો માથુ ઘોવાના સાથુ અને એક મહીનામા કટનેરી એટલે બમડી, પીન, પાવડર સ્નો, ક્રેક, પાવધીન અને વિગેરેમા લગ લગ મને એછામા એછા એક મહીને વીસથી પચીસ રૂપીયાનો

ત્રણ-ચાર વખત ચાલે શા મારે કરવો જોઈએ ? તે નકામો ખર્ચ બાદ સાબળો નાનાના સાથુ અને ધોવાના બુદા, આ બધો જ એ ખર્ચો કપડાં ધોવાના સાથુથી જ નાવાનું હોય છે અને મહીનાના આદ-દશ રૂપીઆ જૂનેશ્વરના કટોરીના નકામો ॥ કામના ? ફા : કમકડાની બગડીઓ એક વખત લઈએ તો લગભગ બાર મહી સુધી એવી ને એવી સરસ રહે છે ફક્ત ચાર જ આનાની, બાર પાન-ફીનની શી જરૂર છે ? પાવપીનની શી જરૂર છે ? ફક્ત એ આનાની કાળી બિનનો દોરો માયામા બાર મહીના આવે એના સાબળો હું પાંચ વર્ષ પહેલાં અજારા-બિના-દીવ જત્રા કરવા મળ્યું હતી અને દીવમાંથી એક સરમ ચીંગડાની કાસડી અને ફાંતીયો મળીને બાર આનામા આવેલ છે આજ પાંચ વર્ષ થઈ ગયા એવા ને એવા જ છે મારે એના આ રીતે ન વર્તીય આટલામાં બધું જ સમજી લેવું રતો અને પાવડરની આપણે શી જરૂર ? મેન્ટ-અવર એનાથી કોઈ શરીરની શોભા અને સુગંધી નથી જ મરાની આવે બધું ઉપરનું શરીર છે એને સુગંધી અને શોભાથી શોભાવવા કરતા વિનય વડે વડીતોની સેવા અને દેવગુરુની ભક્તિ કરો અને સત્યરૂપી સુગંધ વડે સુગંધિત કરો શીમળના શયુગારથી શયુગારો, એટલે આ સુગંધી અને શયુગાર દુનિયામા ફેલાઈ જાય અને આપણા આત્માની ઉન્નતિ પણ થાય એના મારે કરવું અમે તો કોઈ વખત ગ્રીષ્મા અને સુવાળા અપય પણ પહેર્યા નથી હવેરાસર જતા, ઉપાશ્રય જતા અને પ્રતિક્રમણ કરવા જતા અપય પહેરતો જ નથી ફક્ત તાપની સત્તુમા અમર કોઈ વખત કોઈના ઘરે જવાનું હોય તો જ તેનો ઉપયોગ થાય છે તે પણ સાદા અને વર્ષો સુધી ચાલે તેવા જ હોય છે એના જેમ જેમ મુનાયમ અને ફેન્સી અપય હોય તેમ તેમ તે ઘણાં ફોણનું કારણ બને છે એના તમે નહિ જાણતા હો ! મુનાયમ અપય શુભતા નાના નાના વાહરડાની ચામડીથી બને, એક ફિવસના જન્મેના વાહરડાને ગરમ ધુગધુગનું પાણી તેના

હવે નાખીને મારવામા આવે છે એના આમજથી જ ચપલ મુના
જાતે છે માટે એવા ચપલ તો ન જ વપરાય તે ધ્યાનમા
રાખવો જુનેચુકે ન લેતા સ્ત્રી જો તો શૂદની દેવી છે એના
હાથમા બધુ ધનું તત્ર હોય છે, માટે જેવું તેને દીપાવો તેવું સરસ
દીપે, અને સુસરકારી શૂદ જને. જેન ' માફ કરજો તમને જરા
મનદુખ થારો, પણ જેન ' આવી રીતે જીવનમા નિરાત કે શાન્તિ
ન જ મળે આમજથી નવેમરથી સર કરો અને આ શૂદરથ જીવ
નમા પણ ધણુ જાણવાનું છે કાન્તામેન ' તમને સરનામેન જરો
જર સમજાવજો, અને તમને ધણુ જ હાય । થશે. હું પણ આવી
રીતે જ ખરચો કરતી હતી આ સરલામેને જ મને સરસ મમજી
આવી છે

નિરજના—ત્રેમીનામેન ' તમાગી આ વાત સાબળી અને હું
તો આશ્ચર્ય પામી ગઈ મે તો આમાનુ કાંઈ જ વિચારેય નથી
હતા આનંદ અને મોજ-મોખ જ કરેન છે માટે મહેરબાની કરી
આજે મને આપના આખા દિવસનો કાર્યક્રમ જણાવવા કૃપા કરો,
એટલે હું અને કાન્તામેન આમારા જીવનનો પત્તો કરીને જ
નને સુધારીએ

સરલા—જેન ' સાબળી આ ત્રેમીનામેનનો કાર્યક્રમ હવે
ખતાવું છું એ દરરોજ સાડા ચાર વાગે ઉઠે અને સવાઈક
કમણુ કરે અને નિત્ય નિવમ કરી પછી સા । પાંચ વાગે સર
કચરા વિગેરે કાંઈ પછી દસન કરવા જાય છે, અને પછી ૬ થ
વાગે ધરના કામમાં મુકાય તે સાડા આઠ વાગે ૧૧મી
નહાવું-ગાવું કપડા ધોવા અને જાળા-મેમીને તૈયાર કરી
રસોઈ કરીને વ્યાખ્યાનમા જાય જ્યાં જઈ પૂજારીજી
નમા એક સામાયિક કરી અને પછી દસ વાગે ૧૨ થરે
આવીને સાડા દસ વાગના જાળા-મેમીને તૈયાર નથી

જેભીને જાનમાં રમા અને અમારા સામને અગીઆર વાગતા જમા
ડીને પડી પોતે જમી રસોઈથી પરવારી વાસણુ વિગેરે સાફ કરી
ખરાબર એક વાગતા ટાઇમ મેજની પે મારે ત્યાં કોઈ વખત આવે
અને અમે સાથે જ ઉપાગ્રયમા પૂજ્ય સાખીજી મદારાજ જીપેદેશ
સાથ વાગે છે ત્યાં ઉપાગ્રયમા જઈને એક સામાયિક કરીને પછી
ગાથા લઈને ત્રણ વાગતા ઘરે આવીએ છીએ ત્રણ પછી ઘરના
કામમા એકાદ કવાક રહી પછી સાજના પાચ વાગતા રસોઈ તૈયાર
કરી છ વાગતા રસોઈ-પાણી જમવાનું પતાવી અને વાસણુ સાફ
કરીને પડી સાડા છ-સાત વાગતા પ્રતિક્રમણ કરવા જવાનું અને
ત્યાંનાં અડનાં કનાક સાખીજી મદારાજ સરસ સમજાવે છે, તે
જાગીને પછી ઘેર આવીને ઘરકામથી પરવાગીને રાત્રે ગાથા ગોખ
વાની ગાથા થઈ જાન તે પછી કોઈ ધર્મનું પુસ્તક વાંચી અને
સાંજાં થય વાગે સુનાનું આ રીતે પ્રેમીનામેનનો દરેજાનો કાર્યક્રમ
આમા અમને ફરવા જવું, અને સીનેમા જોવા જવું, અને કોઈના
ઘરે બેસવા જવું એ ટાઇમ જ નથી ને ? મારે બેન તમે પણ આ
પ્રમાણે સમજી જીવનને ધર્મો અને સદાચારી બનાવો

અરે બેન ! પ્રેમીનાબેન તો કપડા પણુ હાથે જ સીવે છે

કાન્તા—આ હા હા ! આજે જ મને નવું જાણવાનું મળ્યું
બેન ! તમારા ઉપકારને કોઈ વખત નહીં જ શુકું દરેજાજ તમારી
પાસે આવીશ અને એકાદ મહીનામા છ પણુ તમારા જેવું જ સરસ
શુદ્ધરૂપ જીવન જીવીશ બેન ! હુમા તરની માફ કરજો

સરલા—વાહ બેન ! તરહી મેની ? અમે અમારી ફરજ બજા
વીએ અમે તો જે જ કામનો ઉદ્ધમ કરીએ છીએ બેન પૂજ્ય
સાખીજી જિતેન્દ્રશ્રીજીએ જિનેન્દ્ર શુભાળા નામની ચોપડી છપાવી
છે, તે ખાસ વાચવા લાયક છે અને શીખવા લાયક છે ભાવગ્રાહી
પ્રાચીન સ્તવનો, સંસ્કૃતો અને બીજો અદર ઘણો જ સારો સમહ

કવ છે, માટે આવા સારા સારા પુસ્તકો વાંચવા અને નકામો
હાજર ન માળવો એ જ આ ગૃહસ્થ જીવનમાથી સાર મેળવ
વાનો છે

માતા—હા બેન ! જરૂર એવા પુસ્તકોને વાંચીશ અને જીવ
નને ઉત્તમ ગણાવીશ આપનો ઉપકાર કોઈ વખત નહીં જ બૂઝ
શે ! ૪૫ જિતેન્દ્ર !

સરવા—બેન પવારજો, જય જિતેન્દ્ર !

સોનેરી સુવાક્યો

- ૧ મુક્તિસુખની મોઝ માણુવા માટે ધર્મ
- ૨ જગદીશી મિંહુ તરવા માટે સમકિતરૂપી જહાજ
- ૩ સસારનો વદ કાપવા માટે નવપદનો જપ
- ૪ જીવનને ધર્મરેષા તરફ લાવવા જિનનાણી
- ૫ જીવનનું આરિય ધડતર બનવા માટે સત્યાર
- ૬ આહાર અને રમની સદા જીવતી ડાકથુ છે
- ૭ તૃષ્ણા અતુરને પણ મૂર્ખ બનાવ છે
- ૮ જીવન-સમાપ્ત કર્મનું કાસળ કાલવા માટે છે
- ૯ ગુરમો એ એક પ્રકારનો તાવ છે
- ૧૦ ઉત્સાહ પદને પણ વચ કરે છે
- ૧૧ મુક્તિના અભિલાષીને નિરજનનાયના નામની જપમાળાના
જપ માટે મનુષ્યજન જેવો એકેય જાત નથી
- ૧૨ મૃત્યુનોક અને મોક્ષ વચ્ચે જવા માટે જો દોડ પુત્ર દોષ
તો તે 'દુષ્ટ' છે
- ૧૩ તરચાન અને એના રચિ તે આત્મમોન્દ્ર
- ૧૪ દોષ તે અમિની જ્વાળા 'દુષ્ટ' તે જાળનો દુવાળો

- ૧૫ વિપ્લવી તૃષ્ણાનો નાશ કરે તેનું નામ જ સાચું જ્ઞાન
 ૧૬ દુષ્ટનું મૂળ મમતા અને સુષ્ટનું મૂળ સમતા છે
 ૧૭ મૌનથી ક્રમેશ બધ થાય છે
 ૧૮ મૌનથી જીભ ઉપર કાણુ આવે છે
 ૧૯ મૌનથી વાર્શિક પાપ બધ થાય છે
 ૨૦ મૌનથી શ્વાસોચ્છવાસ જોછા ભેવાય છે
 ૨૧ મૌનથી મૂર્ખતા પ્રગટ થતી નથી
 ૨૨ મૌનથી મૃત્યુઆશ્રય બધ થાય છે
 ૨૩ મૌનથી મન્દબુદ્ધિ વધે છે
 ૨૪ મૌનથી વાણીકાવના જીવોનું રક્ષણ થાય છે
 ૨૫ કોઈના અસ્થિત વખતે મૌન રહેવું
 ૨૬ કહ્યું વચનોચ્ચાર વખતે મૌન રહેવું
 ૨૭ કોઈ વખતે મૌન રહેવું
 ૨૮ ચૈદ્ર રાજસોક્તના વિપ્લવ-સુષ્ટને રાખના પરીકા જેવા સમજવા
 ૨૯ કમંકાજીને કાપવા મારે તપ તે અમૂલ્ય સાધન છે
 ૩૦ આત્મામાં રહેવું ધીર અત્યંત જો જ અમાવારણી સાચો
 અધિકાર
 ૩૧ મગજ આરામથી ચાલીથી ચાલે છે
 ૩૨ મીઠા ભોજન વાપર્યો બાદ મોઢામાંથી કડવો શબ્દ નીકળે તે
 મીઠું ભોજન કલકિત અને છે
 ૩૩ મનુષ્યજાતની જેટલી દેર તેટલો દુર્ગતિનો કાગોઠર
 ૩૪ કાલરાગ (મૃત્યુ) દયાળી જેવો છે
 ૩૫ જેમ ગામ છોડવા વિના પગમામ જવાનું નથી તેમ રાગ
 છોડવા વિના વીતરાગ કેમ થવાય ?

